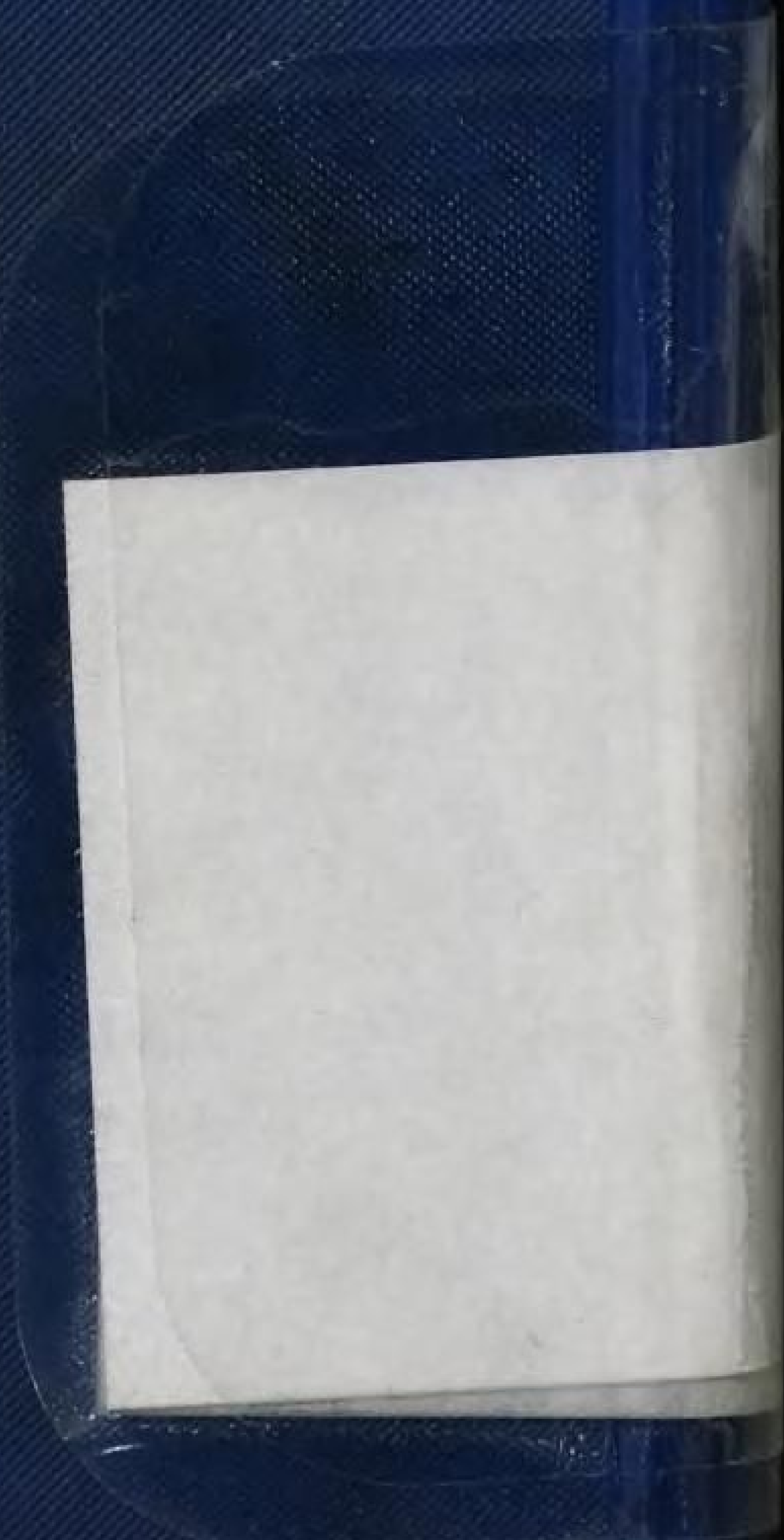
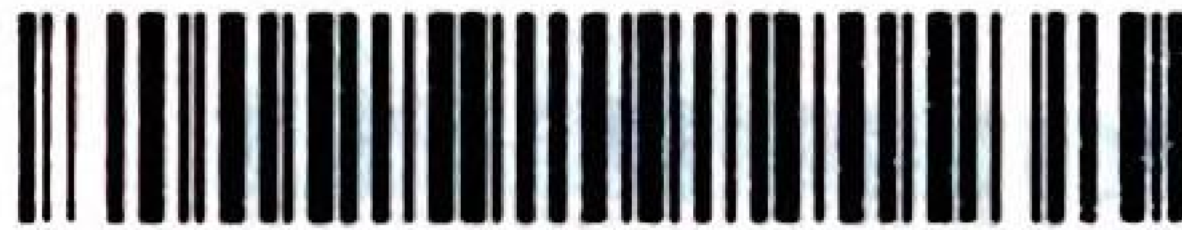

צבא הגנה לישראל
הרבנות הצבאית הראשית

Z2G

סדו

ro

2G

סדור תפלות לחיל

לכל השנה

נוסח אחיד

בצירוף דינים והלכות תפילה לחיילי צה"ל

ערוכים

בידי הרב הראשי לצה"ל

הרבנות הצבאית הראשית

ט"ו למדינת ישראל תשכ"ג

המהדיר: יצחק אלפסי

נדפס בישראל

Printed in Israel

דפוס רובינשטין תל־אביב, העליה 48א — טל׳ 81412

חיילי צבא הגנה לישראל

שומרי משמרת הקודש ביבשה באויר ובים

סדר התפילות המוגש בזה, הנו המפתח רז הרזים, לשערי השמים ולשערי הלב, הנפתחים והולכים בהתיחד עם ישראל עם קונו מדור דור.

צבא ישראל, מראשית דרכו, בהתקדשו למלחמה, בצעדו אלי קרב נשא עיניו בתפילה למרום, וכמה לבו לאל המאזרו חיל, מגינו ומעוזו בעת צרה.

חיילי ישראל! התיצבו וראו את ישועת ה׳, האמינו בה׳ אלהיכם ותאמנו.

משדות הקרב, מלבב ימים ורום שמים, תעלה תפילתנו ותרקיע שחקים, ושוכן בערבות יקשיב ויאזין לקול ענות הגבורה בעמדנו לפניו בתפילה. אלהי המערכות יצא בצבאותינו ויעטרנו באור הישע והנצחון.

ה׳ צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה.

שלמה גורן

הרב הראשי לצה״ל

תוכן הסדור:

דיני תפילה לחייל

בצירוף טבלאות לזמני תפילין, קריאת שמע, ציצית ותפילה

תוכן הדינים:

הלכות השכמה

א. „שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהלים ט"ז ח') הוא כלל גדול בתורה, כוונת הדברים: שיראה האדם את עצמו תמיד כעומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה. ועל חיילי ישראל במחנה ישנו צו מיוחד לשמור על קדושת החיים וטוהר המדות ככתוב: „כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויבך לפניך והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" (דברים כ"ג ט"ו).

ב. יתגבר בבוקר כארי לקום לעבודת הבורא ובקומו יאמר מודה אני וכו', לפני נטילת ידים.

ג. חיילי ישראל הלנים יחד באהל, או בחדרי מגורים גדולים, אחד מהם הרוצה לקום לפני שעת ההשכמה של כולם, יזהר לקום בנחת שלא לעורר את החברים העייפים מאימונים.

ד. ינעל נעל ימין תחילה ולא יקשרנה, ואח"כ ינעל נעל שמאל ויקשרנה, ויחזור ויקשור של ימין. וכשחולץ נעליו יחלוץ של שמאל תחילה.

ה. אין ללכת ארבע אמות בגלוי ראש מפני כבוד השכינה, וכבר אמרו חז"ל: תכסה ראשך כדי שתהיה עליך אימת השמים.

ו. ירחץ ידיו שלש פעמים במים ויברך „על נטילת ידים". ויש להקפיד במדת האפשר שלא ללכת ד' אמות בחוץ ללא נטילת ידים לאחר השכמה. יש להדר לכתחילה ליטול ידים מכלי, ובדיעבד מותר ליטול ידים לנטילה זו גם מברז.

ז. חיילים הנמצאים בסדרה בשדה, או במסע, וקיים אצלם מחסור חמור במים, רשאים לשפשף ידיהם בבוקר בעפר או בכותל ויברכו „על נקיות ידים".

ח. מצות עשה מן התורה על החיילים השוכנים במחנה או על פני השדה, להתקין מקום מיוחד כבית שמוש

שנאמר „ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ" (דברים כ"ג י"ג).

ט. על החיילים להזהר שלא לעשות צרכיהם (גם בלילה) במקום מגולה אפי' מחוץ למחנה, אלא א"כ יכסם בעפר ככתוב „ושבת וכסית את צאתך" (דברים שם י"ד).

י. מצוה על כל חייל להחזיק אתו בסדרה ובאימונים בשדה יתד או את חפירה לכיסוי הצרכים, שנאמר „ויתד תהיה לך על אזנך והיה בשבתך בחוץ וחפרת בה" וגו'.

יא. לאחר עשית הצרכים יטול ידיו ויברך אשר יצר וכו'. אם בית השמוש קרוב למקום השינה יש לאחר בברכת „נטילת ידים" שלאחר ההשכמה עד לאחר היציאה לנוחיות.

יב. יקח את הטלית קטן בידו יבדוק את הציציות אם כשרות הן, ויברך „על מצות ציצית" תוך כדי לבישה.

יג. יברך ברכת התורה, ויש להיזהר בה מאד כי ישנן שיטות בפוסקים שהיא מצוה מן התורה.

יד. אין ללמוד בבקר לפני ברכת התורה. ואם לא ברך אבל התפלל שחרית מותר לו ללמוד לאחר התפילה, ויש אומרים שאינו צריך לברך יותר משום שברכת „אהבת עולם" פוטרת מברכת התורה.

טו. נחלקו הפוסקים אם מותר להרהר בדברי תורה לפני ברכת התורה, לכן מוטב לברך מיד עם ההשכמה.

טז. ברכת התורה כלולה משלש ברכות. ויש אומרים שברכת „הערב נא" היא המשך לברכה שלפניה ויש איפוא לומר „והערב נא" ולא לענות אמן לפניה, ולפי שיטה זו כלולה ברכת התורה משתי ברכות בלבד.

יז. יש לומר פסוקי ברכת כהנים לאחר ברכת התורה. ואת המשנה „אלו דברים" אחריה.

יח. חיילים הקמים למשמרת האחרונה של שמירה, או שיוצאים לאימונים לפני עמוד השחר, עליהם לברך ברכת

התורה ויתר ברכות השחר מיד בקומם, פרט לברכת „הנותן לשכוי בינה" שאין לאמרה לפני עמוד השחר. ויש מתירין לברך גם ברכה זו אחר חצות הלילה.

יט. לאחר ברכת התורה מברכין ברכות השחר, שהן ט"ו ברכות, וברכת „הגומל חסדים טובים" היא סיום של ברכת „המעביר שינה", ואין לענות אמן אחרי „המעביר שינה".

כ. חייל הנמצא כל הלילה בשמירה אל יברך בבוקר ברכת התורה, ולא ברכת „אלהי נשמה" ולא ברכת „המעביר שינה", גם אם נרדם קצת באופן עראי בלילה בישיבה. אבל אם ישן שינת קבע בשכיבה חייב לברך. ואם ישן ביום שלפני הלילה שינת קבע יכול למחרתו לברך כל ברכת התורה גם אם לא ישן כל הלילה.

כא. העטיפה בטלית גדולה לתפילה תלויה במנהגים, יש נוהגים שרק הגברים הנשואים מתפללים בטלית גדולה, ויש שגם רווקים מתפללים בטלית גדולה.

כב. המתעטפים בטלית גדולה פורשים את הטלית ומברכים „להתעטף בציצית", לובשים אותה ועוטפים את הראש עד שקצה העליון יגיע לפיו, ומעבירים את שתי הכנפות שלפניו לאחורי הכתף השמאלית, ועומד כך כדי הלוך ד' אמות, ומחזיר את הציציות למקומן, שתי כנפות לפניו ושתים לאחוריו.

כג. רווק אינו עוטף ראשו בטלית, גם אם הוא נוהג להתפלל בטלית גדולה.

כד. יניח תפילין של יד ויברך „להניח תפילין". אח"כ יניח של ראש בלי ברכה. ויש נוהגים לברך גם על של ראש „על מצות תפילין". אלא שאומרים אחריה „ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", כדי להוציא את עצמם מידי ספק ברכה לבטלה. מנהג ותיקין להניח של יד ושל ראש בעמידה.

כה. אין להפסיק בדבור בכל שפה שהיא בין תפילין של יד לתפילין של ראש. והשיחה ביניהן נחשבת כעבירה מיוחדת לחיילים שחוזרים עליה מערכי המלחמה. אין לרמוז בעינים או לקרוץ באצבעות, ולא יצדיע לבעל דרגא גבוהה ממנו בין תפילין של יד לשל ראש.

כו. סדר לבישת הטלית והתפילין תלוי במנהגים. יש שלובשים אותם לפני ברכות השחר, ויש לאחר ברכות השחר, ומי שלא הורגל במנהג קבוע ילבשם לפני ברכות השחר.

כז. המתפלל בביהכנ״ס עם הצבור, המנהג שהשליח צבור אומר את ברכות השחר לפני התיבה והקהל עונה אמן אחריו ואלו יוצאים ידי חובת הברכות כששומעים מפי השליח ציבור.

כח. יש נוהגים לקרוא פרשת „קדש״, „והיה כי יביאך״ מיד לאחר הנחת תפילין, ועם קריאת הפרשיות „שמע״ „והיה אם שמוע״ נמצא קורא כל ארבעת הפרשיות שבתפילין.

כט. נוהגים לומר „פרשת התמיד״ וסדר המערכה לפני התפילה בעמידה, והם באים במקום הקרבת קרבן התמיד בזמן שבית המקדש היה קיים. וכן שונים פרק „איזהו מקומן״ וברייתא דר׳ ישמעאל כדי שילמד אדם בכל יום מקרא, משנה וגמרא.

ל. בשבת מזכירים בפרשת התמיד פסוק „וביום השבת״ ממוסף של שבת, ובר״ח פסוקי „ובראשי חדשיכם״.

לא. בצבור אומרים קדיש דרבנן לאחר ברייתא דר׳ ישמעאל.

הלכות תפילה

א. מצות עשה להתפלל בכל יום שנאמר „ועבדתם את ה' אלקיכם", מפי השמועה למדו חז"ל שהעבודה זו היא תפילה שנאמר „ולעבדו בכל לבבכם", אמרו חכמים איזו היא עבודה שבלב זו תפלה. אבל נוסח התפילה, זמנה ומנינה קבעו אנשי כנסת הגדולה.

ב. חמשה דברים מעכבים את תפילת העמידה: טהרת ידים, כסוי הגוף, טהרת מקום תפלה, דברים המטרידים אותו וכוונת הלב.

טהרת ידים כיצד? רוחץ ידיו במים עד פרקי האצבעות ומתפלל, חייל בסדרה בשדה שאין לו מים ליטול ידיו מקנח ידיו בעפר או בסלע ומתפלל.

כסוי הגוף כיצד? יש להתלבש בלבוש מלא לתפלה ולא יתפלל בגופיה ותחתונים, אבל מותר לקרוא בהם קריאת שמע.

טהרת מקום. לא יתפלל במקום בלתי נקי כגון ליד צואת אדם או בהמה, או אשפה, אלא אם כן מכוסים ולא במקום ריח רע.

דברים המטרידים אותו כיצד? אם היה צריך לצאת לנקביו לא יתפלל.

כוונת הלב כיצד? תפילה ללא כוונה אינה תפילה, ואם דעתו משובשת ולבו טרוד אל יתפלל עד שתתיישב דעתו. ואם הזמן עובר ישתדל לכוון לפחות בברכת אבות.

ג. אין לאכול, לצאת לאימונים, לעשות מלאכה או לצאת לדרך, אם הגיע שעת תפילת השחר, לפני שיתפלל. ואם השעה דחוקה לו מותר לצאת לאימונים, לעשות מלאכה או לצאת לדרך לאחר ברכות השחר. והתירו לשתות תה או קפה לפני התפילה, ואפי' בשבת.

ד. סדר התפלות מתחלק לשלשה חלקי יסוד:

א. פסוקי דזמרה המתחילים מ„ברוך שאמר" ועד „ישתבח".

ב. ברכות קריאת שמע שלפני תפילת העמידה המתחילות מברכת „יוצר אור" ועד סיום ברכת „גאל ישראל".

ג. תפילת העמידה הנקראת גם תפילת „שמונה עשרה".

דיני פסוקי דזמרה

א. תקנו לומר „פסוקי דזמרה" בכל יום שהם מ„אשרי יושבי ביתך" עד „כל הנשמה תהלל יה הללויה", כדי לסדר שבחו של מקום תחילה ואח"כ יתפלל, ועליהם תקנו ברכת „ברוך שאמר" לפניהם ו„ישתבח" לאחריהם. ונהגו להקדים „מזמור שיר חנוכת" לפני „ברוך שאמר" ולהוסיף פסוקי „הודו לה' קראו בשמו" מספר דברי הימים, ו„מזמור לתודה", לאחר „ברוך שאמר", כדי שתחול גם עליהם הברכה. והוא נוסח אשכנז, אבל לפי נוסח ספרד נהגו לומר פסוקי „הודו" ואחריהם „מזמור שיר חנוכת" לפני „ברוך שאמר".

ב. נהגו להוסיף לפני „ישתבח" פסוקים מדה"י א' כ"ט ומספר נחמיה ט' „ויברך דוד" וכו' ושירת הים, לפי שחמש עשרה לשונות של שבח הסדורות בברכת ישתבח למדום חכמים משירת הים ומפסוקי ויברך דוד. ולפי נוסח הרמב"ם קוראין שירת הים לאחר ישתבח.

ג. אין להפסיק בדבור שלא מעניני פסוקי דזמרה בין „ברוך שאמר" ל„ישתבח". ואפילו לדבר מצוה אין להפסיק.

ד. בכל מקום שאסור להפסיק אין לדבר אפילו בלשון הקודש.

ה. נהגו לעמוד בזמן אמירת „ברוך שאמר", „ויברך דוד" וב„ישתבח".

ו. מותר לענות אמן יהא שמיה רבא, ברכו וקדושה בין „ברוך שאמר" ל„ישתבח".

ז. אין לקרוא לתורה את מי שעומד בין „ברוך שאמר" ל„ישתבח", אלא אם כן הוא כהן או לוי ואין שם כהן ולוי אחרים.

ח. לפי מנהג קדמון לא היה הש"ץ עובר לפני התיבה לפסוקי דזמרה כי אם לישתבח, ואפשר לנהוג כן גם כיום.

ט. הנכנס לביהכנ"ס ומצא את הצבור בסוף פסוקי דזמרה יאמר „ברוך שאמר" „תהלה לדוד" (ללא פסוקי אשרי) ושני מזמורים מהללויה, שהם „הללו את ה' מן השמים", ו„הללו אל בקדשו", ו„ישתבח", וימשיך אח"כ עם הצבור, ואם אין לו שהות גם לזה יאמר רק „ברוך שאמר" „תהלה לדוד" ו„ישתבח".

י. הנכנס לביהכנ"ס ומצא צבור לאחר „יוצר אור", ואין לו שהות לומר פסוקי דזמרה אפי' בדילוג, יתחיל „יוצר אור" וימשיך עם הצבור, ובסוף התפילה יקרא פסוקי דזמרה ללא ברכת ברוך שאמר וישתבח.

יא. החיילים בתפקידי בטחון בתמרונים או בתרגיל, שזמנם מצומצם מאד בבוקר, רשאים לדלג על פסוקי דזמרה ולומר רק „ברוך שאמר" „אשרי" „ישתבח" ו„יוצר אור" וימשיכו כרגיל, אבל זאת רק כהוראת שעה וכיוצא מן הכלל, ולא יעשו זאת קבע, אלא חייבים לתת להם זמן מספיק לתפילה שלימה בצבור.

יב. חיילים העומדים בשמירה על הגבול או הנמצאים בסיור למטרות בטחוניות, תלוי הדבר בסוג התפקיד ובדחיפותו כפי שיתברר להלן.

דיני מנין

א. אין אומרים „קדיש" „ברכו" „קדושה" וחזרת הש"ץ ואין קורין בתורה, ואין התפילה נקראת „תפילה בצבור" בפחות מעשרה גברים יהודים, שכולם למעלה מגיל בר־מצוה והם מרוכזים במקום אחד.

ב. אם התחילו לומר קדיש, או שהתחילו חזרת הש״ץ בעשרה ויצאו מקצתם, גומרים את הקדיש ואת חזרת הש״ץ עם קדושה, ואומרים גם את הקדיש תתקבל שאחר חזרת הש״ץ ללא מנין ובלבד שישאר שם רוב מנין.

ג. אם מתפללים בבית או באהל צריכים עשרה לפחות להיות כולם בחדר אחד, או בפנים האהל. ואם היו מחולקים בשני חדרים או מקצתם מחוץ לאהל אם רואין זה את זה מצטרפין בדיעבד, אם אין רואים זה את זה אין מצטרפין. והוא הדין אם מתפללים בשדה צריכים לכתחילה להיות מרוכזים במקום אחד.

ד. מי שלא התפלל ובא לבית הכנסת ומצא שם תשעה שכבר התפללו יכול לצרף אותם למנין ולומר „קדיש" ו„ברכו", ואחרי כן תפילת העמידה בקול רם וקדושה עד „האל הקדוש" וימשיך בלחש. וזהו הנקרא: „פורס על שמע". וכן רשאי לומר במנחה חצי קדיש לאחר „אשרי" וקדושה וימשיך את תפילת י״ח בלחש. ובערבית יאמר „ברכו".

ה. אין תפילה בצבור אלא אם כן ישנם עשרה גדולים יהודים וביניהם לפחות ששה שלא התפללו, והיתר עונים „אמן" ו„ברכו", רק אז אפשר לומר חזרת הש״ץ ולקרא בתורה.

ו. העומדים מחוץ לבית הכנסת, או העובר ליד בית הכנסת ושומע „קדיש" „ברכו" ו„קדושה" יכול לענות עמהם. וכן מצטרפת תפלתו לתפלת הצבור לכל דבר.

ז. הכופר ח״ו בה' אין לצרפו למנין ולא לדבר שבקדושה.

דיני נוסח התפילה

א. בצה״ל נקבע נוסח ספרד דהיינו נוסח האר״י כנוסח הקבוע לכל בתי הכנסת הצבאיים, ולכן גם חייל יחיד יכול לעכב שלא לשנות את הנוסח. ועם הדפסת הנוסח

של סדור תפילה זה, הרי הנוסח הזה של הסדור הוא הקובע ומחייב בכל בתי הכנסת בצה"ל.

ב. יש לבחור לפחות בשבתות ובחגים את המתאים ביותר מבין המתפללים להיות ש"ץ, ושיהא ירא שמים, קולו ערב ורגיל בתפילה. ואסור למישהו להתפלל בנגוד לרצון הקהל.

ג. באשר ללחן של התפלה ספרדי או אשכנזי, בית כנסת ביחידה צבאית שטרם נקבע שם הלחן האחיד של הרבנות הצבאית הראשית, הולכים שם אחר רוב המתפללים. ובאשר להברה, ההברה הספרדית היא הקבועה בכל בתי הכנסת בצה"ל, ואין לשנות ממנה.

ד. אם יש ש"ץ קבוע במקום או אבל החייב באמירת קדיש, יורד לפני התיבה, ואינו ממתין שיבקשו אותו.

ה. חייל המתבקש לרדת לפני התיבה ע"י קצין, אין לו לסרב אלא יורד מיד.

ו. חייל הלובש בגדי עבודה מלוכלכים או קרועים שזרועותיו מגולות אל יעבור בהם לפני התיבה.

תפילת אבלים וקדיש

א. מנהג ישראל שהאבלים עוברים לפני התיבה בימות החול בי"א החדשים הראשונים של שנת האבלות. ומי שאבל על אביו ואמו קודם לעבור לפני התיבה למי שאבל על אחד מקרוביו האחרים. חייב האבל לומר קדיש אחר אביו ואמו, ועל שאר קרוביו כשאין קרובים הימנו, גם כשאינו עובר לפני התיבה.

ב. אבל שאינו יודע להתפלל היטב, ואינו מרוצה לקהל, או שהוא כבד פה, לא ירד לפני התיבה אלא יסתפק באמירת קדיש בלבד ויאמר „קדיש יתום" ו„קדיש דרבנן".

ג. נהגו כל ישראל לעבור לפני התיבה ביום הזכרון השנתי להורים והוא דוחה את האבל בשנתו הראשונה.

וגם את האבל תוך שלושים למות הוריו. וראוי להתחלק ביניהם בתפילה: בעל יום הזכרון יתפלל עד חזרת הש"ץ, וה„שלושים" מאשרי ובא לציון ואילך. יום הזכרון לשאר קרוביו ואבל על אביו ואמו דוחה האבל את יום הזכרון.

ד. רשאים אנשי בית הכנסת לקבוע ש"ץ קבוע לכל שבתות השנה, ולמנוע ממי שיש לו יום זכרון בתוך השבוע הבא שלא יתפלל לפני התיבה.

ה. נהגו שלא מניחים לאבלים להתפלל לפני התיבה בשבתות ובמועדי ישראל, בראש חודש, בחנוכה, בפורים, ובחול־המועד. ואם האבל הוא חזן קבוע מותר לו להתפלל ברצון הקהל.

ו. מנהג א"י שכל האבלים בבית הכנסת אומרים יחד „קדיש", ואין מתחלקים ביניהם.

ז. נוהגים לקרוא למפטיר או לעלייה אחרת לתורה בשבת למי שיום הזכרון לאביו או לאמו יחול בשבוע שאחריה.

דיני קריאת־שמע

א. מצווה מן התורה לקרא קריאת שמע שחרית וערבית שנאמר „בשכבך ובקומך", ויש סוברים שרק הפסוק הראשון הוא מן התורה והיתר מדרבנן.

ב. זמן קריאת שמע של שחרית מתחיל, לכתחילה, לאחר עמוד השחר באור כזה אשר יוכל לראות את חברו הרגיל אתו קצת במרחק של ד' אמות ויכירנו. והוא תמיד מתחילת השליש השני מאורך הזמן שבין עלות השחר לנץ החמה וזמנה נמשך עד 3 שעות לאחר עמוד השחר, שהוא רבע היום. ובדיעבד אם קרא ק"ש מיד לאחר עמוד השחר יצא ידי חובתו. חשבנו וקבענו לוח מדויק לתחילת זמני קריאת שמע ולסוף זמני ק"ש ותפילה לדעת הגר"א משך כל ימות השנה, המצורף לדינים אלה.

ג. ישנם חילוקי דעות בין הפוסקים במדידת אורך היום לענין קריאת שמע ותפילה וכיוצא בזה. ה„מגן אברהם" וסיעתו סוברים שהיום מתחיל, לענין הלכות אלו, מעמוד השחר עד צאת כל הכוכבים. והגר"א סובר שהיום מתחיל מנץ החמה עד שקיעתה.

ד. הלוחות של זמני קריאת שמע ותפילה בארץ, מבוססים על שיטת המגן אברהם. ומי שסומך על שיטת הגר"א רשאי להוסיף; לסוף זמן ק"ש ותפלה בבוקר על הזמן הנקוב בלוחות ברוב ימות החורף כ־44 דקה, וברוב ימות הקיץ כ־50 דקה.

ה. כל השעות הנזכרות בדינים אלו בתלמוד ובשלחן ערוך הן „שעות זמניות" כלומר יחסיות לאורך היום. ותמיד השעה חייבת להיות החלק ה־12 של אורך היום. כך, שבחורף השעות קצרות ובקיץ הן ארוכות יותר. וסוף זמן קריאת שמע הוא תמיד בגמר רבע היום.

ו. זמן אחד משותף מדברי סופרים ללבישת ציצית, להנחת תפילין, לקריאת שמע ולברכת יוצר אור, שזמנם בבוקר מתחיל משיוכל לראות את חברו הרגיל אתו קצת ברחוק ד' אמות ויכירנו, ולפני זה אין לברך עליהם.

ז. חיילים הקמים לאמונים לפנות בוקר, שלא יוכלו לאחר מכן להניח טלית ותפילין ולהתפלל, מותר להם לעשות זאת לפני הזמן „משיכיר", בתנאי שיהיה לאחר עמוד השחר. ומוטב אז ללבוש את הטלית ולהניח את התפילין בלי ברכה ולכשיגיע הזמן „משיכיר" תוך כדי התפילה ימשמש בהם ויברך. ואם לא ימשמש בהם לאחר התפילה לא יברך על הטלית והתפילין. כי לפני הזמן אסור לברך עליהם והקורא קריאת שמע לפני עמוד השחר גם בדיעבד לא יצא ידי חובתו.

ח. אם עברה כבר שעה ג' ביום שהוא סוף זמן קריאת שמע, קורא קריאת שמע בברכותיה ומתפלל עד סוף שעה ד' ביום, שהוא סוף זמן תפילה של שחרית.

ט. חיילים בתפקיד שמירה שלא יוכלו להתפנות לתפילה לפני שעה ד׳ ביום, רשאים לקרא קריאת שמע וברכותיה ולהתפלל עד חצות היום.

י. חיילים בתפקידי שמירה היודעים שלא יוכלו לקרוא קריאת שמע ולהתפלל בזמן, יקראו פרשה ראשונה של ק״ש על משמרתם ויוצאים בה ידי חובת ק״ש בזמנה, אבל בכל ימות החול כשקוראים שמע בברכות השחר יתכוונו שלא לצאת בה ידי חובת ק״ש כי אם לאחר שיניחו תפילין.

יא. יש לכוון לפחות בפסוק ראשון של ק״ש את פירוש המלים ולצאת ידי חובת ק״ש, שאם לא כוון לבו לא יצא ידי חובתו, וצריך לחזור לקרוא בכוונה. ויש להזהר מאד בקריאת שמע שתהא קריאה תמה שלא יבליע אותיות ולתת רווח בין תיבות המסתיימות בהברה דומה לתחילת התיבות שאחריהן. לא להדגיש את הרפה ולא ירפה את הדגוש וכיוצ״ב.

י״ב. מותר לקרא ק״ש וברכותיה מעומד, מהלך, שוכב, רוכב או יושב, אלא שיש לעמוד מהליכה בקריאת פסוק ראשון של שמע. ולא יקרא פרקדן.

י״ג. חייל המתפלל ועומד בין הפרקים של ק״ש וברכותיה לא יפסיק אלא לצורך בטחוני דחוף, ואם נשאל על כך והענין דחוף מותר להפסיק גם באמצע הפרק עצמו.

יד. חייל שלא היו לו תפילין והתחיל להתפלל בלעדם, ולאחר ברכת „יוצר אור" נזדמנו לו תפילין מותר להפסיק בין הפרקים ע״מ להניחם ולברך עליהם. אבל על עטיפת טלית שנזדמנה לו באמצע אל יברך. ובאמצע הפרק ילבש טלית ויניח תפילין אבל לא יברך עליהם, אלא ימשמש בהם בגמר הפרק ויברך על התפילין, ובגמר תפילת י״ח יברך על הטלית.

טו. חייל הקורא קריאת שמע או מתפלל ועבר לפניו

קצין פטור מלהצדיע לו, כפי ההלכה שהקורא ק״ש לא ירמוז בעיניו ולא יקרוץ בשפתיו ולא יראה באצבע.

טז. ואלו הם בין הפרקים: בין ברכת יוצר המאורות לאהבת עולם. בינה לשמע בין שמע לוהיה אם שמוע, ובינה לויאמר. אבל בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק.

יז. חייל בחגור מלא מותר לו לקרוא ק״ש וברכותיה אבל לא יתפלל לכתחילה תפילת י״ח אלא אם כן הוריד את החגור, ובדיעבד מותר.

יח. חייל בעת התעמלות בוקר הלבוש מכנסי התעמלות וחצי גופו ערום, אם הוא חובש כיפה לראשו מותר לו לקרוא ק״ש, כדי שלא יעבור הזמן אבל אסור לו להתפלל אלא אם כן מתלבש לגמרי כמבואר לעיל בהל׳ תפילה.

י״ט. יש להזהר שלא להתפלל ולא לעמוד עם תפילין בראש במקום לא נקי משום שנאמר „והיה מחניך קדוש״.

כ. אין להפסיק לשום דבר שבקדושה בין ברכת „גאל ישראל״ לתפילת י״ח אפי׳ לא לקדושה וברכו. אבל עונין אמן אחר גאל ישראל מפי הש״ץ, וטוב לסיים יחד אתו שאז אין צורך לענות אמן. ובארץ ישראל המנהג שהש״ץ אינו מסיים את הברכה.

דיני תפילת שמונה עשרה

א. זמן תפילת שמונה עשרה בין בחול בין בשבת לכתחילה הוא משתנץ החמה, אבל בדיעבד או היוצא לדרך, או חייל באמונים ובתפקיד בטחוני אפי׳ לכתחילה אם התפלל משעלה עמוד השחר יצא ידי חובתו, (ולענין הנחת תפילין משיכיר את חבירו ברחוק ד׳ אמות כפי המבואר לעיל בהל׳ ק״ש), וזמנה נמשך עד סוף ארבע שעות זמניות של היום שהוא שליש היום בין בקיץ ובין בחורף ולדעת ה„מגן אברהם״ מחשבים את שיעור אורך

היום מעמוד השחר עד צאת הכוכבים, ולהגר"א מנץ החמה עד השקיעה כמבואר לעיל לענין ק"ש.

ב. מי שלא התפלל בזמן עד ארבע שעות ביום, מותר לו להתפלל את כל סדר התפילה עד חצות היום. חצות היום אינו תמיד בשעה 12.00 כי אם מחלקים את אורך היום מעמוד השחר עד צאת הכוכבים לפי שיטת המג"א או מהנץ החמה עד השקיעה לפי הגר"א לשנים, וזהו חצות ובדיעבד אם התפלל שחרית עד מחצית השעה לאחר חצות היום, שהיא לפני זמן מנחה גדולה, יצא ידי חובתו.

ג. חייל על משמרתו שלא היתה לו האפשרות להתפלל עד אחר חצות או שלא התפלל מחמת אונס או טעות יתפלל מנחה תחילה ואחריה יתפלל שנית תפילת י"ח עבור שחרית, אבל לא יברך ברכות של פסוקי דזמרה ולא ברכות של ק"ש לא לפניה ולא לאחריה אלא יקרא ק"ש בלבד לאחר מנחה ויתפלל תפילת י"ח.

ד. בשמונה דברים צריך המתפלל להזהר בעת תפלת י"ח ואלו הן: עמידה, נוכח המקדש, תקון הגוף, תקון המלבושים, תקון המקום, השוואת הקול, הכריעה, וכוונת הלב.

(א) עמידה כיצד? אין מתפללין י"ח אלא מעומד. הנוסע בעגלה, במכונית או באוירון וקשה לו לעמוד ישב במקומו ויתפלל. וכן חולה אל יטרח לעמוד אלא שוכב על צדו ומתפלל. הנוהג בעצמו במכונה אינו רשאי להתפלל תוך כדי נסיעה אלא יעמיד את המכונית בדרך ויתפלל. אבל הנוסעים האחרים שלא התפללו רשאים להתפלל תוך כדי נסיעה ואין הנהג חייב לעצור עבורם את המכונית כדי שיתפללו בעמידה.

יש להשתדל אם אפשר לעמוד קצת בתוך המכונית בזמן הכריעות כדי שיהא כורע מעומד.

חיילים במסע או בצעדה והגיע זמן התפילה, אם לא נקבעה הפסקה תוך זמני התפילה מותר להם להתפלל

תוך כדי הליכה ואפילו כשפניהם אינם מכוונים כנגד ירושלים, ־אין צריכים לעכב את כל המסע עבורם. אבל אם כל החיילים או רובם מתפללים יש לעשות חנייה לצורך התפילה.

(ב) נכח המקדש כיצד? היה עומד בחו״ל מחזיר פניו כנגד א״י. היה עומד בארץ מכוון את פניו כנגד ירושלים. היה עומד בירושלים מכוון פניו כנגד המקדש. הנוסע במכונית, באוירון, או באניה, ואינו יכול להחזיר פנים לירושלים, יכוון לבו כנגד השכינה ויתפלל.

(ג) תקון הגוף כיצד? צריך להשוות את רגליו זו בצד זו בתפלת י״ח ומוריד עיניו למטה כאילו מביט לארץ, ולבו מופנה למעלה כאילו עמד בשמים, ומניח ידיו על לבו ידו הימנית על השמאלית ועומד כעבד לפני המלך באימה וביראה. כמו כן יש לכוון את הרגליים באמירת קדושה עם הצבור.

(ד) תקון המלבושים כיצד? מתלבש במלבושיו המלאים, ואסור לו להתפלל בגופיה או יחף.

אין ללכת ד׳ אמות בגלוי ראש ואסור לומר דבר שבקדושה בגלוי ראש, והנחת יד עצמו על הראש לא נקרא כסוי. אבל ביד חברו על ראשו מותר לברך ולא נקרא גלוי ראש.

מאחר שנהגו בארץ ללכת בחוץ עם כיפה מותר גם להתפלל עם כיפה על הראש. אין להתפלל עם כפפות על היד ולא יתפלל בפיג׳מה וכיוצ״ב.

לא יחזיק אדם תפילין או ספרי קדש בידו ויתפלל. ולא יחזיק כסף, ככר לחם, או קערה מלאה בזמן התפילה מפני שלבו טרוד בהם שלא יפילם מידיו. אבל מותר להחזיק סדור או מחזור.

(ה) תקון המקום כיצד? לא יעמוד על גבי מקום גבוה ויתפלל, פרט לחזן המשמיע לצבור שמותר. מקום גבוה

נקרא כל שגבהו ג׳ טפחים (שהם כ־27 ס״מ) מן הארץ ואם המקום הגבוה רחב ד׳ אמות הרי הוא כעלייה ומותר להתפלל בו. מותר להתפלל על הבמה בביהכנ״ס אם מוקפת היא מחיצות.

חיילים באמונים או בעבודה, מפסיקים את האמונים או את העבודה ומתפללים תפלת י״ח שחרית מנחה וערבית. חיילים בבסיס לא יתפללו לכתחילה בחוץ אלא ייכנסו לבית, לצריף, או לאהל ויתפללו שם. אבל יחידה הנמצאת בשדה מותר לה להתפלל תחת כפת השמים. מצוה להתפלל במנין עם הצבור בבית הכנסת או במקום קבוע לתפילה.

(ו) השוואת הקול כיצד? **לא יגביה קולו בתפילתו ולא יתפלל בלבו אלא מחתך הדברים בשפתיו ומשמיע לאזניו בלחש. ולא ישמיע קולו אלא אם כן היה חולה או שאינו יכול לכוון את לבו עד שישמיע קולו הרי זה מותר, ובצבור אסור כדי שלא להפריע לאחרים בתפלתם. בימים נוראים נהגו להתפלל בקול אפי׳ בצבור.**

(ז) כריעה כיצד? **המתפלל י״ח כורע בברכת** אבות **בתחילה וסוף, ובברכת** מודים **תחילה וסוף. וכשגומר התפלה כורע בעושה שלום במרומיו, פוסע שלש פסיעות לאחוריו נותן שלום לשמאלו ואח״כ לימינו ומגביה ראשו. בכל הכריעות כורע בברוך אתה וזוקף ראשו בהזכירו את השם. אסור לכרוע ביתר הברכות בתחילתן או בסופן אבל באמצעיתן מותר.**

(ח) כוונת הלב כיצד? **המתפלל צריך שיכוון בלבו את פרוש המלים שמוציא בשפתיו, יחשוב כאילו שכינה כנגדו ויסיר מלבו כל המחשבות הזרות וכוונתו תהא זכה בתפילה.**

המתפלל צריך שיכוון בכל הברכות ואם אינו יכול יכוון לפחות בברכת אבות.

ה. אין לשבת בתוך ד׳ אמות של המתפללים תפלה

י״ח אלא אם כן היושב מתפלל או לומד תורה. ואם ישב הוא תחילה ובא השני ועמד בתפילת י״ח על ידו אינו צריך לקום מפניו.

ו. אין לעבור כנגד המתפללים תפילת י״ח אבל לצדי המתפללים מותר.

ז. המתפלל י״ח אל יפסיק תפלתו בדבור או ברמיזה, ואפילו נשיא ישראל שואל בשלומו לא ישיבנו.

ח. המתפלל י״ח אל יזוז ממקומו, אבל המתפלל ועומד באמצע הדרך וראה מכונית מתקרבת, מותר לו לנטות מן הדרך מבלי להפסיק בתפילתו.

ט. המתפלל י״ח וראה נחש מתקרב או כל סכנה אחרת, מותר לו להפסיק ולהרוג את הנחש או את העקרב, אבל מפני נחש שאינו ארסי או רמש אחר אינו מפסיק אלא נוטה מדרכו. וכן אסור להפסיק בתפלת י״ח מפני הפסד ממון או להשקיט את התינוק שבוכה, אלא אם כן קיים חשש לבריאותו של התינוק. במה דברים אמורים בהפסקה של דיבור, אבל אם ההצלה אינה כרוכה עם דבור יש להקל.

י. המסופק אם התפלל כבר או לא, חוזר ומתפלל. ואם התחיל ונזכר שכבר התפלל, מפסיק אפילו באמצע הברכה.

יא. הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור מתפללין; אם יש לו שהות כדי להתחיל ולגמור תפילת י״ח לפני שיגיע הש״ץ לקדושה יתפלל, ואם לאו אל יתחיל תפילת י״ח אלא ימתין לפני „צור ישראל" עד הגיע הש״ץ לקדושה, וכן לענין קדיש לענות אמן יהא שמיה רבא וכו׳.

יב. הנכנס לבית הכנסת אחר קדושה, אם יוכל לגמור תפילת י״ח לפני ברכת שומע תפילה יתחיל, ואם לאו אל יתחיל אלא לאחר מודים, ואם יגיע במודים שלו למודים של הש״ץ מותר. אפשר בשעת הצורך להתחיל

תפילת י״ח יחד עם הש״ץ ויכוון לומר עם הש״ץ קדושה, האל הקדוש, שומע תפילה ומודים.

יג. העומד בתפילת י״ח ושומע קדושה או אמן יהא שמיה רבא, אל יענה עמהם אלא ישתוק ויהרהר בלבו מה שהציבור אומרים.

יד. צבור חיילים שחייבים לצאת לתפקידי בטחון ושעתם דחוקה, יתפלל הש״ץ תפילת י״ח בקול וציבור החיילים יענה אחריו בלחש כל מילה ויענו עמו קדושה עד האל הקדוש ויגמור כל אחד תפילתו בלחש.

טו. אסור לשוחח בחזרת הש״ץ, ואם אין לפחות תשעה המכוונים לבם לתפלת הש״ץ ברכותיו של הש״ץ לבטלה.

טז. לפי נוסח תימן, קהלות ספרד והגר״א אין הציבור אומר „נקדישך" „לעומתם" „ובדברי קדשך" כי אם הש״ץ בלבד. והקהל עונה: „קדוש קדוש קדוש", „ברוך כבוד ה׳ ממקומו" „ימלוך ה׳".

תפלה קצרה לחיילים בשעת הרום

א. חייל בשעת חרום שעומד על משמרתו ושעתו דחוקה, או חייל בתפקידי סיור שזמנו מצומצם עד מאד, או חולה, או חייל במסע בטחוני רשאי לקצר תפילתו על פי חז״ל שתקנו נוסח מקוצר לתפילת י״ח הנקראת תפילת „הביננו" והיא מחוברת מג׳ ברכות ראשונות של תפילת י״ח, ג׳ אחרונות, והביננו באמצע, שהיא ברכה אחת המורכבת מי״ג ברכות האמצעיות.

ב. נוסף על הקיצור של תפלת י״ח לפי חז״ל, אפשר להקל על חייל בשעת חרום ממש כשעוסק בפעולת לחימה או במארב ולסמוך על הדעה בשו״ע שיחיד אינו אומר סדר הקדושה שביוצר אור, ולקבוע עבורו את נוסח התפילה המקוצר של רב סעדיה גאון לפי הסדר דלהלן: מניח תפילין, מתחיל בברכת „יוצר אור" ומסיים

יוצר המאורות (לפי נוסח רב סעדיה גאון) אהבת עולם, ק״ש אמת ויציב והביננו. כן אינו אומר אחרי תפילת העמידה „קדושה דסדרא" שהוא „ובא לציון" משום שלדעה זו של רב סעדיה גאון אין אומרים אותה ביחיד. ולכשיתפנה מתפקידו יוכל להשלים את התפילות שלאחר י״ח ופסוקי דזמרה אבל לא יברך על פסוקי דזמרה ולא יחזור על תפילת י״ח בשלימותה.

ג. בימות הגשמים שמתפללים „ותן טל ומטר" לא תיקנו נוסח „הביננו" ולא במוצאי שבת, מפני שצריך לומר אתה חוננתנו, לכן יתפלל בנוסח הנ״ל עד תפלת י״ח ותפלת י״ח בשלימותה.

ד. מתחילים לומר „משיב הרוח ומוריד הגשם" בברכה שניה של תפילת העמידה ממוסף של שמיני עצרת עד תפילת שחרית של יו״ט ראשון של פסח. ואם לא הזכיר של גשם חוזר ומתפלל, ואם הזכיר של טל ולא של גשם כבימות החמה אינו חוזר. אם נזכר לפני אתה קדוש אינו חוזר אלא מזכיר מוריד הגשם במקום שעומד. ספק אם הזכיר של גשם בימות הגשמים ספק לא הזכיר מאחר ואנו מזכירים בקיץ מוריד הטל אינו חוזר על תפילתו.

ה. שואלין „ותן טל ומטר לברכה" בברכת השנים בא״י מליל ז׳ במרחשון עד תפילת המנחה של ערב פסח. אם לא שאל חוזר ומתפלל. אם נזכר לפני שומע תפלה מזכיר בשומע תפלה ואינו חוזר. ואם נזכר לאחר שומע תפלה, אם לא עקר עדיין את רגליו בסיום התפילה, חוזר לברכת השנים, ואם עקר רגליו חוזר לראש התפלה.

ו. אם אמר בימות החמה „מוריד הגשם" או ששאל מטר חוזר ומתפלל, ואם נזכר מיד חוזר לראש הברכה, ואם סיים כבר הברכה חוזר לראש התפלה.

ז. המסופק בימות החמה אם הזכיר מוריד הגשם, או המסופק שמא שאל על הגשמים, עד שלשים יום מאז

שהפסיקו מלהזכיר גשם בחזקת שהזכיר וחוזר ומתפלל. לאחר ל׳ יום בחזקת **שלא הזכיר**.

ח. שליח צבור שטעה דינו כיחיד לכל דבר ויחזור לפי האמור לעיל.

דיני נשיאת כפיים

א. נוהגים הכהנים ברוב ערי ארץ־ישראל לברך ברכת כהנים בכל יום ויום בתפילת שחרית ומוסף בצבור. ובתענית צבור אף בתפילת מנחה. במה דברים אמורים במנחה קטנה, אבל במנחה גדולה אין עולים לדוכן. בצפון הארץ ובגליל נוהגים לעלות לדוכן רק במוסף וביום הכפורים אף בתפילת נעילה.

ב. אין עולים לנשיאת כפיים בנעליים של עור ובנעלי קרפ או ממין אחר שהולכים אתם באופן תמידי ברחוב. נהגו שלא לעלות לדוכן יחפים מפני כבוד הצבור, וביחס לחיילים במחנה אם קשה להם לחלוץ את נעליהם הגבוהות יכולים הרווקים שביניהם לסמוך על הדעה בש״ע שרווק אינו נושא כפיים, ובלבד שיצא החוצה בשעה שהחזן אומר אלקינו ואלקי אבותינו וכו׳.

ג. הכהנים נוטלים ידיהם מתוך כלי לפני עליתם לדוכן, והלויים יוצקים על ידיהם מכלי. אין מברכים על נטילה זו.

ד. כהן שאינו עולה לדוכן לא ישאר בבית הכנסת בזמן ברכת הכהנים אלא ימתין בחוץ.

דיני תחנון

א. בשחרית בחול, מיד לאחר תפילת העמידה, וכן במנחה נופלים על פניהם ואומרים תחנון. בשני וחמישי בשחרית אומרים פסוקי רחמים והוא רחום וכו׳ ואומרים אותם מעומד.

ב. אין נפילת אפיים אלא במקום שיש בו ספר תורה. ואם אין שם ספר תורה אומרים תחנון בלי נפילה על אפיים.

ג. נהגו ליפול על אפיים בירושלים גם ללא ס״ת משום שירושלים נקראת מקדש.

ד. אין אומרים תחנון בבית האבל ולא בבית החתן כל שבעה, ובביהכ״נ שיש שם בעל־ברית או סנדק לאותו יום או חתן כל שבעה לאחר חופתו.

ה. אין נופלים על אפיים ואין אומרים תחנון בלילה, פרט ללילי סליחות משום שזמנן לפנות בקר. ואם מתפללים מנחה לאחר שקיעת החמה אם עדיין בין־השמשות דהיינו בתוך שמונה עשרה דקות לראשית שקיעת החמה אומרים תחנון. אבל המנהג שלא לאומרו כלל לאחר השקיעה.

ו. החיילים בתפקיד בטחוני שזמנם דחוק מאד, רשאים שלא לומר תחנון, ויכולים הם לסמוך על שיטת הראשונים שאמירת תחנון רשות ולא חובה. והרי הקילו גם על פועלים העושים אצל בעל הבית לקצר בתפילתם, אבל אין זו אלא כהוראת שעה בלבד ובלבד שלא יעשו קבע לעצמם שלא לומר תחנון.

ז. ואילו ימים בשנה שאין אומרים בהן תחנון: שבתות, חגים ומועדים, ערבי שבתות ערבי חג ומועד. ערבי ראש חודש למנחה, ראש חודש. מי״א בתשרי עד ב׳ במרחשון, חנוכה וערב חנוכה למנחה, ערב ט״ו בשבט למנחה, וט״ו בשבט, פורים קטן ב׳ ימים (י״ד וט״ו באדר ראשון בשנה מעוברת) פורים גדול ב׳ ימים י״ד וט״ו באדר. ובמנחה שלפניהם. כל חודש ניסן, יום העצמאות, פסח קטן בי״ד באייר, ל״ג בעומר ובמנחה שלפניו, מראש חודש סיון עד י״ב בסיון (ומתחילים בי״ג בו), ערב תשעה באב למנחה ותשעה באב.

דיני קריאת התורה

א. משה רבינו תקן להם לישראל שיהיו קורין בתורה ברבים בשבת, ובשני ובחמישי, כדי שלא ישהו ג׳ ימים בלא תורה. ועזרא תקן שיהיו קורין כן במנחה בשבת. וקורין ממקום שהפסיק בקריאה בשבת האחרונה.

ב. בשני ובחמישי קורין ג׳ קרואין, אין פוחתין מג׳ פסוקין לכל קרוא ולא פחות מעשרה פסוקים בין כולם. אין להוסיף על מספר הקרואין פרט לשבתות שמותר להוסיף.

ג. התחילו לקרות בתורה במנין או שכבר התחיל הקרוא הראשון את הברכה דהיינו שאמר בא״י ויצאו מקצתם אם נשתייר רוב המנין גומרים את כל הקריאה בברכותיה גם בלי מנין. ובשבת גומרין את שבעת הקרואים יחד עם המפטיר. ולא יקרא למפטיר בשמיני כי אם בשביעי ואין מפטירין בברכה בלי מנין אלא קוראים את ההפטרה בלי ברכות אם לא נשתייר שם מנין.

ד. אסור לצאת מביה״כ באמצע הקריאה וחייל שנאלץ לצאת לתפקיד בטחוני יצא בין גברא לגברא.

ה. אם אין בין המתפללים מי שיודע לקרוא את התורה עם טעמי הניגון, יקראו אותה בלי טעמים, ומותר לברך על הקריאה כרגיל. ומוטב שחברו יסייע בידו מתוך חומש לקרוא בטעמים בלחש בשעת קריאה.

ו. יחידה היוצאת לסידרה לשדה והיא תחזור לפני שבת לבסיס ויש שם מנין מתפללים מותר להוציא ארון קודש נייד וספר תורה לקריאה בשני וחמישי, אף על פי שלא יקראו שם שלש פעמים, ואפילו לקריאה של פעם אחת מותר להוציא ספר תורה עם ארון קודש.

ז. הקורא בתורה צריך לעמוד ואין לו להשען על שלחן הקריאה או על כל דבר. איסור זה חל גם על הקרוא לתורה.

ח. קרא וטעה אפילו בדקדוק או בניקוד אות אחת, אם המובן של המלה משתנה ע"י כך מחזירים אותו, ואם אין שינוי במובן או שטעה בטעמים של הקריאה אין מחזירין אותו.

ט. אם אין כהן בבית הכנסת קורין ללוי או לישראל במקום כהן, ואם יש כהן ואין לוי קורין את הכהן הראשון גם במקום לוי, ולא יקראו כהן אחר במקום לוי.

י. העולה לתורה יעלה בדרך הקצרה לבמה, ולאחר הקריאה של הבא אחריו יחזור למקומו דרך הצד השני של הבמה.

יא. טעה בברכה הראשונה של הקריאה ופתח „אשר נתן לנו" במקום „אשר בחר בנו", אם נזכר לפני שהזכיר את השם של חתימת הברכה (דהיינו נותן התורה) יתחיל שוב מ„אשר בחר בנו", ואם כבר הזכיר את השם של נותן התורה יסיים ברכה זו ולאחר הקריאה יברך „אשר בחר בנו".

יב. הקורא בתורה לא יפסיק לפני פרשה אם לא נותרו ג' פסוקים עד סיומה של הפרשה, בין שהיא פתוחה או סתומה. יש לכוון להתחיל ולסיים בדבר טוב.

יג. נוהגים באר"י שהקורא בתורה עולה בעצמו ל„תוכחות" שבפרשיות „בחוקותי" ו„כי תבוא", ואין מפסיקין בהן באמצע.

יד. אם נמצא טעות שהיא פסול בס"ת כפי שיתבאר להלן, אם נתגלה הפסול בין גברא לגברא לפני שהתחיל הקרוא את הברכה, צריך להוציא ספר תורה אחר ולהתחיל במקום שהפסיקו, והקרואים הראשונים אע"פ שקראו בס"ת פסול עולים לחשבון הקרואים. אם נמצא הפסול באמצע הקריאה או לאחר שברך ואמר בא"י יקרא באותו הספר ג' פסוקים והטעות יקרא כתיקונה בעל פה. ואם

ישארו רק ב׳ פסוקים עד הפרשה יגמור אותם, ויברך אחרי הקריאה ויוציאו ספר תורה אחר.

טו. כל פסול או טעות שנמצא בס״ת ואין שם ס״ת אחר גומרים את כל השבעה קרואים באותו ספר ומברכים כרגיל, אלא שהמפטיר יהיה הקרוא השביעי והקדיש יאמרו אחרי ההפטורה.

טז. אם ישנו פסול בחומש אחד בס״ת, מותר בדיעבד כשנודע על הפסול באמצע הקריאה לקרוא ביתר החומשים שבס״ת שהם כשרים.

יז. נקרע התפר שבין יריעה ליריעה, אפילו אם נקרע רוב העמוד, אם נשארו חמש תפירות שלימות מותר לקרוא בו, פחות מזה יש להוציא ספר אחר.

יח. נקרע הקלף עצמו למעלה או בשוליו, אם נכנס הקרע לשני שיטין מותר לקרוא בו, יותר מזה אסור. ואם נקרע בין עמוד לעמוד או בין שיטה לשיטה ברוחב, אם לא נקרע רובו אין מוציאין ספר אחר. ואם נגע הקרע באות, פסול.

יט. אותיות שנמחקו או נטשטשו קצת ורישומן ניכר, אם תינוק בינוני היודע קרוא יכול לקרוא אותן כשר, ואם לאו אפילו על אות אחת כזו יש להוציא ספר אחר.

כ. נמצאה נגיעה בין אות לאות, אם ידוע שלאחר הכתיבה נעשתה הנגיעה ולא נשתנתה צורת האות, כשר. ואם ניכר שבתחילת הכתיבה נעשתה הנגיעה והנגיעה היא בראש האותיות או באמצעיתן, צריך להוציא ספר אחר. ואם הנגיעה היא בסוף האותיות כך שמתחילה נגמרו כתיבת האותיות ואחרי כן הנגיעה, כשר בדיעבד.

כא. אם ישנן חסירות אז יתירות של אותיות בס״ת אם ישנו כתיב מעין זה לפחות פעם אחת בתנ״ך, אין להוציא ספר אחר בגללן. ואם משתנית ע״י כך הקריאה או המובן יש להוציא ספר אחר.

כב. במקום שיש בו קרי וכתיב, אם נכתב הקרי יש להוציא ספר אחר במקומו.

כג. בית כנסת צבאי במחנה או בסדרה שיש שם רק ספר תורה אחד פסול ואין בתוך התחום בית כנסת אחר, מותר לקרוא כל השבעה קרואים בספר הפסול, ולברך כרגיל. בהסתמכנו בשעת הדחק על שיטת הרמב״ם המכשיר לקרוא בס״ת פסול. וביחס למפטיר ינהגו בהתאם לסעיף ט״ו הנ״ל.

כד. אומרים חצי קדיש לאחר כל קריאת תורה, פרט למנחה בשבת, ומנחה בתענית, שסומכים על הקדיש שאומרים לפני תפילת העמידה, מאחר ואין הפסקה ביניהן בשום תפילה.

כה. אומרים תפילה „אל ארך אפיים" בשני וחמישי לפני קריאת התורה ואין אומרים אותה בשבתות ומועדים, בר״ח בחנוכה בפורים קטן וגדול בשני הימים, בע״פ ערב יוה״כ ובתשעה באב ולא בבית האבל.

סדר קדושה וגמר תפילת שחרית

א. לאחר תחנון או חזרת הש״ץ, כשאין בו תחנון, או לאחר קריאת התורה בשני וחמישי אומרים אשרי, למנצח, ובא לציון הנקרא בתלמוד „סדר הקדושה". ולפי שיטת הגאונים אין אומרים ובא לציון אלא בצבור, אבל נהגו לאומרו גם ביחיד.

ב. חיילים בתפקידי חרום מיוחדים ודחופים שהתירו להם להתפלל תפילה קצרה, בהתאם לנ״ל, רשאים לסמוך על שיטת הגאונים ופטורים מלומר „ובא לציון".

ג. בכל הימים והמקומות הנ״ל שאין אומרים בהם „אל ארך אפיים" אין אומרים בהם למנצח.

ד. המתפלל בצבור לא יצא מבית הכנסת לפני סיום קדושת ובא לציון, אלא א״כ יוצא לתפקיד בטחוני דחוף.

ה. יש לומר קדיש יתום אחר תפילת עלינו גם אם אין בין המתפללים בצבור מי שחייב לומר קדיש, אבל יאמרו מי שאין לו אב או אם.

ו. חיילים הנחפזים לתפקיד בטחוני בבקר לא יאמרו בימות החול „פיטום הקטורת" שמא ידלגו על סממני הקטורת כמבואר בשו"ע.

זמני תפילת מנחה וערבית

א. זמן מנחה גדולה מתחיל בשש שעות ומחצית השעה לפי השעות התלמודיות שהן שעות זמניות, דהיינו מחצית השעה לאחר חצות היום, עד הערב. ואין זו בשעה 12.30 לפי השעון הרגיל בארץ משלשה טעמים א. השעון שלנו מבוסס על אופק קהיר ולא על אופק מקומי.

ב. השעון האירופאי הינו לפי המהלך האמצעי ואינו זהה עם השעון השמשי לפי המהלך האמיתי. ג. חצי שעה לאחר חצות אינה קבועה אלא זמנית.

ב. זמן מנחה קטנה מתחיל בתשע שעות ומחצה ביום לפי השעות התלמודיות דהיינו, שעתים ומחצה לפני שקיעת החמה. גם שעות אלו אינן קבועות אלא זמניות וכל שעה היא חלק השתים־עשרה מאורך היום.

ג. שעה ורבע לפני השקיעה מתחיל פרק היום הנקרא „פלג המנחה".

ד. ישנם כמה חלוקי דינים בזמני מנחה וערבית כדלהלן:

א) עיקר זמן מנחה הינו זמן מנחה קטנה שהוא שעתים ומחצה לפני השקיעה עד הלילה לרבנן ועד פלג המנחה לרבי יהודה.

ב) המתפלל מנחה גדולה דהיינו ממחצית השעה לאחר חצות היום יצא ידי חובתו. המתפלל בכל ימות השנה משעה 12.30 אחרי חצות היום ואילך מנחה גדולה יצא ידי חובתו כי אין יום בשנה בו הזמן מאוחר מזה.

ג) לפי הדין אפשר לקבוע את פלג המנחה כזמן המנחה וכזמן ערבית, אבל לכתחילה המתפלל בו מנחה אל יתפלל בו ערבית. וכבר נהגו להתפלל מנחה עד שקיעת החמה וערבית מצאת הכוכבים ואילך. צאת הכוכבים האמור כאן הם שלשה כוכבים בינונים שאינם נראים ביום.

ד) המתפלל ערבית מיד לאחר שקיעת החמה לפני צאת הכוכבים יצא ידי חובת תפילה ולא ידי חובת קריאת שמע. ולא עוד אלא שבשעת הצורך יכול להתפלל מנחה ומיד לאחריה ערבית לאחר פלג המנחה גם לפני שקיעת החמה.

ה) בדיעבד מותר להתפלל מנחה עד שלש עשרה דקה לאחר שקיעת החמה, אבל לא לאחר מכן, ולא ערבית לפני פלג המנחה.

ו) ציבור המתפללים מותר להם בעת הצורך להתפלל מנחה ומיד לאחריה ערבית בתוך פלג המנחה.

ז) המתפלל ערבית בתוך פלג המנחה, או אפילו לאחר שקיעת החמה, אבל לפני צאת הכוכבים, שהוא לפחות שמונה עשרה דקה לאחר שקיעת החמה בין בצבור בין ביחיד יחזור לקרוא שתי פרשיות הראשונות של קריאת שמע לאחר צאת הכוכבים. או שיתכוון בק"ש שעל מיטתו לצאת ידי חובת ק"ש של ערבית.

ה. זמן תפילת ערבית לכתחילה עד חצות הלילה. ובדיעבד אם התפלל עד שיעלה עמוד השחר יצא. מי שהיה אנוס או חולה ולא התפלל ערבית עד עמוד השחר, רשאי להתפלל עד הנץ החמה, פרט לברכת השכיבנו שלא יאמר לאחר עמוד השחר.

ו. מי ששכח, או מחמת אונס לא התפלל מנחה בזמנה, יתפלל בערבית פעמים תפילת י"ח. בראשונה כל תפילת ערבית ואחריה יאמר אשרי ויתפלל י"ח לשם תשלומים למנחה. ואם הפך והתפלל מקודם של מנחה

לא יצא ידי חובת התשלומים ויחזור ויתפלל לשם מנחה אחר ערבית.

ז. מי שלא התפלל מנחה במזיד אין לה תשלומין בערבית, אלא אם רוצה יתפלל לאחר ערבית תפילה נוספת של י״ח בתורת נדבה.

ח. מי שלא התפלל ערבית יתפלל מיד לאחר תחנון של שחרית תפילת י״ח נוספת עבור ערבית. ויאמר לפניה „אשרי״, אבל לא יברך ברכות ק״ש של ערבית אלא בזמנו.

ט. אין תשלומין לתפילה שנשכחה אלא בתפלה שלאחריה בלבד, כגון משחרית למנחה, ממנחה לערבית ומערבית לשחרית, ולא לאחר שתי תפילות.

י. הבא לביה״כ להתפלל ערבית ומצא צבור מתחיל תפילת י״ח של ערבית. יתפלל עמהם י״ח, ולאחר מכן יאמר הברכות עם קריאת שמע של ערבית עד תפילת י״ח.

סדר תפילת מנחה

א. יש נוהגים לומר פרשת התמיד עם פיטום הקטורת לפני מנחה ובצבור אומרים: אשרי, חצי קדיש, תפילת י״ח בלחש, חזרת הש״ץ בקול רם, ותחנון (פרט לימים שאין אומרים בהם תחנון), קדיש שלם עם תתקבל, עלינו וקדיש יתום.

ב. חיילים ששעתם מוגבלת, או שהשעה מאוחרת למנחה ורוצים להתפלל בצבור, רשאים להתחיל תפילת י״ח יחד עם הש״ץ ויאמר הש״ץ בקול רם עד קדושה והצבור אתו בלחש וקדושה יאמרו יחד בקול רם ואחרי כן ברכת אתה הקדוש ע״י הש״ץ, והקהל בלחש. ומאתה חונן ואילך יאמר גם הש״ץ תפילתו בלחש. אבל כבר נהגו שמתחיל הש״ץ תפילתו בקול לפני הצבור והם אומרים

אתו קדושה בלבד, ומסיים הש״ץ האל הקדוש, והש״ץ ממשיך בלחש והצבור מתחילים וגומרים כל התפילה בלחש, הש״ץ אומר קדיש עם תתקבל, עלינו וקדיש יתום, וזהו הנקרא אצלנו „תפילת קדושה״, ולא יעשו כן בשחרית כדי לא להפסיק בין גאולה לתפילה באמירת קדושה. ומותר להתחיל בשחרית יחד עם הש״ץ כשיטה הראשונה הנ״ל.

ג. הבא לביהכ״נ ומצא את הצבור מתפללים ערבית לפני צאת הכוכבים והוא טרם התפלל מנחה, אם לא עבר עדיין זמן מנחה כגון פחות מ־13 דקות לאחר השקיעה יתפלל מנחה כשהצבור מתפלל ערבית.

סדר תפילת מנחה בתענית צבור

א. סדר תפילת מנחה בתענית צבור: אשרי, חצי קדיש, ויהי בנסוע, מוציאין ס״ת וקורין ויחל ג׳ קרואים, הראשון מויחל משה (שמות ל״ב י״א) עד לעשות לעמו (ל״ב, י״ד). השני מדלג ומתחיל פסול לך (שם ל״ד, א׳) עד ההר ההוא (ל״ד, ג׳), ושלישי מפטיר, וקורא ויפסול עד עושה עמך (שם ל״ד, י׳). מגביהין וגוללין הספר־תורה בלי קדיש ומפטיר „דרשו״ (ישעיהו נ״ה), מחזירין הס״ת לארון, חצי קדיש לפני התיבה, תפילת י״ח עם עננו, חזרת הש״ץ עם עננו בין ברכת גואל לרפאנו. במנחה גדולה אומר הש״ץ ברכת כהנים, ובמנחה קטנה עולים לדוכן הכהנים שצמו. אבינו מלכנו (פרט לתענית אסתר ובתעשה באב), תחנון, קדיש שלם, עלינו וקדיש יתום.

ב. אין לסדר קדושה ולא להתחיל עם הש״ץ ביחד בתענית צבור, לא בשחרית ולא במנחה מפני שהש״ץ צריך להוסיף ברכת עננו בין ברכת גואל ישראל לרפאנו. אבל הצבור אינו מוסיף ברכה אלא אומר תפילת עננו בתוך שומע תפילה ומסיים בברכת שומע תפילה.

סדר תפילות ראש חודש

א. בערבית, שחרית ומנחה מתפללים י״ח ברכות ומוסיף „יעלה ויבא" לאחר רצה. אם שכח יעלה ויבא בערבית אינו חוזר. ואפילו לא התחיל אלא ברכת ותחזינה ואמר בא״י שוב אינו חוזר ליעלה ויבא.

ב. שכח יעלה ויבא בשחרית או במנחה, אם לא נזכר עד שגמר את כל התפילה חוזר לראש. אם נזכר לאחר שסיים ברכת ותחזינה ולפני מודים אומר יעלה ויבא במקומו, ואח״כ מודים. ואם לא סיים ברכת ותחזינה אלא שכבר הזכיר את השם יסיים למדני חוקיך ויאמר יעלה ויבא ואח״כ שוב ותחזינה. ואם נזכר לאחר מודים חוזר לרצה ומשלים תפילתו. ואם נזכר לאחר מוסף שלא אמר יעלה ויבא בשחרית אל יחזור על תפילת שחרית.

ג. במקרה של ספק אם אמר יעלה ויבא בראש חודש או לא, נחלקו בזה הפוסקים אם יחזור ויתפלל ושב ואל תעשה עדיף.

ד. נהגו לקרוא הלל בר״ח לאחר תפילת שחרית בדילוג (חצי הלל) ונחלקו הפוסקים והמנהגים לענין ברכה. יש שנהגו שלא לברך על הלל של ר״ח ויש שנהגו שרק הש״ץ מברך לפניו לקרוא ולבסוף יהללוך, ולא הקהל, ויש שנהגו שבצבור גם הקהל מברך, אבל ביחיד אין מברכין. ויש שנהגו שגם היחיד מברך. ובצה״ל יברך הש״ץ לפניו ולאחריו והקהל ינהג כפי שרגיל מבית אביו.

ה. קורין את ההלל מעומד, ואין מפסיקין בהלל של ראש חודש אלא לצורך תפקיד בטחוני. אבל בימים שגומרים בהם את ההלל דין ההפסקה כדין הפסקה באמצע קריאת שמע כנ״ל בהל׳ ק״ש.

ו. אין אומרים הלל כשמתפללים בבית האבל, ובר״ח

אין צורך לחזור ולאומרו בבית, אבל בחנוכה המתפללים בבית האבל יגמור כל אחד אח"כ בביתו הלל השלם. ואם מתפללים בבית האבל בשבת דר"ח אומרים שם הלל.

ז. לאחר הלל אומרים קדיש תתקבל, מוציאין ס"ת וקוראים ד' קרואים בפרשת פנחס כ"ח א' — ט"ו.

ח. סדר קריאת התורה בר"ח לפי מנהג א"י הוא כשיטת הגר"א: כהן — וידבר עד עולה תמיד, (פסוקים א' — ג'), לוי — את הכבש עד ריח ניחוח לה' (פסוקים ד' — ח'), לשלישי — חוזר: עולת התמיד עד ונסכה (פסוקים ו' — י'), ורביעי ובראשי חדשיכם עד ונסכו (פסוקים י"א — ט"ו). ולפי השו"ע חוזר לוי לואמרת להם עד רביעית ההין, ושלישי מעולת תמיד עד ונסכה וכו' ובצה"ל נוהגים כשיטת השו"ע.

ט. לאחר קריאת התורה, אומרים חצי קדיש, אשרי ובא לציון (בלי למנצח), מכניסין את הס"ת לארון, ה"ק, חולצין את התפילין ועומדים להתפלל (כל הצבור ביחד) מוסף של ר"ח, חזרת הש"ץ קדיש תתקבל, מוסי־פים על שיר של יום ברכי נפשי (ולדעת הגר"א אומרים ברכי נפשי בלבד במקום שיר של יום).

י. זמן תפילת מוסף לכתחילה עד סוף ז' שעות זמניות של היום, שהוא כשעה אחת לאחר חצות היום, ובדיעבד יכול להתפלל מוסף כל היום. ואם שכח ולא התפלל ביום אין לה תשלומין בערב אפילו אם עדין ר"ח.

דיני תפילה והדלקת נרות בערב שבת

א. הזמן הקבוע להדלקת נרות בע"ש ברוב ערי א"י הוא עשרים ושתים דקה לפני שקיעת החמה, בירושלים ובפ"ת ארבעים דקה לפני השקיעה. בא"י מתחיל זמן בין השמשות מסוף שקיעת עגול השמש עד כ־22 דקה לאחר השקיעה. ויש להזהר שלא לאחר הדלקת

הנרות לאחר הזמן הקבוע ברוב הארץ שלא להכנס בספק חלול שבת.

ב. מדליקין את האורות בביהכ״נ ומתפללין מנחה כבימות החול ואין אומרים תחנון, ויש מוסיפין לפני מנחה בע״ש מזמור ק״ו מתהלים הודו לה׳ וכו׳, ידיד נפש, פרשת התמיד וקטורת.

ג. לא הדליקו נרות של שבת בזמן או שלא נדלקו הנרות של ביהכ״נ לפני מנחה, ברוב ערי ארץ ישראל מותר עוד להדליקם עד 14 דקות לאחר זמן הדלקת נרות, ובירושלים מותר עד כ־27 דקות לאחר זמן הדלקת נרות.

ד. לאחר מנחה נהגו לומר חמשה מזמורי תהלים: לכו נרננה, שירו לה׳, ה׳ מלך תגל, מזמור שירו לה׳, ה׳ מלך ירגזו עמים (תהלים צ״ה — צ״ט) המדברים על ימות המשיח שהם יום שכולו שבת ומוסיפים מזמור לדוד הבו לה׳ בני אלים (תהלים כ״ט), לפי שיש בו שבעה קולות וכנגדם תקנו אנשי כנסת הגדולה ז׳ ברכות של תפלת העמידה בשבת. אומרים אנא בכח המורכב משם ס״ב, הוא השם של מעשה בראשית ולכה דודי וכו׳, לפי התלמוד (שבת קי״ט) ואח״כ מזמור שיר ליום השבת שעל ידו אנו מקבלים את השבת.

ה. מי שקבל עליו את השבת מבעוד יום באמירת מזמור שיר ליום השבת, או ע״י הדלקת נרות או באמירה בפה, אם זה היה מפלג המנחה ואילך שהוא כשעה ורבע לפני השקיעה ואילך אסור לו יותר לעשות שום מלאכה כדין שבת.

ו. מקדימין להתפלל ערבית יותר מבימות החול, ולכתחילה לא יתפללו ערבית לפני שקיעת החמה, אבל בדיעבד מותר לקבל שבת ולהתפלל ערבית מפלג המנחה ואילך, ובלילה יקרא כל אחד שוב שתי פרשיות של ק״ש.

ז. חיילים ביחידות, הרגילים לאכול בקיץ ארוחת ערב גם ביום ששי בשעה הקבועה מבעוד יום ולא תהא להם אפשרות לערך סעודתם בלילה, רשאים להדליק נרות שבת, לקבל שבת, ולהתפלל ערבית כשעה ורבע לפני שקיעת החמה (או כ־53 דקות לפני זמן הדלקת נרות ברוב ערי א״י) ולקדש על היין ולהסב לארוחת שבת, גם אם עדיין יום ובלבד שיזהרו מעשית מלאכה לאחר קבלת שבת. אבל חייבים לחזור ולקרוא בלילה שתי פרשיות של קריאת שמע כמבואר בהלכות קריאת שמע.

ח. לאחר תפילת העמידה חוזר הקהל ואומר „ויכלו" בקול ומעומד. יחיד המתפלל בליל שבת אינו אומר „ויכלו" בסוף אלא אם כן יש עוד מישהו שאומר אתו.

ט. לאחר „ויכלו" מברך הש״צ לבד ברכת „מעין שבע", ולפי מנהג ספרד אומר אחריו הקהל „מגן אבות" והש״צ מסיים „אלקינו ואלקי אבותינו" עד „מקדש השבת".

י. אין אומרים ברכת „מעין שבע" אלא בבית כנסת קבוע, ולא במקום תפילה ארעי לשבת אחת בלבד.

יא. יו״ט שחל בשבת אומרים בלילה ברכת „מעין שבע" ואין מזכירים בה של יו״ט, פרט לליל ראשון של פסח שחל בשבת שאין אומרים ברכת „מעין שבע".

דיני קידוש בליל שבת

א. מנהג א״י שלא לקדש על היין בליל שבת בבית הכנסת כי אם במקום הסעודה בלבד.

ב. חיילים במחנה שלא יוכלו לקדש על היין בחדר האוכל, ויש להם יין בבית הכנסת מוטב לקדש בבית הכנסת וישתו שם כל אחד יין כשיעור רביעית ויוצאין בזה ידי קידוש.

ג. אסור לטעום כלום בליל שבת לפני קידוש, ואם עבר וטעם מקדש אחרי כן. גם נשים חייבות בקידוש הלילה והיום.

ד. חיילים במחנה שאין להם יין לקידוש, יטלו ידיהם ויקדשו בליל שבת על הפת, ויברכו המוציא במקום בורא פרי הגפן. אם אין להם לחם משנה, מוטב לקדש בלילה על שתי פרוסות לחם ולא על משקה אחר.

ה. לכתחילה חייב המקדש או אחר מן השומעים לטעום רוב רביעית מן היין. ובדיעבד אם טעמו רוב רביעית בין כולם יצאו.

ו. יש לקדש תמיד במקום הסעודה, ואם קידש שלא במקום הסעודה לא יצא ידי חובתו. ומחדר לחדר תחת גג אחד, אם רואה בשעת קידוש את החדר השני שם הוא יסעד, או אפילו מבית לבית ודעתו בשעת קידוש לאכול בבית השני ורואה את מקום הסעודה יכול לקדש.

ז. מי שקידש כבר רשאי לקדש לאחרים שלא יצאו עדיין ידי קידוש, ואע״פ שאין המקדש סועד שם, כל שהשומעים סועדים במקום הקידוש יוצאים ידי חובה.

ח. חיילים שאכלו ארוחת ערב בימות הקיץ מבעוד יום, רשאים לקדש בלילה ולאכול מיני מזונות לאחר מיכן ויוצאים בזה ידי קידוש במקום סעודה.

ט. מצוה לבצוע בליל שבת וביום על שתי ככרות לחם, בערב בוצע על התחתונה וביום על העליונה. ואם אין לו ככרות שלמים יבצע על שתי פרוסות כסדר הנ״ל.

י. חיילים האוכלים במחנה על שלחנות ללא מפה, או בשדה על שלחן חול, ישימו בשבת נייר מתחת ללחם ועל הלחם־משנה בעת הקידוש.

דיני תפילה וקריאת התורה ליום השבת

א. מאחרים קצת את תפילת שחרית של שבת, משום שבתמיד של חול נאמר „בבקר״ ובשבת נאמר: „וביום השבת״ שהוא מאוחר. ומכל מקום יזהר להתפלל תוך זמן קריאת שמע.

ב. מוציאים ספר תורה וקורים פרשת השבוע שבעה

קרואים והשמיני למפטיר. ואם רוצים להוסיף על מנין הקרואים רשאים. וביו"ט נהגו שלא להוסיף על מנין הקרואים הקבוע.

ג. קטן לפני בר מצוה מותר לקרוא אותו למפטיר פרט למפטיר של פרשת זכור ופרה, יו"ט האחרון של פסח, שבועות, וכן בשבת שובה בהם אין קטן עולה למפטיר.

ד. חיילים בסדרה או בתפקידי בטחון, שאין להם ספר תורה, יקראו פרשת השבוע בחומש או בתנ"ך ללא ברכות וללא שבעה קרואים.

ה. חייב אדם לקרוא לעצמו בכל שבוע פרשת אותו שבוע, שנים מקרא ואחד תרגום. ומצוה שיגמור אותה לפני ארוחת יום שבת.

ו. נהגו להזכיר בשבת נשמות הקרובים שנפטרו בשבוע שאחרי השבת, ולומר „אב הרחמים". בשבת שמברכים על ההודש אין אומרים בה „אב הרחמים", ואפי' בשבת שבימי הספירה ובין המצרים. אם יש חתן או בעל ברית באותה שבת בבית הכנסת אין אומרים „אב הרחמים".

ז. זמן תפילת מוסף לכתחילה עד סוף השעה השביעית ביום. גם שעות אלו הן יחסיות לאורך היום כמבואר לעיל בהלכות ראש חדש ובדיעבד זמנה כל היום כולו. ואם הגיע כבר זמן תפילת מנחה גדולה לפני שהתפלל מוסף יתפלל מקודם מנחה ואחריה תפילת מוסף. ובצבור יתפלל מוסף תחילה ואח"כ מנחה.

ח. מותר לטעום לפני תפילת מוסף, בתנאי שיקדש על היין ויטעום מזונות או ישתה רביעית כדי שיהיה הקידוש במקום סעודה.

ט. מקדשין על היין במקום סעודה בשבת ביום. ועיקר קידוש של יום הוא: ברכת „בורא פרי הגפן", והוא הנקרא „קידושא רבא". ונהגו להקדים פסוקי „ושמרו" וכו' הכל לפי המנהג.

י. מותר לקדש בשבת ביום על משקה חריף מחוץ ליין. חיילים שאין להם יין או משקה חריף אחר יקדשו

ביום על מיץ או על בירה, ואם לא, יטלו ידיהם ויברכו המוציא על הפת.

יא. אסור לטעום כלום לפני קידוש היום, אבל לפני תפילת שחרית רשאים לשתות תה וכיוצ״ב.

יב. נוהגים לשיר זמירות ותשבחות בסעודת שבת בלילה וביום.

יג. מצוה לאכול סעודה שלישית לאחר חצות היום ואפילו לפני מנחה יצא. ואם הוא שבע יאכל לפחות מזונות כשיעור ביצה או לפחות כזית. ויש אומרים שיוצאים ידי חובה אפילו בפירות.

יד. במנחה של שבת אומרים „אשרי" „ובא לציון", ובצבור יאמרו קדיש „ואני תפלתי" ומוציאין ס״ת וקוראים שלשה קרואים עשרה פסוקים לפחות, מתחילת הפרשה של השבוע הבא. מחזירין הס״ת, חצי קדיש ותפלה. לאחר חזרת הש״ץ אומרים „צדקתך צדק".

טו. אין אומרים „צדקתך צדק" בתקופות שאין אומרים בהן בימות החול תחנון כגון: ערב ר״ח, ור״ח חנוכה, כל חדש ניסן. וממחרת יום הכפורים עד סוף תשרי, ערב ל״ג בעומר, מר״ח סיון עד י״ב בו, ערב תשעה באב, ערב פורים וכיוצ״ב.

דיני מוצאי שבת

א. מאחרין תפילת ערבית במוצאי שבת כדי להוסיף מחול אל הקודש, ואין להתפלל לכתחילה ערבית במוצאי שבת אלא אם כן יסיים תפילתו בשעה שכבר מותר להדליק נרות.

ב. אומרים „אתה חוננתנו" בברכת „חונן הדעת" ואם שכח ולא אמר וסיים ברכת „חונן הדעת", משלים תפילתו ואינו חוזר. לאחר התפילה אומרים „ויהי נועם" ו„אתה קדוש". ואם חל חג בשבוע הבא אין אומרים במוצאי שבת שלפניו „ויהי נועם" ו„אתה קדוש".

ג. אין לעשות מלאכה במוצאי שבת לפני שיבדיל בתפילה או שיאמר „ברוך המבדיל בין קודש לחול".

אסור לאכול ולשתות שאר משקים, פרט למים, במוצאי שבת לאחר שתחשך עד שיבדיל על הכוס. אם התחיל בסעודה מבעוד יום מותר להמשיך בסעודה לאחר שתחשך לפני הבדלה. אבל היושב ושותה מבעוד יום ללא סעודה על פת, יפסיק משתחשך. בבין השמשות אין להתחיל לאכול ולשתות.

ד. מי שלא הבדיל במוצאי שבת רשאי להבדיל עד יום ג׳, אבל על הנר ובשמים אינו מברך אלא במוצ״ש בלבד.

ה. סדר הבדלה: ברכת יין, בשמים נר והבדלה. ואין חובה לטרוח להשיג בשמים ונר.

ו. מי שאין לו יין במוצאי שבת, מותר להבדיל על משקאות אחרים כגון: מיץ תפוזים, בירה, חלב, קפה ותה ממותק.

סדר תפילה לחנוכה

א. כל שמונת ימי חנוכה אומרים „על הנסים" לאחר מודים בתפלה. ולפני ברכת הארץ בברכת המזון אם שכח ולא אמר אינו חוזר על התפילה ועל ברכת המזון, ואפילו לא הזכיר אלא השם של ברכת ההודאה וברכת הארץ אינו חוזר. אבל יאמר לאחר התפילה ובברכת המזון: הרחמן יעשה לנו נסים ונפלאות כשם שעשית לאבותינו בימים ההם ובזמן הזה בימי מתתיהו וכו׳.

ב. כל שמונת ימי חנוכה גומרים את ההלל ואומרים ח״ק. מוציאים ס״ת וקוראין בפרשת הנשיאים (במדבר ז׳) שלשה קרואים, אין אומרים ח״ק לאחר הקריאה ואין בו תפילת מוסף.

ג. ביום א׳ דחנוכה קוראים לכהן ויהי ביום כלות משה עד לחנוכת המזבח (פסוקים א׳ י״א). ללוי עד מלאה קטורת. לישראל עד נחשון בן עמינדב. ביום ב׳ דחנוכה קורא לכהן ביום השני עד מלאה קטורת (פסוקים יח׳— כ׳) ללוי, עד נתנאל בן צוער (פסוקים כ׳—כג׳) ולישראל

חוזר וקורא כל הפסוקים שקרא מביום השני עד בן צוער (פסוקים יח׳—כג׳) וכן בכל יום מימי חנוכה קורא כסדר הזה, נשיא אחד של אותו יום, לכהן ג׳ פסוקים ראשונים וללוי ג׳ פסוקים אחרונים, ולישראל חוזר על כל מה שקרא, פרט ליום האחרון של חנוכה, שקורא כהן ג׳ פסוקים ראשונים מיום השמיני ולוי ג׳ פסוקים אחרונים וישראל קורא ביום העשירי וממשיך בפרשת בהעלותך עד כן עשה את המנורה (במדבר ח׳ ד׳).

ד. ראש חודש חנוכה שחל להיות בחול מוציאין שני ספר תורה. בראשון קוראים שלשה קרואים מענין ר״ח בפרשת פנחס. לכהן עד רביעית ההין ללוי מעולת תמיד עד ונסכה. ושלישי ובראשי חדשיכם עד ונסכו. מניחין הספר השני על הבימה ומגביה את הראשון וקורא רביעי בספר השני בפרשת נשא ביום המקב״ל לאותו יום של חנוכה, ח״ק וכו׳ כמו בר״ח.

ה. אין אומרים תחנון ולא „אל ארך אפיים" ולמנצח בכל שמונת ימי חנוכה, ומוסיפים על השיר של יום בכל שמונת ימות חנוכה, מזמור שיר חנוכת המזבח. (ולפי דעת הגר״א זה בא במקום השיר הקבוע של אותו יום).

ו. בשבת שבחנוכה מוציאים שני ספרי תורה בראשון קורים ז׳ קרואים בפרשת השבוע ובשני למפטיר באותו יום של חנוכה. ר״ח שחל להיות בשבת חנוכה מוציאים ג׳ ספרים, בראשון קורין ששה קרואים בפרשת השבוע, ובשני קורא אחד בשל ראש חודש ומתחיל וביום השבת עד יעשה ונסכו. ובספר הג׳ בשל חנוכה. ומפטירין „רני ושמחי" מענינא דחנוכה.

ז. בית כנסת צבאי שאין בו אלא ספר תורה אחד, לאחר סדר הקריאה הראשונה גוללין אותו לפרשת ר״ח ומגביהין אותו ומניחין וקורין בשל ראש חודש וכן עושים אח״כ למפטיר בשל חנוכה.

סדר ההדלקה

ח. מצווה על כל חייל וחיילת להשתתף בהדלקת נרות חנוכה כל שמונת הלילות של חנוכה.

ט. כל החיילים הנמצאים בבסיס היחידה מתאספים בזמן ההדלקה בחדר האוכל וחייל אחד מדליק את נרות החנוכה במעמד כולם.

י. בליל ראשון של חנוכה מדליקים נר אחד ומוסיפים והולכים נר אחד בכל לילה עד ליל שמיני.

יא. בכל ערב מתחילים להדליק מן הנר הנוסף ומדליקים והולכים משמאל לימין.

יב. בלילה הראשון מברכים לפני ההדלקה שלש ברכות „להדליק נר חנוכה", „שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה" וברכת „שהחיינו". בשאר הלילות מברכים רק את שתי הברכות הראשונות ואין מברכים „שהחיינו".

יג. חייל ששכח, או שמסיבה אחרת לא הדליק ולא השתתף בהדלקה בלילה אחד, ידליק בלילה שאחריו מספר נרות כמו יתר האנשים.

יד. מי שלא הדליק בלילה הראשון יברך למחרתו גם „שהחיינו".

טו. מי שאין לו אלא נר אחד בכל לילה, יוצא ידי חובתו גם בנר יחיד.

טז. חייל הנמצא בבסיס ורוצה להדר במצוות נר חנוכה, ידליק בעצמו בכל לילה נרות חנוכה בחדרו או באהלו (במדה שהאש שמורה מפני דליקה) ולא יסמוך על הדלקת שליח צבור בחדר האוכל.

יז. חיילים נשואים אשר מדליקים עבורם בתוך בתיהם ויודעים שאנשי הבית מכונים להוציא אותם ידי חובת הדלקה, פטורים מהדלקת נרות בעצמם ביחידה ומכל מקום ישתתפו בהדלקת הנרות המשותפת ליחידה.

יח. חייל שאין לו נרות חנוכה ולא השתתף בהדלקת הנרות המשותפת של היחידה אם יראה נרות חנוכה דולקים יברך ברכת „שעשה נסים" ובלילה הראשון גם ברכת „שהחיינו", חוץ מהחיילים הנשואים שמדליקים עבורם בביתם בהתאם לסעיף י"ז.

יט. יושבי המשלטים והעמדות הקדמיות המתייראים להדליק נרות בלילה פן יבחין בהם האויב, ידליקו נרות חנוכה במקום מוסתר, ואם גם זה לא ניתן להעשות, ידליקו חצי שעה לפני שקיעת החמה ויכבו אותם מיד לאחר השקיעה.

כ. נרות חנוכה יש להניחם לפני ההדלקה למעלה מ־24 ס"מ מן האדמה.

כא. יש להניח את מנורת החנוכה במקום מיוחד אשר אינו מיועד להעמדת המנורה בכל השנה, כדי לעשות היכר שנדלקה לשם חנוכה.

כב. צריך שיהיה בנר כדי לדלוק לפחות חצי שעה, אחרי הזמן הזה מותר לכבותו.

כג. כבו הנרות לפני גמר חצי שעה, אינו זקוק לחזור ולהדליקם. אבל אם הניחם כנגד הרוח וכבו, או שלא היה בהם מקודם כדי לבעור חצי שעה, אסור לו לברך עליהם וצריך לחזור ולהדליקם.

כד. אסור להשתמש לאור נרות חנוכה. לפיכך נוהגים להדליק בכל לילה נר נוסף הנקרא „שמש".

במה מדליקים

כה. מדליקים נרות חנוכה בכל השמנים והפתילות ובכל הנרות בין של שעוה בין של חלב ואפילו בנפט. חיילים שאין להם שמן רגיל מותר להם להדליק נרות חנוכה בשמן רובים וכיוצ"ב.

כו. חיילים שאין להם נרות של שעוה או של חלב ואין להם אפשרות להתקין פתילות בשמן, ויש להם

פנס רוח, יברכו עליו בכל לילה ויעמידוהו במקום שיהא ניכר שהוא דולק לשם חנוכה, ולא ישתמשו לאורו. וכדאי להעמידו על יד הדלת בכניסה בצד שמאל מול המזוזה. ואם אי־אפשר יעמידוהו על השולחן ובלבד שידליקו מנורה אחרת להשתמש לאורה.

כז. אין להעמיד את הנרות בעגול כי אם בשורה ישרה.

כח. מלא קערה שמן והקיפה פתילות, אם כפה עליה כלי באמצע, כל פתילה נחשבת כנר אחד. לא כפה עליה כלי אפילו לנר אחד אין הקערה נחשבת.

כט. אין להדליק נר אחד מן השני גם בזמן ההדלקה.

ל. אין להדביק נרות אחדים של שעוה או של חלב ביחד ולהדליקם, אלא כל נר יעמוד לחוד.

זמן ההדלקה

לא. זמן ההדלקה מתחיל משקיעת החמה, ומצוה מן המובחר להדליק בתוך חצי השעה הראשונה לאחר השקיעה או מיד לאחר צאת הכוכבים, ואם לא הדליק מדליקים והולכים כל הלילה עד שיעלה עמוד השחר. ולא ישנה אדם ממנהג אבותיו, כי יש נוהגין להדליק לפני תפלת ערבית ויש נוהגים להדליק אחריה, הכל כמנהג המשפחה.

לב. בערב שבת מקדימים להדליק נרות חנוכה לפני הדלקת נרות של שבת, וצריך שיהיה לכל הפחות בנר אחד כדי לדלוק חצי שעה אחר שקיעת החמה.

לג. גם במקום שנוהגים להדליק נרות של שבת 40 דקה לפני שקיעת החמה כגון בירושלים, בחנוכה יש לאחר את הדלקת הנרות עד 25 דקות לפני שקיעת החמה.

לד. במוצאי שבת מדליקים נרות חנוכה ואחרי כן מבדילים.

לה. צבור המתפלל מנחה לפנות ערב, בכל ימי חנוכה לפני תפלת „עלינו" מדליק שליח צבור נרות חנוכה בצד דרום של בית כנסת, וצריך שיהיה בנר שידלוק לפחות חצי שעה אחרי שקיעת החמה.

לו. אין יוצאים ידי חובה בהדלקת הנרות של בית הכנסת כי אם במה שמדליקים בחדר האוכל או כל אחד בחדרו.

לז. גם בערב חנוכה בכ"ד כסלו אחרי מנחה, מתחילים להדליק נרות בבית הכנסת אף על פי שעדיין לפני שקיעת החמה.

לח. חייל שליח צבור המדליק את הנרות בבית הכנסת צריך לחזור להדליק ולברך בחדרו אבל לא יחזור ויברך „שהחיינו".

לט. חייל המברך פעם שניה להוציא אחר ידי חובה, יכול לברך גם בפעם השניה „שהחיינו".

מ. נוהגים להדליק בבית־הכנסת נרות חנוכה גם בבוקר בלי ברכה בזמן תפילת שחרית.

מא. הנותר מן השמן והפתילות ביום השמיני של חנוכה שהוקצה לנרות חנוכה, עושה לו מדורה ושורפם בפני עצמם, שהרי הוקצו למצוה. אבל נרות שעוה מיוחדים לחנוכה מותר להניחם לשנה הבאה ורשאים להתנות מראש שהנשאר לא יוקצה למצוה.

דיני פורים

ימי פורים

א. בכל ערי ישראל, בכפרים, בישובים, מחנות, מוצבים ומשלטים, מחוץ לאותם המפורטים להלן, פורים בשנים רגילות בי"ד אדר.

ב. בשנה מעוברת שיש בה שני חדשי אדר זמן פורים בי"ד באדר ב'.

ג. ירושלים שהיא מוקפת חומה מימות יהושע בן נון, זמן פורים שלה בשנים רגילות בט"ו באדר, ובשנה מעוברת בט"ו באדר ב׳.

ד. כל החיילים החונים בשטח העירוני של ירושלים חוגגים את הפורים בט"ו אדר ב׳.

ה. המשלטים בסביבות ירושלים הנפרדים משטח העירוני לא פחות מ־35 מטר ומרוחקים למעלה מק"מ אחד מהעיר העתיקה של ירושלים או מהר ציון, אם העיר העתיקה או הר ציון נראים משם הרי דינם כירושלים עצמה, וזמן פורים שלהם בט"ו באדר ואם אין העיר העתיקה או הר ציון נראים משם דינם כשאר ערי ישראל, וכל דיני פורים נוהגים בהם בי"ד באדר.

ו. הישובים, המחנות, המשלטים והמוצבים הרחוקים פחות מק"מ אחד מן העיר העתיקה דינם כדין ירושלים עצמה, גם אם אין העיר העתיקה או הר ציון נראים משם וזמן פורים שלהם בט"ו באדר.

ז. הערים העתיקות שבמדינת ישראל — כמו: טבריה, עכו, צפת, לוד, יפו ובאר־שבע הנן „ספק מוקפות חומה מימות יהושע בן נון" ונהגו ברוב הערים הללו לקרוא בהן את המגילה בשני הימים בי"ד ובט"ו באדר.

ח. אבל אין מברכים ברכות המגילה ואין קורין בתורה בפרשת עמלק ואין אומרים „על הנסים" בערים המסו־פקות הנ"ל אלא בי"ד באדר בלבד.

ט. משלוח מנות ומתנות לאביונים וסעודת פורים נהגו בערים המסופקות בשני הימים גם יחד.

י. הישובים, המשלטים והבסיסים סביב הערים המסו־פקות הנ"ל גם אם הם בתחום הערים המסופקות ונראים מהם — אין חג הפורים נוהג בהן אלא בי"ד באדר בלבד.

יא. בשנה מעוברת אף על פי שכל דיני פורים נוהגים רק באדר ב׳, מכל מקום אין אומרים „תחנון" ולא „למנצח" ואסורים בהספד ובתענית ומרבין קצת בסעודה בי"ד ובט"ו באדר א׳.

העובר ממקום למקום

יב. חייל שהגיע לירושלים לפני פורים ממשלט מרוחק (סעיף ה׳ לעיל) או ממקום אחר, ודעתו לחזור לשם אם בשעת בואו לירושלים היה בדעתו לחזור משם לפני בקרו של ט״ו באדר — יקרא את המגילה בירושלים וינהג כל דיני פורים בי״ד באדר כדין מקומו אף אם נתעכב אחרי כן בירושלים. ואם בשעת בואו לירושלים היה בדעתו לשהות שם עד אחרי בקרו של ט״ו באדר ונשתהה בי״ד בירושלים, יקרא בט״ו בכל מקום שהוא שם, כדין ירושלים, אף אם הקדים והזר לפני קריאת המגילה.

יג. חייל שיצא מירושלים לפני י״ד באדר ודעתו לחזור לשם אם בשעת נסיעתו היה בדעתו לחזור לירושלים לפני בקרו של י״ד באדר ינהג כל דיני פורים בט״ו בכל מקום שהוא שם, כדין ירושלים, אף אם נתעכב ולא חזר למקומו. ואם בשעת יציאתו מירושלים היה בדעתו לא לחזור לירושלים אלא אחר בקרו של י״ד באדר — אף אם הקדים וחזר לירושלים לפני בקרו של י״ד ינהג כל דיני פורים בי״ד אדר, ואם בשעת יציאתו מירושלים היה בדעתו לחזור לירושלים בליל ט״ו באדר, וכך עשה לבסוף, ינהג כל דיני פורים בשני הימים (י״ד וט״ו באדר).

יד. חייל ממשלט או מבסיס או ממקום אחר מרוחק מירושלים, שבא לירושלים בליל ט״ו אדר — נתחייב לנהוג כל דיני פורים בשני הימים (י״ד וט״ו), ואם יצא מירושלים בליל ט״ו, יקרא בט״ו בכל מקום שהוא.

זמן קריאת מגילה

טו. חייב אדם לקרוא את המגילה בליל פורים, ולק־רותה שנית ביום.

טז. קריאת המגילה בלילה — זמנה מצאת הכוכבים עד

עלות השחר וביום זמנה כל היום מהנץ החמה עד שקיעת החמה.

יז. חייל שלא יוכל להתפנות לקריאת המגילה בערב, מחמת תפקיד צבאי וכדומה, יוכל להקדים ולקרותה בערב פורים משעה ורבע לפני שקיעת החמה ואילך. ואם שעתו דחוקה במשך כל היום בפורים יוכל לקרותה מעמוד השחר שהוא כשעה וחצי לפני זריחת החמה בבקר ואילך.

יח. חייל שאין לו מגילה כשרה הכתובה על קלף (סעיף כ׳ להלן) ולא יוכל להשיגה במשך הלילה והיום יקראנה בלא ברכה מתוך מגילה מודפסת.

יט. חייל העומד לצאת למשלט או למקום מרוחק ליום הפורים, וחושש שמא לא תהיה לו מגילה בפורים — יכול להקדים לקרותה בי״ג אדר, או בי״ב בו, או בי״א בו בלא ברכה.

מקרא מגילה בצבור

כ. אין יוצאים ידי חובה אלא בקריאה מתוך מגילה כשרה, הכתובה על הקלף.

כא. צריך לקרוא את כולה מתוך הכתב ואם קראה על פה לא יצא.

כב. לכתחילה צריך שתהא כתובה כל המגילה לפניו בשלימות. אבל אם השמיט הסופר באמצע אפילו כמה תיבות וקראם הקורא על פה יצא.

כג. אם השמיט הסופר ענין שלם, המגילה פסולה, והקורא לא יצא גם אם קרא על פה את החסר.

כד. מגילה שיש בה טעויות כשרה בדיעבד, בתנאי שה־טעות לא תשנה את משמעות הענין. תיבות חסרות ויתרות אינן פוסלות את המגילה כנ״ל.

כה. יש להדר לקרא את המגילה ב„מנין" ואם אין לו „מנין" ויש שם מגילה כשרה, יש להדר ולקרוא אותה לפני כולם, והוא יוציא את השומעים בברכות.

כו. במקום שאין „מנין", גם יחיד יכול לקרוא ומברך עליה.

כז. גם מי שיצא כבר ידי חובתו יכול להוציא אחרים בקריאתו. ורצוי שבמקרה כזה יברך אחד השומעים את הברכות.

כח. הקורא לפני חיילות והוא עצמו כבר יצא ידי חובתו — תברך אחת מהן: א) „אשר קדשנו במצוותיו וצונו לשמוע מגילה"; ב) „שעשה נסים". וברכת „שהחיינו" תאמר על ידי כל השומעות.

סדר קריאה

כט. מצוה לקרוא את המגילה כשהיא פרוסה לפני הקורא כאגרת.

ל. מותר לקרוא את המגילה בין עומד ובין יושב אבל הקורא בצבור לא יקרא לכתחילה אלא מעומד.

לא. הקורא את המגילה מברך בין בלילה ובין ביום לפני הקריאה שלש ברכות: „על מקרא מגילה" „שעשה נסים" ו„שהחיינו".

לב. כל השומעים חייבים לשמוע כל מלה ומלה מפי הקורא, ואם נשמטה מלה מלהשמע יקרא אותה מתוך המגילה המודפסת או בעל פה.

לג. נהגו שכל הקהל אומר ד' פסוקים של גאולה בקול רם: „איש יהודי" וגו' (פ"ב ה') ו„מרדכי יצא" וגו' (ח' ט"ו) „ליהודים היתה אורה וגו' (ח' ט"ז) „כי מרדכי היהודי" וגו' (י' ג') והקורא חוזר וקורא אותם מהכתב.

לד. נהגו להכות ולהרעים כשמזכירים את המן בזמן הקריאה, וכשמזכירים את השם נבוכדנצר יש לומר „שחיק עצמות".

לה. נהגו לקרוא פעמיים את פסוק י"א שבפרק ח' בפעם הראשונה אומרים: „...להשמיד, להרוג ולאבד"

ובפעם השניה אומרים: „...להשמיד ולהרוג ולאבד".
לו. כן עושים בפסוק ב׳ שבפרק ט׳ בפעם הראשונה קוראים: „ואיש לא עמד בפניהם", ובפעם השניה אומ־רים: „ואיש לא עמד לפניהם".
לז. עשרת בני המן, מן „חמש מאות איש" ואילך עד תיבת „עשרת" (פרק ט׳ פסוקים ו׳—י׳) צריך לקרוא בנשימה אחת, ובדיעבד — אם הפסיק הקורא ביניהם, יצא.
לח. אסור לשומעים לשוחח בשעת קריאת המגילה. אחרי הקריאה גוללים את המגילה, והקורא מברך ברכת „הרב את ריבנו".
לט. יחיד הקורא את המגילה, לדעת הרמ"א, אין לו לברך ברכת „הרב את ריבנו", ויש אומרים שיכול לברך.

סדר היום

מ. בתפילות העמידה בי"ד באדר בערי הפרזות, ובט"ו באדר בירושלים, ערבית, שחרית ומנחה אומרים על הנסים בברכת ההודאה (לפני „ועל כלם").
מא. שכח לומר „על הנסים" ולא נזכר אלא אחר שהת־חיל את הברכה של „הטוב שמך" עם השם — אינו צריך לחזור.
מב. בערבית אחר תפילת העמידה בלחש אומר הש"ץ קדיש שלם עם "תתקבל" כרגיל וקוראים את המגילה.
מג. אחרי ברכת „הרב את ריבנו" שאחרי הקריאה בלילה אומר הקהל פיוט „אשר הניא" וגם „שושנת יעקב" ואחר כך אומרים „ואתה קדוש" קדיש שלם (בלא „תתקבל") ו„עלינו לשבח".
מד. בברכת המזון אומרים „על הנסים" בברכת ההו־דאה (לפני „ועל הכל") בערי הפרזות בי"ד באדר ובי־רושלים בט"ו באדר.
מה. שכח לאמרו, ולא נזכר אלא לאחר שהתחיל ברכת „ועל הכל" עם השם אינו צריך לחזור. אלא לפני הרחמן

הוא יזכנו יאמר: הרחמן הוא יעשה לנו נסים ונפלאות וכו' בימי מרדכי וכו'. וכן ינהג לאחר התפילה.

מו. פורים בשחרית אין קוראים בו הלל ואין בו תחנון ונפילת אפים.

מז. בי"ד באדר בערי הפרזות ובט"ו באדר בירושלים ובנותיה אחרי חזרת הש"ץ אומרים חצי קדיש, ואין אומרים ה„קרובץ" וקורין בתורה שלשה קרואים בפרשת „ויבוא עמלק" (שמות י"ז ח'-ט"ז) אחרי קריאת התורה ח"ק, „יהללו", ומכניסים את ספר התורה לארון. וקורין שלש הברכות שלפניה — לרבות „שהחיינו".

מח. בברכת „שהחיינו" ביום יש לכוון גם למצוות משלות מנות וסעודת פורים שהם נוהגים רק ביום.

מט. אחר קריאת המגילה בשחרית כורכין אותה והקורא מברך „הרב את ריבנו" והקהל אומר רק „שושנת יעקב" ואין אומרים „אשר הניא" ביום. ויש מי שסובר שיש לומר גם ביום „אשר הניא" ואומרים: „אשרי" ו„בא לציון" ואין אומרים „למנצח מזמור לדוד".

נ. שיר של יום בערי הפרזות בי"ד באדר ובירושלים בט"ו באדר לדעת הגר"א — תהלים מזמור כ"ב.

נא. גם בירושלים נהגו להרבות קצת בסעודה בי"ד באדר ואין אומרים בו „תחנון" ולא „למנצח" ואין בו תענית והספד וכן נוהגים בערי הפרזות בט"ו באדר.

סעודת פורים, משלוח מנות, ומתנות לאביונים

נב. מצוה להרבות בסעודת פורים ולעשות אותם ימי משתה ושמחה.

נג. מי שהמשיך בסעודת פורים עד צאת הערב, אומר „על הנסים" בברכת המזון, ואם חל פורים ביום ו' והמשיך את סעודת פורים לאחר כניסת השבת יפרוס

מפה ויקדש על היין ובברכת המזון יאמר „על הנסים" ו„רצה".

נד. כל חייל וחיילת מצווים לשלוח לפחות לרע אחד שתי מנות הראויים לאכילה.

נה. כל חייל וחיילת מצווים לתת שתי מתנות מזון או כסף לשני אביונים והואיל ואי אפשר לקיים מצוה זו בצבא, יזכה כל חייל בפורים באמצעות חייל אחר צדקה לשני עניים שהוא מכיר.

נו. הזכוי נעשה ע"י הרמת החייל השני את המתנות ממקומם קצת ומתכון בזה להקנותם לעניים.

נז. סעודת פורים, משלוח מנות ומתנות לאביונים נוהגים ביום ולא בלילה, אבל נוהגים להרבות קצת גם בסעודת הלילה.

תענית אסתר

נח. מתענים בי"ג באדר „תענית אסתר" בין בערי הפרזות ובין בירושלים. ובשנה מעוברת מתענים בי"ג באדר ב'

נט. בשחרית אומרים סליחות, „אבינו מלכנו" וש"ץ אומר „עננו" וקריאת „ויחל" כמו בשאר תענית צבור. אבל במנחה אין אומרים „אבינו מלכנו" ולא „תחנון" מאחר שזה ערב פורים. נשיאת כפיים כנ"ל עמ' 29.

ס. אין לאכול אחרי התענית לפני קריאת המגילה, ומי שלבו חלש יכול לטעום משהו לפני הקריאה.

סא. נהגו לתת לפני קריאת המגילה זכר ל„מחצית השקל" והוא — ג' חצאי מטבעות של כסף. ונהגו לזכות בג' חצאי מטבעות של כסף של בית כנסת ותמורתם נותנים שלש מטבעות היוצאות לצדקה, ויוצאים בזה ידי חובתם.

דיני „בין המצרים"

בין המצרים

א. תקופת הימים שבין צום שבעה עשר בתמוז לצום תשעה באב נקראת „בין המצרים" על שם הכתוב (איכה א' א') „כל רודפיה השיגוה בין המצרים".

ב. ממעטים בשמחה ובתענוגות כל ימי „בין המצרים".

ג. נהגו שלא לשאת אשה ולא להסתפר, לא לברך ברכת „שהחיינו" על פרי חדש או על בגד חדש כל ימי „בין המצרים", ובשבת מותר.

ד. החיילים המקילים בתספורת הזקן ב„בין המצרים" יש להם להחמיר מר"ח אב או על כל פנים בשבוע שחל תשעה באב להיות בתוכו.

תשעת הימים

ה. משנכנס אב עד אחרי תשעה באב ממעטים לגמרי בשמחה ובתענוגות.

ו. נהגו שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין מראש חודש אב ועד צהרי יום י' באב מחוץ לשבתות שמותר לאכול בהן בשר ולשתות יין.

ז. חיילים בתפקיד האוכלים במחנות, בבסיסים ובמשלטים התירו להם כהוראת שעה לאכול בשר בתשעת הימים. ולא ישתו יין כל אותם הימים אם לא לסעודת מצוה.

ח. בהבדלה על היין במוצאי שבת בתשעת הימים, אם יש שם קטן נותנים לקטן לשתות את היין, ואם אין שם קטן מותר לשתות בעצמו מיין ההבדלה.

ט. אין לכבס ולגהץ מראש חודש אב עד אחרי ט' באב. ואין לובשים בגדים חדשים ולא מכובסים בתשעת הימים.

י. לשבת מותר ללבוש בגדים מכובסים. ובמדי חיילים אפשר להקל לכבס וללבוש מדים מכובסים.

יא. נהגו שלא לרחוץ כל הגוף רחיצה של תענוג בתשעת הימים אפילו במים צוננים מחוץ לערב שבת, אבל מפני הזיעה מותר. לכן חיילים החיים במחנה מותר להם להתקלח במים קרים, פרט לתשעה באב עצמו.

ערב תשעה באב

יב. ערב תשעה באב במנחה אין אומרים תחנון.
יג. בסעודה האחרונה לפני הצום, הנקראת „סעודה מפסקת", אין אוכלים שני מאכלים מבושלים.
יד. גם צלי נחשב למאכל מבושל לענין זה ומצטרף לשני.
טו. מותר לאכול פירות וירקות חיים ואפילו כמה מינים ביחד.
טז. נהגו לאכול סעודת קבע לפני מנחה, ואחרי מנחה אוכלים סעודה המפסקת כנ"ל בסעיף י"ג.
יז. החיילים האוכלים במחנה בשר בתשעת הימים עליהם להמנע מאכילת בשר לפחות בערב תשעה באב.
יח. יש להשתדל שלא יאכלו בסעודה המפסקת שלשה ביחד כדי שלא יתחייבו בזימון.
יט. במחנות ובבסיסים שהחיילים מרובים ואוכלים במשמרות קבועות ואין אפשרות לאכול לחוד, לא יברכו בזימון בסעודה המפסקת.
כ. אף על פי שאכל סעודה המפסקת אם עדיין יום מותר לחזור לאכול ולשתות אלא אם כן קבל עליו בפירוש שלא לאכול עוד היום.
כא. גם מקבלה בלב יש לחוש. על כן יש להתנות בשעת הסעודה „המפסקת" על מנת שיאכל וישתה אחרי כן.
כב. נהגו שלא ללמוד תורה בערב תשעה באב מחצות היום ואילך, כי אם בדברים המותרים בלמוד בט' באב (ראה סעיף כ"ט).

תשעה באב — הצום

כג. תשעה באב אסור באכילה ושתיה, ברחיצה וסיכה ובנעילת הסנדל.

כד. כל החיילים והחיילות הבריאים חייבים לצום בתשעה באב כמו ביום הכפורים.

כה. חולה אף על פי שאין בו סכנה מותר לו לאכול ולשתות בט׳ באב. אבל לא ינהג עדונים בעצמו רק כפי צרכו.

כו. חייל הנמצא בפעולת קרב מותר לו לאכול ולשתות קצת כדי שלא להחליש את כושר מלחמתו שנאמר (שמואל א׳ י״ד) „אף כי לוא אכל אכל היום העם משלל אויביו אשר מצא כי עתה לא רבתה מכה בפלשתים״.

כז. תשעה באב לילו כיומו לכל דבר ואין אוכלים ושותים אלא מבעוד יום ובין השמשות שלו אסור כיום הכפורים.

כח. בתשעה באב אסור לקרוא בתורה, בנביאים ובכתובים ולשנות במשנה, במדרש ובגמרא, ובהלכות ובאגדות משום שנאמר „פקודי ה׳ ישרים משמחי לב״.

כט. מותר לקרא בספר איוב ובפרקי החורבן שבירמיהו ומותר ללמוד מדרש „איכה״, פרק אלו מגלחין במסכת מועד קטן ומגילת החורבן בפרק הנזקין במסכת גיטין, וכן כיוצא בזה בסוגיות העוסקות בחורבן הבית.

ל. מותר לומר פרשת הקרבנות ומשנת איזהו מקומן ובריתא דר׳ ישמעאל, מאחר שזהו סדרו של יום.

רחיצה

לא. רחיצה אסורה בט׳ באב בין במים חמים בין במים צוננים.

לב. גם רחיצה רגילה של פניו וידיו אסורה בט׳ באב.

לג. אם היו פניו או ידיו ורגליו מלוכלכות בזיעה וכדומה מותר לרחצן.
לה. נטילת ידים לאחר השינה מותרת עד פרקי האצבעות, ואחרי שניגב ידיו ועדיין לחות קצת מעבירן על עיניו כדי להרטיבן ולרענן קצת את עיניו.

נעילת נעלים

לו. איסור נעילת נעלים בט׳ באב הוא רק בנעלי עור, אבל של גומי ושל שאר מינים מותר.
לז. נעלי גומי שסוליותיהן של עור, ונעלי עור שסול־יותיהן של גומי או של קרפ אסורות.
לח. חיילים בתפקיד שאין להם נעלי גומי מותר להם לנעול נעלי עור בתפקידם.
לט. גם חיילים שלא בתפקיד והם מחוץ למחנה ואין להם נעלי גומי מותר לנעול נעלי עור בחוץ, וכשיבואו לחדרם יחלצו אותן.

שאילת שלום ועשיית מלאכה

מ. אין שואלים בשלום חייל־חבר או בשלום קצין גבוה ממנו ולא יצדיע בתשעה באב.
מא. אם שאל חברו בשלומו יענה בשפה רפה ובכ־בוד ראש.
מב. נהגו שלא לעשות מלאכה בתשעה באב עד חצות היום. אבל עבודת המטבח מותרת.

סדר הלילה

מג. בליל תשעה באב קודם תפילת ערבית מורידים את הפרוכת מעל ארון הקודש וכל אחד חולץ את נעליו.
מד. ממעטים באורות ומדליקים נרות במידה הדרושה לקרוא לאורם בלבד.

מה. הופכים את השולחנות, הספסלים והכסאות בבית־הכנסת ויושבים על הארץ או על מקומות ישיבה שאינם גבוהים מ־27 ס"מ.

מו. נהגו להתפלל בקול דממה דקה כמנהג האבלים.

מז. אחרי תפלת שמונה־עשרה אומר השליח צבור קדיש תתקבל גם אם עוד יאמרו ואתה קדוש. כמבואר להלן בסעיף נ'.

מח. אם יש שם מנין, אחד קורא במגלת „איכה" כשרה הכתובה על הקלף, ומברך לפניה ברכת „על מקרא מגילה".

מט. אם אין שם מנין או שאין להם מגילת קלף כשרה יש לקרוא מגילת „איכה" מתוך הדפוס בלי ברכה.

נ. אחרי „איכה" אומרים פרקי הקינות הקבועים לליל ט' באב ומסיימים ואתה קדוש, קדיש בלי תתקבל, עלינו, קדיש יתום.

סדר תפלה של שחרית

נא. בברכת השחר יש שנהגו שלא לברך ברכת שעשה לי כל צרכי, ועל כן יש לברכה לדעת הגר"א במוצאי תשעה באב בלילה כשנועל נעליו.

נב. תפלת שחרית מתפללים בלי טלית ובלי תפלין, וטלית קטן לובשים בלי ברכה, ואומרים מזמור לתודה.

נג. בתפלת שמונה־עשרה של שחרית אין אומרים „נחם", ועננו אומר רק הש"ץ בין ברכת גואל לרופא.

נד. אין הכהנים עולים לדוכן בשחרית והש"ץ אינו אומר אלוקינו ואלוקי אבותינו. אין אומרים אבינו מלכנו ולא תחנון ולא א־ל ארך אפים.

נה. אחרי חזרת הש"ץ אומר הש"ץ חצי קדיש, „ויהי בנסוע". מוציאים ס"ת וקורים שלשה קרואים בפרשת ואתחנן „כי תוליד בנים וגו'" (דברים ד').

נו. אחרי הג׳ קרואים אומרים חצי קדיש ומפטירין בירמיה ח׳ „אסוף אסיפם״ בניגון „איכה״. בברכת ההפטרה מסיימין „מגן דוד״, „יהללו״, מכניסים את ס״ת לארון ואומרים קינות.

נז. אחרי הקינות אומרים אשרי, ובא לציון, ומדלגין על הפסוק „ואני זאת בריתי״. ואין אומרים „למנצח״ קדיש שלם בלא תתקבל, עלינו, קדיש יתום. ואין אומרים בבקר שיר של יום ולא אין כאלקינו.

נח. בקצת קהלות נהגו לקרוא גם ביום „איכה״ בלא ברכה.

סדר תפלה של מנחה

נט. במנחה לובשים טלית ותפילין ומברכין עליהם כרגיל. אומרים שיר של יום ואין כאלוקינו.

ס. יש שנהגו לקרוא ביחידות קריאת שמע במנחה.

סא. אומרים אשרי, חצי קדיש, וקורים פרשת „ויחל״ ומפטירים „דרשו ה׳ בהמצאו״ כמו בכל תענית צבור.

סב. בתפלת שמונה־עשרה היחיד אומר „נחם״ בברכת בונה ירושלים, וחותם מנחם ציון ובונה ירושלים, ותפלת „עננו״ בברכת שומע תפלה, וחותם בשומע תפלה.

סג. שכח לומר „נחם״ בבונה ירושלים אומרה לפני „ותחזינה״ ואינו חותם מנחם ציון אלא ותחזינה עינינו. ואם לא נזכר עד שגמר תפלתו אינו צריך לחזור ולהתפלל.

סד. השליח צבור אומר „עננו״ בין ברכת גואל לרופא, ו„נחם״ בבונה ירושלים.

סה. הכהנים נושאים כפיהם, ואין אומרים אבינו מלכנו ולא תחנון, קדיש — תתקבל, עלינו, קדיש יתום.

סו. נהגו שלא לאכול בשר ולא לשתות יין עד צהרי יום המחרת י׳ באב. אבל החיילים בתפקיד נוהגים ביחס לאכילת בשר לפי סעיף ז׳ לעיל.

תשעה באב שחל להיות במוצאי שבת

סז. אין אומרים „צדקתך צדק" במנחה בשבת.
סח. זמן סעודה המפסקת מן המנחה ולמעלה, ויפסיק מלאכול לפני שקיעת החמה.
סט. בסעודה המפסקת שהיא מבעוד שבת, מותר לאכול בשר ולשתות יין.
ע. במוצאי שבת מיד כשמדליק נר או רואה נר דלוק עליו לברך „בורא מאורי האש" בלי בשמים ואין מבדילין על הכוס אבל אומרים „אתה חוננתנו" בתפילת העמידה.
עא. אין חולצים את הנעלים במוצאי שבת, אלא לאחר „ברכו". אבל הש"ץ חולץ לפני „ברכו" ואומר תחילה „ברוך המבדיל בין קודש לחול".
עב. לאחר תפילת העמידה, אומר הש"ץ קדיש תתקבל, ואין אומרים „ויהי נועם" ולא „ויתן לך" ולאחר הקינות ו„איכה" אומרים „ואתה קדוש", קדיש שלם בלי תתקבל ועלינו.
עג. במוצאי הצום ביום ראשון בערב, מבדילים על הכוס, ואין מברכים על הנר ולא על בשמים. וביחס לשתית הכוס יש לנהוג כמו במוצאי שבת בתוך תשעת הימים כמבואר לעיל בסעיף ח'.
עד. אין ללמוד תורה בתשעה באב שחל בשבת לאחר חצות אלא בדברים המותרים בתשעה באב עצמו.

עה. תשעה באב שחל להיות בשבת ונדחה ליום א', אין לאכול בשר, ולא לשתות יין במוצאי הצום ביום א' בלילה ולמחרת בבקר מותר, ואין צורך להמתין עד חצות כמו בשנים רגילות אבל להסתפר, להתרחץ ולכבס מותר גם בלילה עם סיום הצום — ולא כמו בשנים רגילות שיש להמתין בכל זה עד חצות היום של עשירי באב — מתוך תקוה ובטחון בצור ישראל וגואלו כי נחם ה' ציון נחם כל חרבותיה וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ה' ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה.

טבלאות לזמני היום

הסברים לקביעת הטבלאות

א. לוח זמנים זה, שעובד על ידינו, מבוסס על שיטת הגר"א, הקובעת את אורך היום מנץ החמה עד שקיעתה. בהתאם לשיטה זו, שלוש שעות הזמניות לקביעת סוף זמן קריאת שמע וארבע שעות הזמניות לסוף זמן תפילה, מתחילות אף הן מנץ החמה; שיטה זו היא בניגוד לשיטת ה„מגן אברהם" הקובעת את אורך היום מעמוד השחר עד צאת הכוכבים.

ב. זמן הנחת תפילין שבלוח, פירושו תחילת הזמן, והוא כולל את תחילת הזמן לעטיפה בציצית, ותחילת זמן קריאת שמע של שחרית, כי זמן שלשתן שוה לפי ההלכה, ושיעורן: „משיכיר את חברו הרגיל עמו קצת ברחוק ד' אמות".

ג. עד כה לא נדפס לוח מדויק לקביעת שיעור זה משיכיר וכו' להנחת תפילין טלית וק"ש למשך כל השנה. מקובל הוא לקבוע את תחילת הזמן כשעה אחת — לא זמנית, לפני הנץ החמה. אולם בררנו שמבחינת ההלכה אין שיטה זו נכונה מאחר והזמן חייב להיות יחסי לאורך הזמן שבין עמוד השחר לנץ החמה, המשתנה בעונות השנה השונות. לכן קבענו את זמני הנחת תפילין תמיד בסוף השליש הראשון של פרק זמן זה שבין עמוד השחר להנץ החמה.

ד. את עמוד השחר ונץ החמה לצורך קביעת לוח זה קבענו לפי הטבלאות שבספר „בין השמשות" להרב י. מ. טוקצ'ינסקי ז"ל.

ספטמבר	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית	אוקטובר	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית	נובמבר	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית
1	4.08	8.25	9.30	1	4.30	8.29	9.29	1	4.52	8.37	9.32
2	4.09	8.25	9.30	2	4.31	8.29	9.29	2	4.53	8.37	9.32
3	4.10	8.25	9.30	3	4.31	8.30	9.29	3	4.54	8.38	9.32
4	4.11	8.25	9.30	4	4.32	8.30	9.29	4	4.54	8.38	9.33
5	4.12	8.25	9.30	5	4.33	8.30	9.29	5	4.55	8.39	9.33
6	4.13	8.26	9.30	6	4.34	8.30	9.29	6	4.55	8.39	9.34
7	4.13	8.26	9.29	7	4.34	8.30	9.29	7	4.57	8.40	9.34
8	4.14	8.26	9.29	8	4.35	8.30	9.29	8	4.57	8.40	9.34
9	4.14	8.26	9.29	9	4.36	8.31	9.29	9	4.58	8.40	9.35
10	4.15	8.26	9.29	10	4.37	8.31	9.29	10	4.59	8.41	9.35
11	4.16	8.26	9.29	11	4.37	8.31	9.29	11	5.00	8.41	9.35
12	4.16	8.26	9.29	12	4.38	8.31	9.29	12	5.00	8.42	9.36
13	4.18	8.26	9.29	13	4.39	8.31	9.29	13	5.01	8.43	9.36
14	4.18	8.27	9.29	14	4.39	8.31	9.29	14	5.02	8.43	9.36
15	4.19	8.27	9.29	15	4.40	8.32	9.30	15	5.03	8.43	9.36
16	4.20	8.27	9.29	16	4.41	8.32	9.30	16	5.04	8.44	9.37
17	4.21	8.27	9.29	17	4.41	8.32	9.30	17	5.05	8.44	9.37
18	4.21	8.27	9.29	18	4.42	8.33	9.30	18	5.06	8.45	9.38
19	4.22	8.27	9.29	19	4.43	8.33	9.30	19	5.07	8.46	9.38
20	4.22	8.27	9.29	20	4.44	8.33	9.30	20	5.07	8.47	9.39
21	4.22	8.28	9.29	21	4.44	8.33	9.30	21	5.08	8.47	9.40
22	4.23	8.28	9.29	22	4.45	8.34	9.30	22	5.10	8.47	9.40
23	4.24	8.28	9.29	23	4.46	8.34	9.30	23	5.10	8.48	9.40
24	4.25	8.28	9.29	24	4.47	8.34	9.30	24	5.10	8.48	9.41
25	4.26	8.28	9.29	25	4.47	8.35	9.30	25	5.11	8.49	9.41
26	4.26	8.28	9.29	26	4.48	8.35	9.30	26	5.12	8.50	9.42
27	4.27	8.28	9.29	27	4.49	8.35	9.31	27	5.12	8.50	9.42
28	4.28	8.28	9.29	28	4.49	8.36	9.31	28	5.13	8.51	9.43
29	4.29	8.29	9.29	29	4.50	8.36	9.31	29	5.14	8.51	9.43
30	4.30	8.29	9.29	30	4.51	8.36	9.32	30	5.14	8.52	9.44
				31	4.52	8.37	9.32				

דעצמבר	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית
1	5.15	8.52	9.44
2	5.16	8.53	9.45
3	5.17	8.54	9.46
4	5.17	8.55	9.46
5	5.18	8.55	9.46
6	5.18	8.56	9.47
7	5.19	8.57	9.47
8	5.20	8.57	9.48
9	5.21	8.58	9.48
10	5.22	8.58	9.49
11	5.23	8.59	9.50
12	5.23	8.59	9.51
13	5.24	9.00	9.51
14	5.25	9.00	9.51
15	5.25	9.01	9.52
16	5.26	9.01	9.52
17	5.26	9.02	9.53
18	5.27	9.03	9.54
19	5.28	9.03	9.54
20	5.28	9.04	9.55
21	5.29	9.04	9.55
22	5.29	9.05	9.56
23	5.30	9.05	9.56
24	5.30	9.06	9.57
25	5.31	9.06	9.57
26	5.31	9.07	9.58
27	5.31	9.07	9.58
28	5 32	9.07	9.58
29	5.32	9.08	9.59
30	5.32	9.08	9.59
31	5.33	9.09	10.00

ינואר	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית
1	5 33	9.09	10.01
2	5 33	9.10	10.01
3	5.33	9.10	10.01
4	5.33	9.10	10.01
5	5.33	9.10	10.01
6	5 34	9.10	10.02
7	5.34	9.10	10.02
8	5.34	9.11	10.02
9	5.34	9.11	10.03
10	5.34	9.12	10.03
11	5.35	9.12	10.04
12	5.35	9.12	10.04
13	5 34	9.12	10.04
14	5.35	9.12	10.04
15	5.35	9.12	10.04
16	5.35	9.12	10.05
17	5.34	9.13	10.05
18	5.34	9.13	10.05
19	5.34	9.13	10.05
20	5.34	9.13	10.05
21	5.33	9.13	10.05
22	5.33	9.13	10.05
23	5.33	9.13	10.05
24	5.33	9.13	10.06
25	5.33	9.12	10.06
26	5.32	9.12	10.06
27	5.31	9.12	10.05
·28	5.31	9.12	10.05
29	5.30	9.12	10.05
30	5.29	9.11	10.05
31	5.29	9.11	10.05

פברואר	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית
1	5.29	9.11	10.05
2	5.29	9.11	10.05
3	5.28	9.10	10.05
4	5.28	9.10	10.05
5	5.27	9.10	10,05
6	5.26	9.10	10.04
7	5.25	9.09	10.04
8	5.24	9.09	10.04
9	5.24	9.09	10.04
10	5.23	9.08	10.03
11	5.22	9.08	10.03
12	5.22	9.07	10.02
13	5.21	9.07	10.02
14	5.20	9.06	10.02
15	5.19	9.06	10.02
16	5.19	9.06	10.02
17	5.18	9.05	10.01
18	5.16	9.04	10.01
.19	5.16	9.04	10.01
20	5.15	9.04	10.00
21	5.14	9.03	10.00
22	5.14	9.02	9.59
23	5.13	9.02	9.59
24	5.12	9.01	9.58
25	5.11	9.01	9.58
26	5.09	8.59	9.57
27	5.08	8.59	9.56
28	5.07	8.58	9.56

מרץ	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית	אפריל	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית	מאי	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית
1	5.05	8.58	9.56	1	4.25	8.35	9.37	1	3.46	8.13	9.21
2	5.04	8.57	9.55	2	4.23	8.34	9.36	2	3.44	8.13	9.20
3	5.03	8.57	9.55	3	4.22	8.33	9.36	3	3.43	8.12	9.20
4	5.02	8.56	9.54	4	4.21	8.32	9.35	4	3.42	8.12	9.19
5	5.01	8.56	9.54	5	4.19	8.31	9.35	5	3.41	8.11	9.19
6	5.00	8.55	9.53	6	4.18	8.30	9.34	6	3.40	8.11	9.19
7	4.59	8.54	9.53	7	4.17	8.29	9.33	7	3.39	8.11	9.19
8	4.57	8.53	9.52	8	4.16	8.29	9.33	8	3.37	8.10	9.19
9	4.56	8.53	9.52	9	4.15	8.28	9.32	9	3.37	8.10	9.18
10	4.55	8.52	9.51	10	4.13	8.28	9.32	10	3.35	8.09	9.18
11	4.53	8.51	9.50	11	4.11	8.27	9.31	11	3.34	8.09	9.17
12	4.52	8.50	9.50	12	4.09	8.26	9.30	12	3.33	8.08	9.17
13	4.51	8.49	9.49	13	4.08	8.25	9.30	13	3.32	8.08	9.17
14	4.49	8.49	9.49	14	4.07	8.25	9.29	14	3.31	8.07	9.16
15	4.48	8.48	9.48	15	4.06	8.24	9.29	15	3.30	8.07	9.16
16	4.47	8.47	9.47	16	4.04	8.23	9.28	16	3.29	8.07	9.16
17	4.45	8.46	9.47	17	4.04	8.22	9.27	17	3.28	8.06	9.16
18	4.44	8.45	9.46	18	4.02	8.22	9.27	18	3.28	8.06	9.15
19	4.42	8.44	9.45	19	4.01	8.21	9.27	19	3.26	8.06	9.15
20	4.41	8.44	9.45	20	3.59	8.20	9.26	20	3.25	8.06	9.15
21	4.40	8.43	9.44	21	3.58	8.20	9.26	21	3.25	8.06	9.15
22	4.39	8.42	9.43	22	3.57	8.19	9.25	22	3.24	8.05	9.15
23	4.37	8.41	9.42	23	3.55	8.18	9.24	23	3.23	8.05	9.15
24	4.35	8.41	9.42	24	3.53	8.17	9.24	24	3.23	8.05	9.15
25	4.34	8.40	9.41	25	3.52	8.17	9.23	25	3.22	8.05	9.15
26	4.33	8.39	9.41	26	3.51	8.16	9.23	26	3.21	8.04	9.15
27	4.32	8.38	9.40	27	3.50	8.16	9.22	27	3.21	8.04	9.15
28	4.30	8.38	9.40	28	3.49	8.15	9.22	28	3.20	8.04	9.15
29	4.29	8.37	9.39	29	3.48	8.14	9.22	29	3.19	8.04	9.15
30	4.28	8.36	9.38	30	3.47	8.14	9.21	30	3.18	8.04	9.15
31	4.27	8.35	9.38					31	3.19	8.04	9.15

יוני	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית	יולי	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית	אוגוסט	זמן הנחת תפילין	סוף זמן קריאת שמע	סוף זמן תפילת שחרית
1	3.18	8.04	9.15	1	3.18	8.08	9.19	1	3.41	8.17	9.27
2	3.18	8.04	9.15	2	3.19	8 08	9.19	2	3.42	8.18	9.27
3	3.17	8.03	9.14	3	3.19	8.08	9.20	3	3.43	8.18	9.27
4	3.17	8.03	9.15	4	3.20	8.08	9.20	4	3.44	8.18	9.27
5	3.17	8.03	9.15	5	3.20	8.08	9.20	5	3.45	8.19	9.27
6	3.16	8.03	9.15	6	3.21	8.09	9.20	6	3.46	8.19	9.27
7	3.16	8.03	9.15	7	3.21	8.09	9.20	7	3.47	8.19	9,27
8	3.16	8.03	9.15	8	3.22	8.10	9.21	8	3.48	8.20	9.28
9	3.15	8.03	9.15	9	3.23	8.10	9.21	9	3.49	8.20	9.28
10	3.15	8.03	9.15	10	3.23	8.10	9.21	10	3.50	8.20	9.28
11	3.15	8.03	9.15	11	3.24	8.10	9.21	11	3.51	8.20	9.28
12	3.15	8.03	9.15	12	3.25	8.11	9.22	12	3.51	8.21	9.28
13	3.15	8.03	9.15	13	3.26	8.11	9.22	13	3.53	8.21	9.28
14	3.15	8.04	9.15	14	3.26	8.11	9.23	14	3.54	8.21	9.29
15	3.15	8.04	9.15	15	3.27	8.12	9.23	15	3.55	8.22	9.29
16	3.15	8.04	9.15	16	3.27	8.12	9.23	16	3.56	8.22	9.29
17	3.15	8.05	9.16	17	3.28	8.13	9.23	17	3.57	8.22	9.29
18	3.15	8.05	9.16	18	3.29	8.13	9.23	18	3.57	8.22	9.29
19	3.15	8.05	9.16	19	3.30	8.13	9.24	19	3.58	8.22	9.29
20	3.15	8.05	9.17	20	3.31	8.14	9.24	20	3.59	8.23	9.29
21	3.16	8.05	9.17	21	3.32	8.14	9.24	21	3.59	8.23	9.29
22	3.16	8.05	9.17	22	3.33	8 14	9.25	22	3.59	8.23	9.29
23	3.16	8.05	9.17	23	3.33	8.14	9.25	23	4 01	8.23	9.29
24	3.16	8.06	9.18	24	3.34	8.15	9.25	24	4.02	8.23	9.29
25	3.16	8.06	9.18	25	3.35	8.15	9.25	25	4.03	8.23	9.29
26	3.17	8.06	9.18	26	3.36	8.15	9.25	26	4.04	8.24	9.29
27	3.17	8.07	9.18	27	3.37	8.16	9.26	27	4.05	8.24	9.29
28	3.17	8.07	9.18	28	3.38	8.16	9.26	28	4.06	8.24	9.29
29	3.17	8.07	9.18	29	3.38	8.16	9.26	29	4.06	8.24	9.29
30	3.18	8.08	9.19	30	3.39	8.17	9.26	30	4.06	8.24	9.29
				31	3.40	8.17	9.27	31	4.07	8.25	9.29

תְּפִלָּה לִפְנֵי יְצִיאָה לַקְּרָב

יְיָ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים!

אַתָּה צִוִּיתָנוּ בְּתוֹרָתְךָ לֵאמֹר:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֵיכֶם, אַל יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל תִּירְאוּ וְאַל תַּחְפְּזוּ וְאַל תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם.

וְעַתָּה הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ, עַל עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ, אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד.

הֱיֵה נָא עִם חַיָּלֵי צְבָא הֲגַנָּה לְיִשְׂרָאֵל שְׁלוּחֵי עַמְּךָ הַקְּרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אוֹיְבֵיהֶם, חַזְּקֵנוּ וְאַמְּצֵנוּ, רִיבָה אֶת יְרִיבֵנוּ לְחַם אֶת לֹחֲמֵינוּ, הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה עֶזְרָתָה לָנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ.

אֱלֹהַי, שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל, כְּקַשׁ לִפְנֵי רוּחַ, כְּאֵשׁ תִּבְעַר יַעַר, וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים. כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְיָ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ.

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא:

אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא:

הָבָה לָנוּ עֶזְרָת מִצָּר, וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם.

בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ

תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ לְטַיָּס

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל כַּנְפֵי רוּחַ שֶׁתִּשָּׂאֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַגִּיעֵנוּ לִמְחוֹז חֶפְצֵנוּ לְחַיִּים לְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּמֵרוּחוֹת שֶׁאֵינָן מְצוּיוֹת וּמִכָּל מִינֵי תַּקָּלוֹת בַּהַמְרָאָה בָּאֲוִיר וּבַנְּחִיתָה וּמִמִּינֵי פֻּרְעָנֻיּוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא. הֱיֵה נָא מַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ, חַזְּקֵנוּ וְאַמְּצֵנוּ לְהָגֵן בְּאֶבְרַת קָדְשֶׁךָ עַל שְׁמֵי יִשְׂרָאֵל וּתְעַטְּרֵנוּ בְּמָגֵן יְשׁוּעָה וּבַעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן, כִּי אַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים,

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ לְצַנְחָן

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּצְנִיחֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַגִּיעֵנוּ לִמְחוֹז חֶפְצֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב וּמֵרוּחוֹת מְצוּיוֹת וְשֶׁאֵינָן מְצוּיוֹת וּמִכָּל מִינֵי תַּקָּלוֹת בָּאֲוִיר וּבַנְּחִיתָה וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים,

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ לְצֶוֶת הַצּוֹלְלוֹת

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה שֶׁתַּצִּילֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַעֲלֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַגִּיעֵנוּ לִמְחוֹז חֶפְצֵנוּ לְחַיִּים לְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם.

בָּאנוּ בְמַעֲמַקֵּי מַיִם, אֲפָפוּנוּ מַיִם עַד נֶפֶשׁ, תְּהוֹם יְסוֹבְבֵנוּ, כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלֵינוּ עָבָרוּ, אַל תִּשְׁטְפֵנוּ שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל תִּבְלָעֵנוּ מְצוּלָה וְאַל תֶּאְטַר עָלֵינוּ בְּאֵר פִּיהָ.

הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהִים וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב בִּמְצוּלוֹת יָם וּבָאֲוִיר וּמִכָּל מִינֵי תַּקָּלוֹת וּמִמִּינֵי פּוּרְעָנֻיּוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבוֹא. חַזְּקֵנוּ וְאַמְּצֵנוּ לְהָגֵן עַל נְתִיבֵי הַיָּם וּמַעַבְּרוֹתָיו, וְתַעַטְרֵנוּ בְּמָגֵן יְשׁוּעָה וּבַעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן וְתִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּמַעֲשֵׂה־יָדֵינוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים,

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ, מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם, שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה. רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ:

בשחרית כשיקום משנתו יטול ידיו ויברך על נטילת ידים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה, וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים, חֲלוּלִים חֲלוּלִים, גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ, שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם, אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם, אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ, אֲפִילוּ שָׁעָה אֶחָת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא כָל בָּשָׂר, וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

כשלובש ציצית יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת צִיצִית:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה מִצְוַת צִיצִית לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וְכַוָּנוֹתֶיהָ וְתַרְיַ״ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. אָמֵן סֶלָה:

בשעת בדיקת ציצית של טלית גדול קודם ברכתו יאמר זה:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ, יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד, הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה, נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:

קודם עטיפת הטלית יברך מעומד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִית:

ויכסה ראשו בטלית ויעמוד כך מעוטף כדי הלוך ד' אמות ויאמר ד' פסוקים אלו:

מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים, וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים, בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב:

סדר הנחת תפילין.

יניח תחלה על יד שמאל על בשר הגבוה שבזרועו, וקודם הקשירה יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין:

ותיכף יכרך ז' כריכות על הזרוע. ואח"כ יניח תפילין של ראש וקודם שמהדק יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת תְּפִלִּין:

ותיכף יאמר בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וּמֵחָכְמָתְךָ אֵל עֶלְיוֹן תַּאֲצִיל עָלַי. וּמִבִּינָתְךָ תְּבִינֵנִי. וּבְחַסְדְּךָ תַּגְדִּיל עָלַי. וּבִגְבוּרָתְךָ תַּצְמִית אֹיְבַי וְקָמַי. וְשֶׁמֶן הַטּוֹב תָּרִיק עַל שִׁבְעָה קְנֵי הַמְּנוֹרָה. לְהַשְׁפִּיעַ טוּבְךָ לִבְרִיּוֹתֶךָ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן:

ואחר כך יכרוך שלש כריכות על האצבע האמצעי ויכרוך תחלה כריכה אחת בפרק האמצעי ואח"כ בראש פרק התחתון, ואח"כ בסוף פרק התחתון, ויאמר פסוקים אלו:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם. וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה, וְיָדַעַתְּ אֶת יְיָ:

אחר הנחת תפילין יאמר פרשה ט ז

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְיָ אֶתְכֶם מִזֶּה, וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ: הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב: וְהָיָה כִי יְבִיאֲךָ יְיָ אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיְיָ: מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים, וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל גְּבֻלֶךָ: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר. בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְיָ בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְיָ מִמִּצְרָיִם: וְשָׁמַרְתָּ אֶת הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ, מִיָּמִים יָמִימָה: וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ יְיָ אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ: וְהַעֲבַרְתָּ כָל פֶּטֶר רֶחֶם לַיְיָ, וְכָל פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיְיָ: וְכָל פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ. וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה: וְהָיָה כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה זֹּאת, וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְיָ כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד בְּכוֹר בְּהֵמָה. עַל כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיְיָ כָּל פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה: וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרָיִם:

תפלת השחר

כשנכנס לבית הכנסת יאמר זה:

מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב, מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ, אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: יְיָ אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ: וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרָעָה אֶבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשִׂי: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ, עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ, בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל, אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל, לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא. וְהוּא הָיָה, וְהוּא הֹוֶה, וְהוּא יִהְיֶה, בְּתִפְאָרָה. וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה. בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית, וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה. וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי, וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה. וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי, מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא. בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי, בְּעֵת אִישָׁן וְאָעִירָה. וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי, יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח, נִמְצָא, וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאוּתוֹ: אֶחָד, וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ, נֶעְלָם, וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדוּתוֹ: אֵין לוֹ דְמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף, לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ: קַדְמוֹן לְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא, רִאשׁוֹן וְאֵין

רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ: הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם, לְכָל נוֹצָר. יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ: שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ, אֶל אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ: לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמשֶׁה עוֹד, נָבִיא וּמַבִּיט אֶת תְּמוּנָתוֹ: תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ, אֵל, עַל יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ: לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ. לְעוֹלָמִים, לְזוּלָתוֹ: צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ, מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ: גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ, נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ: יִשְׁלַח לְקֵץ הַיָּמִין מְשִׁיחֵנוּ, לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ: מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ, בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה:

וְהַעֲרֶב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ. בְּפִינוּ וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ לִשְׁמָהּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל משֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר. כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי, עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר. הַפֵּאָה, וְהַבִּכּוּרִים, וְהָרַאְיוֹן, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְתַלְמוּד תּוֹרָה: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לוֹ לָעוֹלָם הַבָּא, וְאֵלּוּ הֵן: כִּבּוּד אָב וָאֵם, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית, וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים, וּבִקּוּר חוֹלִים, וְהַכְנָסַת כַּלָּה, וּלְוָיַת הַמֵּת, וְעִיּוּן תְּפִלָּה, וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

יראה להסמיך ברכה זו לברכת אשר יצר:

אֱלֹהַי, נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא. אַתָּה בְרָאתָהּ, אַתָּה יְצַרְתָּהּ, אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי, וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי, וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי, וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא, כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי, מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,

אשר

אֲשֶׁר נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה, לְהַבְחִין
בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:
(נשים אומרות בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ):
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
פּוֹקֵחַ עִוְרִים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
מַתִּיר אֲסוּרִים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁעָשָׂה לִּי כָּל צָרְכִּי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּעֲבִיר
שֵׁנָה מֵעֵינָי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:

אין לענות אמן אחר ותנומה מעפעפי כי הכל ברכה אחת עד לעמו ישראל לכן גמרו לומר
ויהי רצון בוא"ו

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא, וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה,

ועון

וְעָוֹן, וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן, וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן, וְאַל יִשְׁלוֹט בָּנוּ יֵצֶר הָרָע, וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע, וּמֵחָבֵר רָע, וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב, וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ, וּתְנֵנוּ הַיּוֹם, וּבְכָל יוֹם, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ, וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ, וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַגּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם, וּבְכָל יוֹם, מֵעַזֵּי פָנִים, וּמֵעַזּוּת פָּנִים, מֵאָדָם רָע, מִיֵּצֶר רָע, וּמֵחָבֵר רָע, וּמִשָּׁכֵן רָע, וּמִפֶּגַע רָע, מֵעַיִן הָרָע, מִלָּשׁוֹן הָרָע, מִמַּלְשִׁינוּת, מֵעֵדוּת שֶׁקֶר, מִשִּׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת, מֵעֲלִילָה, מִמִּיתָה מְשׁוּנָה, מֵחֳלָיִים רָעִים, מִמִּקְרִים רָעִים, וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית, מִדִּין קָשֶׁה, וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה, בֵּין שֶׁהוּא בֶן בְּרִית, וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן בְּרִית, וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם:

תפלת השחר.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם, וּזְכָר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקַּדְמוֹנִים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, וְאֶת הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר, קַח נָא אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ אֶת יִצְחָק, וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה, וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים, אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר.

וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמוֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק
בְּנוֹ. וַיְבַקַּע עֲצֵי עוֹלָה. וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת
עֵינָיו. וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרָחוֹק: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל
נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוֹר. וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה
עַד כֹּה. וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם: וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת
עֲצֵי הָעוֹלָה וַיָּשֶׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת הָאֵשׁ
וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת. וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל
אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי. וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי. וַיֹּאמֶר.
הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעוֹלָה: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אֱלֹהִים יִרְאֶה לּוֹ הַשֶּׂה לְעוֹלָה בְּנִי. וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:
וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים. וַיִּבֶן שָׁם
אַבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ. וַיַּעֲרוֹךְ אֶת הָעֵצִים. וַיַּעֲקוֹד אֶת
יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים: וַיִּשְׁלַח
אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ. וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחוֹט אֶת בְּנוֹ:
וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם. וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם.
אַבְרָהָם. וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר. אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל
הַנַּעַר. וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה. כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי. כִּי יְרֵא
אֱלֹהִים אַתָּה, וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ מִמֶּנִּי:
וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה אַיִל אַחַר, נֶאֱחַז
בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו. וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל. וַיַּעֲלֵהוּ
לְעוֹלָה תַּחַת בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא.
יְיָ יִרְאֶה. אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם. בְּהַר יְיָ יֵרָאֶה: וַיִּקְרָא
מַלְאַךְ יְיָ אֶל אַבְרָהָם. שֵׁנִית מִן הַשָּׁמָיִם: וַיֹּאמֶר, בִּי
נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם יְיָ. כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה,
וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידֶךָ: כִּי בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ,
וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם. וְכַחוֹל אֲשֶׁר
עַל שְׂפַת הַיָּם. וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו: וְהִתְבָּרְכוּ

בִּזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי: וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו, וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל בְּאֵר שָׁבַע, וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע:

לְעוֹלָם, יְהֵא אָדָם, יְרֵא שָׁמַיִם, בְּסֵתֶר כִּבְגָלוּי, וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת, וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ, וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים, לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. מָה אָנוּ, מֶה חַיֵּינוּ, מֶה חַסְדֵּנוּ, מַה צִּדְקוֹתֵינוּ. מַה יְשׁוּעָתֵנוּ, מַה כֹּחֵנוּ, מַה גְּבוּרָתֵנוּ: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע, וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל, כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ, וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן, כִּי הַכֹּל הָבֶל:

(לְבַד הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה שֶׁהִיא עֲתִידָה לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. וְכָל הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדֶּךָ. שֶׁנֶּאֱמַר הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי, וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ, הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל)

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ, בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ, שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ, (נ״א עֲקֵדְךָ) שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְכוֹרֶךָ, שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ, וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ, קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ, וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ: אַשְׁרֵינוּ, מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ, אַשְׁרֵנוּ כְּשֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים בְּבָתֵּי כְנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת, וּמְיַחֲדִים שִׁמְךָ בְּכָל יוֹם תָּמִיד, וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ, וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ, וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם, אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא. קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ, וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרִים וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ לְמַעְלָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן שְׁמֶךָ, בָּרוּךְ הַמְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים, אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קַבֵּץ נְפוּצוֹת קוֶֹיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ עֶלְיוֹן לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים, (וּבַתַּחְתּוֹנִים) אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה תַּעֲשֶׂה, וּמַה תִּפְעָל, אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם (חַי וְקַיָּם), עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ, וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה שֶּׁכָּתוּב, אֶת

הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי צְפַנְיָה חוֹזָךְ. כָּאָמוּר, בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם, וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם. כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם, לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה, בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ, בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם, אָמַר יְיָ:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם: וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיְיָ: וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמוּתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדוֹרוֹתָם:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר, זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה, הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר, וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ: וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד, וּמִכְנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ, וְהֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו, וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, אֶל מָקוֹם טָהוֹר: וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה, וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה, וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים: אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ, לֹא תִכְבֶּה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ. וְתִמְחֹל לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וּתְכַפֶּר לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ, וְשֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבַּן הַתָּמִיד שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ

אליהם

אֱלֹהִים, אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי, רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם, זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיְיָ, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְמִימִם, שְׁנַיִם לַיּוֹם, עוֹלָה תָמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר, וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִית הַהִין: עֹלַת תָּמִיד, הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי, לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיְיָ: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה, אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ:

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְיָ, וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא אֲמִירָה זוּ חֲשׁוּבָה וּמְקֻבֶּלֶת וּמְרוּצָה לְפָנֶיךָ, כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ וּבִמְקוֹמוֹ וּכְהִלְכָתוֹ:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה, קַח לְךָ סַמִּים, נָטָף, וּשְׁחֵלֶת, וְחֶלְבְּנָה, סַמִּים, וּלְבֹנָה זַכָּה, בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ, מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה,

קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר, וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר, בְּהֵיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה, קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן. פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה. מָנֶה לְכָל יוֹם. פְּרַס בְּשַׁחֲרִית. וּפְרַס בֵּין הָעַרְבָּיִם. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים. שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים. וְשׁוֹחֲקָן יָפֶה יָפֶה כְּדֵי שֶׁתְּהֵא דַקָּה מִן הַדַּקָּה: וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ. וְאֵלּוּ הֵן: א הַצֳּרִי. ב וְהַצִּפֹּרֶן. ג הַחֶלְבְּנָה. ד וְהַלְּבוֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. ה מוֹר. ו וּקְצִיעָה. ז שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ. ח וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. י וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. יא וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם לֹא מָצָא יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע הַקָּב. מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא. רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר. אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא. וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה לָמָּה הִיא בָאָה. כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לָמָּה הוּא בָא. כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא

מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא רַבִּי נָתָן אוֹמֵר, כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר, הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְּמָהּ לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה, לִשְׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ, לֹא שָׁמָעְנוּ: אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל. אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין, וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

תַּנְיָא בַּר קַפָּרָא אוֹמֵר, אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה, הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין: וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ, וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה, כִּי כָל שְׂאֹר וְכָל דְּבַשׁ, לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיְיָ:

ג״פ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: ג״פ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: ג״פ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

אַבַּיֵּי הֲוָה מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה מִשְּׁמָא דִגְמָרָא, וְאַלִּבָּא דְאַבָּא שָׁאוּל, מַעֲרָכָה גְדוֹלָה קוֹדֶמֶת לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת, וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים, וְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים קוֹדֵם לְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, קוֹדֵם לַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת, וַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת, קוֹדֶמֶת לְדַם הַתָּמִיד, וְדַם הַתָּמִיד, קוֹדֵם לַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת, וַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת, קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת, וּקְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים, וְאֵבָרִים, לְמִנְחָה, וּמִנְחָה, לַחֲבִתִּין, וַחֲבִתִּין, לִנְסָכִין, וּנְסָכִין, לְמוּסָפִין, וּמוּסָפִין, לְבָזִיכִין, וּבָזִיכִין, קוֹדְמִין לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם. שֶׁנֶּאֱמַר, וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים. עָלֶיהָ הַשְׁלֵם כָּל הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּם:

תפ"ת רבי נחוניה בן הקנה:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: אב"ג ית"ץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: קר"ע שט"ן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם: נג"ד יכ"ש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵם צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם: בט"ר צת"ג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ: חק"ב טנ"ע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: יג"ל פז"ק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת: שק"ו צי"ת
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים. אַתָּה צִוִּיתָנוּ. לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ. וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם. וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם. וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם. וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ. חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּבָטַל הַתָּמִיד. וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ. וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ. וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ. וְאַתָּה אָמַרְתָּ. וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ: לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרֻצֶּה לְפָנֶיךָ. כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ. וּבִמְקוֹמוֹ וּכְהִלְכָתוֹ:

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ. עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

לר"ח וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַייָ. פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה. תְּמִימִם: וּשְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד. עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַייָ. וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר. וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל. וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן. זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ. לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד

לחטאת

לְחַטָּאת לַיְיָ, עַל עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

א אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים, קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל־יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים, וְעַל הַפָּרֹכֶת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב, מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל־יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן, אִם־לֹא נָתַן לֹא־עִכֵּב:

ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים, וּשְׂעִירִים־הַנִּשְׂרָפִים, שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב. מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת, שְׁיָרֵי הַדָּם, הָיָה שׁוֹפֵךְ

עַל

עַל־יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן, אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב,
אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן:
ג חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד, אֵלּוּ הֵן
חַטֹּאת הַצִּבּוּר: שְׂעִירֵי רָאשֵׁי
חֳדָשִׁים, וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן
בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת
בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת
עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת: כֵּיצַד, עָלָה
בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב, וּבָא לוֹ
לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית, מִזְרָחִית
צְפוֹנִית, צְפוֹנִית מַעֲרָבִית,
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה
שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי, וְנֶאֱכָלִין
לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים, לְזִכְרֵי כְהֻנָּה,
בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

ד הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וּטְעוּנָה הַפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים:

ה זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשַׁם גְּזֵלוֹת, אֲשַׁם מְעִילוֹת אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה, אֲשַׁם נָזִיר אֲשַׁם מְצוֹרָע, אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

ו הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים, שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל מַאֲכָל, לְיוֹם

וְלַיְלָה, עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם, אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ז **שְׁלָמִים** קָדָשִׁים קַלִּים, שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל מַאֲכָל, לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ח הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח, קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה. וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת. וּבִלְבַד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד. שִׁנָּה בַאֲכִילָתָן. הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים. וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל אָדָם. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר. בְּכָל מַאֲכָל. לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה. וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד חֲצוֹת. וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו. וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת בָּהֵן: א מִקַּל וָחוֹמֶר. ב וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה. ג מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב אֶחָד.

וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים. ד מִכְּלָל וּפְרָט. ה וּמִפְּרָט וּכְלָל. ו כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל, אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט. ז מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט, וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל. ח כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד, לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא, אֶלָּא לְלַמֵּד עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. ט כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל, וְיָצָא לִטְעוֹן טוֹעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ, יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר. י כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טוֹעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ, יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר. יא כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן בַּדָּבָר הֶחָדָשׁ, אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ, עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ. יב דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ. וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ. יג וְכֵן (נ״א וְכַאן) שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

קדיש דרבנן

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא. דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחֵי וּפוּרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

פסוקי דזמרה.

הוֹדוּ לַיָי קִרְאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ, זַמְּרוּ לוֹ, שִׂיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ: דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ, בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ: זֶרַע

יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל־הָאָרֶץ
מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ,
דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת
אֶת אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל
בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ
כְּנָעַן, חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם
מְתֵי מִסְפָּר, כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ:
וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה
אֶל עַם אַחֵר: לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ
לְעָשְׁקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים.
אַל תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי, וּבִנְבִיאַי אַל
תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ, בַּשְּׂרוּ
מִיּוֹם אֶל יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם
אֶת־כְּבוֹדוֹ, בְּכָל־הָעַמִּים

נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים. כאן צריך להפסיק וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו, הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ, יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר, מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

ואמרו

וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ,
וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ
בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וַיֹּאמְרוּ
כָל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: רוֹמְמוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו
קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא
יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא
יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא
רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ
תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ
וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה, תְּנוּ עֹז
לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ, וְעֻזּוֹ

בְּשַׁחְקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים
מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן
עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם, בָּרוּךְ אֱלֹהִים:
אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ:
הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל
עַל גֵּאִים: לַיְיָ הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ
בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ,
מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ
צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:
יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם
קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ
אֶת נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד
הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיְיָ, עֶזְרֵנוּ
וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ,
כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ
יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ

יְיָ חַסְדֶּךָ, וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָנוּ: קוּמָה
עֶזְרָתָה לָנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ:
אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם, הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי
יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ, אָשִׁירָה לַיְיָ
כִּי גָמַל עָלָי:

ל מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ
יְיָ כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי
לִי: יְיָ אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: יְיָ הֶעֱלִיתָ
מִן שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי בוֹר: זַמְּרוּ לַיְיָ
חֲסִידָיו, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ, חַיִּים
בִּרְצוֹנוֹ, בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי, וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי
אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי, בַּל אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְיָ בִּרְצוֹנְךָ
הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז, הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי
נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא, וְאֶל יְיָ אֶתְחַנָּן: מַה
בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת, הֲיוֹדְךָ עָפָר
הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנִי, יְיָ הֱיֵה עֹזֵר לִי:
הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי

שִׂמְחָה: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד ב״פ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

בהושענא רבה אומרים כאן למנצח מזמור לדוד השמים מספרים וגו׳, תמצא בשחרית לשבת:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר, וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בָּרוּךְ הוּא. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו. בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח. בָּרוּךְ פּוֹדֶה

וּמַצִּיל בָּרוּךְ שְׁמוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל, הָאָב
הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפֶה עַמּוֹ, מְשֻׁבָּח
וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו.
וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ, נְהַלֶּלְךָ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ, בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת,
נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ,
וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ
אֱלֹהֵינוּ, יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ
מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ
הַגָּדוֹל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ
מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

בשבת, יום טוב, ערב יום כפור, ערב פסח וחול המועד של פסח.
אין אומרים מזמור לתודה.

מִזְמוֹר לְתוֹדָה, הָרִיעוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת יְיָ
בְּשִׂמְחָה, בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי יְיָ הוּא
אֱלֹהִים, הוּא עָשָׂנוּ, וְלוֹ אֲנַחְנוּ, עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ:
בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה, חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה, הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ
שְׁמוֹ: כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ, וְעַד דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ

בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ,
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ
עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל
כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְיָ
שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ זִכְרְךָ לְדוֹר וָדוֹר:
יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ
בַּכֹּל מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יְיָ
מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד, אָבְדוּ גוֹיִם
מֵאַרְצוֹ: יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא
מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת
בְּלֶב אִישׁ, וַעֲצַת יְיָ הִיא תָקוּם:
עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמוֹד, מַחְשְׁבוֹת
לִבּוֹ לְדוֹר וָדוֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי,
הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן,

אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא יִטּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ

וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: ... וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם
גְּבוּרוֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ
מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר
וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל
הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן
לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ,
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו,
וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו,
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת
כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת
יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם
הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ:
אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה
לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחוּ
בִנְדִיבִים, בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ
תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ,
בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו:

אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׂבְרוֹ
עַל יְיָ אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ
אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, הַשֹּׁמֵר
אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט
לָעֲשׁוּקִים, נוֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים, יְיָ
מַתִּיר אֲסוּרִים: יְיָ פֹּקֵחַ עִוְרִים, יְיָ
זֹקֵף כְּפוּפִים, יְיָ אֹהֵב צַדִּיקִים:
יְיָ שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים, יָתוֹם וְאַלְמָנָה
יְעוֹדֵד, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת:
יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן,
לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נָעִים
נָאוָה תְהִלָּה: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְיָ,
נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס: הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב,
וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים,
לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ,
לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ, מַשְׁפִּיל
רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ: עֱנוּ לַיְיָ בְּתוֹדָה, זַמְּרוּ

לֵאלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר, הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר: נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ, לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ, לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו, אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְיָ הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ, בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם, חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ, עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר, כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים, לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם, יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב, חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל

הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ, תַּנִּינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד, שֶׁלֶג וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ. תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו. בְּנֵי צִיּוֹן

יגילו

יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל, בְּתוֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ: כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ, יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם, תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב, הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם, הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

יש לעמוד כשאומרים ויברך דוד

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל, וַיֹּאמֶר דָּוִיד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם: לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה, וְהַגְּבוּרָה, וְהַתִּפְאֶרֶת, וְהַנֵּצַח, וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל, וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה, וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ, מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ, וּמְרוֹמַם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם, וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ:

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ, וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם, וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם, וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם

כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה, וְאֶת רוֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלוֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:

וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם, וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ, וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָאֹה גָּאָה, סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה, יְיָ שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם, וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ, יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אָבֶן: יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ, יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב:

וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ, תְּשַׁלַּח
חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ
נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ נֵד נוֹזְלִים,
קָפְאוּ תְהוֹמוֹת בְּלֶב יָם: אָמַר
אוֹיֵב אֶרְדּוֹף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל,
תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי, אָרִיק חַרְבִּי
תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ
כִּסָּמוֹ יָם, צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים: מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים יְיָ,
מִי כָּמוֹכָה נֶאְדָּר בַּקּוֹדֶשׁ, נוֹרָא
תְהִלּוֹת עֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ
תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ
עַם זוּ גָּאָלְתָּ, נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה
קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן, חִיל
אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ
אַלּוּפֵי אֱדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ

רָעַד, נָמֹגוּ כֹּל ישְׁבֵי כְנָעַן: תִּפּוֹל
עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד, בִּגְדוֹל
זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן, עַד יַעֲבוֹר
עַמְּךָ יְיָ עַד יַעֲבוֹר עַם זוּ קָנִיתָ:
תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ,
מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְיָ, מִקְּדָשׁ
אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם
וָעֶד: יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

(יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא): כִּי
בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְיָ
עֲלֵהֶם אֶת מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה
בְּתוֹךְ הַיָּם: כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם:
וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפּוֹט אֶת הַר עֵשָׂו,
וְהָיְתָה לַייָ הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

השבחים שבישתבח עד ומלכות הם י״ג. וטוב לאמרם בנשימה אחת:

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, הָאֵל,
הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, וְהַקָּדוֹשׁ,
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ

אלהינו

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: שִׁיר
וּשְׁבָחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֹז וּמֶמְשָׁלָה,
נֶצַח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה,
וְתִפְאֶרֶת, קְדֻשָּׁה, וּמַלְכוּת.
בְּרָכוֹת, וְהוֹדָאוֹת, לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל,
וְהַקָּדוֹשׁ, וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה
אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֵל מֶלֶךְ,
גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת, אֵל
הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, בּוֹרֵא
כָּל הַנְּשָׁמוֹת, רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים,
הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ יָחִיד
אֵל, חֵי הָעוֹלָמִים:

. בעשרת ימי תשובה קודם ברכו אומרים זה:

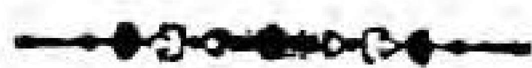
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי,
תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת, לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר
יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמוֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי
יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי, מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר,
שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ, כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד, וְהַרְבֵּה
עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

החזן אומר חצי קדיש

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

שחרית לחול.

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

ק״ה בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר, וּבוֹרֵא חשֶׁךְ, עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד

מעשה

מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים, רוֹמְמֵי שַׁדַּי. תָּמִיד מְסַפְּרִים, כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת עַל כָּל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ הֵמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים. יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ. יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם, עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל. דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים. וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם. וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה. בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה. וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין, וּמְפָאֲרִין וּמַעֲרִיצִין, וּמַקְדִּישִׁין וּמַמְלִיכִין:

אֶת שֵׁם הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל

מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוּת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ. בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה, קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים. לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בַּעַל מִלְחָמוֹת, זוֹרֵעַ צְדָקוֹת, מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא רְפוּאוֹת, נוֹרָא תְהִלּוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת. הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְהִתְקִין מְאוֹרוֹת מְשַׂמֵּחַ עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא: (אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר, וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ בִּמְהֵרָה לְאוֹרוֹ): בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חֶמְלָה גְּדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ. בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ, וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם, רַחֵם עָלֵינוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל. לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, לְמַעַן לֹא נֵבוֹשׁ. וְלֹא נִכָּלֵם. וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וְרַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד: מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה, מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת כָּל הָאָרֶץ: וּשְׁבוֹר עֻלֵּנוּ מֵעַל צַוָּארֵנוּ, וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה, וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת בְּאַהֲבָה, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה, וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ואהבת

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל לְבָבְךָ
וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ:
וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם
לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ
וּבְקוּמֶךָ, וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ,
וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת
יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל
נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה
וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ:
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם,
וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם

וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם. וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי

עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל
מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם:
אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: ויצרף אלהיכם לאמת

הש״ץ חוזר ואומר בקול רם: יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת

אֱמֶת, וְיַצִּיב, וְנָכוֹן וְקַיָּם, וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן, וְאָהוּב וְחָבִיב, וְנֶחְמָד וְנָעִים, וְנוֹרָא וְאַדִּיר, וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל, וְטוֹב וְיָפֶה, הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת, אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ, צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם, וּשְׁמוֹ קַיָּם, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיָּמֶת. וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים, נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד ינשק הציצית ויסירם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ, עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד. אֱמֶת וֶאֱמוּנָה חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר: אֱמֶת. שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ

אבותינו

אֲבוֹתֵינוּ. גֹּאֲלֵנוּ גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ. יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ. פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ. וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ סֶלָה:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ, וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אֱמֶת אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת, אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת. אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ, וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאָלְתָּ, וְיַם סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ, וְזֵדִים טִבַּעְתָּ. וִידִידִים עָבְרוּ יָם, וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם, אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל, וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא, מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ, וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עֲדֵי מָרוֹם, מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים, וְעוֹזֵר דַּלִּים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם, בָּרוּךְ

הוּא וּמְבוֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה, בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹוכָה בָּאֵלִם יְיָ, מִי כָּמֹוכָה נֶאְדָּר בַּקֹּודֶשׁ, נוֹרָא תְהִלּוֹת עֹשֵׂה פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם, יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל: וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר, גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

(א) כשאומר ברוך (של תה"ת הש"ץ. וכן של מגן אברהם. ושל הטוב שמך כו') יכרע בברכיו מעט וכשיאמר אתה ישתחוה עד שיתפקקו כל חוליות שבשדרה. וגם ראשו יכוף כאגמון. ויכרע במהירות בפעם אחת וכשיאמר השם יזקוף בנחת ראשו תחלה ואח"כ גופו דרך הכנעה: (ב) זקן או חולה ואינו יכול לשחות עד שיתפקקו החוליות כיון שהרכין ראשו דיו הואיל וכבר עליו. (דכ"מ):

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,

אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעשי"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

(א) בעשרת ימי תשובה אומרים זכרנו כו'. ואם שכח ולא אמר זכרנו ונזכר לאחר שכבר אמר ברוך אתה ה' אינו חוזר. אבל אם נזכר קודם שאמר השם. אף שאמר ברוך אתה. אומר זכרנו כו' מלך עוזר כסדר:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר

אסורים

אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר, מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בעשי״ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש״ץ אומרים כאן קדושה *):

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

ברוך

*) קדושה לש״ץ בחזרת התפלה.

חזן נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קוֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קו״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ חזן לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

(*) אם טעה וסיים האל הקדוש בעשרת ימי תשובה. אם תוך כדי דיבור נזכר ואמר המלך הקדוש יצא אבל אם שהה לאחר האל הקדוש כדי דיבור לא יצא. ויחזור לראש התפלה. ודין ברכות ראשונות כחד חשיבי. (דה"מ):

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה:

חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדָעַת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן, הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ גְאֻלָּה שְׁלֵמָה מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק

אתה: ברוך אתה יי, גואל ישראל: בתענית צבור אומר כאן הש"ץ עננו *).

(א) בתענית צבור כשיש בבית הכנסת עשרה שמתענים ומשלימים אומר הש"ץ בחזרת התפלה בשחרית ובמנחה עננו קודם רפאנו. וחותם ברוך אתה ה' העונה בעת צרה: (ב) אם שכח ולא אמרו אם נזכר קודם שאמר את השם מן הברכה רופא חולי חוזר ואומר עננו ורפאנו: (ג) אבל אם לא נזכר עד לאחר שאמר את השם. גומר הברכה רופא חולי עמו ישראל. ואומר עננו בתוך ברכת שומע תפלה. וחותם שומע תפלה. כמו יחיד: (ד) ואם שכחו גם שם אומרו לאחר סיום התפלה בלא חתימה. (ש"ע סימן קי"ט):

רפאנו יי ונרפא הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה, והעלה ארוכה ומרפא לכל תחלואינו ולכל מכאובינו, רפואה שלמה לכל מכותינו **): כי אל מלך רופא

---

*) בתענית צבור כשיש עשרה שמתענים ומשלימים, אומר הש"ץ בחזרת התפלה כאן עננו:

עננו יי עננו, ביום צום תעניתנו, כי בצרה גדולה אנחנו, אל תפן אל רשענו, ואל תסתר פניך ממנו, ואל תתעלם מתחנתנו, היה נא קרוב לשועתינו, יהי נא חסדך לנחמנו, טרם נקרא אליך עננו, כדבר שנאמר, והיה טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע, כי אתה יי, העונה בעת צרה פודה ומציל בכל עת צרה וצוקה: ברוך אתה יי, העונה לעמו ישראל בעת צרה:

**) מי שרוצה להתפלל בעד החולה יאמר כאן התחנה זו:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתשלח מהרה רפואה שלמה מן השמים רפואת הנפש ורפואת הגוף לחולה (פב"פ) בתוך שאר חולי ישראל:

רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן (בקיץ בְּרָכָה) (בחורף טַל וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבָהּ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ

מְהֵרָה אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט):

שכח לומר המלך המשפט בעשי"ת ולא נזכר תוך כדי דבור אין צריך לחזור:

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הַמִּינִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ, וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וּתְכַלֵּם וְתַשְׁפִּילֵם וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי (שְׁאֵרִית) עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת (בֵּית) סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ, וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים נִשְׁעָנְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ

כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם, וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

אָב הָרַחֲמָן, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ:

בתענית במנחה אומר היחיד עננו קודם כי אתה שומע בלא חתימת הברכה רק יסיים כי אתה שומע כו':

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

בראש חודש ובחוה"מ אומרים כאן יעלה ויבא *)

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ, אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ, וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ, יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ, טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר, וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע, כִּי אַתָּה יְיָ, הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה: כי אתה שומע וכו'

(א) אם שכח לומר יעלה ויבא בראש חודש בערבית, ולא נזכר עד שאמר ברוך אתה יי שוב אינו חוזר לאומרו. אלא מסיים „המחזיר שכינתו לציון" וגומר תפלתו: (ב) ואם שכח יעלה ויבא בראש חודש בשחרית או במנחה. וכן אם שכח יעלה ויבא בחול המועד בשחרית או במנחה או בערבית, ולא נזכר עד שאמר „ברוך אתה יי" יסיים „המחזיר שכינתו לציון". ואומר יעלה ויבא כו׳. ואח״כ אומר מודים כו׳:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ, בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה

המחזיר

*) בראש חודש ובחול המועד אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ. וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

לחול המועד סוכות	לחול המועד פסח	לראש חודש
חַג הַסֻּכּוֹת	חַג הַמַּצּוֹת	רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ

הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ, חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ, וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בחנוכה ובפורים אומרים כאן על הנסים *): ועל

*) בחנוכה ובפורים אם שכח לומר על הנסים אין מחזירין, אם נזכר קודם שאמר יי הטוב שמך אומר, ומתחיל וכל החיים, ואם כבר אמר יי, אין צריך לחזור:

וְעַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם, בִּזְמַן הַזֶּה:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא, שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, לְעוֹלָם וָעֶד:

וכתוב

לחנוכה

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ, בֶּן יוֹחָנָן, כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ, וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה, וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת, בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל: ועל כולם וכו׳

לפורים

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ: (וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נֵס וָפֶלֶא וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה): ועל כולם וכו׳

בעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ, וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

בחזרת התפלה יאמר הש"ץ כאן אלהינו *):

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשָׁלוֹם:

בעשי"ת בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

ברוך

---

*) בת"צ אומרים אלהינו ואלהי אבותינו גם במנחה:

לש"ץ **אֱלֹהֵינוּ** וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

יְבָרֶכְךָ יְיָ יהיה פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע. וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם, וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי. וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יהי

קודם הדוכן אומרים זה הכהנים והעם בלחש

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת (לכהנים שֶׁצִּוִּיתָנוּ) (ולקהל שֶׁצִּוִּיתָ) לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִכְשׁוֹל וְעָוֹן. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הכהנים מברכים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדוּשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אחר הדוכן אומרים הכהנים זה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

אחר הדוכן אומרים הקהל זה:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

אלו הימים שא"א בהם תחנון. ר"ח. פורים קטן ב' ימים. פורים גדול ב' ימים. חנוכה. ט' באב. ט"ו באב ט"ו בשבט. כל חדש ניסן. פסח שני ב' ימים. ל"ג בעומר. מר"ח סיון עד אחר אסרו חג של שבועות. והמנהג שלא לומר תחנון עד אחר י"ב סיון. ערב ראש השנה. ומערב יום כפור עד אחר אסרו חג של סוכות:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. שֶׁאֵין אָנוּ, עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ, וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ, חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ, וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ. גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ, תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ. תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים. בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם. מֵחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב. וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחְסֶה וְנִתְלוֹנָן, כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע, וְתִמְחֶה אָשָׁם, כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ, וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר, כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ: ושם נאמר:

המתפלל ביחידות אינו רשאי לומר שלש עשרה מדות דרך תפלה ובקשה דאין אומרים נת ביחידות אלא בצבור אבל אם אומר אותם דרך קריאה בתורה בנינון ובטעמים מותר:

וַיַּעֲבוֹר יְהֹוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְהֹוָה יְהֹוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ:

לתענית צבור ולעשרת ימי תשובה.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, אֵין לָנוּ מֶלֶךְ, אֶלָּא אָתָּה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, בָּרֵךְ (בעשי"ת חַדֵּשׁ) עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן, מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, סְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה, לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:

לעשרת ימי תשובה ולנעילה	לתענית צבור
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ) בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, זָכְרֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ) בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, זָכְרֵנוּ לִגְאֻלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ) בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, זָכְרֵנוּ לְפַרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ) בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת:	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, זָכְרֵנוּ לִזְכֻיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ) בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, זָכְרֵנוּ לִסְלִיחָה וּמְחִילָה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, נְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד. נִפְּלָה־נָּא
בְיַד־יְיָ, כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אַל־אֶפֹּלָה:

רַחוּם וְחַנּוּן חָטָאתִי לְפָנֶיךָ. יְיָ מָלֵא
רַחֲמִים. רַחֵם עָלַי וְקַבֵּל תַּחֲנוּנָי:

(תהלים ו׳)

יְיָ אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי. וְאַל־בַּחֲמָתְךָ
תְיַסְּרֵנִי: חָנֵּנִי יְיָ כִּי־אֻמְלַל אָנִי. רְפָאֵנִי יְיָ
כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי: וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד.
וְאַתָּה יְיָ עַד־מָתָי: שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי
הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ: כִּי אֵין בַּמָּוֶת
זִכְרֶךָ. בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ: יָגַעְתִּי
בְאַנְחָתִי, אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי.
בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה: עָשְׁשָׁה מִכַּעַס
עֵינִי. עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי: סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן, כִּי־שָׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי: שָׁמַע
יְיָ תְּחִנָּתִי. יְיָ תְּפִלָּתִי יִקָּח: יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ
מְאֹד כָּל־אֹיְבָי. יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע:

שני וחמישי הם ימי רצון ומרבים בהם תחנונים ואומרים והוא רחום. וצריך לאומרו מעומד:

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית,
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא
יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא־
תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ, חַסְדְּךָ
וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנוּ: הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ:
אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ, אֲדֹנָי מִי
יַעֲמוֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן
תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה לָּנוּ,
וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמוֹל עָלֵינוּ: אִם
עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ, יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ:
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם
הֵמָּה: יַעֲנֵנוּ יְיָ בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגְּבֵנוּ
שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְיָ הוֹשִׁיעָה,

הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. אֲדוֹנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ, שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ, וּזְכָר לָנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת עַמְּךָ, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּיָד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה, חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל־ צִדְקוֹתֶיךָ, יָשָׁב נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ, מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר קָדְשֶׁךָ, כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ, לְחֶרְפָּה לְכָל

סביבותינו

סְבִיבוֹתֵינוּ. וְעַתָּה, שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ, אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ, וְאֶל תַּחֲנוּנָיו, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם, לְמַעַן אֲדֹנָי:

הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע, פְּקַח עֵינֶיךָ, וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה, אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה, וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי, כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ. אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן, הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל הַגּוֹיִם, כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְעַתָּה יְיָ אָבִינוּ אָתָּה, אֲנַחְנוּ הַחוֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ. הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ. חוּסָה יְיָ עַל עַמֶּךָ, וְאַל תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל בָּם גּוֹיִם. לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם. יָדַעְנוּ יְיָ כִּי חָטָאנוּ, וְאֵין מִי יַעֲמוֹד בַּעֲדֵנוּ, אֶלָּא שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד לָנוּ בְּעֵת צָרָה. יָדַעְנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, צְדָקָה עֲשֵׂה

עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. חֲמוֹל עַל עַמֶּךָ, רַחֵם עַל נַחֲלָתֶךָ, חוּסָה נָּא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ, חָנֵּנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל עֵת:

הַבֶּט נָא, רַחֶם נָא, וְהוֹשִׁיעָה נָּא צֹאן מַרְעִיתֶךָ. וְאַל יִמְשָׁל בָּנוּ קֶצֶף, כִּי לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה, בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. אָנָּא, סְלַח נָא. כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה:

אָנָּא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן, זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד: וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָלָה בְּגָלוּתֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֱלֹהֵינוּ. אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ, זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה, וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל

הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת, כִּי רַחוּם אָתָּה, כִּי כֵן דַּרְכֶּךָ, לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חִנָּם, בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: חוּסָה יְיָ עַל עַמֶּךָ, וְהַצִּילֵנוּ מִזַּעְמֶךָ, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמַּגֵּפָה, וּגְזֵרָה קָשָׁה, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה, וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים: מַה נִּתְאוֹנֵן, וּמַה נֹּאמַר, מַה נְּדַבֵּר, וּמַה נִּצְטַדָּק. נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְקוֹרָה, וְנָשׁוּבָה אֵלֶיךָ, כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים: אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְיָ חִכִּינוּ, לְךָ יְיָ קִוִּינוּ, לְךָ יְיָ נְיַחֵל, אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ, כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם, אָבְדָה תִקְוָתָם, כָּל בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע, וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ, לְךָ לְבַד תִּשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים, נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְבוֹנֵנוּ, אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח. קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ: אַל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ: אֵל, הַבִּיטָה דַּל כְּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה, עַד מָתַי עֻזְּךָ בַּשְּׁבִי, וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר, עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: אַל יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ, לֹא לְמַעֲנֵנוּ אֶלָּא לְמַעַנְךָ פְּעַל, וְאַל תַּשְׁחִית אֶת זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ, כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּזְכוֹר עֵדוּתֵנוּ בְּכָל

יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

כשאומרים והוא רחום אומרים יי אלהי ישראל וכו׳:

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה. כִּי הָיִינוּ לַעַג וָקֶלֶס בַּגּוֹיִם. נֶחְשַׁבְנוּ כַּצֹּאן לַטֶּבַח יוּבָל. לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְמַכָּה וּלְחֶרְפָּה:

וּבְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ, נָא אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ: יי

זָרִים אוֹמְרִים אֵין תּוֹחֶלֶת וְתִקְוָה. חוֹן אוֹם לְשִׁמְךָ מְקַוֶּה. טָהוֹר יְשׁוּעָתֵנוּ קָרְבָה. יָגַעְנוּ וְלֹא הוּנַח לָנוּ. רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ:

אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ, וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ: יי

חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְאַל תִּתְּנֵנוּ בִּידֵי אַכְזָרִים. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם, אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד, וְאַל תְּאַחַר:

אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ, וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ: יי

קוֹלֵנוּ תִשְׁמַע וְתָחוֹן, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בְּיַד אוֹיְבֵינוּ, לִמְחוֹת אֶת שְׁמֵנוּ. זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ. כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם, וְעַתָּה נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה:

וּבְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ, נָא אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יי

עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל. וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל. הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד. וְאַל יֹאבַד גּוֹי אֶחָד. הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ. וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ. הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ:

מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים, הִתְרַצֶּה וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי כִּי אֵין עוֹזֵר: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה, כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דַלּוֹנוּ

מְאֹד: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ, כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר. בְּרֹגֶז עֲקֵדָה תִּזְכּוֹר. בְּרֹגֶז תְּמִימוּת תִּזְכּוֹר. יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ, זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

החזן אומר חצי קדיש

בשני ובחמישי אומרים זה

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וּמָלֵא רַחֲמִים, אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ: חוּסָה יְיָ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל רָע: חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן, סְלַח נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ, אֵל:

כשפותחין ארון הקודש אומרים זה.

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוּמָה | יְיָ, וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ, וְיָנֻסוּ

מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא. בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ, וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא. לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא, וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא. וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ. וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא. וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא. דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ. וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תּוּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי. וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

חזן גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

והקהל עונין לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד. כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה

וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

אַב הָרַחֲמִים, הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים, וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים, וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ, מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת, וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים, וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים, וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

כהגיע הש"ץ על הבימה מניח הספר תורה על השלחן ופותח ואומר:

וְתִגָּלֶה וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּזְמַן קָרוֹב, וְיָחוֹן פְּלֵטָתֵנוּ וּפְלֵטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחֵן וּלְחֶסֶד לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה, כֹּהֵן קְרָב יַעֲמוֹד (פב"פ) הַכֹּהֵן, בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ. קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

העולה מברך בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

ועונין הקהל בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ואחר הקריאה יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ברכת הגומל.

ארבעה צריכין להודות, יורדי הים, הולכי מדבריות, חולה ונתרפא. ומי שהיה חבוש ויצא מבית האסורים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת, שֶׁגְּמָלַנִי כָּל טוֹב:

ועונין הקהל אחריו מִי שֶׁגְּמָלְךָ כָּל טוֹב, הוּא יִגְמָלְךָ כָּל טוֹב סֶלָה:

מי שבנו הגיע להיות בר מצוה דהיינו בן י"ג שנה ויום אחד אומר ברכה זו אחרי שבנו עלה בפעם הראשונה לקריאת התורה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁפְּטָרַנִי מֵעוֹנְשׁוֹ שֶׁלָּזֶה:

כשמגביהין הס"ת להראות הכתב לעם, כל אדם ישתדל לקרב עצמו לבימה כדי שיוכל לקרוא פה שכתוב בספר התורה בעת הגבהתה ויאמר זה:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה:

תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה, מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

בשני ובחמישי כשאומרים תחנון קודם שמכניסין הס"ת להיכל יאמר החזן זה:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם לְכוֹנֵן אֶת בֵּית חַיֵּינוּ וּלְהָשִׁיב אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, לְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל פְּלֵיטָתֵנוּ, וְלִמְנֹעַ מַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מֵעָלֵינוּ, וּמֵעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, לְקַיֶּם בָּנוּ חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם, בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם, וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, וְנֹאמַר אָמֵן:

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנְּתוּנִים בַּצָּרָה וּבַשִּׁבְיָה, הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה, הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה, הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמַר אָמֵן:

כשמחזירין הספר תורה להיכל אומרים זה:

חזן יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

והקהל עונין הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

בחול ובראש חודש וביום טוב ובשבת במנחה אומרים זה:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

בשעת החזרת ספר התורה לתוך ארון הקודש אומרים:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ, אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

א"א למנצח לא בר"ח ולא בחנוכה. ולא בפורים קטן ב' ימים. ולא בפורים גדול ב' ימים. ולא בע"פ ולא בתשעה באב. ולא בערב יום כפור. ולא בחוה"מ. אבל באסרו חג ובער"ה ול"ג בעומר ושלשה ימי הגב"ה ובט"ו באב ובט"ו בשבט אומרים:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעַנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה, יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ, וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה: יִתֶּן לְךָ כִלְבָבֶךָ, וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ, וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל, יְמַלֵּא יְיָ כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי, כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ מְשִׁיחוֹ, יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ, בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים, וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ, וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

בתשעה באב, ובבית האבל, אין אומרים פסוק ואני זאת בריתי, רק מתחילין ואתה קדוש:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב, נְאֻם יְיָ: וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ, לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ, וּמִפִּי זַרְעֲךָ, וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ, אָמַר יְיָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר, קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת,

מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין, וְאָמְרִין קַדִּישׁ, בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ, קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא, יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא, וְשִׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא, דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין, בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב

עַמֶּךָ, וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם, יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב חֶסֶד, לְכָל קוֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי, יוֹם | יוֹם יַעֲמָס לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ, שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ

תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע
בְּתוֹכֵנוּ, הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ
וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ,
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב
שָׁלֵם, לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא
נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה,
וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה, וְנִירַשׁ טוֹבָה
וּבְרָכָה, לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ,
וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ
כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם
אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח
בַּייָ, וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ
עֲדֵי עַד, כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים:
וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא

עָזַבְתָּ דּוֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: קדיש שלם

יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל הַמְיַחֲלִים לַייָ: וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

קדיש שלם

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

שיר של יום.

בכל יום אחר התפלה אומרים שיר של יום:

היום ראשון היום, יום ראשון בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

לדוד מזמור, ליי הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה: כי הוא על ימים יסדה, ועל נהרות יכוננה: מי יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו: נקי כפים ובר לבב, אשר לא נשא לשוא נפשי, ולא נשבע למרמה: ישא ברכה מאת יי, וצדקה מאלהי ישעו: זה דור דורשו, מבקשי פניך יעקב סלה: שאו שערים ראשיכם, והנשאו פתחי עולם, ויבא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד. יי עזוז וגבור, יי גבור מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם, ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

הושיענו יי אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך, להשתבח בתהלתך: ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללויה: ברוך יי מציון שכן ירושלים הללויה: ברוך יי אלהים אלהי ישראל. עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן: ק״י

היום שני היום, יום שני בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

שיר מזמור לבני קרח: גדול יי ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו: יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון, ירכתי צפון קרית מלך רב: אלהים בארמנותיה נודע למשגב: כי הנה המלכים נועדו, עברו יחדו: המה ראו כן תמהו, נבהלו נחפזו: רעדה אחזתם שם, חיל כיולדה: ברוח קדים, תשבר אניות תרשיש: כאשר שמענו כן ראינו בעיר יי צבאות, בעיר אלהינו, אלהים יכוננה עד עולם סלה: דמינו אלהים חסדך, בקרב היכלך: כשמך אלהים כן תהלתך על קצוי ארץ צדק מלאה ימינך: ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה למען משפטיך: סבו ציון והקיפוה, ספרו מגדליה: שיתו לבכם לחילה פסגו ארמנותיה, למען תספרו לדור אחרון: כי זה אלהים אלהינו עולם ועד, הוא ינהגנו על מות: הושיענו וכו׳

ליום שלישי היום, יום שלישי בשבת שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש:

מזמור לאסף, אלהים נצב בעדת אל, בקרב אלהים ישפט: עד מתי תשפטו עול, ופני רשעים תשאו סלה: שפטו דל ויתום, עני ורש הצדיקו: פלטו דל ואביון מיד רשעים הצילו: לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו, ימוטו כל מוסדי ארץ: אני אמרתי אלהים אתם, ובני עליון כלכם: אכן כאדם תמותון, וכאחד השרים תפלו: קומה אלהים שפטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים: הושיענו וכו׳

לְיוֹם רְבִיעִי הַיּוֹם, יוֹם רְבִיעִי בְּשַׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: עַד מָתַי רְשָׁעִים יְיָ, עַד מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק, יִתְאַמְּרוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: עַמְּךָ יְיָ יְדַכְּאוּ, וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ, וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יָּהּ, וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם, וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע, אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ, הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְיָ יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם, כִּי הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ, וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע, עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי עַד צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט, וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׁרֵי לֵב: מִי יָקוּם לִי עִם מְרֵעִים, מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְיָ עֶזְרָתָה לִּי, כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי, חַסְדְּךָ יְיָ יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי, תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי: הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת, יֹצֵר עָמָל עֲלֵי חֹק: יָגוֹדּוּ עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק, וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב, וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת אוֹנָם, וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם, יַצְמִיתֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ: לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ, נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: הושיענו וכו׳

לְיוֹם חֲמִישִׁי הַיּוֹם, יוֹם חֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ, הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תֹף, כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר, בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ, בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם, שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ, כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ, אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם, אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ, יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי: לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי, וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם, יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי, יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ, וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְיָ יְכַחֲשׁוּ לוֹ, וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה, וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ: הושיענו וכו׳

לְיוֹם שִׁשִּׁי הַיּוֹם, יוֹם שִׁשִּׁי בְּשַׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ, עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ, נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים, אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ, יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים: הושיענו וכו׳

מן ר"ח אלול עד אחר שמיני עצרת בבוקר ובערב בכל יום אחר התפלה אומרים זה המזמור:

לְדָוִד, יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא, יְיָ מָעוֹז חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד: בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי צָרַי וְאֹיְבַי לִי, הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לִבִּי, אִם תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת יְיָ אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ כָּל יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ, בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה, אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַייָ: שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא, וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר לִבִּי, בַּקְּשׁוּ פָנָי, אֶת פָּנֶיךָ יְיָ אֲבַקֵּשׁ: אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ, אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַייָ יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר, לְמַעַן שׁוֹרְרָי: אַל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי, כִּי קָמוּ בִי עֵדֵי שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב יְיָ בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה אֶל יְיָ חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה אֶל יְיָ:

בבית האבל בבוקר ובערב אחר שיר של יום אומרים זה:

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר: שִׁמְעוּ זֹאת כָּל הָעַמִּים, הַאֲזִינוּ כָּל יֹשְׁבֵי חָלֶד: גַּם בְּנֵי אָדָם, גַּם בְּנֵי אִישׁ, יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן: פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת, וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת: אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי, אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי: לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע, עֲוֹן עֲקֵבַי יְסֻבֵּנִי: הַבֹּטְחִים עַל חֵילָם, וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ: אָח לֹא פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ, לֹא יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ: וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם, וְחָדַל לְעוֹלָם: וִיחִי עוֹד לָנֶצַח, לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת: כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ, יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ, וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם: קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם, מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר, קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת: וְאָדָם בִּיקָר בַּל יָלִין, נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ: זֶה דַרְכָּם כֵּסֶל לָמוֹ, וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה: כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר, וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ: אַךְ אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל, כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה: אַל תִּירָא כִּי יַעֲשִׁר אִישׁ, כִּי יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל, לֹא יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: כִּי נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֻךָ כִּי תֵיטִיב לָךְ: תָּבוֹא עַד דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד נֵצַח לֹא יִרְאוּ אוֹר: אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

קַוֵּה אֶל יְיָ, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה אֶל יְיָ: אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ, כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ, וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַ מִבַּלְעֲדֵי יְיָ, וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ, אֵין כַּאדוֹנֵינוּ, אֵין כְּמַלְכֵּנוּ, אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ, מִי כַאדוֹנֵינוּ, מִי כְמַלְכֵּנוּ, מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ, נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ, נוֹדֶה

לְמַלְכֵּנוּ

לְמַלְכֵּנוּ, נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ, בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ, בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ, אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ, אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד:

פַּטּוּם הַקְּטוֹרֶת, הַצֳּרִי, וְהַצִּפּוֹרֶן, הַחֶלְבְּנָה, וְהַלְּבוֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מוֹר, וּקְצִיעָה, שִׁבּוֹלֶת נֵרְדְּ, וְכַרְכּוֹם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה: הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר, וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם לֹא מָצָא יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע הַקָּב, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא. רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא, וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצְּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה לָמָּה הִיא בָאָה כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפּוֹרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לָמָּה הוּא בָא כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפּוֹרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ. אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא רַבִּי נָתָן אוֹמֵר. כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר. הָדֵק הֵיטֵב. הֵיטֵב הָדֵק. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְּמָהּ לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה. לִשְׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ לֹא שָׁמָעְנוּ: אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל. אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין. וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

תַּנְיָא בַּר קַפָּרָא אוֹמֵר אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל שְׂאֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַייָ:

ג"פ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: ג"פ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: ג"פ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ. אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ. וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ. אַל תִּקְרֵי בָּנָיִךְ. אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ. וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי. אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ. אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: קדיש דרבנן

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא. דִּי בְאַתְרָא קַדִּישָׁא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחֵי וּפוּרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ביום שאין בו קריאת התורה אומרים

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק וּמִתְפַּלְּלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ, מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנֶאֱמַר, וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה, יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: ק״י

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל, אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

שלשה עשר עקרים.

א אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הוּא בּוֹרֵא וּמַנְהִיג לְכָל הַבְּרוּאִים, וְהוּא לְבַדּוֹ עָשָׂה, וְעוֹשֶׂה, וְיַעֲשֶׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים:

ב אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הוּא יָחִיד, וְאֵין יְחִידוּת כָּמוֹהוּ בְּשׁוּם פָּנִים, וְהוּא לְבַדּוֹ אֱלֹהֵינוּ הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה:

ג אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֵינוֹ גוּף, וְלֹא יַשִּׂיגוּהוּ מַשִּׂיגֵי הַגּוּף, וְאֵין לוֹ שׁוּם דִּמְיוֹן כְּלָל:

ד אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן:

ה אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, לוֹ לְבַדּוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְאֵין לְזוּלָתוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל:

ו אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁכָּל דִּבְרֵי נְבִיאִים אֱמֶת:

ז אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁנְּבוּאַת משֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם הָיְתָה אֲמִתִּית, וְשֶׁהוּא הָיָה אָב לַנְּבִיאִים, לַקּוֹדְמִים לְפָנָיו וְלַבָּאִים אַחֲרָיו:

ח אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁכָּל הַתּוֹרָה הַמְּצוּיָה עַתָּה בְיָדֵינוּ, הִיא הַנְּתוּנָה לְמשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם:

ט אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁזֹּאת הַתּוֹרָה לֹא תְהֵא מֻחְלֶפֶת, וְלֹא תְהֵא תּוֹרָה אַחֶרֶת מֵאֵת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ:

י אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, יוֹדֵעַ כָּל מַעֲשֵׂה בְנֵי אָדָם וְכָל מַחְשְׁבוֹתָם, שֶׁנֶּאֱמַר הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם, הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם:

יא אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, גּוֹמֵל טוֹב לְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו, וּמַעֲנִישׁ לְעוֹבְרֵי מִצְוֹתָיו:

יב אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ, וְאַף עַל פִּי שֶׁיִּתְמַהְמֵהַּ, עִם כָּל זֶה, אֲחַכֶּה לוֹ בְּכָל יוֹם שֶׁיָּבֹא:

יג אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁתִּהְיֶה תְּחִיַּת הַמֵּתִים, בְּעֵת שֶׁתַּעֲלֶה רָצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד, וּלְנֵצַח נְצָחִים:

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ. קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ. יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי:
לְפוּרְקָנָךְ סַבָּרִית יְיָ. סַבָּרִית יְיָ לְפוּרְקָנָךְ. יְיָ לְפוּרְקָנָךְ סַבָּרִית:

תפלה קצרה לשעת חירום

ראה בדינים עמוד 28

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חשֶׁךְ, עֹשֶׂה שָׁלוֹם, וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל, וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ, וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ. אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם, רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, לְמַעַן לֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ. וְרַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד. מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת כָּל הָאָרֶץ, וּשְׁבוֹר עֻלֵּנוּ מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ, כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה, וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת

בְּאַהֲבָה, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה. וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ, וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם. לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ. וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ. וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ. וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם. וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם.

בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת, וְיַצִּיב, וְנָכוֹן, וְקַיָּם, וְיָשָׁר, וְנֶאֱמָן, וְאָהוּב, וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל, וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד. אֱמֶת, אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ, צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם. וּשְׁמוֹ קַיָּם, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ, לָעַד קַיֶּמֶת. וּדְבָרָיו, חָיִים וְקַיָּמִים, נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים, לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ, וְעָלֵינוּ, עַל בָּנֵינוּ, וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל הָרִאשׁוֹנִים, וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד. אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, גֹּאֲלֵנוּ גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ, וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתְךָ סֶלָה:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם. מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם

מוֹשָׁבֶךָ. וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ. עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אֱמֶת, אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ. וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת. אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ. וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת. אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת. מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ. וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאָלְתָּ וְיַם סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ. וְזֵדִים טִבַּעְתָּ. וִידִידִים עָבְרוּ יָם, וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל, וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת, לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא. מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ, וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עֲדֵי מָרוֹם. מוֹצִיא אֲסִירִים, וּפוֹדֶה עֲנָוִים, וְעוֹזֵר דַּלִּים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם, בָּרוּךְ הוּא וּמְבוֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה, בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם. יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל: וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל
הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן,
גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל,
וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל
לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעשי"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.
בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים,
וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת,
וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בעשי"ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל
יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל
וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ)
הַקָּדוֹשׁ:

הֲבִינֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָדַעַת דְּרָכֶיךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְיִרְאָתֶךָ. וְתִסְלַח לָנוּ לִהְיוֹת גְּאוּלִים וְרַחֲקֵנוּ מִמַּכְאוֹב. וְדַשְּׁנֵנוּ בִּנְאוֹת אַרְצֶךָ. וּנְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע תְּקַבֵּץ. וְהַתּוֹעִים עַל דַּעְתְּךָ יִשָּׁפֵטוּ. וְעַל הָרְשָׁעִים תָּנִיף יָדֶךָ. וְיִשְׂמְחוּ צַדִּיקִים בְּבִנְיַן עִירֶךָ. וּבְתִקּוּן הֵיכָלֶךָ. וּבִצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וּבַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ. טֶרֶם נִקְרָא אַתָּה תַעֲנֶה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ. בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד. עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ: עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בחנוכה ובפורים. אומרים כאן על הנסים

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ: וכל

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם.

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם.

וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ, (למנחה בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם): בספר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בש״ת בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

סדר ברכות אירוסין ונשואין.

הסדור קידושין מברך על כוס יין בורא פרי הגפן, ואח״כ ברכת אירוסין:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם: בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל הָעֲרָיוֹת, וְאָסַר לָנוּ אֶת הָאֲרוּסוֹת, וְהִתִּיר לָנוּ

אֶת הַנְּשׂוּאוֹת לָנוּ עַל יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין:

זהחתן והכ"ה שותין מהכוס, ואח"כ מקדש החתן את הכלה בטבעת, לפני עדים כשרים, ואומר:

הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי, בְּטַבַּעַת זוּ, כְּדַת משֶׁה וְיִשְׂרָאֵל:

החתן שובר את הכוס ברגלו הימנית

וקורין הכתובה, ולאחר הקריאה מוסרין הכתובה להכלה, ואחר כך מברכין על כוס שני ואומר אלו שבע ברכות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל בָּרָא לִכְבוֹדוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר הָאָדָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי עַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר הָאָדָם:

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל הָעֲקָרָה, בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים הָאֲהוּבִים, כְּשַׂמֵּחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, חָתָן וְכַלָּה, גִּילָה רִנָּה, דִּיצָה וְחֶדְוָה, אַהֲבָה וְאַחֲוָה, וְשָׁלוֹם וְרֵעוּת, מְהֵרָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלָיִם, קוֹל שָׂשׂוֹן, וְקוֹל שִׂמְחָה, קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה, קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם, וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ חָתָן עִם הַכַּלָּה:

(ובברכת המזון אחר בפרוס ילמדו וכו' אומר הברכות תחלה ואח"כ מברך על הכוס):

סדר ברית מילה.

כשמביאים התינוק למול אומר הקהל:

בָּרוּךְ הַבָּא:

והאב אומר אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ:

העומדים שם אומרים נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ, קְדוֹשׁ הֵיכָלֶךָ:

ויניח את התינוק על הכסא של אליהו, ויאמר:

זֶה הַכִּסֵּא שֶׁל אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לַטּוֹב:

הם הל אומר:

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְיָ, וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי. אֵלִיָּהוּ מַלְאַךְ הַבְּרִית, הִנֵּה שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ, עֲמוֹד עַל יְמִינִי וְסָמְכֵנִי. שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְיָ. שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ. כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב. שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל. אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכּוֹן חֲצֵרֶיךָ, נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ. קְדוֹשׁ הֵיכָלֶךָ:

בשעה שהמוהל מוכן למול, יאמר האב:

הִנְנִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁצִּוַּנִי הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ לָמוּל אֶת בְּנִי:

והמוהל קודם שמל יאמר:

אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו: התהלך לפני והיה תמים. הנני מוכן ומזומן לקים מצות עשה שצוני הבורא יתברך למול (ואם האב בעצמו מל יאמר. שציוני למול את בני): ויכוין שיקבל התינוק מאליתו ו"ל;

ויקח את הנער ויניחהו על ברכי הסנדק, והמוהל מברך הברכה בקול רם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה:

ואחר כך יחתוך הערלה ואבי הבן מברך, ואם אין לו אב מברך הסנדק:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ:

והקהל עונין:

כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית, כֵּן יִכָּנֵס לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

ובעשותו תחיתוך ימהר מאד הפריעה והמציצה, וישים הערלה בחול או בעפר ואחר כך ישול המוהל את ידיו כדי שיברך על הכוס בנקיות, ויברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן, וְחוֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם. וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. עַל כֵּן בִּשְׂכַר זֹאת, אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ, צַוֵּה לְהַצִּיל יְדִידוּת שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת. לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ כּוֹרֵת הַבְּרִית:

אלהינו

אלהינו ואלהי אבותינו, קים את הילד הזה לאביו ולאמו ויקרא שמו בישראל (פלוני בר פלוני) *) ישמח האב ביוצא חלציו, ותגל אמו בפרי בטנה. ככתוב, ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך. ונאמר, ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך, ואמר לך בדמיך חיי, ואמר לך בדמיך חיי. ונאמר, זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור. אשר כרת את אברהם ושבועתו לישחק ויעמידה ליעקב לחוק, לישראל ברית עולם. ונאמר, וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים, כאשר צוה אתו אלהים: הודו ליי כי טוב, כי לעולם חסדו הודו. (פלוני יזכיר שם הילד) זה הקטן גדול יהיה, כשם שנכנס לברית, כן יכנס לתורה ולחפה ולמעשים טובים:

אם האב בעצמו מברך, יאמר: *) יהי רצון שאשמח ביוצא חלצי: ליתום מהאב יאמר המוהל ישמח האב בגן עדן ביוצא חלציו: ליתום מהאם יאמר ישמח האב ביוצא חלציו ותגל אמו בגן עדן בפרי בטנה וכו':

ישתה הסנדק מכוס של ברכה, וגם יתן להתינוק הנימול מעט מכוס של ברכה, כמו שעשה כשאמר בדמיך חיי, (ואח"כ יעמוד המוהל ויתפלל תפלה זו) וגם האב יתפלל תפלה זו תיכף אחר המילה:

רבונו של עולם, יהי רצון מלפניך, שיהא חשוב ומרוצה ומקובל לפניך, כאילו הקרבתיהו לפני כסא כבודך, ואתה ברחמיך הרבים, שלח על ידי מלאכיך הקדושים נשמה קדושה וטהורה (לפב"פ) (האב אומר לבני) הנמול עתה לשמך הגדול, ושיהיה לבו פתוח כפתחו של אולם בתורתך הקדושה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות:

גאולה לברית מילה.

יום ליבשה נהפכו מצולים. שירה חדשה שבחו גאולים: הטבעת בתרמית. רגלי בת ענמית. ופעמי שולמית. יפו בנעלים. שירה חדשה שבחו גאולים: וכל רואי ישורון. בבית הודי ישרון. אין כאל ישורון. ואויבינו פלילים. שירה חדשה שבחו גאולים: דגלי כן תרים. על הנשארים. ותלקט נפזרים. כמלקט שבלים. שירה חדשה שבחו גאולים: הבאים עמך בברית חותמך. ומבטן לשמך. המה נמולים. שירה חדשה שבחו גאולים: הראה אותותם. לכל רואי אותם. ועל כנפי כסותם. יעשו גדילים. שירה חדשה שבחו גאולים: למי זאת נרשמת. הכר נא דבר אמת. למי החותמת. ולמי הפתילים. שירה חדשה שבחו גאולים: ושוב שנית לקדשה. ואל תוסיף לגרשה. והעלה אור שמשה. ונסו הצללים. שירה חדשה שבחו גאולים: ידידים רוממוך. בשירה קדמוך. מי כמוך. יי באלים. שירה חדשה שבחו גאולים: בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם:

המל את הגרים מברך:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו למול את הגרים ולהטיף מהם דם ברית שאלמלא דם הברית לא נתקימו שמים וארץ שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.

ברוך אתה יי כורת הברית:

(א) מצות עשה על כל איש מישראל שיפדה מכהן את בנו שהוא בכור לאמו הישראלית בחמשה סלעים: (ב) שיעור הסכום במטבעות שלנו עיין בחתם סופר סי' רפ"ט ובסידור מהרי"ש ובחכמ"א כלל קנ"ג: (ג) יכול לפדות בכלים או חפצים שיהיו שוים חמשה סלעים. אבל לא קרקעות או שטרות. (ד) אם האשה הפילה בקודם, צריכין לעשות שאלה: (ה) אין פודין את הבכור עד שיעברו עליו שלשים יום. וביום ל"א יזרזו מיד ע"א להזדרז את המצוה. ואם חל בשבת יפדנו ביום א' :

סדר פדיון הבן.

האב מביא הילד לפני הכהן ויאמר האב זה בני וכו':

זֶה בְּנִי בְּכוֹרִי וְהוּא פֶּטֶר רֶחֶם לְאִמּוֹ הַיִּשְׂרְאֵלִית.

ואם האב עושה הפדיון הבן במקום שאינו הבכור אינו שם יאמר האב בלשון זה:

יֵשׁ לִי בֵּן בְּכוֹר וְהוּא פֶּטֶר רֶחֶם לְאִמּוֹ הַיִּשְׂרְאֵלִית.

וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה לִפְדּוֹתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, וּפְדוּיָו מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא. וְנֶאֱמַר, קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה, לִי הוּא:

שואל הכהן את האב, מה בעית טפי כו':

מָה בָּעִית טְפֵי לִיתֵּן לִי בִּנְךָ בְּכוֹרְךָ שֶׁהוּא פֶּטֶר רֶחֶם לְאִמּוֹ. אוֹ בָעִית לִפְדּוֹתוֹ בְּעַד חָמֵשׁ סְלָעִים כְּדִמְחֻיַּבְתְּ מִדְּאוֹרַיְתָא:

האב משיב לכהן ויאמר:

חָפֵץ אֲנִי לִפְדּוֹת אֶת בְּנִי וְהֵילָךְ דְּמֵי פִדְיוֹנוֹ כְּדִמְחֻיַּבְנָא מִדְּאוֹרַיְתָא:

יכוין האב לקיים מצות עשה שבתורה, ובעוד שהוא מחזיק את המטבעות או החפצים בידו קודם שיתנם לכהן מברך ברכות אלו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן הַבֵּן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ונותן מיד את המטבעות או החפצים לכהן. והכהן נותן את ידו על ראש הבן ומברכו. ואומר ישימך אלהים כאפרים וכמנשה. יברכך ה' וישמרך וגו'. ה' ישמרך מכל רע ישמור את נפשך. כי אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך. ומחזיר הילד לאביו:

והכהן מברך על הכוס בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

נוהגין לעשות סעודה, ואם יש שם יין עושה הפדיון בתוך הסעודה אחר המוציא. ומברך הכהן על היין מיד אחר הפדיון, ואם אין שם יין עושה הפדיון קודם הסעודה ומברך הכהן על שאר משקים. וסעודה היא סעודת מצוה:

אחרי נטילת ידיים לסעודה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

כשבוצע הפת מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

סדר ברכת המזון

בחול קודם ברכת המזון אומרים זה:

עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם בָּכִינוּ, בְּזָכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן: עַל עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ, תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם, שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי שִׁיר, וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אֵיךְ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ, עַל אַדְמַת נֵכָר: אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָיִם, תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי, אִם לֹא אֶזְכְּרֵכִי, אִם לֹא אַעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם, עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי: זְכֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם, אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם, הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: בַּת בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם לָךְ, אֶת גְּמוּלֵךְ, שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת עֹלָלַיִךְ, אֶל הַסָּלַע:

בשבת ויו"ט וביום שא"א תחנון אומרים זה:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ, רִנָּה, אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם, הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ, כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע, בֹּא יָבֹא בְרִנָּה, נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

קודם שיברך יאמר:

כוס ישועות אשא ובשם יי אקרא,

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה של ברכת המזון. שנאמר, ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך, על הארץ הטובה, אשר נתן לך:

אם מברכין בזימון אומר המברך רַבּוֹתַי נְבָרֵךְ:

ועונין המסובין יְהִי שֵׁם יי מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

המברך אומר בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

ועונין המסובין בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

ומי שלא אכל עמהם עונה בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

ואם הם עשרה אומר המברך בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

ועונין המסובין בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

ומי שלא אכל עונה בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

---

*) המנהג בכמה קהלות שמתחילין בזה קודם ברכת המזון:

ברכת המזון לנשואין:

דְּוַי הָסֵר וְגַם חָרוֹן, וְאָז אִלֵּם בְּשִׁיר יָרוֹן, נְחֵנוּ בְּמַעְגְּלֵי צֶדֶק, שְׁעֵה בִּרְכַּת בְּנֵי יְשׁוּרוּן, בְּנֵי אַהֲרֹן: בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי, נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

ועונין המסובין:

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

ברכת המזון לברית מילה:

נוֹדֶה לְשִׁמְךָ בְּתוֹךְ אֱמוּנַי, בְּרוּכִים אַתֶּם לַיי: בִּרְשׁוּת אֵל אָיוֹם וְנוֹרָא, מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה, אֵל נֶאְזָר בִּגְבוּרָה, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יי. נודה: בִּרְשׁוּת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, טְהוֹרָה הִיא וְגַם פְּרוּשָׁה, צִוָּה לָנוּ מוֹרָשָׁה, משֶׁה עֶבֶד יי. נודה: בִּרְשׁוּת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם, אֶקְרָא לֵאלֹהֵי הָעִבְרִיִּים, אֲהוֹדֶנּוּ בְּכָל

יחיד אינו אומר בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם, הַזָּן אֶת הָעוֹלָם
כֻּלּוֹ, בְּטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים,
הוּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל,
תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאַל יֶחְסַר
לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד. בַּעֲבוּר שְׁמוֹ
הַגָּדוֹל, כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס
לַכֹּל וּמֵטִיב לַכֹּל, וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל
בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. כָּאָמוּר:
פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי

רצון

ברכת המזון לברית מילה

אִיִּים. אֲבָרְכָה אֶת יְיָ. נודה: בִּרְשׁוּת
מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי, אֶפְתְּחָה בְּשִׁיר
פִּי וּשְׂפָתַי, וְתֹאמַרְנָה עַצְמוֹתַי, בָּרוּךְ
הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ. נודה:

ברשות מרנן ורבנן ורבותי נברך וכו'. ומברך ברכת המזון:

ברכת המזון לנשואין

והמברך חוזר:

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ,
וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

ואחר במרום ילמדו וכו' בברכת המזון מתחיל שהכל ברא לכבודו ואומר כל הברכות. ואח"כ גומר ברכת המזון ואומר הרחמן הוא יזכנו וכו'. ומברך על הכוס:

רָצוֹן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַזָּן אֶת הַכֹּל:

נוֹדֶה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ, אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה, וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ, מִבֵּית עֲבָדִים, וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ, וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל חַיִּים חֵן וָחֶסֶד שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ, וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן שָׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה:

*) בחנוכה ובפורים יאמר כאן על הנסים ואם שכח אוי כשׂגיע להרחמן הוא יזכנו יאמר הרחמן היא יעשׂה לנו נסים כמו שעשׂה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה (בימי וכו׳):

בחנוכה ובפורים אומרים זה *):

וְעַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה:

לחנוכה

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל, חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים,

לפורים

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר, בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד, אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ:

וְעַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כַּכָּתוּב, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ. וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אֱלֹהֵינוּ, אָבִינוּ, רְעֵנוּ, זוּנֵנוּ, פַּרְנְסֵנוּ, וְכַלְכְּלֵנוּ, וְהַרְוִיחֵנוּ, וְהַרְוַח לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה מִכָּל צָרוֹתֵינוּ, וְנָא, אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לֹא לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם. כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה, הַפְּתוּחָה, הַקְּדוֹשָׁה וְהָרְחָבָה, שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד:

לשבת רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ

הוּא

לחנוכה

וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת, בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

הוּא לְפָנֶיךָ, לִשְׁבָּת בּוֹ וְלָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ. וּבִרְצוֹנְךָ הָנִיחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁלֹּא תְהֵא צָרָה וְיָגוֹן וַאֲנָחָה בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ. וְהַרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנֶחָמַת צִיּוֹן עִירֶךָ, וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת וּבַעַל הַנֶּחָמוֹת:

בראש חודש ויום טוב וחול המועד וראש השנה אומרים כאן יעלה ויבא *):

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה בְרַחֲמָיו יְרוּשָׁלָיִם. אָמֵן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל אָבִינוּ. מַלְכֵּנוּ. אַדִּירֵנוּ. בּוֹרְאֵנוּ. גּוֹאֲלֵנוּ. יוֹצְרֵנוּ. קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב. וְהַמֵּטִיב לַכֹּל, שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם הוּא הֵטִיב. הוּא מֵטִיב. הוּא יֵיטִיב לָנוּ. הוּא גְמָלָנוּ. הוּא גוֹמְלֵנוּ. הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרֶוַח הַצָּלָה וְהַצְלָחָה בְּרָכָה וִישׁוּעָה, נֶחָמָה, פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב. וּמִכָּל טוּב לְעוֹלָם אַל יְחַסְּרֵנוּ: הָרַחֲמָן, הוּא יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. הָרַחֲמָן הוּא יִתְבָּרַךְ

---

*) בראש חודש ויום טוב וחול המועד וראש השנה אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

לראש חודש	לפסח	לשבועות	לסוכות
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

לשמיני עצרת ולשמחת תורה	לראש השנה	ילדים האוכלים ביום כפור, יאמרו
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת	הַזִּכָּרוֹן	הַכִּפּוּרִים

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים, טוֹבִים וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

יִתְבָּרַךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וְיִתְפָּאַר בָּנוּ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים, וְיִתְהַדַּר בָּנוּ לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. הָרַחֲמָן, הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד. הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁבּוֹר עֻלֵּנוּ מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה בַּבַּיִת הַזֶּה וְעַל שֻׁלְחָן זֶה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו. הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לַטּוֹב, וִיבַשֶּׂר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת. בנים שסומכים על שלחן הוריהם יאמרו הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ אֶת (אָבִי מוֹרִי) בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה, וְאֶת (אִמִּי מוֹרָתִי) בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה. ואם הוא סמוך על שלחן עצמו יאמר. (הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ אוֹתִי (וְאָבִי וְאִמִּי) וְאִשְׁתִּי וְזַרְעִי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי). כשהוא מיסב על שלחן אחרים יאמר: (הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הָרַב בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה, וְאֶת אִשְׁתּוֹ בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה). אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זַרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ, אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב: בַּכֹּל, מִכֹּל, כֹּל. כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כֻּלָּנוּ יַחַד. בִּבְרָכָה שְׁלֵמָה, וְנֹאמַר אָמֵן:

בַּמָּרוֹם יְלַמְּדוּ עֲלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוּת, שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם, וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְנִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם*):

הרחמן

---

*) לברית מילה אחר בעיני אלהים ואדם יאמר זה:

הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ אֲבִי הַיֶּלֶד וְאִמּוֹ, וְיִזְכּוּ לְגַדְּלוֹ וּלְחַנְּכוֹ וּלְחַכְּמוֹ, מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה דָמוֹ, וִיהִי יְיָ אֱלֹהָיו עִמּוֹ: אמן

הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ בַּעַל בְּרִית הַמִּילָה, אֲשֶׁר שָׂשׂ לַעֲשׂוֹת צֶדֶק בְּגִילָה, וִישַׁלֵּם פָּעֳלוֹ וּמַשְׂכֻּרְתּוֹ כְּפוּלָה, וְיִתְּנֵהוּ לְמַעְלָה לְמָעְלָה:

הרחמן

לשבת הָרַחֲמָן, הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:
לר״ח הָרַחֲמָן, הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה:
ליום טוב הָרַחֲמָן, הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב:
לר״ה הָרַחֲמָן, הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה:
לסוכות הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפָלֶת:

הָרַחֲמָן, הוּא יְזַכֵּנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
בחול מַגְדִּיל (כשבת וביו״ט ובחוה״מ ובר״ח אומר מִגְדּוֹל) יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ, וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְראוּ אֶת יְיָ קְדֹשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ, וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: נַעַר הָיִיתִי גַּם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב, וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ בַּעַל הַבְּרִית הַזֹּאת וְאִמּוֹ, ...

הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ בְּנוֹ הַנִּמּוֹל לִשְׁמוֹנָה, וְיִהְיוּ יָדָיו וְלִבּוֹ לָאֵל אֱמוּנָה, וְיִזְכֶּה לִרְאוֹת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה:
הָרַחֲמָן, הוּא יְבָרֵךְ הַמָּל בְּשַׂר הָעָרְלָה: וּפָרַע וּמָצַץ דְּמֵי הַמִּילָה, אִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב עֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה, אִם שְׁלָשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ:
הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחוֹ הוֹלֵךְ תָּמִים, בִּזְכוּת חֲתַן לַמּוּלוֹת דָּמִים, לְבַשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וְנִחוּמִים, לְעַם אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים:
הָרַחֲמָן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ כֹּהֵן צֶדֶק אֲשֶׁר לֻקַּח לְעֵילוֹם, עַד הוּכַן כִּסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ וְיַהֲלוֹם, וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיִּגְלוֹם, בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם: הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח וכו׳

סדר ברכות אחרונות

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל

על היין מברכין נוסח זה	על פירות משבע מינים :	על מעשה קדירה מה' מיני דגן :	אכל מן ה' מיני דגן וגם שתה יין :
הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן	הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ	הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה	הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה וְעַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ רַחֵם (נָא) יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מִזְבְּחֶךָ וְעַל הֵיכָלֶךָ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ · וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ וְנֹאכַל מִפִּרְיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוּבָהּ וּנְבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה : בשבת וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה : בר"ח וְזָכְרֵנוּ בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה : בי"ט וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם חַג (פלוני) הַזֶּה : בר"ה וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה : כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל וְנוֹדֶה לְּךָ עַל הָאָרֶץ

וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן :	וְעַל הַפֵּרוֹת : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַפֵּרוֹת :	וְעַל הַמִּחְיָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה :	וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן :

שתה יין ואכל פירות כאחד מברך

עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן וְעַל הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ : ומסיים עַל הָאָרֶץ וְעַל הַגֶּפֶן וְעַל הַפֵּרוֹת : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַגֶּפֶן וְעַל הַפֵּרוֹת :

ולפירות שגדלו בא"י: וְעַל פֵּרוֹתֶיהָ וכן ליין א"י: וְעַל פְּרִי גַפְנָהּ

על מיני מזונות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת:

על פרי העץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ:

על פרי הגפן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על פרי האדמה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

על בשר, דגים, ביצה, גבינה, פטריות וכדומה. וכן על המשקין שלא מיין מברכים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה בִּדְבָרוֹ:

אחרי אכילת אוכל שאינו מחמשת מיני דגן ואחרי אכילת פרי שאינו מחמשת מיני פירו ואחר כל פרי אדמה ומשקין חוץ מיין אומרים ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָם עַל כָּל מַה־שֶּׁבָּרָא לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל־חָי בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים:

על פירות ומלבושים וכלים חדשים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּ

הקובע מזוזה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְבֹּ מְזוּזָה:

הלובש מלבוש חדש:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרוּמִּים:

כשאירע לאיש טובה אשר גם לאחר חלק בה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב:

כששומעין בשורה רעה וכן הקורע על מתו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם דַּיַּן הָאֱמֶת:

על עצי בשמים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים:

על עשבי בשמים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עִשְׂבֵי בְשָׂמִים:

על מיני בשמים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

כשרואה בריה משונה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְשַׁנֶּה הַבְּרִיּוֹת:

הרואה אילנות בעת פריחתם בחודש ניסן מברך:

ּוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא חִסַּר בְּעוֹלָמוֹ דָּבָר וּבָרָא בוֹ יּוֹת טוֹבוֹת וְאִילָנוֹת טוֹבִים לְהַנּוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:

הרואה אילנות טובים ובריות נאות מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁכָּכָה לוֹ בְּעוֹלָמוֹ:

הרואה ים האוקינוס:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה אֶת־הַיָּם הַגָּדוֹל:

על ברקים, רעידת אדמה ורוחות זעם מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

כששומעין קול רעמים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁכֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ מָלֵא עוֹלָם:

כשרואה הקשת בענן:

ּוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹכֵר הַבְּרִית וְנֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ וְקַיָּם וֹאֲמָרוֹ:

השוחט בהמה חיה או עוף מברך תחילה:

ּוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל ׁחִיטָה:

המכסה דם חיה או עוף אחרי ששחטם מברך תחילה:

ּוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל כִּסּוּי ּם:

העושה מעקה לגגו מברך:

ּוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲשׂוֹת ֲעֲקָה:

המטביל כלי מתכת או כלי זכוכית מברך:

רוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל טְבִילַת לִי (כֵּלִים):

אשה הטובלת טבילת מצוה וכן גר שמתגייר וטובל מברך:

רוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל טְבִילָה:

המפריש חלה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם לְהַפְרִישׁ חַלָּה מִן הָעִסָּה:

על ריח פרי טוב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן רֵיחַ טוֹב בַּפֵּרוֹת:

על שמן אפרסמון:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא שֶׁמֶן עָרֵב:

כל ברכות הראיה אינו מברך אלא משלשים לשלשים יום.

הרואה מקום שנעשה לו נס מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ-מֶ-הָ שֶׁעָשָׂה לִי נֵס בַּמָּקוֹם הַזֶּה:

ואב הוא מקום שנעשה נס לאבותינו אומר **שעשה נס לאבותינו במקום הזה.**
ואם יעשה נס לאבותיו אומר **לאבותי** ולרבו אומר **לרבי.**

הרואה חכם בחכמת התורה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחָלַק מֵחָכְמָתוֹ לִירֵאָיו:

הרואה נשיא ישראל במסדר חיילים מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחָלַק מִכְּבוֹדוֹ לִירֵאָיו:

הרואה ת"ר אלף יהודים מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם חֲכַם הָרָזִים:

הרואה חכם בחכמת העולם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן מֵחָכְמָתוֹ לְבָשָׂר וָדָם:

הרואה מלך: ממלכי אומות העולם מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן מִכְּבוֹדוֹ לְבָשָׂר וָדָם:

הרואה בתי כנסיות בחורבנן מברך דיין האמת ובישובן מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַצִּיב גְּבוּל אַלְמָנָה:

הרואה את חבירו החביב לו לאחר ל' יום מברך שהחיינו, ואחר י"ב חדשים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְחַיֵּה מֵתִים:

הרואה את חבירו שנתרפא מחליו יברך:

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא מַלְכָּא דְעַלְמָא דִּי יְהָבָךְ לָן וְלָא יְהָבָךְ לְעַפְרָא:

תפלת הדרך

אין אומרים אלא פעם אחת ביום

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַגִּיעֵנוּ לִמְחוֹז חֶפְצֵנוּ לְחַיִּים וּלְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב וְלִסְטִים וְחַיּוֹת רָעוֹת בַּדֶּרֶךְ וּמִכָּל מִינֵי פּוּרְעָנִיּוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת וּבָאוֹת לָעוֹלָם וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אָתָּה; בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

ואומר ג״פ וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם:

י״פ יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם, וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ, יְיָ צִלְּךָ, עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמוֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמוֹר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

תפלת מנחה לחול.

מנהג הספרדים לומר קודם מנחה פרשת התמיד והקטורת:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד

תפלת ערבית לחול

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ יְדֵיכֶם קוֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

ג״פ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: ג״פ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: ג״פ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ אֶת שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי אַתָּה יְיָ לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

יוֹמָם יְצַוֶּה יְיָ חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְיָ מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ, וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא, תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
גדול

תפלת ערבית לחול

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים, בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד. וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ

תפלת ערבית לחול

שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם, בֵּית יִשְׂרָאֵל, עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ. בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ. וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה, וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ, וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם: בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם. לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ

בכל

נִפְלְאוֹתֶיךָ, אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ
אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן
ורחום

תפלת ערבית לחול

בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ:
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ:
הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם
וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר
יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל
נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת
בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם,
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת
יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם
אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ
אלהיכם

וְרַחוּם יְיָ. אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו
עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ. כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה:
כבוד

תפלת ערבית לחול

אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת
לָכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת, וְקַיָּם
עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ.
הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, מַלְכֵּנוּ
הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים. הָאֵל
הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, וְהַמְשַׁלֵּם
גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, הָעֹשֶׂה
גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר, נִסִּים
וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם
נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט
רַגְלֵנוּ, הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת
אוֹיְבֵנוּ, וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ, עַל כָּל
שונאינו

כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת

כָּל

שׂוֹנְאֵינוּ, הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם. הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם, וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם, לְחֵרוּת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם, בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע, וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ. שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ רָאוּ

בניך

כָּל עוֹלָמִים. וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנּוֹפְלִים. וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ. וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם. אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת

יָדֶךָ

בָּנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה, זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ: יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנֶאֱמַר: כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב, וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דֶּבֶר, וְחֶרֶב, וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵנוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי

אל

יָדֶךָ. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו. לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה. וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ. אֶת כָּל אֹהֲבָיו. וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ. יְדַבֶּר פִּי. וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר. שֵׁם קָדְשׁוֹ. לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

השׁ״ץ אומר חצי קדיש.

תפלת ערבית לחול

אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה, וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

למנחה כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעשי"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

(א) בעשרת ימי תשובה אומרים זכרנו כו'. ואם שכח ולא אמר זכרנו ונזכר לאחר שכבר אמר ברוך אתה ה' אינו חוזר. אבל אם נזכר קודם שאמר השם. אף שאמר ברוך אתה. אומר זכרנו כו' מלך עוזר כסדר:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בעשי״ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש״ץ אומרים כאן קדושה *):

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בעשי״ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדָעַת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת:

השיבנו

*) קדושה יש״ץ בחזרת התפלה:

חזן נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קוֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קו״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ חזן לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו״ח יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ. וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ. מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן, הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

בתענית צבור אומר הש״ץ כאן עננו *):

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מַכְאוֹבֵינוּ, רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ברך

---

*) בתענית צבור כשיש עשרה שמתענים ומשלימים אומר הש״ץ בחזרת התפלה כאן עננו:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ, וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ, יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר, וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְיָ, הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה: רפאנו כו׳.

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת. וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן (בקיץ בְּרָכָה) (בחורף טַל וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבָהּ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה. כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ. וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ. וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה. וְיוֹעֲצֵנוּ כְּבַתְּחִלָּה. וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

(בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט):

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה. וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד. וְכָל אֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ. וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וּתְכַלֵּם וְתַשְׁפִּילֵם וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זִקְנֵי שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ. יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעָנְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר

דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. (בתשעה באב למנחה אומרים כאן נַחֵם *) בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

אָב הָרַחֲמָן, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ:

בתענית צבור אומרים באן עננו *): כי

בתשעה באב במנחה אומרים זה:

*) נַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם, וְאֶת הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה, וְהַבְּזוּיָה, וְהַשּׁוֹמֵמָה, הָאֲבֵלָה מִבְּלִי בָנֶיהָ, וְהַחֲרֵבָה מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ, וְהַבְּזוּיָה מִכְּבוֹדָהּ, וְהַשּׁוֹמֵמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב, וְהִיא יוֹשֶׁבֶת, וְרֹאשָׁהּ חָפוּי, כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה, וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת, וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי זָרִים, וַיָּטִילוּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לֶחָרֶב, וַיַּהַרְגוּ בְזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן. עַל כֵּן צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה, וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ, לִבִּי לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם, מֵעַי מֵעַי עַל חַלְלֵיהֶם, כִּי אַתָּה יְיָ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ, וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ, כָּאָמוּר, וַאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נְאֻם יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם: את צמח כו'.

בתענית צבור במנחה אומרים זה:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה

אנחנו

כי אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה יי, שומע תפלה:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב את העבודה לדביר ביתך. ואשי ישראל. ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון. ותהי לרצון תמיד. עבודת ישראל עמך:

בראש חודש וחול המועד אומרים כאן יעלה ויבא:

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא ויגיע, ויראה וירצה וישמע, ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפליטה לטובה. לחן ולחסד ולרחמים. לחיים ולשלום. ביום

לחוה"מ סוכות	לחוה"מ פסח	לראש חודש
חג הסכות	חג המצות	ראש החדש

הזה. זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים. חוס וחננו, ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יי, המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו, ואלהי אבותינו. לעולם ועד, צורנו צור חיינו, מגן ישענו, אתה

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך. שאתה הוא יי אלהינו. ואלהי אבותינו, אלהי כל בשר. יוצרנו, יוצר בראשית. ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש, על שהחייתנו וקימתנו

אנחנו. אל תפן אל רשענו. ואל תסתר פניך ממנו. ואל תתעלם מתחנתנו. היה נא קרוב לשועתנו. יהי נא חסדך לנחמנו. טרם נקרא אליך עננו. כדבר שנאמר. והיה טרם יקראו ואני אענה. עוד הם מדברים ואני אשמע. כי אתה יי, העונה בעת צרה. פודה ומציל בכל עת צרה וצוקה: כי אתה שומע וכו'

וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בחנוכה ובפורים אומרים כאן על הנסים *):

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בעשי״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים. כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וכל

בחנוכה ובפורים אומרים זה *):

וְעַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

לחנוכה

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל. חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים,

לפורים

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר. בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד, אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ: (וְעָשִׂיתָ

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

יא״ז בח״צ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

כשהש״ץ אומר אלו הפסוקים

יְבָרֶכְךָ יְיָ יתית פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:

יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו

יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:

וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

למנחה

שִׂים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם.

למעריב

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וטוב

לפורים

עִמָּהֶם נֵס וָפֶלֶא וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה):

לחנוכה

וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת. בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. (למנחה בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם): בספר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בעשי"ת בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה, פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם, וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

למנחה אלהינו ואלהי אבותינו אנא תבוא וכו׳ ובתענית צבור אבינו מלכנו תמצא לעיל בתפלת שחרית אחר שמו"ע, וביום שא"א תחנון אומר הש"ץ קדיש שלם.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ, וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם, וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד. וּשְׁמוֹ אֶחָד: ק"י

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל, אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינָי וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפָּי. הַמֵּאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתֶךָ, וְתַרְגִּילֵנִי לִדְבַר מִצְוָה, וְאַל תַּרְגִּילֵנִי לִדְבַר עֲבֵרָה וְאַל תְּבִיאֵנִי לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן, וְיִשְׁלוֹט בִּי יֵצֶר טוֹב וְאַל יִשְׁלוֹט בִּי יֵצֶר הָרָע, וְתַצִּילֵנִי מִשָּׂטָן וּמִפֶּגַע רָע וּמֵחֳלָיִם רָעִים. וְאַל יְבַהֲלוּנִי רַעְיוֹנַי וַחֲלוֹמוֹת רָעִים וְהַרְהוֹרִים רָעִים וּתְהִי מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ:

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ, וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם: בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַייָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ, מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ, וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ, עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: אורך ימים וכו׳.

יְיָ, מָה רַבּוּ צָרָי. רַבִּים קָמִים עָלָי: רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה: וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי. כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי: קוֹלִי אֶל יְיָ אֶקְרָא. וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה. הֱקִיצוֹתִי. כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי: לֹא אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם. אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: קוּמָה יְיָ. הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי. כִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבַי לֶחִי. שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ: לַייָ הַיְשׁוּעָה. עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ — לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דֶּבֶר, וְחֶרֶב, וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם. בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה. בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ. בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ. כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים

וְהַמֵּתִים. אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ. בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי. פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת. אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם. יַחֵד שִׁמְךָ. וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד. וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ, וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ, בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת, בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ. יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע, יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים, וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי, אַבְרָהָם וְיִצְחָק, וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר, אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ. וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה, וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו. וְשָׁמַרְתָּ כָּל חֻקָּיו. כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם. לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ. כִּי אֲנִי יְיָ רֹפְאֶךָ: וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשָּׂטָן. יִגְעַר יְיָ בְּךָ הַשָּׂטָן. וְיִגְעַר יְיָ בְּךָ. הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלָיִם. הֲלֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה. שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ. מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב. מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה. אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ. מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: נ"פ יְבָרֶכְךָ יְיָ

וישמרך

וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ, פָּנָיו אֵלֶיךָ, וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ, פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: נ״פ הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: נ״פ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ, קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ. יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי: ג״פ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִימִינִי מִיכָאֵל, וּמִשְּׂמֹאלִי גַּבְרִיאֵל, וּמִלְּפָנַי אוּרִיאֵל, וּמֵאֲחוֹרַי רְפָאֵל, וְעַל רֹאשִׁי שְׁכִינַת אֵל:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ, בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה, כִּי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

נ״פ רִגְזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ, אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם, עַל מִשְׁכַּבְכֶם, וְדֹמּוּ סֶלָה: אדון עולם כו׳.

סדר עירובי חצירות.

בחצר שדרים בו כמה דיירים אסור להוציא ולהכניס בשבת עד שעושה עירוב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵירוּב:

בְּהָדֵין עֵירוּבָא, יְהֵא שָׁרָא לָנָא, לְאַפּוּקֵי וּלְעַיּוּלֵי, מִבַּיִת לְבַיִת, וּמֵחָצֵר לְחָצֵר, מִגַּג לְגַג, מִבָּתִּים לֶחָצֵר, מֵחָצֵר לְבָתִּים, כָּל מַאי דִּצְרִיךְ לָן, בְּכָל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה, וְיָמִים טוֹבִים, לָנוּ וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

סדר עירובי תחומין.

אסור לצאת בשבת או ביום טוב מחוץ לעיר יותר מאלפים אמה ואם הוא יצטרך לצאת יותר מאלפים אמה לצד אחד יניח עירוב בערב שבת או בערב יום טוב קודם בין השמשות ויברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵירוּב:

בְּזֶה הָעֵירוּב, יְהֵא מֻתָּר לִי (או לפלוני ופלוני ולבני מקום פלוני) לֵילֵךְ מִמָּקוֹם זֶה אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ, בְּשַׁבָּת (ליו״ט בְּיוֹם טוֹב) (ליום הכפורים בְּיוֹם כִּפּוּר) זֶה:

סדר עירובי תבשילין לצה״ל

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵירוּב:

בְּעֵירוּב זֶה יְהֵא מוּתָּר לָנוּ לֶאֱפוֹת, לְבַשֵּׁל, לְהַטְמִין וּלְהַדְלִיק נֵרוֹ לְתַקֵּן וְלַעֲשׂוֹת כָּל צָרְכֵינוּ מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבָּת, לָנוּ וּלְכָל הַחַיָּלִי שֶׁיִּמָּצְאוּ בֶּחָג בַּמַּחֲנוֹת, בְּמִשְׁלָטִים וּבְבָסִיסֵי צְבָא הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל.

כל אחד בביתו יאמר:

בהדין ערובא יהא שרא לנא למיפא ולבשלא ולאטמנא ולאדלק שרגא ולמעבד כל־צרכנא מיומא טבא לשבתא לנו ולכל ישרא הדרים בעיר הזאת.

סדר הפרשת תרומות ומעשרות בארץ ישראל

נוטל מן הפירות מעט יותר מאחד ממאה ומבדילו מן השאר ואומר

יותר מאחד ממאה שיש כאן הרי היא תרומה גדולה בצד צפונו*), אוה אחד ממאה חולין שיש כאן ועוד תשעה חלקים כמותו בצד צפון הפירו הרי הוא מעשר ראשון. אותו אחד ממאה שעשיתיו מעשר ראשון עשו תרומת מעשר *) מעשר שני יהא בצד דרום הפירות ומחולי הוא וחומשו על פרוטה במטבע שיחדתיה לפדיון מעשר שני. אם הפירוו רבעי יהא מחולל הוא וחומשו על פרוטה במטבע שיחדתיה לחילוי מעשר שני ורבעי.

---

*) אם מעשר מינים הרבה צריך להוסיף: כל מין על מינו.

נוסח הפרשת תרומות ומעשרות בצה"ל

תוספת להפרשות הנערכות בשוקים ע"י הרבנות הצבאית הראשית

א. אחד ממאה מן הפירות והירקות שברשות בסיס המזון הזה ושברשות היחידות המושכות מזון מן הבסיס הזה מכל מין ומין על מינו, מזה שעתיד להתקלקל ויפסד אחרי כן, בצד צפון של אותו המין יהיה חולין. ומה שיותר מאחד ממאה מהחולין שעל ידו מכל מין ומין על מינו אלפית ממה שעתיד להתקלקל ויפסד יהיה תרומה גדולה בתוך מה שעתיד להתקלקל ויפסד. אותו האחד ממאה החולין ועוד תשעה ממאה שעל ידו הטבולין למעשרות מכל מין ומין על מינו יהיה מעשר ראשון על הכל. אותו האחד ממאה הנ"ל מן המעשר הראשון ממה שעומד להתקלקל ויפסד אחרי־כן יהיה תרומת מעשר על המעשר הראשון.

ב. עשרה ממאה לצד דרום מן הפירות והירקות שברשות בסיס המזון הזה ושברשות היחידות המושכות מזון מן הבסיס הזה מכל מין ומין על מינו יהיה מעשר שני על הכל. והמעשר שני יהיה מחולל על שוה פרוטה בעשרים וחמש אגורות שיש לי בבית.

הערות

1. יש להניח מטבע של 25 אגורות במקום משומר שיהיה מיוחד לפדיון מעשר שני ויכול להפריש עליו 24 פעמים, ואז יאמר: כל המעשר שני שבמטבע זו יהא מחולל על האגורה שנשארה חולין ויוכל לחזור להפריש 24 פעמים, ואחרי כן יש לאבד את המטבע, לשחקה ולזרותה לרוח או להטילה לים.

2. בשנה השלישית והששית של שמיטה כל מין ומין לפי שנת עישורו, אומרים במקום סעיף ב׳ כדלהלן:

"עשרה ממאה לצד דרום מן הפירות והירקות מכל מין ומין על מינו, יהיה מעשר עני על הכל".

3. אם ישנו ספק אם הפירות והירקות חייבים במעשר שני או במעשר עני יפרישו מעשר שני ויפדו אותם ואחר כך יפרישו אותם כמעשר עני.

פירות התרומה שהופרשו אין לאבדם דרך בזיון אלא יש לקבור אותם.

הפודה כרם רבעי שלו מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן כֶּרֶם רְבָעִי

לפני שמפריש תרומות ומעשרות מטבל ודאי מברך, (מספק טבל יפריש בלי ברכה)

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת.

לפני פדיון מעשר שני (במעשר שני ודאי) מברך,

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן מַעֲשֵׂר שֵׁנִי.

ברכות הדלקת הנרות

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל
שַׁבָּת: | יוֹם טוֹב: | שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם טוֹב:
יוֹם הַכִּפּוּרִים: | שַׁבָּת וְיוֹם הַכִּפּוּרִים:

אין אומרים שהחינו בערב שבת ובשביעי של פסח

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

שיר השירים אשר לשלמה: ישקני מנשיקות פיהו כי־
טובים דדיך מיין: לריח שמניך טובים שמן תורק
שמך על־כן עלמות אהבוך: משכני אחריך נרוצה הביאני
המלך חדריו נגילה ונשמחה בך נזכירה דדיך מיין מישרים
אהבוך: שחורה אני ונאוה בנות ירושלם כאהלי קדר
כיריעות שלמה: אל־תראוני שאני שחרחרת ששזפתני
השמש בני אמי נחרו־בי שמני נטרה את־הכרמים כרמי
שלי לא נטרתי: הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה
תרביץ בצהרים שלמה אהיה כעטיה על עדרי חבריך:
אם־לא תדעי לך היפה בנשים צאי־לך בעקבי הצאן ורעי
את־גדיתיך על משכנות הרעים: לססתי ברכבי פרעה
דמיתיך רעיתי: נאוו לחייך בתרים צוארך בחרוזים: תורי
זהב נעשה־לך עם נקדות הכסף: עד־שהמלך במסבו נרדי
נתן ריחו: צרור המר | דודי לי בין שדי ילין: אשכל הכפר |
דודי לי בכרמי עין גדי: הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים:
הנך יפה דודי אף נעים אף־ערשנו רעננה: קרות בתינו
ארזים רהיטנו רחיטנו כ׳ ברותים:

ב אני חבצלת השרון שושנת העמקים: כשושנה בין
החוחים כן רעיתי בין הבנות: כתפוח בעצי היער
כן דודי בין הבנים בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק
לחכי: הביאני אל־בית היין ודגלו עלי אהבה: סמכוני
באשישות רפדוני בתפוחים כי־חולת אהבה אני: שמאלו
תחת לראשי וימינו תחבקני: השבעתי אתכם בנות
ירושלם בצבאות או באילות השדה אם־תעירו | ואם־תעוררו
את־האהבה עד שתחפץ: קול דודי הנה־זה בא מדלג על־
ההרים מקפץ על־הגבעות: דומה דודי לצבי או לעפר
האילים הנה־זה עומד אחר כתלנו משגיח מן־החלנות מציץ
מן־החרכים: ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי־
לך: כי־הנה הסתיו הסתו כ׳ עבר הגשם חלף הלך לו:

הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
בְּאַרְצֵנוּ: הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי
לָךְ יכי כ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ: יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר
הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעִנִי אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ
עָרֵב וּמַרְאֵיךְ יתיר נָאוֶה: אֶחֱזוּ־לָנוּ שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים
מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר: דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה
בַּשּׁוֹשַׁנִּים: עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי
לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל־הָרֵי בָתֶר:

ג עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו
וְלֹא מְצָאתִיו: אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים
וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו:
מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם:
כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֲחַזְתִּיו
וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי:
הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַםִ בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה
אִם־תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ: מִי זֹאת
עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימֲרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מוֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל
אַבְקַת רוֹכֵל: הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ
מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ
עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן: עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן
תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ: צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן
בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם
שִׂמְחַת לִבּוֹ:

ד הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ
שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד: שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר
הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין
בָּהֶם: כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵיךְ נָאוֶה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן
רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ: כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת

אלף

אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי
עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ
הַצְּלָלִים אֵלֶךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃ כֻּלָּךְ
יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן
תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי ׀ מֵרֹאשׁ אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת
אֲרָיוֹת מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃ לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַת
באחד כ׳ מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃ מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי
כַלָּה מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים׃ נֹפֶת
תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ
שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃ גַּן ׀ נָעוּל אֲחֹתִי כַלָּה גַּל ׀ נָעוּל מַעְיָן
חָתוּם׃ שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם־
נְרָדִים׃ נֵרְדְּ ׀ וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר
וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃ מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים
וְנֹזְלִים מִן־לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ
בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו׃
ה בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי
יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים
שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל ׀ דּוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי הר׳ בדג״ש נִמְלָא־
טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה׃ פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה
רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃ דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־
הַחֹר וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו׃ קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר
וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל׃ פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי
וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ
קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי׃ מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי
פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת׃ הִשְׁבַּעְתִּי
אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ
שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ
מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃ דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה׃

רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב׃ עֵינָיו כְּיוֹנִים
עַל־אֲפִיקֵי מָיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת׃ לְחָיָו
כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת
מוֹר עֹבֵר׃ יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ מֵעָיו עֶשֶׁת
שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃ שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־
פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃ חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים
זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃
ו אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ
עִמָּךְ׃ דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרֻגוֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים
וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃
הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים
שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ
מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים
וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ
בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים
וַיְהַלְלוּהָ׃ מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה
כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי
הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי
שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי־נָדִיב׃
ז שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ
בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם׃ מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ
בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃
שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה
בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תָּאֳמֵי צְבִיָּה׃ צַוָּארֵךְ
כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ
כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃ רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת
רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃ מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ

אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃ זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ
לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ־נָא
שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב
הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי
תְּשׁוּקָתוֹ׃ לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ נַשְׁכִּימָה
לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ
הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי לָךְ׃ הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־
פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃
ח מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ
גַּם לֹא־יָבוּזוּ לִי׃ אֶנְהָגֲךָ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי
אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ
תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ מַה־תָּעִירוּ וּמַה־
תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר
מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ
אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ׃ שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם
עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ
רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָה׃ מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־
הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ
בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃ אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה־
נַּעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ
טִירַת כָּסֶף וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי חוֹמָה
וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה
לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ
אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם
לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃ הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים
לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעִנִי׃ בְּרַח דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

הֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְיָ אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד צָר: וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם: תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ: רְעֵבִים גַּם צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף: וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם: וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל עִיר מוֹשָׁב: יוֹדוּ לַיְיָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא טוֹב: יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל: כִּי הִמְרוּ אִמְרֵי אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ: וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר: וַיִּזְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק: יוֹדוּ לַיְיָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ: אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מָוֶת: וַיִּזְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַיְיָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה: יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים: הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְיָ וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה: וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו: יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג: יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע: וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם: יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם: וַיִּשְׂמְחוּ כִי יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל מְחוֹז חֶפְצָם: יוֹדוּ לַיְיָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ: יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן: אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ: יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם: וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב: וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה: וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט: וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן: שֹׁפֵךְ בּוּז עַל נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא דָרֶךְ: וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת: יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ: מִי חָכָם וְיִשְׁמָר אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְיָ:

י דִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן, מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל רְצוֹנֶךָ, יָרוּץ עַבְדְּךָ כְּמוֹ אַיָּל,
יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל מוּל הֲדָרֶךָ, יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוּתֶיךָ, מִנֹּפֶת צוּף וְכָל טָעַם:

ה דוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם, נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ, אָנָּא אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ,
בְּהַרְאוֹת לָהּ נֹעַם זִיוֶךָ. אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא, וְהָיְתָה לָהּ שִׂמְחַת עוֹלָם:

ו תִיק יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ, וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֲהוּבֶךָ, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסֹף נִכְסַפְתִּי
לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, אֵלֶּה חָמְדָה לִבִּי וְחוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם:

ה גָּלֶה נָא וּפְרוֹס חֲבִיבִי עָלַי אֶת סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, תָּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדֶךָ,
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ, מַהֵר אֱהוֹב כִּי בָא מוֹעֵד וְחָנֵּנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

יום טוב וחול המועד שחל בשבת אין אומרים לכו נרננה אלא מתחילים מזמור לדוד, לכה דודי, שמור, לקראת, ימין, ובואי.

לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ, נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִירוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי אָרֶץ, וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ: אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה, נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ: כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ, הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ: אַל תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה, כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר: אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם, בְּחָנוּנִי גַּם רָאוּ פָעֳלִי: אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם, וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי

בְּאַפִּי, אִם יְבֹאוּן אֶל מְנוּחָתִי:

שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ, שִׁירוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ:
שִׁירוּ לַייָ בָּרְכוּ שְׁמוֹ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם
יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים
נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, נוֹרָא הוּא
עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים
וַייָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְתִפְאֶרֶת
בְּמִקְדָּשׁוֹ: הָבוּ לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַייָ
כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה
וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו: הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ,
חִילוּ מִפָּנָיו כָּל הָאָרֶץ: אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ
אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט, יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים:
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ:
יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ, אָז יְרַנְּנוּ כָּל עֲצֵי יָעַר:
לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט
תֵּבֵל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ, יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: עָנָן וַעֲרָפֶל
סְבִיבָיו, צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ,
וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל, רָאֲתָה וַתָּחֵל
הָאָרֶץ: הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְיָ, מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל
הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ, וְרָאוּ כָל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ:
יֵבֹשׁוּ כָּל עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים, הִשְׁתַּחֲווּ
לוֹ כָּל אֱלֹהִים: שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן, וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת

יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ: כִּי אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ, מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים: אֹהֲבֵי יְיָ שִׂנְאוּ רָע, שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו, מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק, וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּייָ, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

מִזְמוֹר, שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ, כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה, הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְיָ יְשׁוּעָתוֹ, לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל, רָאוּ כָל אַפְסֵי אָרֶץ, אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ, פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַייָ בְּכִנּוֹר, בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצוֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר, הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף, יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ, יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

יְיָ מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים, יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל, וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא, קָדוֹשׁ הוּא: וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב, אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים, מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ, קֹרְאִים אֶל יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם: בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם, שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ: יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם, אֵל נֹשֵׂא

הָיִיתָ לָהֶם, וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

בּוֹאוּ וְנֵצֵא לִקְרַאת כַּלָּה, לִקְרַאת שַׁבָּת מַלְכְּתָא:

מִזְמוֹר לְדָוִד, הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַייָ
כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ,
הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם,
אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים, יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל יְיָ
בַּכֹּחַ, קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים,
וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל,
לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: קוֹל יְיָ חֹצֵב
לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְיָ מִדְבַּר
קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת,
וּבְהֵיכָלוֹ, כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב,
וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ
אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ, שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ,
נוֹרָא. נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם, בָּרְכֵם, טַהֲרֵם, רַחֲמֵי
צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם. חֲסִין קָדוֹשׁ, בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ. יָחִיד, גֵּאֶה,
לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ. שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת.
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה, פְּנֵי
שַׁבָּת נְקַבְּלָה: לכה
שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד, הִשְׁמִיעָנוּ אֵל

הַמְיֻחָד, יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד, לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה: לכה

ל קְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה, כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה, מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה, סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה: לכה

מ מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה, קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה, רַב לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא, וְהוּא יַחֲמוֹל עָלַיִךְ חֶמְלָה: לכה

ה הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי, לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי, עַל יַד בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי, קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְּאָלָהּ: לכה

ה הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי, כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי, עוּרִי עוּרִי שִׁיר דַּבֵּרִי, כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ נִגְלָה: לכה

ל לֹא תֵבֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי, מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה תֶּהֱמִי, בָּךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי, וְנִבְנְתָה עִיר עַל תִּלָּהּ: לכה

ו וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ, וְרָחֲקוּ כָּל מְבַלְּעָיִךְ, יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ, כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה: לכה

י יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרוֹצִי, וְאֶת יְיָ תַּעֲרִיצִי, עַל יַד אִישׁ בֶּן פַּרְצִי, וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה

בואי

בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ, גַּם בְּרִנָּה (כיו"ט בְּשִׂמְחָה) וּבְצָהֳלָה, תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה, בּוֹאִי כַלָּה, בּוֹאִי כַלָּה, בּוֹאִי כַלָּה שַׁבָּת מַלְכְּתָא: לכה

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל, עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ, מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן, לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי, בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי, בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים, תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ, בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה, דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ, צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה עלתה כי בו:

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז, מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ, נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ, יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים: קדיש יתום

בשבת קודם ברכו אומרים זה:

כְּגַוְנָא דְאִנּוּן מִתְיַחֲדִין לְעֵלָּא בְּאֶחָד אוּף הָכִי אִיהִי אִתְיַחֲדַת לְתַתָּא בְּרָזָא דְאֶחָד לְמֶהֱוֵי עִמְּהוֹן לְעֵלָּא חָד לָקֳבֵל חָד, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶחָד, לְעֵלָּא לָא יָתִיב עַל כּוּרְסַיָּא דִיקָרֵיהּ עַד דְּאִתְעֲבִידַת אִיהִי בְּרָזָא דְאֶחָד כְּגַוְנָא דִילֵיהּ לְמֶהֱוֵי אֶחָד בְּאֶחָד. וְהָא אוּקִימְנָא רָזָא דַיְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

רָזָא דְשַׁבָּת אִיהִי שַׁבָּת דְּאִתְאַחֲדַת בְּרָזָא דְאֶחָד לְמִשְׁרֵי עֲלָהּ רָזָא דְאֶחָד, צְלוֹתָא דְמַעֲלֵי שַׁבַּתָּא דְהָא אִתְאַחֲדַת כּוּרְסַיָּא יַקִּירָא קַדִּישָׁא בְּרָזָא דְאֶחָד, וְאִתְתַּקְנַת לְמִשְׁרֵי עֲלָהּ מַלְכָּא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, כַּד עָיִל שַׁבַּתָּא אִיהִי אִתְיַחֲדַת וְאִתְפָּרְשַׁת מִסִּטְרָא אָחֳרָא. וְכָל דִּינִין מִתְעַבְּרִין מִנַּהּ וְאִיהִי אִשְׁתָּאֲרַת בְּיִחוּדָא דִנְהִירוּ קַדִּישָׁא וְאִתְעַטְּרַת בְּכַמָּה עִטְרִין לְגַבֵּי מַלְכָּא קַדִּישָׁא. וְכָל שׁוּלְטָנֵי רוּגְזִין וּמָארֵי דְדִינָא כֻּלְּהוּ עַרְקִין וְאִתְעַבְּרוּ מִנַּהּ. וְלֵית שׁוּלְטָנָא עִלָּאָה אָחֳרָא בְּכֻלְּהוּ עָלְמִין (בַּר מִנָּהּ), וְאַנְפָּהָא נְהִירִין בִּנְהִירוּ עִלָּאָה וְאִתְעַטְּרַת לְתַתָּא בְּעַמָּא קַדִּישָׁא. וְכֻלְּהוֹן מִתְעַטְּרִין בְּנִשְׁמָתִין חַדְתִּין. כְּדֵין שֵׁירוּתָא דִצְלוֹתָא לְבָרְכָא לָהּ בְּחֶדְוָה בִּנְהִירוּ דְאַנְפִּין: ולומר ברכו כו׳ *)

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ברוך

*) אם מתפלל ביחידות יאמר זה אחר בנהירו דאנפין:

וְלוֹמַר בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ, אֶת דַּיְקָא דָא שַׁבָּת דְּמַעֲלֵי שַׁבַּתָּא בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ, דָּא אַפִּיקוּ דְבִרְכָאָן מִמְּקוֹרָא דְחַיֵּי וַאֲתַר דְּנָפִיק מִנֵּיהּ כָּל שַׁקְיוּ לְאַשְׁקָאָה לְכוֹלָּא. וּבְגִין דְּאִיהוּ מְקוֹרָא בְּרָזָא דְאָת קַיָּמָא קָרֵינָן לֵיהּ הַמְבוֹרָךְ אִיהוּ מַבּוּעָא דְבֵירָא וְכֵיוָן דְּמָטָאן הָתָם הָא כֻּלְּהוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְדָא אִיהוּ בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: ברוך אתה וכו׳

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים, בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ, וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ:

וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ:
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ:
הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם
וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת יְבוּלָהּ, וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר
יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל
נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפוֹת
בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם,
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדוֹרוֹתָם, וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת
יְיָ

יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם. וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי. וִהְיִיתֶם קְדשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת. וְקַיָּם עָלֵינוּ. כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ. וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים. מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ הָעֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר. נִסִּים וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים. וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ. וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ. עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה. אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם. הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם. וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף. אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם. בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע. וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ: שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה. וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת, עֹשֵׂה פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה, זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְנֶאֱמַר, כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב, וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ, וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דֶּבֶר, וְחֶרֶב, וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵנוּ, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ, סֻכַּת רַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְרוּשָׁלָיִם:

לשבת וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם, בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

לשלש רגלים
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ, אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח״ק

לראש השנה
תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר. בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: ח״ק

ליום כפור
כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: ח״ק

תפלת שלש רגלים ותפלת ראש השנה ויום כפור תמצא להלן אחר תפלת מוסף של ראש חודש ? אד״ני

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בש״ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בשי״ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בש״ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ, תַּכְלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וּבֵרַכְתּוֹ מִכָּל

הַיָּמִים, וְקִדַּשְׁתּוֹ מִכָּל הַזְּמַנִּים. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבּוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ,

וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

בשבת ראש חודש וחול המועד אומרים כאן יעלה ויבא:*)

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

נפלאותיך

---

*) בראש חודש וחול המועד אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

לחוה״מ סוכות	לחוה״מ פסח	לראש חודש
חַג הַסֻּכּוֹת	חַג הַמַּצּוֹת	רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבוֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בשבת חנוכה ובפורים משולש בירושלים אומרים כאן על הנסים:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בספר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בש"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יהיו

---

*) בשבת חנוכה אומרים זה:

וְעַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ, בֶּן יוֹחָנָן, כֹּהֵן גָּדוֹל, חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה, עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ, וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה, וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה, וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ, לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת, בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל: ועל כולם וכו'

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

הש"ץ והקהל אומרים ויכלו ואח"כ אומר הש"ץ ברכה מעין שבע. וא"א אותה בליל ראשון של פסח אם חל בשבת:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

חזן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

קו"ח מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ, הָאֵל (בש"ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ, כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם, לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה

ופחד

וּפַחַד וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי, וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה, לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

חזן

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ. קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (כעשי"ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

מִזְמוֹר לְדָוִד. יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע, כִּי אַתָּה עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי, כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ, וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם, וְיֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד, אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד. וּשְׁמוֹ אֶחָד: ק״י

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל. אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא. וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ, בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל, אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל, לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא. וְהוּא הָיָה, וְהוּא הֹוֶה, וְהוּא יִהְיֶה, בְּתִפְאָרָה. וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה. בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית, וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה. וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי, וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה. וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי, מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא. בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי, בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה. וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי, יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

מנהג ישראל לברך את הילדים בלילי שבת כשבאים מבית הכנסת:

לזכר לנקבה

יְשִׂימֵךְ אֱלֹהִים כְּשָׂרָה רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה. יְשִׂמְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ. יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

א במה מדליקין ובמה אין מדליקין. אין מדליקין לא בלכש ולא בחסן ולא בכלך ולא בפתילת האידן ולא בפתילת המדבר ולא בירוקה שעל פני המים: לא בזפת ולא בשעוה ולא בשמן קיק ולא בשמן שרפה ולא באליה ולא בחלב. נחום המדי אומר מדליקין בחלב מבשל וחכמים אומרים אחד מבשל ואחד שאינו מבשל אין מדליקין בו: ב אין מדליקין בשמן שרפה ביום טוב. רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת. וחכמים מתירין בכל השמנים בשמן שמשמין בשמן אגוזים בשמן צנונות בשמן דגים בשמן פקעות בעטרן ובנפט. רבי טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד: ג כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו אלא פשתן וכל היוצא מן העץ אינו מטמא טמאת אהלים אלא פשתן: פתילת הבגד שקפלה ולא הבהבה רבי אליעזר אומר טמאה היא ואין מדליקין בה. רבי עקיבא אומר טהורה היא ומדליקין בה: ד לא יקוב אדם שפופרת של ביצה וימלאנה שמן ויתננה על פי הנר בשביל שתהא מנטפת ואפילו היא של חרס. ורבי יהודה מתיר. אבל אם חברה היוצר מתחלה מתר מפני שהוא כלי אחד: לא ימלא אדם קערה שמן ויתננה בצד הנר ויתן ראש הפתילה בתוכה בשביל שתהא שואבת ורבי יהודה מתיר: ה המכבה את הנר מפני שהוא מתירא מפני גוים מפני לסטים מפני רוח רעה או בשביל החולה שיישן פטור. כחס על הנר כחס על השמן כחס על הפתילה חיב. רבי יוסי פוטר בכלן חוץ מן הפתילה מפני שהוא עושה פחם: ו על שלש עברות נשים מתות בשעת לדתן על שאינן זהירות בנדה בחלה ובהדלקת הנר: ז שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה עשרתם ערבתם הדליקו את הנר: ספק חשכה ספק אינה חשכה אין מעשרין את הודאי ואין מטבילין את הכלים ואין מדליקין את הנרות. אבל מעשרין את הדמאי. ומערבין. וטומנין את החמין:

תניא אמר רבי חנינא חייב אדם למשמש בגדיו בערב שבת עם חשיכה שמא ישכח ויצא. אמר רבי יוסף הלכתא רבתא לשבתא:

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר, וכל בניך למודי יי, ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך: שלום רב לאהבי תורתך, ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך: למען אחי ורעי. אדברה נא שלום בך: למען בית יי אלהינו, אבקשה טוב לך: יי עוז לעמו יתן, יי יברך את עמו בשלום: קדיש דרבנן

כשבא מבית הכנסת לביתו יאמר זה:

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת
מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. ג״פ:
בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם
מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. ג״פ:
בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם
מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. ג״פ:
צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם
מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. ג״פ:

כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ:
יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא. וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ. וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא רָע. כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים. וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר. מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה. וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ. וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ. מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָּרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ. וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ. לֹא יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר. וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי. וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן: לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג. כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה לָּהּ. שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ. בְּשִׁבְתּוֹ עִם זִקְנֵי אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר. וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עוֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ. וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה. וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ. וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ. בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל. וְאַתְּ עָלִית עַל כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי. אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ. וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִמְהֵימְנוּתָא. שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא. דָּא הִיא סְעוּדָתָא דַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין. וּזְעֵיר אַנְפִּין. וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא. אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדָהּ:

אַזַמֵּר בִּשְׁבָחִין, לְמֵיעַל גּוֹ פִתְחִין, דִּבַחֲקַל תַּפּוּחִין, דְּאִינוּן קַדִּישִׁין:

נְזַמִּין לָהּ הַשְׁתָּא, בִּפְתוֹרָא חַדְתָּא, וּבִמְנַרְתָּא טַבְתָּא, דְּנַהֲרָא עַל רֵישִׁין:

יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וּבֵינַיְהוּ כַּלָּה, בְּקִשּׁוּטִין אָזְלָא, וּמָאנִין וּלְבוּשִׁין:

יְחַבֵּק לָהּ בַּעְלָהּ, וּבִיסוֹדָא דִילָהּ, דְּעָבִיד נַיְחָא לָהּ, יְהֵא כָּתִישׁ כְּתִישִׁין:

צְוָחִין אַף עָקְתִין בְּטֵלִין וּשְׁבִיתִין. בְּרַם אַנְפִּין חַדְתִּין, וְרוּחִין עִם נַפְשִׁין:

חֲדוּ סַגִּי יֵיתֵי, וְעַל חֲדָא תַּרְתֵּי. נְהוֹרָא לָהּ יַמְטֵי. וּבִרְכָאן דִּנְפִישִׁין:

ק רִיבוּ שׁשְׁבִינִין, עֲבִידוּ תִקּוּנִין, לְאַפָּשָׁא זִינִין, וְנוּנִין עִם רַחֲשִׁין:

ל מְעַבַּר נִשְׁמָתִין וְרוּחִין חַדְתִּין, בְּתַרְתֵּין וּתְלָתִין, וּבִתְלָתָא שִׁבְשִׁין:

ו עִטּוּרִין שַׁבְעִין לַהּ, וּמַלְכָּא דִּלְעֵלָּא, דְּיִתְעַטַּר כּוֹלָּא, בְּקַדִּישׁ קַדִּישִׁין:

ר שִׁימִין וּסְתִימִין, בְּגוֹ כָּל עָלְמִין, בְּרַם עַתִּיק יוֹמִין, הֲלָא בַּטִּישׁ בַּטִּישִׁין:

י הֵא רַעֲוָא קַמֵּיהּ, דְּיִשְׁרֵי עַל עַמֵּיהּ, דְּיִתְעַנַּג לִשְׁמֵיהּ, בְּמִתִּיקִין וְדוּבְשִׁין:

א סַדֵּר לִדְרוֹמָא מְנַרְתָּא דִּסְתִימָא. וְשֻׁלְחָן עִם נַהֲמָא, בִּצְפוֹנָא אַרְשִׁין:

ב חַמְרָא גוֹי כַסָּא וּמְדָאנֵי אָסָא. לְאָרוּס וַאֲרוּסָא, לְהִתַּקְּפָא חַלָּשִׁין:

נ עַטֵּר לְהוֹן כִּתְרִין, בְּמִלִּין יַקִּירִין. בְּשַׁבְעִין עִטּוּרִין, דְּעַל גַּבֵּי חַמְשִׁין:

ש כִינְתָּא תִתְעַטַּר, בְּשִׁית נַהֲמֵי לִסְטַר, בְּוָוִין תִּתְקַטַּר, וְזֵינִין דִּכְנִישִׁין:

ש בִיתִין וּשְׁבִיקִין, מְסָאֲבִין דְּרַחֲקִין. חֲבִילִין דִּמְעִיקִין, וְכָל זֵינֵי חַבּוּשִׁין:

קידוש לליל שבת.

עומד ומסתכל בנרות ואומר בלחש:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו הריני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה לקדש על היין. כדכתיב זכור ושמור. זכרהו על היין:

בלחש וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר:

יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם

השביעי

השביעי ויקדש אתו, כי בו שבת מכל מלאכתו, אשר ברא אלהים לעשות:

על היין סברי מרנן ורבנן ורבותי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

על הפת ברשות מרנן ורבנן ורבותי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו, ושבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו, זכרון למעשה בראשית. (כי הוא יום) תחלה למקראי קדש זכר ליציאת מצרים, (כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים) ושבת קדשך, באהבה וברצון הנחלתנו: ברוך אתה יי, מקדש השבת:

זמירות ליל שבת

זה הזמר מיוסד מן חרוז שני ושלש על פי א״ב והחלק הרביעי סוף פסוק אחד ונחרה הראשון מפני שנוסחו של המחבר חתם שמו בר״ת סיום של ג׳ חלקי החרוז בכל מקדש שומר דגרנס ר״ת משה:

כל מקדש שביעי כראוי לו · כל שומר שבת כדת מחללו · שכרו הרבה מאוד על פי פעלו · איש על מחנהו ואיש על דגלו: אוהבי יי המחכים בבנין אריאל · ביום השבת שישו ושמחו כמקבלי מתן נחליאל · גם שאו ידיכם קודש ואמרו לאל · ברוך יי אשר נתן מנוחה לעמו ישראל: דורשי יי זרע אברהם אוהבו · המאחרים לצאת מן השבת וממהרים לבא · שמחים לשמרו ולערב עירובו · זה היום עשה יי נגילה ונשמחה בו: זכרו תורת משה במצות שבת גרוסה · חרותה ליום השביעי ככלה בין רעותיה משבצה · טהורים

יְבָרְכוּהָ וִיקַדְּשׁוּהָ בְּמַאֲמַר כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה · וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: יוֹם קָדוֹשׁ הוּא מִבּוֹאוֹ וְעַד צֵאתוֹ · כָּל זֶרַע יַעֲקֹב יְכַבְּדוּהוּ כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ · לָנוּחַ בּוֹ וְלִשְׂמֹחַ בְּתַעֲנוּג אָכוֹל וְשָׁתוֹ · כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ: מְשׁוֹךְ חַסְדְּךָ לְיוֹדְעֶיךָ אֵל קַנּוֹא וְנוֹקֵם · נוֹטְרֵי לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשָׁמוֹר לְהָקֵם · שַׂמְּחֵם בְּבִנְיַן שָׁלֵם בְּאוֹר פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם · יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: עֲזוֹר לַשּׁוֹבְתִים בַּשְּׁבִיעִי · בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר עוֹלָמִים · פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קְטַנָּה סוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרֵךְ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים · צִדְקָתָם תַּצְהִיר כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים · יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַהֲבַת תָּמִים · יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:

זה חובר גם כן מחבר משה והוסף עוד כ׳ לבד מחרוזת כרלגונות מנוחה שמי הוא :

מְנוּחָה וְשִׂמְחָה אוֹר לַיְּהוּדִים · יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם מַחֲמַדִּים · שׁוֹמְרָיו וְזוֹכְרָיו הֵמָּה מְעִידִים · כִּי לְשִׁשָּׁה כֹּל בְּרוּאִים וְעוֹמְדִים: שְׁמֵי שָׁמַיִם אֶרֶץ וְיַמִּים · כָּל צְבָא מָרוֹם גְּבוֹהִים וְרָמִים · תַּנִּין וְאָדָם וְחַיַּת רְאֵמִים · כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר לְעַם סְגֻלָּתוֹ · שָׁמוֹר לְקַדְּשׁוֹ מִבּוֹאוֹ וְעַד צֵאתוֹ · שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם חֶמְדָּתוֹ · כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ: בְּמִצְוַת שַׁבָּת אֵל יַחֲלִיצָךְ · קוּם קְרָא אֵלָיו יָחִישׁ לְאַמְּצָךְ · נִשְׁמַת כָּל חַי וְגַם נַעֲרִיצָךְ · אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה כִּי כְבָר רָצָךְ · בְּמִשְׁנֶה לֶחֶם וְקִדּוּשׁ רַבָּה · בְּרוֹב מַטְעַמִּים וְרוּחַ נְדִיבָה · יִזְכּוּ לְרַב טוּב הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ · בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא:

זה חובר גם כן מחבר מנחם וסימנו מתחיל מסתריו בשני פסוקים במלת חסלין סמן :

מַה יְּדִידוּת מְנוּחָתֵךְ. אַתְּ שַׁבָּת הַמַּלְכָּה · בְּכֵן נָרוּץ לִקְרָאתֵךְ · בּוֹאִי כַלָּה נְסוּכָה · לְבוּשׁ בִּגְדֵי חֲמוּדוֹת · לְהַדְלִיק נֵר בִּבְרָכָה · וַתֵּכֶל כָּל הָעֲבוֹדוֹת · לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה: לְהִתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים · בַּרְבּוּרִים וּשְׂלָיו וְדָגִים: מֵעֶרֶב מַזְמִינִים · כָּל מִינֵי מַטְעַמִּים · מִבְּעוֹד יוֹם מוּכָנִים · תַּרְנְגוֹלִים מְפֻטָּמִים · וְלַעֲרוֹךְ כַּמָּה מִינִים · שְׁתוֹת יֵינוֹת מְבֻשָּׂמִים · וְתַפְנוּקֵי מַעֲדַנִּים · בְּכָל שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: להתענג נַחֲלַת יַעֲקֹב יִירָשׁ · בְּלִי מְצָרִים נַחֲלָה · וִיכַבְּדוּהוּ עָשִׁיר וָרָשׁ · וְתִזְכּוּ לִגְאֻלָּה · יוֹם שַׁבָּת אִם תִּשְׁמֹרוּ · וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה · שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבוֹדוּ · וּבַשְּׁבִיעִי נָגִילָה: להתענג חֲפָצֶיךָ אֲסוּרִים · וְגַם לַחֲשׁוֹב חֶשְׁבּוֹנוֹת · הִרְהוּרִים מֻתָּרִים · וּלְשַׁדֵּךְ הַבָּנוֹת · וְתִינוֹק לְלַמְּדוֹ סֵפֶר · לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת · וְלַהֲגוֹת בְּאִמְרֵי שֶׁפֶר · בְּכָל פִּנּוֹת וּמַחֲנוֹת: להתענג הִלּוּכָךְ תְּהֵא בְנַחַת · עוֹנֶג קְרָא לַשַּׁבָּת · וְהַשֵּׁנָה מְשֻׁבַּחַת · כְּדָת נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת · בְּכֵן נַפְשִׁי לְךָ עָרְגָה · וְלָנוּחַ בְּחִבַּת · כַּשּׁוֹשַׁנִּים סוּגָה · בּוֹ יָנוּחוּ בֵּן וּבַת: להתענג מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא · יוֹם שַׁבָּת מְנוּחָה · כָּל הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ · יִזְכּוּ לְרוֹב שִׂמְחָה · מֵחֶבְלֵי מָשִׁיחַ יֻצָּלוּ לִרְוָחָה · פְּדוּתֵנוּ תַצְמִיחַ · וְנָס יָגוֹן וַאֲנָחָה: להתענג

זה חובר סימנו ישראל והסימן מתחיל בראשי החרוזות יה שבחין רברבין אלהא למקדשך. והוא ר׳ ישראל בר׳ משה הלוי נאגארה שר׳ יהודה אריה די מודינא אמר עליו לא קם כישראל בישראל:

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא. עוֹבַד גְּבוּרְתֵּךְ וְתִמְהַיָּא, שְׁפַר קֳדָמָךְ לְהַחֲוָיָא: יה רבון

שְׁבָחִין אֲסַדֵּר צַפְרָא וְרַמְשָׁא, לָךְ אֱלָהָא קַדִּישָׁא, דִּי בְרָא כָּל נַפְשָׁא, עִירִין קַדִּישִׁין וּבְנֵי אֱנָשָׁא, חֵיוַת בָּרָא וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא: יה רבון

רַבְרְבִין עוֹבְדָךְ וְתַקִּיפִין, מָכִיךְ רָמַיָּא וְזָקִיף כְּפִיפִין, לוּ יִחְיֶה גְבַר שְׁנִין אַלְפִין, לָא יֵיעוֹל גְּבוּרְתֵּךְ בְּחוּשְׁבְּנַיָּא: יה רבון

אֱלָהָא דִּי לֵהּ יְקַר וּרְבוּתָא, פְּרוֹק יַת עָנָךְ מִפּוּם אַרְיְוָתָא, וְאַפֵּיק יַת עַמָּךְ מִגּוֹ גָלוּתָא, עַמָּךְ דִּי בְחַרְתְּ מִכָּל אֻמַּיָּא: יה רבון

לְמִקְדְּשָׁךְ תּוּב וּלְקֹדֶשׁ קֻדְשִׁין, אֲתַר דִּי בֵהּ יֶחֱדוּן רוּחִין וְנַפְשִׁין, וִיזַמְּרוּן לָךְ שִׁירִין וְרַחֲשִׁין, בִּירוּשְׁלֵם קַרְתָּא דְשׁוּפְרַיָּא: יה רבון

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנַי, שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ. הַזָּן אֶת עוֹלָמוֹ, רוֹעֵנוּ אָבִינוּ, אָכַלְנוּ אֶת לַחְמוֹ, וְיֵינוֹ שָׁתִינוּ, עַל כֵּן נוֹדֶה לִשְׁמוֹ, וּנְהַלְּלוֹ בְּפִינוּ, אָמַרְנוּ וְעָנִינוּ, אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ. צור: בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה נְבָרֵךְ לֵאלֹהֵינוּ, עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ, מָזוֹן וְצֵדָה הִשְׂבִּיעַ לְנַפְשֵׁנוּ, חַסְדּוֹ גָּבַר עָלֵינוּ, וֶאֱמֶת יְיָ. צור: רַחֵם בְּחַסְדֶּךָ, עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ, עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, זְבוּל בֵּית תִּפְאַרְתֵּנוּ, בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ, רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְיָ. צור: יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תְּמַלֵּא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ, וּבִרְנָנָה נַעֲלֶה, הָרַחֲמָן הַנִּקְדָּשׁ יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה, עַל כּוֹס יַיִן מָלֵא, כְּבִרְכַּת יְיָ. צור:

שחרית לשבת ויום טוב.

פתחילין מן מה טובו עַד הודו ואח״כ אומרים זה:

הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ לוֹ, שִׂיחוּ בְּכָל
נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב
מְבַקְשֵׁי יְיָ: דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ, בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד:
זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי
פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר
כָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ
לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר
לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן, חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם
מְתֵי מִסְפָּר, כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי
אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אַחֵר: לֹא הִנִּיחַ
לְאִישׁ לְעָשְׁקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל תִּגְּעוּ
בִּמְשִׁיחָי, וּבִנְבִיאַי אַל תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַיְיָ כָּל
הָאָרֶץ, בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם אֶל יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ
בַגּוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו. כִּי

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיְיָ, שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו, עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ: הָבוּ לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים. הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו, הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ, יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר, מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם

הֵמָּה: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ, וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁךָ, אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים: אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: לַיְיָ הַיְשׁוּעָה, עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיְיָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ, וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ, אָשִׁירָה לַיְיָ כִּי גָמַל עָלָי:

י **מִזְמוֹר** שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ יְיָ כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: יְיָ אֱלֹהָי, שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: יְיָ הֶעֱלִיתָ

מִן שְׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיִּיתַֽנִי מִיָּרְדִי בוֹר: זַמְּרוּ לַייָ
חֲסִידָיו, וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶֽגַע בְּאַפּוֹ, חַיִּים
בִּרְצוֹנוֹ, בָּעֶֽרֶב יָלִין בֶּֽכִי, וְלַבֹּֽקֶר רִנָּה: וַאֲנִי
אָמַֽרְתִּי בְשַׁלְוִי, בַּל אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְיָ בִּרְצוֹנְךָ
הֶעֱמַֽדְתָּה לְהַרְרִי עֹז, הִסְתַּֽרְתָּ פָנֶֽיךָ הָיִֽיתִי
נִבְהָל: אֵלֶֽיךָ יְיָ אֶקְרָא, וְאֶל אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן: מַה
בֶּֽצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָֽׁחַת, הֲיוֹדְךָ עָפָר
הֲיַגִּיד אֲמִתֶּֽךָ: שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּֽנִי, יְיָ הֱיֵה עֹזֵר לִי:
הָפַֽכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּֽחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵֽנִי
שִׂמְחָה: לְמַֽעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם, יְיָ אֱלֹהַי
לְעוֹלָם אוֹדֶֽךָּ:

יי מֶֽלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. ב"פ: וְהָיָה יְיָ לְמֶֽלֶךְ
עַל כָּל הָאָֽרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד, וּשְׁמוֹ אֶחָד:

הוֹשִׁיעֵֽנוּ יְיָ אֱלֹהֵֽינוּ, וְקַבְּצֵֽנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶֽׁךָ, לְהִשְׁתַּבֵּֽחַ
בִּתְהִלָּתֶֽךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן, הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

לַמְנַצֵּֽחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַֽיִם
מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל,
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִֽיעַ: יוֹם
לְיוֹם יַבִּֽיעַ אֹֽמֶר, וְלַֽיְלָה לְּלַֽיְלָה
יְחַוֶּה דָּֽעַת: אֵין אֹֽמֶר וְאֵין דְּבָרִים,

בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל הָאָרֶץ
יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם,
לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא
כְּחָתָן יוֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ, יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר
לָרוּץ אוֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
מוֹצָאוֹ, וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם,
וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְיָ
תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ, עֵדוּת יְיָ
נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ
יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב, מִצְוַת יְיָ בָּרָה
מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה
עוֹמֶדֶת לָעַד, מִשְׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת,
צָדְקוּ יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב
וּמִפַּז רָב, וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת
צוּפִים: גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם,

בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב: שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין, מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים חֲשׂךְ עַבְדֶּךָ, אַל יִמְשְׁלוּ בִי, אָז אֵיתָם, וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ. לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר. בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ. הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי יָשָׁר דְּבַר יְיָ. וְכָל מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. חֶסֶד יְיָ מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם. נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיְיָ כָּל הָאָרֶץ. מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי. הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם. הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד. מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ. לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהָיו. הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְיָ. רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ. אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם. הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב חָיִל. גִּבּוֹר לֹא יִנָּצֵל בְּרָב כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה. וּבְרֹב חֵילוֹ. לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו. לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם

בְּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ, וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ: אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: בַּייָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי, יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי, וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעָנָנִי, וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ, וּפְנֵיהֶם אַל יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַייָ שָׁמֵעַ, וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ: חֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ, סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְיָ, אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ: יְראוּ אֶת יְיָ קְדוֹשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, וְדוֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב: לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי, יִרְאַת יְיָ אֲלַמֶּדְכֶם: מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים, אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: נְצוֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע, וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב, בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: עֵינֵי יְיָ אֶל צַדִּיקִים, וְאָזְנָיו אֶל שַׁוְעָתָם: פְּנֵי יְיָ בְּעֹשֵׂי רָע, לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: צָעֲקוּ וַייָ שָׁמֵעַ, וּמִכָּל צָרוֹתָם הִצִּילָם: קָרוֹב יְיָ לְנִשְׁבְּרֵי לֵב, וְאֶת דַּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק, וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְיָ: שֹׁמֵר כָּל עַצְמוֹתָיו, אַחַת

מְהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה: תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה, וְשֹׂנְאֵי
צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו, וְלֹא
יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ:

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים,
אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ
לָּנוּ, בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם הָרִים
יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל, וּמֵעוֹלָם
עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ
עַד דַּכָּא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם:
כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם
אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה
בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם, שֵׁנָה יִהְיוּ, בַּבֹּקֶר
כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף,
לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי כָלִינוּ
בְאַפֶּךָ, וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ:
שַׁתָּה שת כ׳ עֲוֺנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ, עֲלֻמֵנוּ

לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ
בְעֶבְרָתֶךָ, כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה:
יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה,
וְאִם בִּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה,
וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן, כִּי גָז חִישׁ
וַנָּעֻפָה: מִי־־־יוֹדֵעַ עוֹז אַפֶּךָ,
וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ
כֵּן הוֹדַע, וְנָבִא לְבַב חָכְמָה:
שׁוּבָה יְיָ עַד מָתָי, וְהִנָּחֵם עַל
עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבּוֹקֶר חַסְדֶּךָ,
וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ:
שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ, שְׁנוֹת
רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ
פָעֳלֶךָ, וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם: וִיהִי
נוֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה

ידינו

יָדֵֽינוּ כּוֹנְנָה עָלֵֽינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵֽינוּ כּוֹנְנֵֽהוּ:

יֹשֵׁב בְּסֵֽתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ, מִדֶּֽבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָֽסֶךְ לָךְ, וְתַֽחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּֽחַד לָֽיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּֽבֶר בָּאֹֽפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּֽטֶב יָשׁוּד צָהֳרָֽיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶֽלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶֽךָ, אֵלֶֽיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶֽיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַֽׂמְתָּ מְעוֹנֶֽךָ: לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶֽיךָ רָעָה, וְנֶֽגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶֽךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶֽיךָ: עַל כַּפַּֽיִם יִשָּׂאֽוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶֽבֶן רַגְלֶֽךָ: עַל שַֽׁחַל וָפֶֽתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵֽהוּ, אֲשַׂגְּבֵֽהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵֽנִי וְאֶעֱנֵֽהוּ, עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵֽהוּ וַאֲכַבְּדֵֽהוּ: אֹֽרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵֽהוּ, וְאַרְאֵֽהוּ בִּישׁוּעָתִי: אורך ימים וכו׳.

מִזְמוֹר, שִֽׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה, הוֹשִֽׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִֽיעַ יְיָ יְשׁוּעָתוֹ, לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל, רָאוּ כָל אַפְסֵי אָֽרֶץ, אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵֽינוּ: הָרִֽיעוּ לַיְיָ

כל

כָּל הָאָֽרֶץ, פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּֽרוּ: זַמְּרוּ לַייָ בְּכִנּוֹר, בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר, הָרִֽיעוּ לִפְנֵי הַמֶּֽלֶךְ יְיָ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ, תֵּבֵל וְיֹֽשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף, יַֽחַד הָרִים יְרַנֵּֽנוּ: לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָֽרֶץ, יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶֽדֶק, וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים, מֵאַֽיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַֽיִם וָאָֽרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶֽךָ, אַל יָנוּם שֹׁמְרֶֽךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶֽךָ, יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶֽךָ: יוֹמָם הַשֶּֽׁמֶשׁ לֹא יַכֶּֽכָּה, וְיָרֵֽחַ בַּלָּֽיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶֽׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶֽךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שָׂמַֽחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי, בֵּית יְיָ נֵלֵךְ: עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵֽינוּ, בִּשְׁעָרַֽיִךְ יְרוּשָׁלָֽםִ: יְרוּשָׁלַֽםִ הַבְּנוּיָה, כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ: כִּי שָֽׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט, כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָֽםִ, יִשְׁלָֽיוּ אֹהֲבָֽיִךְ: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ, שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָֽיִךְ: לְמַֽעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַֽעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵֽינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֵלֶֽיךָ נָשָֽׂאתִי אֶת עֵינַי, הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָֽיִם: הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ, כֵּן עֵינֵֽינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵֽינוּ, עַד שֶׁיְּחָנֵּֽנוּ: חָנֵּֽנוּ יְיָ חָנֵּֽנוּ, כִּי רַב שָׂבַֽעְנוּ בוּז: רַבַּת שָׂבְעָה לָּהּ נַפְשֵֽׁנוּ הַלַּֽעַג הַשַּׁאֲנַנִּים, הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, לוּלֵי יְיָ שֶׁהָֽיָה לָֽנוּ, יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְיָ שֶׁהָֽיָה לָֽנוּ, בְּקוּם עָלֵֽינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעֽוּנוּ, בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּֽנוּ: אֲזַי הַמַּֽיִם שְׁטָפֽוּנוּ, נַֽחְלָה עָבַר עַל נַפְשֵֽׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵֽׁנוּ, הַמַּֽיִם הַזֵּידוֹנִים: בָּרוּךְ יְיָ, שֶׁלֹּא נְתָנָֽנוּ טֶֽרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵֽׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר, וַאֲנַֽחְנוּ נִמְלָֽטְנוּ: עֶזְרֵֽנוּ בְּשֵׁם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַֽיִם וָאָֽרֶץ:

הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ: שֶׁעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵֽינוּ: הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יְיָ, זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: כִּי יַֽעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַֽעְתִּי כִּי גָדוֹל יְיָ, וַאֲדוֹנֵֽינוּ מִכָּל אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ יְיָ עָשָׂה, בַּשָּׁמַֽיִם וּבָאָֽרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל תְּהוֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָֽרֶץ,

בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה. מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם. מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם. בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים. וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה. נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְיָ. שִׁמְךָ לְעוֹלָם. יְיָ. זִכְרְךָ לְדוֹר וָדוֹר: כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ. וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב. מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ. עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ: אַף אֵין יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם. כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְיָ. בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת יְיָ. יִרְאֵי יְיָ בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן. שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם. הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה, כִּל"ח:
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגוֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדוֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרוֹג מְלָכִים אַדִּירִים, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמוֹרִי, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

הָאַדֶּרֶת וְהָאֱמוּנָה, לְחַי עוֹלָמִים:
הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה, לְחַי עוֹלָמִים:
הַגַּאֲוָה וְהַגְּדֻלָּה, לְחַי עוֹלָמִים:
הַדֵּעָה וְהַדִּבּוּר, לְחַי עוֹלָמִים:
הַהוֹד וְהֶהָדָר, לְחַי עוֹלָמִים:
הַוַּעַד וְהַוָּתִיקוּת, לְחַי עוֹלָמִים:
הַזִּךְ וְהַזֹּהַר, לְחַי עוֹלָמִים:
הַחַיִל וְהַחֹסֶן, לְחַי עוֹלָמִים:
הַטֶּכֶס וְהַטֹּהַר, לְחַי עוֹלָמִים:
הַיִּחוּד וְהַיִּרְאָה, לְחַי עוֹלָמִים:
הַכֶּתֶר וְהַכָּבוֹד, לְחַי עוֹלָמִים:
הַלֶּקַח וְהַלִּבּוּב, לְחַי עוֹלָמִים:
הַמְּלוּכָה וְהַמֶּמְשָׁלָה, לְחַי עוֹלָמִים:
הַנּוֹי וְהַנֵּצַח, לְחַי עוֹלָמִים:
הַסִּגּוּי וְהַשֶּׂגֶב, לְחַי עוֹלָמִים:
הָעוֹז וְהָעֲנָוָה, לְחַי עוֹלָמִים:
הַפְּדוּת וְהַפְּאֵר, לְחַי עוֹלָמִים:
הַצְּבִי וְהַצֶּדֶק, לְחַי עוֹלָמִים:

הַבְּרִיאָה וְהַקְּדוּשָּׁה, לְחַי עוֹלָמִים: הַשִּׁיר וְהַשֶּׁבַח, לְחַי עוֹלָמִים:
הָרוֹן וְהָרוֹמֵמוּת, לְחַי עוֹלָמִים: הַתְּהִלָּה וְהַתִּפְאֶרֶת, לְחַי עוֹלָמִים:

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת בּוֹרְאִי. לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הוּא, בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם, בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית, בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ, בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו, בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח, בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בָּרוּךְ שְׁמוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל, אָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפֶה עַמּוֹ, מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו, וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ, נְהַלֶּלְךָ יְיָ

אֱלֹהֵינוּ, בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת, וּנְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ, וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ. יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַייָ. וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ. וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל. עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ. בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ. אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע. וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב. וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן. לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ. כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ. יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי. בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי. בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים. תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח. כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ. בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה. דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים

יְהִיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ. צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה עולתה כ׳ בּוֹ:

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ. עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז. מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם. אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ, יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר. יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה. יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ. יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מָלָךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד, אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ. יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים. רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ, וַעֲצַת יְיָ הִיא תָקוּם. עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר. כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי, הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד. כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ, יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ. כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב. וְהוּא רַחוּם, יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ.

יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ, אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו, וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ: אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי:

אַל תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים, בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ

תְּשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׂבְרוֹ עַל יְיָ אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים, נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים, יְיָ מַתִּיר אֲסוּרִים: יְיָ פֹּקֵחַ עִוְרִים, יְיָ זֹקֵף כְּפוּפִים, יְיָ אֹהֵב צַדִּיקִים: יְיָ שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים, יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד, וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ. כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי נָעִים נָאוָה תְהִלָּה: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְיָ, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס: הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב. וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים. לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ. מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ: עֱנוּ לַייָ בְּתוֹדָה. זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים. הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר. הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר: נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ. לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ. לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו. אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְיָ. הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ. בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם. חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ. עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר. כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים. לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי

יַעֲמוֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם. יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב. חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי. וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם. הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ, תַּנִּינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה עוֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ, הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ, תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו, בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל, בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ: כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ, יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם, תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסוֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים, וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב, הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ. כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם, הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל. וַיֹּאמֶר דָּוִיד, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם. לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה, וְהַתִּפְאֶרֶת, וְהַנֵּצַח, וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא, לְכֹל לְרֹאשׁ. וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל, וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה. וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל. וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ. וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ, וּמְרוֹמַם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה. אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ, אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר

עָלֶיהָ, הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם. וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ:

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית, לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, הַחִתִּי, הָאֱמֹרִי, וְהַפְּרִזִּי, וְהַיְבוּסִי, וְהַגִּרְגָּשִׁי, לָתֵת לְזַרְעוֹ, וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ, כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם, וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה, וּבְכָל עֲבָדָיו, וּבְכָל עַם אַרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם, וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם, כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם, וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה, וְאֶת רֹדְפֵיהֶם, הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת, כְּמוֹ אֶבֶן, בְּמַיִם עַזִּים:

וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם, וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם, מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם, וַיִּירְאוּ

הָעָם

הָעָם אֶת יְיָ, וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר משֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ,
וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר: אָשִׁירָה לַייָ, כִּי גָאֹה גָּאָה, סוּס
וְרֹכְבוֹ, רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה,
זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרוֹמְמֶנְהוּ: יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה,
יְיָ שְׁמוֹ: מַרְכְּבוֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ, יָרָה בַיָּם, וּמִבְחַר
שָׁלִשָׁיו, טֻבְּעוּ בְיַם סוּף: תְּהוֹמוֹת יְכַסְיֻמוּ, יָרְדוּ
בִמְצוֹלוֹת כְּמוֹ אָבֶן: יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ, יְמִינְךָ יְיָ
תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרוֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרוֹס קָמֶיךָ, תְּשַׁלַּח
חֲרוֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם, נִצְּבוּ
כְמוֹ נֵד נוֹזְלִים, קָפְאוּ תְהוֹמוֹת בְּלֶב יָם: אָמַר אוֹיֵב
אֶרְדּוֹף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל, תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי, אָרִיק
חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם, צָלֲלוּ
כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם, אַדִּירִים: מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים יְיָ, מִי
כָּמוֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלּוֹת עֹשֵׂה פֶלֶא:
נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם זוּ
גָּאָלְתָּ, נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים
יִרְגָּזוּן, חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם,
אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד, נָמוֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפּוֹל
עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד, בִּגְדוֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן, עַד
יַעֲבוֹר עַמְּךָ יְיָ, עַד יַעֲבוֹר עַם זוּ קָנִיתָ: תְּבִאֵמוֹ
וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ, מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְיָ, מִקְּדָשׁ
אֲדֹנָי, כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ יִמְלוֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם, וַיָּשֶׁב יְיָ

עליהם

עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַיָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם: כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה, וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן, לִשְׁפּוֹט אֶת הַר עֵשָׂו, וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה, אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֶלָּא---אָתָּה. אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלוֹהַּ כָּל בְּרִיּוֹת, אֲדוֹן כָּל תּוֹלָדוֹת, הַמְּהֻלָּל בְּכָל (בְּרוֹב) הַתִּשְׁבָּחוֹת

הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיְיָ עֵר, הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא־־־יִישָׁן. הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים, וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים, (מְחַיֶּה מֵתִים וְרוֹפֵא חוֹלִים, פּוֹקֵחַ עִוְרִים וְזוֹקֵף כְּפוּפִים), הַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים, וְהַמְפַעֲנֵחַ נֶעְלָמִים. וּלְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים. וְאִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם, וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו, וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ, וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם, וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת. אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים

לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, וּלְבָרֵךְ אֶת־־שִׁמְךָ
מַלְכֵּנוּ עַל אַחַת מֵאֶלֶף אֶלֶף
אַלְפֵי אֲלָפִים, וְרִבֵּי רְבָבוֹת
פְּעָמִים, הַטּוֹבוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת
שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ, וְעִמָּנוּ.
מִלְּפָנִים מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ, יְיָ
אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ,
בְּרָעָב זַנְתָּנוּ, וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ,
מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ, וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ,
וּמֵחֳלָיִם רָעִים, וְרַבִּים וְנֶאֱמָנִים
דִּלִּיתָנוּ. עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ,
וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְאַל
תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לָנֶצַח. עַל כֵּן,
אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ, וְרוּחַ וּנְשָׁמָה

שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ, וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם, יוֹדוּ וִיבָרְכוּ, וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ, וִישׁוֹרְרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ, וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד. כִּי כָל פֶּה, לְךָ יוֹדֶה. וְכָל לָשׁוֹן, לְךָ תִשָּׁבַע. וְכָל עַיִן לְךָ תְצַפֶּה. וְכָל בֶּרֶךְ, לְךָ תִכְרַע. וְכָל־קוֹמָה, לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ. וְכָל קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ. כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב, כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה, יְיָ מִי כָמוֹךָ. מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ, וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ. שַׁוְעַת עֲנִיִּים אַתָּה תִשְׁמַע, צַעֲקַת הַדַּל תַּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ. מִי יִדְמֶה

לָךְ, וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ, וּמִי יַעֲרָךְ לָךְ: הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. נְהַלֶּלְךָ, וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ. כָּאָמוּר, לְדָוִד, בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ, וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ:

ביום טוב ינגן החזן האל בתעצומות:

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ, הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ. הַגִּבּוֹר לָנֶצַח, וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ:

בראש השנה ויום כפור ינגן החזן המלך:

הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

בשבת מתחיל החזן שוכן עד:

שׁוֹכֵן עַד, מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ, וְכָתוּב, רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּייָ, לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה. בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם, וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ, וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ. וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. שֶׁכֵּן חוֹבַת

כָּל הַיְצוּרִים. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל. לְשַׁבֵּחַ. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם. לְהַדֵּר. וּלְנַצֵּחַ. לְבָרֵךְ. לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס. עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ. מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ. הָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: שִׁיר וּשְׁבָחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֹז וּמֶמְשָׁלָה, נֶצַח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת, קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת, לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם, אַתָּה אֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֵל מֶלֶךְ, גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת, בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת. רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ יָחִיד אֵל, חֵי הָעוֹלָמִים: ח״ק

בשבת תשובה קודם חצי קדיש אומרים שיר המעלות ממעמקים וכו׳ (תהלים ק״ל):

חזן **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:**

קו״ח **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר

אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ. עֹשֶׂה שָׁלוֹם, וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

כשחל יום טוב בחול אומרים כאן המאיר לארץ *):

הַכֹּל יוֹדוּךָ. וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ. אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ. הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה. יוֹצֵר הַכֹּל: הָאֵל. הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת. שַׁעֲרֵי מִזְרָח. וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ. מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ. וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ. וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו. שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת הָרַחֲמִים: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ, בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד. מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ. הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח. וְהַמְפֹאָר. וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם. בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ. צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ. מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵין עֲרוֹךְ לְךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ. אֶפֶס בִּלְתֶּךָ. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ: אֵין עֲרוֹךְ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ. לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים, בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל הַנְּשָׁמָה. גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם, דַּעַת וּתְבוּנָה סוֹבְבִים הוֹדוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה.

זכות

---

*) ליום טוב כשחל בחול

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ

כלם

זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ, חֶסֶד וְרַחֲמִים מָלֵא כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ, יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל. כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם, לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נֹגַהּ נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם. שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם, עֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ, צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ. קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר, רָאָה, וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם, תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה, שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפַנֵּי הַקֹּדֶשׁ:

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ. תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה, עֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת. זֶה שִׁיר שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר, מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ. לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו, שֶׁבַח יְקָר וּגְדֻלָּה וְכָבוֹד, יִתְּנוּ לָאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר
כל

ליום טוב כשחל בחול

כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז, הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֻזֵּנוּ, צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה, הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה, טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ, מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ.
פנות

כִּי. הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קוֹדֶשׁ. שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ. וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת. תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל כָּל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ הֵמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים, יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, יוֹצֵר מְשָׁרְתִים, וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם, עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל, דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים, וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם, וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין, וּמְפָאֲרִין וּמַעֲרִיצִין, וּמַקְדִּישִׁין, וּמַמְלִיכִין:

אֶת שֵׁם, הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה, וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוּת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ. בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה, קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד. עוֹנִים בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים, לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.

בָּרוּךְ

ליום טוב כשחל בחול

פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים, רוֹמְמֵי שַׁדַּי. תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת. עַל כָּל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ הֵמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה: תתברך לנצח וכו'

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם. זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ. מָרוֹם וְקָדוֹשׁ. פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת. בַּעַל מִלְחָמוֹת. זוֹרֵעַ צְדָקוֹת. מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת. בּוֹרֵא רְפוּאוֹת. נוֹרָא תְהִלּוֹת. אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת. הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעוֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. וְהִתְקִין מְאוֹרוֹת מְשַׂמֵּחַ עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא:(אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר. וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ יַחַד בִּמְהֵרָה לְאוֹרוֹ) בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ. בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ. וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ. אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן. הַמְרַחֵם. רַחֵם עָלֵינוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל. לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד. לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת. וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. לְמַעַן לֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ. וְרַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד. מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת כָּל הָאָרֶץ. וּשְׁבוֹר עוֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה. וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת

בְּאַהֲבָה. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה, וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ, וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם. לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ. וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ. וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ. וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם. וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם.

בשבתך

בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם,
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדוֹרוֹתָם, וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת
יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי. וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם:
אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת, וְיַצִּיב, וְנָכוֹן, וְקַיָּם, וְיָשָׁר, וְנֶאֱמָן, וְאָהוּב, וְחָבִיב
וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל, וְטוֹב וְיָפֶה
הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד. אֱמֶת, אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ, צוּר
יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם. וּשְׁמוֹ קַיָּם, וְכִסְאוֹ
נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ, לָעַד קַיֶּמֶת. וּדְבָרָיו. חָיִים וְקַיָּמִים,
נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים, לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ, וְעָלֵינוּ,
עַל בָּנֵינוּ, וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:
עַל הָרִאשׁוֹנִים, וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד.
אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת. שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, גֹּאֲלֵנוּ גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ.
יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ. וְאֵין
לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ סֶלָה:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם. מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם

מוֹשָׁבֶךָ. וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ. עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אֱמֶת, אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ. וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת. אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ. וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת. אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן, וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת. מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ. וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאָלְתָּ. וְיַם סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ. וְזֵדִים טִבַּעְתָּ. וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל. וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא. גָּדוֹל וְנוֹרָא. מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ. וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עֲדֵי מָרוֹם. מוֹצִיא אֲסִירִים. וּפוֹדֶה עֲנָוִים. וְעוֹזֵר דַּלִּים. וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם. בָּרוּךְ הוּא וּמְבוֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה, בְּשִׂמְחָה רַבָּה. וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם. יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל. קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל: וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

תפלת שלש רגלים ותפלת ראש השנה ויום כפור תמצא להלן אחר תפלת מוסף של ראש חודש:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בש״ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ, וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בש״ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש״ץ אומרים כאן קדושה *). אתה

---

*) קדושה לש״ץ בחזרת התפלה:

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק״ה קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. חזן אָז, בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק, מַשְׁמִיעִים קוֹל, מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים, לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק״ה בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. חזן מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ, כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ: מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן, בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן, תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ, כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ, עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ: יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ: אתה קדוש וכו׳

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ. וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (כש״ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ, כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לּוֹ. כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ לּוֹ בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַר סִינַי, וּשְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ, וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדוֹרוֹתָם, בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

וְלֹא נְתַתּוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ מַלְכֵּנוּ לְעוֹבְדֵי פְסִילִים, וְגַם בִּמְנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרֵלִים, כִּי לְיִשְׂרָאֵל עַמְּךָ נְתַתּוֹ בְּאַהֲבָה, לְזֶרַע יַעֲקֹב, אֲשֶׁר בָּם בָּחָרְתָּ:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ, קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם, מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

בשבת ר"ח ושבת חול המועד אומרים כאן יעלה ויבא:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם; הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בשבת חנוכה ובפורים משולש בירושלים אומרים כאן על הנסים:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וכל

---

*) בראש חודש ושבת חול המועד אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

לראש חודש	לחוה"מ פסח	לחוה"מ סוכות
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת
לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב,
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה
עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים
עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

יְבָרֶכְךָ יְיָ יחזיר פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו:
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים,
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ
כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה
וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוּב, וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ,
לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל
שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם: בספר
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בש״ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת
וְנֶחָמוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם,
וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי
וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יהי

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

הש"ץ חוזר התפלה. ואומר קדיש שלם. ואחר כך אומרים שיר של יום:

הַיּוֹם יוֹם שַׁבַּת קוֹדֶשׁ שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַייָ. וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ. וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל. עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ. בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע. וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב. וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן. לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ. כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ. יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי. בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי. בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים. תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח. כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ. בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה. דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ. צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה עלתה כ׳ בּוֹ: ק״י

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת. כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים. אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: אַב הָרַחֲמִים. הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן. תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם. כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ. מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא. אֲדוֹן עוֹלָמִים:

כשפותחין ארון הקודש אומרים זה:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. קוּמָה (*) יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ, וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

*) ביום טוב וראש השנה ויום כפור ובהושענת רבה אומרים כאן י״ג מדות ורבונו של עולם בריך

---

*) ביום טוב וראש השנה ויום כפור ובהושענא רבה אומרים זה:

יְיָ יְיָ. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: ג״פ

רבונו

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא, בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ, יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם, וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵא לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא, וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם כו׳

לראש השנה ויום כפור והושענא רבא:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתַי לְטוֹבָה, וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי, וְתִמְחוֹל לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת אַנְשֵׁי בֵיתִי, מְחִילָה בְּחֶסֶד, מְחִילָה בְּרַחֲמִים, וְטַהֲרֵנִי מֵחֲטָאַי וּמֵעֲוֹנַי וּמִפְּשָׁעַי וְזָכְרֵנִי בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפָקְדֵנִי בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, וְזָכְרֵנִי לְחַיִּים אֲרוּכִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְכַלְכָּלָה וְלֶחֶם לֶאֱכוֹל, וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ, וְעוֹשֶׁר וְכָבוֹד וַאֲרִיכַת יָמִים, לַהֲגוֹת בְּתוֹרָתֶךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיהָ, וְשֵׂכֶל וּבִינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל עִמְקֵי סוֹדוֹתֶיהָ, וְהָפֵק רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכְאוֹבֵינוּ, וּתְבָרֵךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וּגְזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, וּבַטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת וְתֵן בְּלֵב מַלְכוּת וְיוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו עָלֵינוּ לְטוֹבָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

לשלש רגלים ולשמיני עצרת:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה, וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי וְזַכֵּה לִי (פב״פ) וְאִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי וְכָל בְּנֵי בֵיתִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, וּמַלְּטֵנוּ מִן יֵצֶר הָרָע, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְזַכֵּנוּ שֶׁתַּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ עָלֵינוּ, וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה, וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב, וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ, רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה, רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּזַכֵּנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ, וְקַדְּשֵׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתֶךָ, כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים, וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא לָעוֹלָם, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנְהוּ, אָמֵן:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

ג״פ **וַאֲנִי** תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ, עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: בריך שמיה וכו׳.

עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל: אַנְתְּ הוּא זָן לְכוֹלָּא. וּמְפַרְנֵס לְכוֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כּוֹלָּא, אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא, וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ, וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא. וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ. וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא. אֲנָא אֵמַר תּוּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ. דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא. וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי. וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

ח״ק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

ח״ק אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ. קָדוֹשׁ (בראש השנה ויום כפור והושענא רבה וְנוֹרָא) שְׁמוֹ:

חזן גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

קהל לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל, יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ, וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר, וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו, וְכִרְצוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל. צוּר הָעוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל הַבְּרִיּוֹת, אֱלוֹהַּ כָּל הַנְּפָשׁוֹת, הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם, הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת, וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד. וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי: וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ, כַּכָּתוּב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים, זַמְּרוּ שְׁמוֹ, סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ, וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן, בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ, כַּכָּתוּב: כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר. וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ, וְרָאוּ כָל בָּשָׂר יַחְדָּו, כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים, הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים, וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים, וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ, מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת, וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים, וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים, וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

בהפתח ספר התורה לקריאה,
פותח הקורא לתורה:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ. וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה. כֹּהֵן קְרָב. יַעֲמוֹד (פלוני בר פלוני הכהן): בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

העולה לתורה מברך:

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר הקריאה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ברכת הגומל.

ארבעה צריכין להודות, יורדי הים, הולכי מדבריות, חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש ויצא מבית האסורים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת, שֶׁגְּמָלַנִי כָּל טוֹב:

ועונין הקהל אחריו מִי שֶׁגְּמָלְךָ כָּל טוֹב, הוּא יִגְמָלְךָ כָּל טוֹב סֶלָה:

מי שבנו הגיע להיות בר מצוה דהיינו בן י"ג שנה ויום אחד אומר ברכה זו אחרי שבנו עלה בפעם הראשונה לקריאת התורה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁפְּטָרַנִי מֵעֹנְשׁוֹ שֶׁלָּזֶה:

מי שברך לחיילי צה״ל

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֵךְ אֶת חַיָּלֵי צְבָא הֲגַנָּה לְיִשְׂרָאֵל, הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמַר אַרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד מִדְבַּר מִצְרַיִם וּמִן הַיָּם הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֲרָבָה, בַּיַּבָּשָׁה, בָּאֲוִיר וּבַיָּם. יִתֵּן יְיָ אֶת אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגָּפִים לִפְנֵיהֶם: הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִשְׁמוֹר וְיַצִּיל חַיָּלֵינוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. יַדְבֵּר שׂוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם וִיעַטְּרֵם בְּכֶתֶר יְשׁוּעָה וּבַעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן, וִיקֻיַּם בָּהֶם הַכָּתוּב „כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אוֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם״ וְנֹאמַר אָמֵן.

מי שברך לעולה לתורה

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את (פב״פ), בעבור שעלה לכבוד המקום לכבוד התורה (ליו״ט: לכבוד הרגל) (לר״ה וליו״כ: לכבוד יום הדין) ובשכר זה הקב״ה ישמרהו ויצילהו מכל צרה וצוקה מכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו (ליו״ט: ויזכה לעלות לרגל) (לר״ה וליו״כ: ויכתבו ויחתמהו לחיים טובים ביום הדין הזה) עם כל ישראל אחיו ונאמר אמן.

מי שברך ליולדת

לזכר

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את האשה היולדת (פב"פ) ואת בנה הנולד לה במזל טוב. בעבור שבעלה נדר לצדקה בעדה. בשכר זה יגדלהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים. ונאמר אמן:

לנקבה

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את האשה היולדת (פב"פ) ואת בתה הנולדה לה במז"ט ויקרא שמה בישראל (פב"פ). בעבור שבעלה נדר לצדקה בעדה. בשכר זה יגדלה לחופה ולמעשים טובים. ונאמר אמן:

מי שברך לחולה

לזכר

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא ירפא את החולה (פב"פ). בעבור (פב"פ) נדר מתנה בעבורו. בשכר זה הקב"ה ימלא רחמים עליו להחלימו ולרפאתו ולהחזיקו ולהחיותו, וישלח לו מהרה רפואה שלמה מן השמים לרמ"ח אבריו ושס"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל רפואת הנפש ורפואת הגוף (בשבת שבת הוא מלזעוק ורפואה קרובה לבא). (ביו"ט יו"ט הוא מלזעוק ורפואה קרובה לבא), השתא בעגלא ובזמן קריב. ונאמר אמן:

לנקבה

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא ירפא את החולנית (פב"פ). בעבור (פב"פ) נדר מתנה בעבורה. בשכר זה הקב"ה ימלא רחמים עליה להחלימה ולרפאותה ולהחזיקה ולהחיותה. וישלח לה מהרה רפואה שלמה מן השמים לרמ"ח אבריה ושס"ה גידיה בתוך שאר חולי ישראל, רפואת הנפש ורפואת הגוף (בשבת שבת הוא מלזעוק). (ביו"ט יום טוב הוא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא), השתא בעגלא ובזמן קריב. ונאמר אמן:

כשמגביהין הספר תורה אומרים זה:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה, לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה:

עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ, וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר. דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם. אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד. יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קודם קריאת ההפטרה אחר שגומר הגולל יברך המפטיר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים, וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק: ומפטירין בנביא

לאחר שמסיים ההפטורה יאמר המפטיר אלו ד' ברכות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם, שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק: נֶאֱמָן, אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ, וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם, כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו:

רַחֵם, עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ, וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ, וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ, עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר, וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ, שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן דָּוִד:

עד כאן בתענית צבור ובמנחה יום כפור:

בכל שבתות השנה גם בשבת חול המועד פסח אומרים זה:

עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה, שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת:

עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

לשלש רגלים וגם לשבת חוה"מ סוכות אומרים זה:

עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (לשבת וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמ"ע ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה:	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה:	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה:

שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ

יְקוּם פּוּרְקָן מִן שְׁמַיָּא, חִנָּא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי, וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי, וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא, וּבַרְיוּת גּוּפָא, וּנְהוֹרָא מְעַלְיָא. זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא. זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא. לְמָרָנָן וְרַבָּנָן

חֲבוּרָתָא קַדִּישְׁתָא, דִּי בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְּכָל אַרְעַת גָּלְוָתָנָא. לְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא, וּלְדַיָּנֵי דְבָבָא. לְכָל תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא. מַלְכָּא דְעָלְמָא, יְבָרֵךְ יַתְהוֹן, יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן, וְיַסְגֵּי יוֹמֵיהוֹן. וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיהוֹן. וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין. מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן כָּל זְמַן וְעִדָּן. וְנֹאמַר אָמֵן:

יחיד המתפלל בביתו אינו אומר יקום פורקן זה ולא מי שברך:

יְקוּם פּוּרְקָן מִן שְׁמַיָּא, חִנָּא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי, וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי, וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא, וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא. זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא, זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא. לְכָל קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין, רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵרַיָּא, טַפְלָא וּנְשַׁיָּא. מַלְכָּא דְעָלְמָא, יְבָרֵךְ יַתְכוֹן, יַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן, וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן, וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיכוֹן, וְתִתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן, מִן כָּל עָקָא, וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין. מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא, יְהֵא בְּסַעְדְּכוֹן, כָּל זְמַן וְעִדָּן, וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ, אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, עִם כָּל קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם. וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה. וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל. וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר, וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה, וּפַת לָאוֹרְחִים וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים, וְכָל מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם, וְיָסִיר מֵהֶם כָּל מַחֲלָה. וְיִרְפָּא לְכָל גּוּפָם, וְיִסְלַח לְכָל עֲוֹנָם, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם, וְנֹאמַר אָמֵן:

סדר ברכת החודש.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. וְתִתֶּן לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים, חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה, חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה, חַיִּים שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת, חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת שָׁמַיִם וְיִרְאַת חֵטְא, חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה, חַיִּים שֶׁל עֹשֶׁר וְכָבוֹד, חַיִּים שֶׁתְּהֵא בָנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, חַיִּים שֶׁיִּמָּלְאוּ מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, בִּזְכוּת תְּפִלַּת רַבִּים, אָמֵן סֶלָה:

נכון לדעת זמן המולד קודם שמברכין החודש:

הש"ץ לוקח הס"ת ואומר:

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ, וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת, הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב, וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר אָמֵן:

רֹאשׁ חֹדֶשׁ (פלוני) יִהְיֶה בְּיוֹם (פלוני) הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה:

יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה, לְפַרְנָסָה טוֹבָה וּלְכַלְכָּלָה, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, לִשְׁמוּעוֹת טוֹבוֹת, וְלִבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְלִגְשָׁמִים בְּעִתָּם, וְלִרְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְלִגְאוּלָּה קְרוֹבָה, וְנֹאמַר אָמֵן:

אֵל

מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים, הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים טְהוֹרִים וְגִבּוֹרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים, לְנִשְׁמוֹת חַיָּלֵי צְבָא הֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל שֶׁנָּפְלוּ בְּמִלְחֶמֶת הַשִּׁחְרוּר, בִּפְעֻלּוֹת הֲגָנָה וּבְמַעַרְכוֹת סִינַי, וּמָסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם, הָעָם וְהָאָרֶץ. בַּעֲבוּר שֶׁאָנוּ מִתְפַּלְלִים לְעִלּוּי נִשְׁמָתָם, לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֵם בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתָם יְיָ הוּא נַחֲלָתָם, בְּגַן עֵדֶן תְּהֵא מְנוּחָתָם, וְיָנוּחוּ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבָם, וְיַעַמְדוּ לְגוֹרָלָם לְקֵץ הַיָּמִין, וְנֹאמַר: אָמֵן.

נהגו להזכיר אחר קריאת התורה נשמת המתים ולומר אב הרחמים ובכל יום שא"א צ"צ א"א בי"ה א"ה ואין מזכירין נשמות ואם מתפלל בבית האבל תוך שבעה בשבת אף שא"א תחנה בבית האבל מ"מ בשבת אומרים א"ה וע"ן לפי שאין בדין מתוהה בשבת כמו נתול (פ"מ סי' קל"א ס"ק יו"ד) וכן בשבת חתונה או מילה וכן כשמברכין החודש א"א לגיהו ואין מזכירין נשמות רק למי שנקבר בתוך שבוע ובשבתות בימי הספירה אומרים א"ה אפי' כשמברכין החודש ואפי' כשהל מילה בשבתות האם אומרים א"ה אבל אין מזכירין נשמות ובשהל ר"ח אייר בשבת א"א א"ה ובד' פרשיות א"א א"ה ואין מזכירין בשבת אף שאומרים צ"צ במנחה (פמ"ג) [ואמנם הא"ר כתב שאומרים א"ה בד' פרשיות רק שאין מזכירין נשמות וכן יש מנהגים]:

אֵל מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים, הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים אֶת נִשְׁמַת (פב"פ)

(לזכר) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ בַּעֲבוּר (שאלוני) נָדַב צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתוֹ. לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֵהוּ בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתוֹ. יְיָ הוּא נַחֲלָתוֹ, וְיָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ, וְנֹאמַר אָמֵן:

(לנקבה) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בַּעֲבוּר (שאלוני) נָדַב צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתָהּ, לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֶהָ בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתָהּ, יְיָ הוּא נַחֲלָתָהּ, וְתָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבָהּ, וְנֹאמַר אָמֵן:

אַב הָרַחֲמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים · בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים · הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים · הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים · קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם · הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ · מִנְּשָׁרִים קַלּוּ וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם · וְיִנְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים · הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם · וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר · וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי · וַיְיָ שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן: וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר · לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם · יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ: וְאוֹמֵר כִּי דוֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָיִים: וְאוֹמֵר יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה: מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ: אשרי וכו'

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

כשמחזירין הס"ת להיכל אומרים זה:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

והקהל אומרים **הוֹדוֹ** עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

מזמור

כשמברכין בה"ב יאמר הש"ץ מי שברך אחר אשרי:

מי שבירך אבותינו. אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה, הוא יברך את כל מי שיקבל עליו להתענות שני וחמישי ושני בשכר זה הקדוש. ברוך הוא ישמרהו ויצילהו מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, ויקבל תפלותיהם ויאזין שועתיהם. עם כל ישראל אחיהם, ונאמר אמן:

בשבת.

מִזְמוֹר לְדָוִד, הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם, אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים, יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ, קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת, וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

בחול ובר"ח וביו"ט ובשבת במנחה.

לְדָוִד מִזְמוֹר לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

בשעת הכנסת ספר תו"ה להיכל אומרים זה:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

הש"ץ אומר חצי קדיש:

תְּפִלַּת מוּסַף לְשַׁבָּת וּלְשַׁבָּת רֹאשׁ חוֹדֶשׁ.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

כש״ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ, וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

כש״ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש״ץ אומרים כאן קדושה *).

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (כש״ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

---

*) קדושה לש״ץ בחזרת התפלה:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה, עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה: יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק״ה קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם, מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה, אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק״ה בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ, וְיָחֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד, פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: ק״ה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד: חזן הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מַלְכֵּנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ, וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית, וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי לֵאמֹר, הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים: ק״ה אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ק״ה יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ, וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ, מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ, לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הָאֵל (בש״ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

בשבת ראש חודש אומרים כאן אתה יצרת *):

תִּכַּנְתָּ שַׁבָּת רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ, צִוִּיתָ פֵּרוּשֶׁיהָ עִם סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ. מְעַנְּגֶיהָ לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ, טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ, וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ גְּדֻלָּה בָּחָרוּ. אָז מִסִּינַי נִצְטַוּוּ (עָלֶיהָ). צִוּוּי פְּעָלֶיהָ כָּרָאוּי. וַתְּצַוֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְהַקְרִיב בָּהּ קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת כָּרָאוּי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ,

וישם

---

*) לשבת ראש חודש

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם, כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. בָּחַרְתָּ בָּנוּ מִכָּל עָם, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ, וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְכַפָּרָה. וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ, חָרְבָה עִירֵנוּ וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְגָלָה יְקָרֵנוּ, וְנִטַּל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵינוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ. וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב

לפניך

וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת (הַמָּנוֹחַ) הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

ישמחו

לשבת ראש חודש

לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים סוֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עוֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עוֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת, וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עוֹלָה לַיְיָ, פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עוֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ, וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה,

לפרנסה

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ. קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם, מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

הפקודות

לשבת ראש חודש

לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן (בשנת העבור וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע). וִיהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה סוֹף וָקֵץ לְכָל צָרוֹתֵינוּ תְּחִלָּה וְרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ, כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת, וְשַׁבַּתּוֹת לָהֶם הוֹדָעְתָּ, וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

רצה ומודים וכו׳

הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בשבת חנוכה ובפורים משולש בירושלים אומרים כאן על הנסים

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

וש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר:

יְבָרֶכְךָ יְיָ יהיה פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו:
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בשו״ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

קודם הדוכן אומרים זה הכהנים והעם בלחש.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת (לכהנים שֶׁצִּוִּיתָנוּ) (לקהל שֶׁצִּוִּיתָ) לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִכְשׁוֹל וְעָוֹן, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הכהנים מברכים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ. יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אחר הדוכן אומרים הכהנים זה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

אחר הדוכן אומרים הקהל זה:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם, יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

קַוֵּה אֶל יְיָ, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ, וְקַוֵּה אֶל יְיָ. אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ, כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ, וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ. כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְיָ, וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא. שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ, אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת, הַצֳּרִי, וְהַצִּפֹּרֶן, הַחֶלְבְּנָה, וְהַלְּבוֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה, מוֹר וּקְצִיעָה, שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר, וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה, בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין, יֵין קַפְרִיסִין, סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא, וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק, מֶלַח סְדוֹמִית רוֹבַע הַקָּב, מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא. רַבִּי נָתָן אוֹמֵר, אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא, וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ, חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי, אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה, שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין, שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ, אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ. בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים, גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ. בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים, אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל, בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט. בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים, אֵל נְקָמוֹת יְיָ, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ. בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים, הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ, הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים. יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט. בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים, מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא, לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר. הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ. אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר, וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ, וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ אַל תִּקְרֵי בָּנָיִךְ, אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ, וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא. דִּי בְאַתְרָא קַדִּישָׁא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחֵי וּפוּרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ, וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם, וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנֶאֱמַר, וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה, יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: ק״י

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם, וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל, אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא, וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

שיר הכבוד.

פותחין הארון

אַנְעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרוֹג • כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרוֹג :
נַפְשִׁי חָמְדָה בְּצֵל יָדֶךָ • לָדַעַת כָּל רָז סוֹדֶךָ :
מִדֵּי דַבְּרִי בִּכְבוֹדֶךָ • הוֹמֶה לִבִּי אֶל דּוֹדֶיךָ :
עַל כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבָּדוֹת • וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת :
אֲסַפְּרָה כְבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ • אֲדַמְּךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתִּיךָ :
בְּיַד נְבִיאֶיךָ בְּסוֹד עֲבָדֶיךָ • דִּמִּיתָ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ :
גְּדֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ • כִּנּוּ לְתֹקֶף פְּעֻלָּתֶךָ :
דִּמּוּ אוֹתְךָ וְלֹא כְּפִי יֶשְׁךָ • וַיְשַׁוּוּךָ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ :
הִמְשִׁילוּךָ בְּרֹב חֶזְיוֹנוֹת • הִנְּךָ אֶחָד בְּכָל דִּמְיוֹנוֹת :
וַיֶּחֱזוּ בְךָ זִקְנָה וּבַחֲרוּת • וּשְׂעַר רֹאשְׁךָ בְּשֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת :
זִקְנָה בְּיוֹם דִּין וּבַחֲרוּת בְּיוֹם קְרָב • כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב :
חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ • הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ :
טַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא • קְוֻצּוֹתָיו רְסִיסֵי לָיְלָה :
יִתְפָּאֵר בִּי כִּי חָפֵץ בִּי • וְהוּא יִהְיֶה לִּי לַעֲטֶרֶת צְבִי :
כֶּתֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ • וְחַק עַל מֵצַח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ :
לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרָה • אֻמָּתוֹ לוֹ עִטְּרָה עֲטָרָה :
מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת • קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת :
נְוֵה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאַרְתּוֹ • יַעֲלֶה נָּא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ :
סְגֻלָּתוֹ תְּהִי נָא בְיָדוֹ עֲטֶרֶת • וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאֶרֶת :
עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְּדָם • מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כִּבְּדָם :
פְּאֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו • וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו :
צַח וְאָדֹם לִלְבוּשׁוֹ אָדֹם • פּוּרָה בְּדָרְכוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם :
קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֶרְאָה לֶעָנָיו • תְּמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו :
רוֹצֶה בְעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר • יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר :
רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת קוֹרֵא מֵרֹאשׁ • דּוֹר וָדוֹר עַם דּוֹרֶשְׁךָ דְּרוֹשׁ :
שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךָ • וְרִנָּתִי תִּקְרַב אֵלֶיךָ :
תְּהִלָּתִי תְּהִי לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת • וּתְפִלָּתִי תִּכּוֹן קְטֹרֶת :
תִּיקַר שִׁירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךָ • כַּשִּׁיר יוּשַׁר עַל קָרְבָּנֶיךָ :
בִּרְכָתִי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר • מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צַדִּיק כַּבִּיר :
וּבְבִרְכָתִי תְנַעֲנַע לִי רֹאשׁ • וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ :
יֶעֱרַב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ • כִּי נַפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ :

סוגרין הארון

קדיש יתום. אדון עולם.

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִמְהֵימְנוּתָא, שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא. דָא הִיא סְעוּדָתָא דְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא, וַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין. וּזְעֵיר אַנְפִּין, אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ:

אסדר לסעודתא. בצפרא דשבתא. ואזמין
בה השתא עתיקא קדישא :
נהורא ישרי בה. בקדושא רבא. ובחמרא
טבא. דבה תחדי נפשא :
ישדר לן שופרה. ונחזי ביקרה. ויחזי
לן סתרה. דאתאמר בלחישא :
יגלה לן טעמי. דבתריסר נהמי. דאינון
את בשמה. כפילא וקלישא :
צרורא דלעלא. דבה חיי כלא. ויתרבי
חילא. ותסק עד רישא :
חדו חצדי חקלא. בדבור ובקלא ומללו
מלה. מתיקא כדובשא :
קדם רבון עלמין. במלין סתימין. תגלון
פתגמין. ותימרון חדושא :
לעטר פתורא. ברזא יקירא. עמיקא
וטמירא. ולאו מלתא אושא :
ואלין מליא. יהון לרקיעיא. ותמן מאך
שריא. הלא ההוא שמשא :
רבו יתיר יסגי. לעלא מן דרגה. ויסב
בת זוגה. דהות פרישא :

זה הזמר שם המחבר חיים יצחק:

חי יי וברוך צורי. ביי תתהלל נפשי.
כי יי יאיר נרי. בהלו נרו עלי ראשי:
יי רועי לא אחסר. על מי מנוחות ינהלני,
נותן לחם לכל בשר. לחם חקי הטריפני:
יהי רצון מלפניך. אתה אלהי קדושי.
תערוך לפני שלחנך. תדשן בשמן ראשי:
מי יתן מנוחתי. לפני אדון השלום.
והיתה שלמה מטתי. החיים והשלום:
ישלח מלאכו לפני. ללותי לויה. בכוס
ישועות אשא פני מנת כוסי רויה :
צמאה נפשי אל יי. ימלא שובע אסמי.
אל ההרים אשא עיני. כהלל ולא
כשמאי :
חדות ימים ושנות עולמים. עורה כבודי
עורה. ועל ראשי יהיו תמים. נר
מצוה ואור תורה :
קומה יי למנוחתי. אתה וארון עזך. קח
נא אל את ברכתי והחזק מגן חוזך :

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע, כִּי אַתָּה עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי, כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ, עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְיָ מְכֻבָּד, וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ, כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדוֹרֹתָם, בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ, לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה, אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ, וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

על היין סברי מרנן ורבנן ורבותי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על הפת ברשות מרנן ורבנן ורבותי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

ויטול ידיו וקודם שינגבם יברך על נטילת ידים וקודם שיבצע על שני ככרות, יאמר זה:

לְמִבְצַע עַל רִפְתָּא. כְּזֵיתָא וּכְבֵיעֲתָא. תְּרֵין יוּדִין נַקְטָא. סְתִימִין וּפְרִישִׁין
מְשַׁח זֵיתָא דַכְיָא. דְּטַחֲנִין רֵיחַיָּא וְנַגְדִין נַחֲלַיָּא. בְּנָהּ בִּלְחִישִׁין:
הֲלָא נֵימָא רָזִין. וּמִלִּין דִּגְנִיזִין. דְּלֵיתְהוֹן מִתְחַזִין. תְּמִירִין וּכְבִישִׁין אִתְעַטְּרָא
כַּלָּה. בְּרָזִין דִּלְעֵילָּא. בְּגוֹ הַאי הִלּוּלָא. דְּעִירִין קַדִּישִׁין:

ואחר כך יברך ברכה המוציא ויבצע על שני ככרות:

זה הופר שם המחבר שמעון בר יצחק והוא רבינו שמעון הגדול אשר עשה כמה וכמה פיוטים וחתם שמו בראשי החרוזות כחרוז השני המתחיל שבטי יה. מה יקר. עילם שת. וצפיר. נסגרתי בבואו. ראותו. ואחר כך עשה חרוז אחר המתחיל יצוה צור חסדו קהילותיו ראשי תיבות יצחק והוא יסדו לתת שיר ושבח להש״י על שהוציאנו ממצרים והצילנו משונאי ה׳:

בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם, יַעֲמָס לָנוּ יֶשַׁע וּפִדְיוֹם, וּבִשְׁמוֹ נָגִיל כָּל הַיּוֹם, וּבִישׁוּעָתוֹ נָרִים רֹאשׁ עֶלְיוֹן. כִּי הוּא מָעוֹז לַדָּל וּמַחֲסֶה לָאֶבְיוֹן. שִׁבְטֵי יָהּ לְיִשְׂרָאֵל עֵדוּת, בְּצָרָתָם לוֹ צָר, בְּסִבְלוּת וּבְעַבְדוּת, בִּלְבְנַת הַסַּפִּיר הֶרְאָם עוֹז יְדִידוּת, וְנִגְלָה לְהַעֲלוֹתָם מֵעוֹמֶק בּוֹר וָדוּת, כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת. מַה יָּקָר חַסְדּוֹ בְּצִלּוֹ לְגוֹנְנֵמוֹ, בְּגָלוּת בָּבֶלָה שֻׁלַּח לְמַעֲנֵמוֹ, לְהוֹרִיד בָּרִיחִים נִמְנָה בֵינֵימוֹ, וַיִּתְּנֵם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵימוֹ, כִּי לֹא יִטּשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ, בַּעֲבוּר הַגָּדוֹל שְׁמוֹ. עֵילָם שָׁת כִּסְאוֹ לְהַצִּיל יְדִידָיו, לְהַעֲבִיר מִשָּׁם מָעֻזְנֵי מוֹרְדָיו, מֵעֲבוּר בְּשֶׁלַח פָּדָה אֶת עֲבָדָיו, קֶרֶן לְעַמּוֹ יָרִים תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, כִּי אִם הוֹגָה וְרִחַם כְּרַחֲמָיו וּכְרוֹב חֲסָדָיו: וּצְפִיר הָעִזִּים הִגְדִּיל עֲצוּמָיו, וְגַם חָזוּת אַרְבַּע עָלוּ לִמְרוֹמָיו, וּבְלִבָּם דִּמּוּ לְהַשְׁחִית אֶת רְחוּמָיו, עַל יְדֵי כֹהֲנָיו מִגֵּר מִתְקוֹמְמָיו, חַסְדֵי יְיָ כִּי לֹא תָמְנוּ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו. נִסְגַּרְתִּי לֶאֱדוֹם בְּיַד רֵעַי מְדָנַי, שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם מְמַלְּאִים כְּרֵסָם מֵעֲדָנַי, עֶזְרָתוֹ עִמִּי לִסְמוֹךְ אֶת אֲדָנַי וְלֹא נְטַשְׁתַּנִי כָּל יְמֵי עִדָּנַי, כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי. בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים, זֶבַח לוֹ בְּבָצְרָה וְטֶבַח לוֹ בְּבוֹגְדִים, וְיֵז נִצְחָם מַלְבּוּשָׁיו לְהַאְדִּים, בְּכֹחוֹ הַגָּדוֹל יִבְצוֹר רוּחַ נְגִידִים, הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים. רְאוֹתוֹ כִּי כֵן אֲדוֹמִי הָעוֹצֵר, יַחְשׁוֹב לוֹ בְּבָצְרָה תִּקְלוֹט כְּבֶצֶר, וּמַלְאָךְ כְּאָדָם בְּתוֹכָהּ יִנָּצֵר, וּמֵזִיד כְּשׁוֹגֵג בְּמִקְלָט יֵעָצֵר, אֶהֱבוּ אֶת

יְיָ כָּל חֲסִידָיו אֱמוּנִים נוֹצֵר. יְצַוֶּה צוּר חַסְדּוֹ קְהִלּוֹתָיו לְקַבֵּץ. מֵאַרְבַּע רוּחוֹת עָדָיו לְהִקָּבֵץ. וּבְהַר מְרוֹם הָרִים אוֹתָנוּ לְהַרְבֵּץ. וְאִתָּנוּ יָשׁוּב נִדָּחִים קוֹבֵץ. יָשִׁיב לֹא נֶאֱמַר כִּי אִם וְשָׁב וְקִבֵּץ. בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר טוֹב גְּמָלָנוּ. כְּרַחֲמָיו וּכְרוֹב חֲסָדָיו. הִגְדִּיל לָנוּ. אֵלֶּה וְכָאֵלֶּה יוֹסֵף עִמָּנוּ. לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ. בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ. לְהַלְּלוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ וּלְסַפֵּר הוֹדוֹ. מִכָּל אוֹם גָּבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ. לָכֵן בְּכָל לֵב וּבְכָל נֶפֶשׁ וּבְכָל מְאוֹדוֹ. נַמְלִיכוֹ וּנְיַחֲדוֹ. שֶׁהַשָּׁלוֹם שֶׁלּוֹ יָשִׂים עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. מִשְּׂמֹאל וּמִיָּמִין עַל יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹם. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם. וְיִזְכּוּ לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת עַל יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹם. יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר אֲבִי עַד שַׂר שָׁלוֹם:

זה הזמר שם המחבר ברוך חזק וחתום שמו בראשי החרוזות ברוך. רוכב. ואשרי. כי. חמדת. זכור. קודש:

בָּרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה. לְנַפְשֵׁנוּ פִּדְיוֹם מִשֵּׁאת וַאֲנָחָה. וְהוּא יִדְרוֹשׁ לְצִיּוֹן. עִיר הַנִּדָּחָה. עַד אָנָה תּוּגְיוֹן. נֶפֶשׁ נֶאֱנָחָה: הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת הַבֵּן עִם הַבַּת. לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת: רוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת. מֶלֶךְ עוֹלָמִים אֶת עַמּוֹ לִשְׁבּוֹת. אִזֵּן בַּנְּעִימִים. בְּמַאֲכָלֵי עֲרֵבוֹת. בְּמִינֵי מַטְעַמִּים. בְּמַלְבּוּשֵׁי כָבוֹד זֶבַח מִשְׁפָּחָה. השומר: וְאַשְׁרֵי כָּל חוֹכֶה. לְתַשְׁלוּמֵי כֵפֶל. מֵאֵת כָּל סוֹכֶה שׁוֹכֵן בָּעֲרָפֶל. נַחֲלָה לוֹ יִזְכֶּה. בָּהָר וּבַשָּׁפֶל. נַחֲלָה וּמְנוּחָה. כַּשֶּׁמֶשׁ לוֹ זָרְחָה השומר: כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת, כַּדָּת מֵחַלְּלוֹ. הֵן הֶכְשֵׁר חִבַּת קֹדֶשׁ גּוֹרָלוֹ וְאִם יָצָא חוֹבַת הַיּוֹם אַשְׁרֵי לוֹ. אֶל אֵל אָדוֹן מְחוֹלְלוֹ. מִנְחָה הִיא שְׁלוּחָה השומר: חֶמְדַּת הַיָּמִים, קְרָאוֹ אֵלִי צוּר. וְאַשְׁרֵי לִתְמִימִים. אִם יִהְיֶה נָצוּר כֶּתֶר הִלּוּמִים. עַל רֹאשָׁם יָצוּר. צוּר הָעוֹלָמִים. רוּחוֹ בָּם נָחָה. השומר: זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. קַרְנוֹ כִּי גָבְהָה נֵזֶר עַל רֹאשׁוֹ. עַל כֵּן יִתֵּן הָאָדָם לְנַפְשׁוֹ. עֹנֶג וְגַם שִׂמְחָה בָּהֶם לְמָשְׁחָה. השומר: קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם. שַׁבָּת הַמַּלְכָּה. אֶל תּוֹךְ בָּתֵּיכֶם. לְהָנִיחַ בְּרָכָה. בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה. בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם. עֶבֶד וְגַם שִׁפְחָה. השומר:

יום

יוסי שב המחני ישראל וחתם שמו בראשי החרוזות. יום ששה . ראשון . אכול . לא :

יום זה מכבד מכל ימים. כי בו שבת צור עולמים.
ששת ימים תעשה מלאכתך. ויום השביעי לאלהיך. שבת לא תעשה בו מלאכה. כי כל עשה ששת ימים. יום זה: ראשון הוא למקראי קודש. יום שבתון יום שבת קודש. על כן כל איש ביינו יקדש. על שתי לחם יבצעו תמימים. יום זה: אכול משמנים שתה ממתקים. כי אל יתן לכל בו דבקים. בגד לכבוש ולחם חקים. בשר ודגים וכל מטעמים. יום זה: לא תחסר כל בו ואכלת ושבעת. וברכת את יי אלהיך אשר אהבת. כי ברכך מכל העמים. יום זה: השמים מספרים כבודו. וגם הארץ מלאה חסדו ראו כי כל אלה עשתה ידו כי הוא הצור פעלו תמים. יום זה:

זה הזכי שב תחכני יהודה וחתם שמו בראשי החרוזות . יום . היום . ובאו . דבר . העם:

יום שבתון אין לשכוח. זכרו כריח הניחח: יונה מצאה בו מנוח.
ושם ינוחו יגיעי כח: היום נכבד לבני אמונים. זהירים לשמרו אבות ובנים. חקוק בשני לחות אבנים. מרוב אונים ואמיץ כח. יונה: ובאו כלם בברית יחד. נעשה ונשמע אמרו כאחד. ופתחו וענו יי אחד. ברוך הנותן ליעף כח. יונה: דבר בקדשו בהר המור. יום השביעי זכור ושמור. וכל פקודיו יחד לגמור. חזק מתנים ואמץ כח. יונה: העם אשר נע כצאן טעה. יזכור לפקדו ברית ושבועה. לבל יעבר בם מקרי רעה. כאשר נשבעת על מי נח. יונה:

זה הזכר חברו הראב"ע נחתם שמו אברהם בראשי החרוזות מהרות השני ואילך אסור בו . רשם . הוא . מחל :

כי אשמרה שבת אל ישמרני. אות היא לעולמי עד בינו וביני: אסור מצא חפץ עשות דרכים. גם מלדבר בו דברי צרכים. דברי סחורה אף דברי מלכים. אהגה בתורת אל ותחכמני. אות היא: בו אמצא תמיד נופש לנפשי. הנה לדור ראשון נתן קדושי מופת. בתת לחם משנה בששי.

כְּכֹחַ בְּכָל שֵׁשׁ יַכְפִּיל מְזוֹנִי. אות היא: רָשׁוּם בְּדַת הָאֵל חוֹק אֶל סְגָנָיו. בּוֹ
לַעֲרוֹךְ לֶחֶם פָּנִים בְּפָנָיו. עַל כֵּן לְהִתְעַנּוֹת בּוֹ עַל פִּי נְבוֹנָיו אָסוּר. לְבַד
מִיּוֹם כִּפּוּר עֲוֹנִי. אות היא: הוּא יוֹם מְכֻבָּד הוּא יוֹם תַּעֲנוּגִים. לֶחֶם וְיַיִן טוֹב
בָּשָׂר וְדָגִים. הַמִּתְאַבְּלִים בּוֹ אָחוֹר נְסוֹגִים. כִּי יוֹם שְׂמָחוֹת הוּא וּתְשַׂמְּחֵנִי. אות היא:
מֵחֵל מְלָאכָה בּוֹ סוֹפוֹ לְהַכְרִית. עַל כֵּן אֲכַבֵּס בּוֹ לִבִּי כְּבוֹרִית. וְאֶתְפַּלְּלָה
אֶל אֵל עַרְבִית וְשַׁחֲרִית. מוּסָף וְגַם מִנְחָה הוּא יַעֲנֵנִי. אות היא:

נה הזמר שם המחבר שלמה חזק וחוק שמו בראשי החרוזות שמרו. לעני. מהרו. הנה חזק:

שִׁמְרוּ שַׁבְּתוֹתַי. לְמַעַן תִּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם. מִזִּיו בִּרְכוֹתַי. אֶל הַמְּנוּחָה כִּי
בָאתֶם. וּלְווּ עָלַי בָּנַי. וְעִדְנוּ מַעֲדָנַי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַיְיָ: לְעָמֵל קִרְאוּ
דְרוֹר. וְנָתַתִּי אֶת בִּרְכָתִי. אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ לִצְרוֹר. לְגַלּוֹת עַל יוֹם
שִׂמְחָתִי. בִּגְדֵי שֵׁשׁ עִם שָׁנִי. וְהִתְבּוֹנְנוּ מִזְּקֵנַי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַיְיָ. וגו׳: מַהֲרוּ
אֶת הַמָּנֶה. לַעֲשׂוֹת אֶת דְּבַר אֶסְתֵּר. וְחִשְׁבוּ עִם הַקּוֹנֶה. לְשַׁלֵּם אָכוֹל
וְהוֹתֵר. בִּטְחוּ בִי אֱמוּנַי. וּשְׁתוּ יֵין מַשְׁמַנַּי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַיְיָ. וגו׳: הִנֵּה יוֹם
גְּאֻלָּה. יוֹם שַׁבָּת אִם תִּשְׁמוֹרוּ. וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה. לִינוּ וְאַחַר תַּעֲבוֹרוּ.
וְאָז תִּחְיוּ לְפָנַי. וּתְמַלְּאוּ צְפוּנַי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַיְיָ. וגו׳. חֲזַק קִרְיָתִי אֵל אֱלֹהִים
עֶלְיוֹן. וְהָשֵׁב אֶת נָוָתִי. בְּשִׂמְחָה וּבְהִגָּיוֹן. וְאָז יְשׁוֹרְרוּ שָׁם רְנָנַי. לְוִיַּי וְכֹהֲנַי.
אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ. שַׁבָּת הַיּוֹם לַיְיָ. וגו׳:

נה הזמר שם המחבר דונש וחתם שמו בתחלת ד׳ חלקי החרוז כמו בחרוז ראשון. דרור.
וינצרכם. נעים. שבו:

דְּרוֹר יִקְרָא לְבֵן עִם בַּת. וְיִנְצָרְכֶם כְּמוֹ בָבַת. נְעִים
שִׁמְכֶם וְלֹא יֻשְׁבַּת. שְׁבוּ וְנוּחוּ בְּיוֹם שַׁבָּת:
דְּרוֹשׁ נָוִי וְאוּלָמִי. וְאוֹת יֶשַׁע עֲשֵׂה עִמִּי. נְטַע שׂוֹרֵק
בְּתוֹךְ כַּרְמִי. שְׁעֵה שַׁוְעַת בְּנֵי עַמִּי: דְּרוֹךְ פּוּרָה בְּתוֹךְ
בָּצְרָה. וְגַם בָּבֶל אֲשֶׁר גָּבְרָה. נְתוֹץ צָרַי בְּאַף וְעֶבְרָה.
שְׁמַע קוֹלִי בְּיוֹם אֶקְרָא: אֱלֹהִים תֵּן בַּמִּדְבָּר הַר.
הֲדַס שִׁטָּה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר. וְלַמַּזְהִיר וְלַנִּזְהָר. שְׁלוֹמִים
תֵּן כְּמֵי נָהָר: הֲדוֹךְ קָמַי אֵל קַנָּא. בְּמוֹג לֵבָב וּבַמְּגִנָּה.
וְנַרְחִיב פֶּה וּנְמַלְּאֶנָּה. לְשׁוֹנֵנוּ לְךָ רִנָּה: דְּעֵה חָכְמָה
לְנַפְשֶׁךָ. וְהִיא כֶתֶר לְרֹאשֶׁךָ. נְצוֹר מִצְוַת קְדוֹשֶׁךָ.
שְׁמוֹר שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ:

עה הזר שם המחבר שמואל וחתם שמו בראשי החרוזות שבת. מעבור. ואם אכול. לערוך:

שַׁבָּת הַיּוֹם לַייָ. מְאֹד צַהֲלוּ בְּרִנּוּנַי. וְגַם הַרְבּוּ מַעֲדַנַּי. אוֹתוֹ לִשְׁמוֹר כְּמִצְוַת יְיָ. שבת היום ליי: מֵעֲבוֹר דֶּרֶךְ וּגְבוּלִים. מֵעֲשׂוֹת הַיּוֹם פְּעָלִים. לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת בְּהִלּוּלִים זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ. שבת היום ליי: וְאִם תִּשְׁמְרֶנּוּ. יָהּ יִנְצָרְךָ כְּבָבַת. אַתָּה וּבִנְךָ וְגַם הַבַּת. וְקָרָאתָ עֹנֶג לַשַּׁבָּת. אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ. שבת היום ליי: אֱכוֹל מַשְׁמַנִּים וּמַעֲדַנִּים. וּמַטְעַמִּים הַרְבֵּה מִינִים. אֱגוֹזֵי פֶרֶךְ וְרִמּוֹנִים. וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ. שבת היום ליי: לַעֲרוֹךְ בְּשֻׁלְחָן לֶחֶם חֲמוּדוֹת. לַעֲשׂוֹת הַיּוֹם שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד לְבָרֵךְ וּלְהוֹדוֹת. שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ בָנַי. שבת היום ליי: יה רבון. צור משלו. תכצא לעיל.

קודם ברכת המזון של כל סעודות שבת יטול ידיו במים אחרונים ויאמר זה:

יְדֵי אַסְחֵי אֲנָא. לְגַבֵּי חַד מָנָא. לְסִטְרָא חוֹרִינָא. דְּלֵית בָּהּ מַמָּשָׁא. אֲזַמֵּן בִּתְלָתָא. בְּכָסָא דְבִרְכָתָא. לְעִלַּת עִלָּתָא. עַתִּיקָא קַדִּישָׁא:

סדר מנחה לשבת.

אומרים קרבנות ואחר כך אומרים זה:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁייָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ, וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ, וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ, וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו, וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים, וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו. וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:

תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי. וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב. נְאֻם יְיָ. וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ. לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ. אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין, וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ, קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ צְבָאוֹת, מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ. וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי, קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַייָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ. וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ. וְהוּא רַחוּם, יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ. וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ. צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם. בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ. יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ. בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן

הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ. וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה. וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה. לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדּוֹם. יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ. וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ. בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד. כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ. כִּי לֹא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

הש״ץ אומר חצי קדיש. ואח״כ אומרים ואני תפלתי ובמקום שאין ס״ת לקרות. אומרים ואני תפלתי תיכף אחר ובא לציון. ואחר כך אומרים החצי קדיש:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

כשפותחין ארון הקודש אומרים זה:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ, וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם. בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא, בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ, יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם, וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ, וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ, וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין, יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא, וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא, לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי, וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל: אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא, וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא, אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא, וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא, אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּסָגִידְנָא קַמֵּיהּ, וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן, לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא, אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט, וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט, וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט,

ובכנא

וּמַסְנֵא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ, וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא, אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן, יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ, דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא, (וְתֵיהַב לִי בְּנִין דִּכְרִין דְּעָבְדִין רְעוּתָךְ), וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי, וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

חזן גַּדְּלוּ לַיָי אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

והקהל עונין לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

אַב הָרַחֲמִים, הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים, וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים, וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת, וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים, וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים, וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

וקורין ג׳ גברי בפרשת שבוע הבא ואפילו יום טוב יחול בשבת ואין אומרים קדיש אחר קריאת התורה:

כשמגביהין הספר תורה אומרים זה:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה:

תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב. עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ. וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בִּשְׂמֹאלָהּ עוֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

הַלְלוּיָהּ, אוֹדֶה יְיָ בְּכָל לֵבָב, בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה: גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְיָ, דְּרוּשִׁים לְכָל חֶפְצֵיהֶם: הוֹד וְהָדָר פָּעֳלוֹ, וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו, חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ: טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט, נֶאֱמָנִים כָּל פִּקּוּדָיו: סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם, עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר: פְּדוּת שָׁלַח לְעַמּוֹ, צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְיָ, שֵׂכֶל טוֹב לְכָל עֹשֵׂיהֶם. תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד:

הַלְלוּיָהּ, אַשְׁרֵי אִישׁ יָרֵא אֶת יְיָ, בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד: גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ, דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ: הוֹן וָעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ, וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים, חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק: טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה, יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: כִּי לְעוֹלָם לֹא יִמּוֹט, לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק: מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא, נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיְיָ: סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא, עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה בְצָרָיו: פִּזַּר נָתַן לָאֶבְיוֹנִים, צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד, קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד: רָשָׁע יִרְאֶה וְכָעָס, שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס, תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד:

כשמחזירין הס"ת להיכל אומרים זה:

חזן יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

והקהל אומרים הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם, וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דּוֹרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

כשמכניסין הס"ת להיכל אומרים זה:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

הש"ץ אומר חצי קדיש:

תפלת מנחה לשבת.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בש"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אתה

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בשי"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה *).

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ. וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בשי"ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ, תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּה וַעֲטֶרֶת יְשׁוּעָה, יוֹם מְנוּחָה וּקְדֻשָּׁה לְעַמְּךָ נָתָתָּ. אַבְרָהָם יָגֵל, יִצְחָק יְרַנֵּן, יַעֲקֹב וּבָנָיו יָנוּחוּ בוֹ, מְנוּחַת אַהֲבָה וּנְדָבָה, מְנוּחַת אֱמֶת וֶאֱמוּנָה, מְנוּחַת שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה וְהַשְׁקֵט וָבֶטַח, מְנוּחָה שְׁלֵמָה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה בָּהּ. יַכִּירוּ בָנֶיךָ

וידעו

*) קדושה בחזרת התפלה

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ, כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: תו"ק קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: תו"ק בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: תו"ק יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

וְיֵדְעוּ. כִּי מֵאִתְּךָ הִיא מְנוּחָתָם, וְעַל מְנוּחָתָם יַקְדִּישׁוּ אֶת שְׁמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ. קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וְיָנוּחוּ בָם כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם. מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד. עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

כשבת ר״ח ובשבת חוה״מ אומרים כאן יעלה ויבא*):

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גליותינו

---

*) כשבת ר״ת ובשבת חוה״מ אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם לר״ח רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. לחוה״מ פסח חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה. לחוה״מ סוכות חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה: ותחזינה וכו׳

גָּלִיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבוֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בשבת חנוכה אומרים כאן על הנסים *):

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים. עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ, נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אלהינו

*) בשבת חנוכה אומרים זה:

וְעַל הַנִּסִּים. וְעַל הַפֻּרְקָן. וְעַל הַגְּבוּרוֹת. וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת. וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ, בֶּן יוֹחָנָן, כֹּהֵן גָּדוֹל, חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה, עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ. וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ, וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה, וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה, וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ, לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת, בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל: ועל כולם וכו׳.

אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשָׁלוֹם: בספר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בשׁ״ת בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי, יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

בימים שאין אומרים תחנון בחול אין אומרים צדקתך צדק בשבת:

ג צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
ב וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים, עַד מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוֹלוֹת, אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ:
א צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל, מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה. אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ: קדיש שלם

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם,

וגורלנו ככל המונם: שהם משתחוים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יושיע. ואנחנו כורעים ומשתחוים ומודים. לפני מלך מלכי המלכים. הקדוש. ברוך הוא. שהוא נוטה שמים, ויוסד ארץ. ומושב יקרו בשמים ממעל ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו אין עוד. אמת מלכנו. אפס זולתו. ככתוב בתורתו. וידעת היום והשבות אל לבבך כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת. אין עוד:

ועל כן נקוה לך יי אלהינו, לראות מהרה בתפארת עזך. להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים כרות יכרתון, לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל. כי לך תכרע כל ברך, תשבע כל לשון: לפניך יי אלהינו יכרעו ויפולו. ולכבוד שמך יקר יתנו. ויקבלו כלם את עול מלכותך, ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלוך בכבוד. ככתוב בתורתך: יי ימלוך לעולם ועד: ונאמר, והיה יי למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד: ק״י

אל תירא מפחד פתאם, ומשאת רשעים כי תבא: עצו עצה ותפר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו אל: ועד זקנה אני הוא, ועד שיבה אני אסביל, אני עשיתי, ואני אשא, ואני אסבול, ואמלט:

בשבת אחר סוכות מתחילין לומר ברכי נפשי ואומרים עד שבת הגדול, ובשבת שאחר הפסח מתחילין לומר פרקי אבות ואומרים עד השבת שלפני ראש השנה:

ברכי נפשי את יי, יי אלהי, גדלת מאד, הוד והדר לבשת: עוטה אור כשלמה, נוטה שמים כיריעה: המקרה במים עליותיו, השם עבים רכובו, המהלך על כנפי רוח: עושה מלאכיו רוחות, משרתיו אש להט: יסד ארץ על מכוניה, בל תמוט עולם ועד: תהום כלבוש כסיתו, על הרים יעמדו מים: מן גערתך ינוסון, מן קול רעמך יחפזון: יעלו

הָרִים, יֵרְדוּ בְקָעוֹת, אֶל מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם:
גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל יַעֲבוֹרוּן, בַּל יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת
הָאָרֶץ: הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים, בֵּין הָרִים
יְהַלֵּכוּן: יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי, יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים
צְמָאָם: עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן, מִבֵּין
עֳפָאיִם יִתְּנוּ קוֹל: מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו,
מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ: מַצְמִיחַ חָצִיר
לַבְּהֵמָה, וְעֵשֶׂב לַעֲבוֹדַת הָאָדָם, לְהוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ: וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ,
לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן, וְלֶחֶם לְבַב אֱנוֹשׁ יִסְעָד:
יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְיָ, אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: אֲשֶׁר
שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ, חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ:
הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים, סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים:
עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים, שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תָּשֶׁת
חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה, בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל חַיְתוֹ יָעַר:
הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף, וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם:
תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן, וְאֶל מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן:
יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ, וְלַעֲבוֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֶב: מָה
רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ, כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ, מָלְאָה
הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם, שָׁם
רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר, חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֹלוֹת:
שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן, לִוְיָתָן זֶה, יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק
בּוֹ: כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן, לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ:

תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן, תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב: תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן, תּוֹסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן, וְאֶל עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן, וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד, יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: אָשִׁירָה לַיְיָ בְּחַיָּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי, אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיְיָ: יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ, וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם, בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ, הַלְלוּיָהּ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. אֶל יְיָ בַּצָּרָתָה לִּי, קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי: יְיָ הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת שֶׁקֶר. מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה: מַה יִּתֵּן לְךָ וּמַה יּוֹסִיף לָךְ. לָשׁוֹן רְמִיָּה: חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים, עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים: אוֹיָה לִי. כִּי גַרְתִּי מֶשֶׁךְ. שָׁכַנְתִּי עִם אָהֳלֵי קֵדָר: רַבַּת שָׁכְנָה לָּהּ נַפְשִׁי. עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם: אֲנִי שָׁלוֹם. וְכִי אֲדַבֵּר. הֵמָּה לַמִּלְחָמָה:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים. מֵאַיִן יָבוֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ, יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמוֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד. שָׂמַחְתִּי בְּאוֹמְרִים לִי, בֵּית יְיָ נֵלֵךְ: עוֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ, בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָיִם: יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה, כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים, שִׁבְטֵי יָהּ, עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ: כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט. כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָיִם. יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ. שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי, אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי, הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם: הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ. כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ

אלהינו

אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ, כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: רַבַּת שָׂבְעָה לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים, הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ, יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ, בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ. אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ, נַחְלָה עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ: הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים: בָּרוּךְ יְיָ, שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים. הַפַּח נִשְׁבָּר, וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הַבּוֹטְחִים בַּיְיָ, כְּהַר צִיּוֹן לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב: יְרוּשָׁלַיִם הָרִים סָבִיב לָהּ, וַיְיָ סָבִיב לְעַמּוֹ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים, לְמַעַן לֹא יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם: הֵיטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים, וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם, יוֹלִיכֵם יְיָ אֶת פֹּעֲלֵי הָאָוֶן, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, הָיִינוּ כְּחֹלְמִים, אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ, וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם, הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ, כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה, בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע, בֹּא יָבֹא בְרִנָּה, נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה, אִם יְיָ לֹא יִבְנֶה בַיִת, שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ: אִם יְיָ לֹא יִשְׁמָר עִיר, שָׁוְא שָׁקַד שׁוֹמֵר: שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם, מְאַחֲרֵי שֶׁבֶת, אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים, כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא: הִנֵּה נַחֲלַת יְיָ בָּנִים, שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן. כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר, כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר, אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם, לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי יְדַבְּרוּ אֶת אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ, בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר, יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי. יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל: רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא יָכְלוּ לִי: עַל גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים, הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם:

יְיָ צַדִּיק, קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים: יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר, כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן: יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת, שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ: שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר, וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר: וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים: בִּרְכַּת יְיָ אֲלֵיכֶם, בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְיָ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי, תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי, מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי, מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר, שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ, כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד, וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, יְיָ לֹא גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא הִלַּכְתִּי בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי, נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ, כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, זְכוֹר יְיָ לְדָוִד, אֵת כָּל עֻנּוֹתוֹ: אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיְיָ, נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב: אִם אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי, אִם אֶעֱלֶה עַל עֶרֶשׂ יְצוּעָי: אִם אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי, לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה: עַד אֶמְצָא מָקוֹם לַיְיָ, מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב: הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה, מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי יָעַר: נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו, נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ, אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק, וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ, אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: נִשְׁבַּע יְיָ לְדָוִד אֱמֶת, לֹא יָשׁוּב מִמֶּנָּה, מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא לָךְ: אִם יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם, גַּם בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד, יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא לָךְ: כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד, פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ: צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ, אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם: וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע, וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ: שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד, עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי: אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת, וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים, שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד: כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ, יֹרֵד עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן, שֶׁיֹּרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו, כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל הַרְרֵי צִיּוֹן, כִּי שָׁם צִוָּה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה, חַיִּים עַד הָעוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ, הָעֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ, וּבָרְכוּ אֶת יְיָ. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

א **מֹשֶׁה** קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמְסָרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ וִיהוֹשֻׁעַ לִזְקֵנִים וּזְקֵנִים לִנְבִיאִים וּנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הֵם אָמְרוּ שְׁלשָׁה דְבָרִים הֱווּ מְתוּנִים בַּדִּין וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה וַעֲשׂוּ סְיָג לַתּוֹרָה: ב שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מִשְּׁיָרֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הוּא הָיָה אוֹמֵר עַל שְׁלשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים: ג אַנְטִיגְנוֹס אִישׁ סוֹכוֹ קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן הַצַּדִּיק. הוּא הָיָה אוֹמֵר אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס

אלא

פי׳ הגר״א

א משה קבל כו׳: שנאמר (ויקרא כ״ו אלה החקים והמשפטים והתורות כו׳ בהר סיני ביד משה. אדר״ג. ובת״כ פ׳ צו אשר צוה ה׳ את משה בהר סיני כו׳ להי׳ לרבות את כולם שכולם נאמרו כללותיהם ודקדוקיהם מסיני. ובריש פר׳ בהר מה ענין שמיטה אצל הר סיני כו׳ אלא מה שמיטה כו׳ מסיני אף כולם כו׳ ודקדוקיהם מסיני. ובס׳ בחקותי שם בהר סיני ביד משה מלמד שניתנה התורה הלכותיה ודקדוקיה ופירושיה ע״י משה מסיני ודריש שם אלה החקים אלו המדרשות כו׳ ע״ש. ושם. אלה המצות כו׳ שכולם נמסרו למשה מסיני ובירושלמי פ״ב דפאה ריב״ל אמר עליהם ועליהם כל ככל דברי׳ הדברים מקרא משנה תלמוד ואגדה אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה מסיני כו׳ יש דבר ראה זה חדש וגו׳ משיבו חבירו ואומר לו כבר הי׳ לעולמים ע״ש. ובגמ׳ פ״א דברכות (ה׳ א׳) מאי דכתיב ואתנה לך את לוחות כו׳ מלמד שכולם כו׳ מסיני ובפ״ב דמגילה (י״ט ב׳) מאי דכתיב ועליהם ככל הדברים כו׳: ומסרה ליהושע. שנאמר (במדבר כז) ונתת מהודך עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל. ובתמורה (ט״ז א׳) בשעה שנפטר משה רבינו לג״ע כו׳ א״ל רבי כלום הנחתיך שעה אחת והלכתי כו׳ לא כך, כתבת בי (שמות ל״ג) ומשרתו יהושע בן נון לא ימיש כו׳: ויהושע לזקנים. שנאמר (שופטים ב׳ ויעבדו העם את ה׳ כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע אשר ראו את כל מעשה ה׳ וגו׳. אדר״נ: וזקנים לנביאים. שנאמר (ירמי׳ ז׳) ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים יום השכם ושלוח. שם. ותיכף אחרי יהושע כתיב (שופטים א׳) ויעל מלאך ה׳ מן הגלגל וגו׳: ונביאים כו׳ לאנשי כה״ג. שהם היו בימי נביאים האחרונים: הם כו׳. כמ״ש בסנהדרין (ז׳ ב׳) דרש בר קפרא מנא הא מלתא כו׳ הוו מתונים כו׳ דכתיב ולא תעלה במעלות וסמיך ליה ואלה המשפטים. ובספרי ואצוה את שפטי שיהיו מתונים בדין כו׳: והעמידו כו׳. כמ״ש ביבמות (ס״ב ב׳) היו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנאמר בבקר זרע זרעך וגו׳: ועשו סייג כו׳ כדרך שעשתה התורה סייג לדבריה איזהו סייג שעשתה תורה. לדבריה ת״ה. אומר (ויקרא י״ח ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב וגו׳ הרי הוא אומר (שם) איש איש אל שאר בשרו לא תקרבו כו׳ לדבר המביא כו׳ ובמדר״נ פ׳ נשא ק״פ כ׳ כיצד יעשה אדם סייג לדבריו כדרך כו׳ וכ״ה אומר וכל משרת ענבים לא ישתה מכל אשר כו׳ ע״ש: ב על התורה. שנאמר (ירמיה ל״ג) אם לא בריתי יומם ולילה כו׳ וכמ״ש סוף פ״ג דנדרי׳ ופ״ו דפסחים: ועל העבודה. כמ״ש בסוף מגילה (כ״א ב׳) מה״מ א״ר אסי אלמלי מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ שנא׳ (שם) אם לא בריתי כו׳: ועל ג״ח. שנאמר (תהלי׳ פ״ט) כי אמרתי עולם חסד יבנה ונגפ׳ וכ״ב באדר״נ וכתיב (הושע ו) חסד חפצתי ולא זבח ודעת אלקים מעולות ששניהם חביבים מעבודה. גבירושלמי (מגיל׳ פ״ג ושלשתם בפ׳ א׳ (ישעי׳ נ״א ואשים דברי בפיך וגו׳ ת״ת ובצל ידי כסיתך זו ג״ח לנטוע שמים וליסוד ארץ אלו הקרבנות: ג אל תהיו כו׳. כמ״ש בנדרים

פ״ב

אלא הוו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם: ד יוסי בן יועזר איש צרדה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים קבלו מהם. יוסי בן יועזר איש צרדה אומר יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם: ה יוסי בן יוחנן איש ירושלים אומר יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתך. ואל תרבה שיחה עם האשה. באשתו אמרו קל וחומר באשת חברו. מכאן אמרו חכמים כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו ובוטל מדברי תורה וסופו יורש גיהנם: ו יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי קבלו מהם. יהושע בן פרחיה אומר עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות: ז נתאי הארבלי אומר הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפורענות: ח יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם. יהודה בן טבאי אומר אל תעש עצמך

יעורכי

פי' הגר"א

(ס"ב א') תניא לאהבת כו' שלא יאמר אדם אקרא כו' לסוף מאהבה וסוף כו': ויהי כו'. כמ"ש (דברים י"ג) ואותו תראו ועיין בשבת (ל"א א'): ד יהי ביתך כו' שנאמר (דברים י"א) ולדבקה בו ואמרו בספרי וכי אפשר לדבק בו אלא הדבק בחכמים כו': והוי מתאבק כו': ר"ל שתלך תמיד אחריהם כמ"ש (משלי י"ג) הולך את חכמים יחכם ומשלו לחנוני מוכר בשמים שנשאר האבק כו' ובאדר"נ פי' שר"ל שתשב לפניהם על הארץ ותקבל דבריהם באימה ביראה חיע כדרך שקבלו אבותינו מהר סיני באימה כו' וכמ"ש בפ"ג דברכות (כ"א ב') והודעתם לבניך וגו': והוי שותה כו'. כמ"ש (ישעי' נ"ה) הוי כל צמא כו': ה יהי ביתך פתוח כו'. כמו אברהם אבינו שנאמר (בראשית כ"א) ויטע אשל כו' ויקרא שם כו' ואמרו (אדר"נ) ביתו של אברהם אבינו מפולש כו' וכל תבא אכל ושתה ובירך לשמים וכל שהפה שואל מצוי כו': ויהיו עניים כו'. כמ"ש (איוב ל"א) ואכל פתי לבדי ולא אכל יתום ממנה כו' ועי' באדר"נ: ואל תרבה כו'. שמזה נטרד קרח כמ"ש ברבה ח"ש מכאן אמרו כו': ו עשה לך רב. כמ"ש (במכילתא פ' בא) דברו כו' שהיה משה אומר לאהרן למדני ואהרן למשה והיה הדיבור יוצא מבין שניהם; וקנה לך חבר כמ"ש (קהלת ד') יש אחד ואין כו' טובים השנים כו' ונאמר (מלאכי ג') אז נדברו כו' וכמ"ש (ברכות ס"ג ב') מאי דכתיב חרב אל הבדים כו' ולא עוד אלא שמטפשי' שחבירו מעמידו על האמת כמ"ש בפ"ק דמגילה (ה' ב) קרי עליה טובים השנים וגו' ח"ש קנה כמ"ש (משלי כ"ג) אמת קנה וגומ' וכמ"ש (מכות י' א') ומחביר' יותר מהם: והוי דן כו'. כמ"ש בר"פ העדות (שבועות ל' א') בצדק תשפוט עמיתך הוי דן כו': ז הרחק כו'. כמ"ש בת"כ פ' מצורע ובמתני' סוף פי"ב דנגעי' וחלצו מלמד ששניהם חולצין כו' מכאן אמרו אוי לרשע אוי לשכנו. וברבה. יהודה ויששכר וזבולון שכינים של משה ואהרן נאמר יהודה מחקקי ומבני יששכר יודעי בינה לעתים ומזבולון מושכ' בשבט סופר וראובן שכינו של קרח נשתתפו עמו: ואל תתחבר לרשע. כמ"ש (ד"ה ב' ב') בהתחברך עם אחזיהו כו' וגו' כן בהתחבר אמנון ליונדב יהושפט עם אחאב. אדר"נ: ואל תתיאש כו' כמ"ש בפ' הנזקין (גיטין נ"ח ב') מאי דכתיב אשרי אדם מפחד תמיד כו': ח אל תעש כו'. בפ' חולין (קל"ג א') שפתותיכם דברו שקר

אלו

כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּנִין וּכְשֶׁיִּהְיוּ בַּעֲלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְפָנֶיךָ יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּרְשָׁעִים וּכְשֶׁנִּפְטָרִים מִלְּפָנֶיךָ יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כְּזַכָּאִין כְּשֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין: ט שִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטַח אוֹמֵר הֱוֵי מַרְבֶּה לַחֲקוֹר אֶת הָעֵדִים וֶהֱוֵי זָהִיר בִּדְבָרֶיךָ שֶׁמָּא מִתּוֹכָם יִלְמְדוּ לְשַׁקֵּר: י שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן קִבְּלוּ מֵהֶם. שְׁמַעְיָה אוֹמֵר אֱהֹב אֶת הַמְּלָאכָה וּשְׂנָא אֶת הָרַבָּנוּת וְאַל תִּתְוַדַּע לָרָשׁוּת: יא אַבְטַלְיוֹן אוֹמֵר חֲכָמִים הִזָּהֲרוּ בְדִבְרֵיכֶם שֶׁמָּא תָחוּבוּ חוֹבַת גָּלוּת וְתִגְלוּ לִמְקוֹם מַיִם הָרָעִים וְיִשְׁתּוּ הַתַּלְמִידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם וְיָמוּתוּ וְנִמְצָא שֵׁם שָׁמַיִם מִתְחַלֵּל: יב הִלֵּל וְשַׁמַּאי קִבְּלוּ מֵהֶם. הִלֵּל אוֹמֵר הֱוֵי מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן אוֹהֵב שָׁלוֹם וְרוֹדֵף שָׁלוֹם אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקָרְבָן לַתּוֹרָה: יג הוּא הָיָה אוֹמֵר נְגִיד שְׁמָא אֲבַד שְׁמֵהּ וּדְלָא מוֹסִיף יָסֵף וּדְלָא יָלִיף קְטָלָא חַיָּב וּדְאִשְׁתַּמַּשׁ בְּתָגָא חֳלָף: יד הוּא הָיָה אוֹמֵר אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי וּכְשֶׁאֲנִי

לעצמי

פי' הגר"א

אלו עורכי הדיינין: וכשיהיו כו'. כמ"ש (שמות כ"ג ו') לא תטה משפט אביונך בריבו ואמרו במכילתא אביון במצות שהוא רשע ותחשוב שודאי מדבר שקר ועם חביריו האמת: וכשנפטרים כמש"ל בצדק תשפוט כו': ט הוי כו': כמ"ש (דברים י"ג ט"ו) ודרשת כו'. ומראורייתא אחד דיני כו': והוי זהיר כו'. שנאמר (שמות כ"ג) מדבר שקר תרחק מן הגורם: י אהוב את כו'. כשם שהתורה ניתנה בברית כו' שנאמר (שמות כ' ט') ששת ימים תעבוד ועשית כו'. אדר"נ. ואמרו (ז"ח בראי' דף ה') כבר קדמך יוצרך שנא' ויכל אלהי' וגו' ואמרינן בפ"א דקידושין (ל' ב') ראה חיים עם כו'. חייב ללמדו אומנות כו' ואמרינן (כ"מ ל' ב') והודעת אותם זה בית חייהם: ושנאם' כו'. כמ"ש (פסחים פ"ז ב') או לרבנות שמקברת כו' ולמדו מיוסף ואמרו באגדה נואף אשה חסר לב זה המקבל הרבנות: ואל כו'. כמ"ש (משלי כ"ח) לעלוקה שתי כו' זה המינות והרשות ואמרי' הרחק מעליה כו' ועיין בפ"ק דע"ז (י"ז א'): יא חכמים הזהרו כו'. כמו שנזהרת התורה בדברי' כמ"ש (סנהדרין ל"ח ב') כל מקום שפקרו המינים תשובתן בצידן כו': יב הוי מתלמידיו של אהרן. כמ"ש (מלאכי ב') בריתי היתה אתו החיים והשלום: אוהב כו'. כמ"ש (תהלים ל"ד) בקש שלום ורדפהו בקשהו ממקומך כו' וכמ"ש במשה רבינו (במדבר י"ד) וילך אל דתן ואבירם ואמרו (סנהדרין ק"י א') מכאן כו' וישלח מלאכי' בחיי סיחון כו'. ואע"פ שאמר לו הקב"ה להלחם עמו: אוהב שלום ורודף שלום. בירושלמי פ"ב דפא' בקש שלום ורדפהו בקשהו ממקומך ורדפהו במקום אחר וכמ"ש (ויקרא י"ט) ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה: ומקרבן לתורה. כמ"ש (בראשית י"ב ואת הנפש (סנהדרין צ"ט): יג נגד כו'. באדר"נ שלא יוציא לו שם במלכות ונותני' בו עינים והורגים ונוטלים ממונו. ושם בספ"א אל תתודע לרשות כו' ונטלו כל ממנו ע"ז נאמר מברך רעהו כו' וכן אמרו בגמרא: ודלא מוסיף יסף, אמרו בסוף תענית מן הלילה על היום. תקבריה אמיה. לפי שנאמר (ירמיה ל"ג) אם לא בריתי יומם ולילה כו' שמים וארץ כו' ושמים נגד יום וארץ נגד לילה והיא אמו כמ"ש (שירים א') בני אמי כו' (איוב א') ערום יצאתי כו' אשוב שמה: ודלא יליף. כמ"ש (דברים ד') השמר לך ושמור נפשך כו' מלה"ר כו': ודאשתמש כו'. כמ"ש בנדרים ס"ב וכ"ת בלשנר כו': יד אם אין כו'. כמ"ש (תהלים מ"ט) אח לא פדה כו': וכשאני כו'. כמ"ש (איוב ט') ומה יצדק אנוש אף כי אנוש כו' וכיוצא הרבה: ואם לא כו' כמ"ש (קהלת ט' י') כל אשר תמצא כו'

לעצמי מה אני ואם לא עכשיו אימתי: טו שמאי אומר עשה תורתך קבע אמור מעט ועשה הרבה והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות: טז רבן גמליאל היה אומר עשה לך רב והסתלק מן הספק ואל תרבה לעשר אמדות: יז שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה. ולא המדרש עקר אלא המעשה. וכל המרבה דברים מביא חטא: יח רבן שמעון בן גמליאל אומר על שלשה דברים העולם קים על האמת ועל הדין ועל השלום שנאמר אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם:

רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר: עלינו. קדיש יתום

פרק שני

כל ישראל וכו'

א רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעשה ותפארת לו מן האדם. והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות. והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עברה כנגד הפסדה. הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה.

דע

פי' הגר"א

כו' כי אין מעשה כו' ואמרינן בפ"ב דשבת ודקאמר שלמה כי לכלב חי כו': טו עשה תורתך קבע. כמ"ש בפ"ב דיומא והרות. בס עשה אותם קבע ואל כו': ומלאכתך עראי. כמ"ש בפ"ו דברכות (ל"ה ב') ואספת דגנך כו': אמור כו' כמ"ש בב"מ (פ"ז א') כתיב ואקחה פת כו' ואל תבקר כו' מכאן לצדיקים שאומרים מעט כו': והוי כו'. כמ"ש (משלי ט"ו ט"ז) טוב כו': טז ר"ג אומר עשה כו'. פירש הרמב"ם שהכל דבר אחד שיעשה לו רב כו'. להסתלק כו' וכן אל תרבה כו' מפני הספק. וכמ"ש (ויקרא י"ז). ולא ידע ונשא עונו ע"ז ידוו כל הדווים: יז ולא מצאתי כו'. כמ"ש (משלי י"ז) גם אויל מחריש כו' ועי' סוף פ"ט דפסחים ונאמר (משלי י') וחושך שפתיו משכיל: ולא המדרש כו' כמ"ש בספ"ב דברכות (י"ז א') שכל טוב לכל עושיהם ללומדיהם לא נאמר אלא לעושיהם לעושים כו': וכל המרבה כו'. כמ"ש (משלי י' י"ט) ברוב דברים לא יחדל פשע:

פרק ב א כל שהיא כו'. כמ"ש (משלי ג' ד') ומצא חן ושכל כו' אלקים ואדם: והוי כו' כמ"ש (משלי ה') אורח חיים פן תפלס נעו מעגלותיה לא תדע ועי' רשי שם ובילקוט ר"פ עקב: והוי מחשב כו'. כמ"ש (שם ד')) פלס מעגל רגליך וכל דרכיך יכונו ובמדרש בחוקותי חשבתי דרכי ואשיבה רגלי כו' חשבתי הפסד מצוה כו' ובפ"ב דב"ב (ע"ה) באו חשבון אלו שמחשבין כו' והסתכל כו'. כמ"ש ביתרו פרק כ' ונדרים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו זו הבושה כו'

דַּע מַה לְּמַעְלָה מִמְּךָ עַיִן רוֹאָה וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִים: ב רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא אוֹמֵר יָפֶה תַלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ שֶׁיְּגִיעַת שְׁנֵיהֶם מַשְׁכַּחַת עָוֹן. וְכָל תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּהּ מְלָאכָה סוֹפָהּ בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עָוֹן. וְכָל הָעוֹסְקִים עִם הַצִּבּוּר יִהְיוּ עוֹסְקִים עִמָּהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתָם מְסַיַּעְתָּם וְצִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד וְאַתֶּם מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם שָׂכָר הַרְבֵּה כְּאִלּוּ עֲשִׂיתֶם: ג הֱווּ זְהִירִין בָּרָשׁוּת שֶׁאֵין מְקָרְבִין לוֹ לָאָדָם אֶלָּא לְצֹרֶךְ עַצְמָן. נִרְאִין כְּאוֹהֲבִין בִּשְׁעַת הֲנָאָתָן וְאֵין עוֹמְדִין לוֹ לָאָדָם בִּשְׁעַת דָּחְקוֹ: ד הוּא הָיָה אוֹמֵר עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנְךָ כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ. בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנֶךָ: ה הִלֵּל אוֹמֵר אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר וְאַל תַּאֲמִין בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ וְאַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ וְאַל תֹּאמַר דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשַׁר לִשְׁמוֹעַ שֶׁסּוֹפוֹ לְהִשָּׁמַע וְאַל תֹּאמַר לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה שֶׁמָּא לֹא תִפָּנֶה: ו הוּא הָיָה אוֹמֵר אֵין בּוּר יְרֵא חֵטְא וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד וְלֹא הַבַּיְשָׁן לָמֵד וְלֹא הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד וְלֹא כָּל הַמַּרְבֶּה בִסְחוֹרָה מַחְכִּים וּבְמָקוֹם

שאין

פי׳ הגר״א

כו׳ : דע כו׳ עין כו׳ כמ״ש (איוב ל״א) כי עיניו על כל דרכי איש וכל צעדי יספור. (ירמיה ל״ב) אשר עיניך פקוחות על כל דרכי כו׳ (משלי ה׳) כי נכח עיני ה׳ דרכי איש כו׳. ועי׳ בילקוט וכיוצא הרבה : ואזן כו׳. כמ״ש (תילים צ״ד) הנטע אזן הלא ישמע כו׳ : וכל מעשיך כו׳. כמ״ש (איוב ל״ז) וביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשיהו : ב יפה ת״ת כו׳. כמ״ש (קהלת ז) טובה חכמה עם נחלה ועיין ילקוט שם : וכל תורה כו׳. כמ״ש ברפ״ו דברכות ת״ר ואספת דגנך כו׳. וצדקתו עומדת לעד. כמ״ש (ברכות ל״ב) ואנכי לא אשכחך זה מעשה סיני הן על כפים חקותיך. (תענית א׳) : ואתם כו׳. פי׳ הרמב״ם שאף שימניע עשיית מצוה כו׳ וכמ״ש בפ״א דברכות ופ״ו דשבת (ס״ג) מאי ולחשבי שמו כו׳ (מכות ה׳) וכמ״ש ע״ס שנים כו׳ אם כך ענש הכתוב לנטפל כו׳ ק״ו לעושי כו׳ : ג הוו כו׳ כמשי״ל פ״א : ד הוא היה כו׳ עשה כו׳. כמ״ש (שמואל ב׳ כ״ג) מושל באדם צדיק מושל ביראת אלקים וכמ״ש בפ״ג דמ״ק : בטל כו׳. כמ״ש בפ״א דנסין (ד׳) דום לה׳ כו׳ והשכם כו׳ : אל תפרוש. כמ״ש (שמות י״ז) ויקחו אבן וישימו תחתיו ועיין בפ״א דתענית : ה ואל תאמין כו׳. כמ״ש (יחזקאל ל״ג) ובשוב צדיק מצדקתו כו׳ וכמ״ש בפ״ד דברכות : ואל תדין כו׳. כמ״ש (בראשית ו׳) הנפילים כו׳ : ואל תאמר כו׳. פי׳ שלא תאמר דבר בסתר ותאמר איני חושש שאי אפשר להתגלות הדבר הזה וכמ״ש (קהלת י׳) ובחדר משכבך כו׳ כי עוף השמים כו׳ ועיי׳ פ״א דב״ב : ואל תאמר לכשאפנה אשנה כו׳. כמ״ש (משלי כ״ז) אל תתהלל ביום מחר כי כו׳ : ו ולא הביישן למד כמ״ש (משלי ל׳) אם נבלת בהתנשא ואם זמות כו׳ : ואין הקפדן מלמד. כמ״ש בסו׳ ברכות. ודבר ה׳ אל משה פנים כו׳ כשם שאני הסברתי כו׳ חרב בכעס כו׳ : ולא כל כו׳. כמ״ש בר״ש פ״ח דעירובין

כ״ח

שאין אנשים השתדל להיות איש: ז אף הוא ראה גלגלת אחת שצפה על פני המים אמר לה על דאטפת אטפוך וסוף מטיפיך יטופון: ח הוא היה אומר מרבה בשר מרבה רמה. מרבה נכסים מרבה דאגה. מרבה נשים מרבה כשפים. מרבה שפחות מרבה זמה. מרבה עבדים מרבה גזל. מרבה תורה מרבה חיים. מרבה ישיבה מרבה חכמה. מרבה עצה מרבה תבונה. מרבה צדקה מרבה שלום קנה שם טוב קנה לעצמו. קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא: ט רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי. הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת: י חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי ואלו הן רבי אליעזר בן הורקנוס רבי יהושע בן חנניא רבי יוסי הכהן רבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך: יא הוא היה מונה שבחם. (רבי) אליעזר בן הורקנוס בור סוד שאינו מאבד טפה (רבי) יהושע בן חנניא אשרי יולדתו. (רבי) יוסי הכהן חסיד. (רבי) שמעון בן נתנאל ירא חטא. (רבי) אלעזר בן ערך כמעין המתגבר: יב הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את כלם: אבא שאול אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף

מאזנים

פי' הגר"א

(נ"ת א') ולא מעבר לים היא לא תמצא לא בסתרני כו': ז על דאטפי כו'. כמ"ש (שמות כ"א) והאלהים אנה לידו מרשעים יצא רשע כו' וכמ"ש (מכות י' ב') שמזמנן לפונדק אחד כו': ח מרבה בשר כו'. כמ"ש (איוב י"ד) אך בשרו עליו יכאב: מרבה נכסים כו'. כמ"ש (קהלת ב') כי כל ימיו כו' גם בלילה כו'. מרבה נשים כו' כמ"ש (יחזקאל י"ג) המספחות כו' וכן נאמר מכשפה בלשון נקיבה: מרבה שפחות כו'. כמ"ש בעזרא (י') ואיל צאן ואמרו שכולת שפחה חרופה בסלו כמ"ש קדקד שער מתהלך באשמיו על אשם שפחה חרופה כמ"ש דהיא שכיחא חילא: מרבה עבדים כו'. כמ"ש ששה דברים צוה כנען את בניו אהבו את הגזל וכמ"ש כנען בידו מאזני מרמה: מרבה תורה כו'. כמ"ש (משלי ג') כי ארך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך ונאמר (משלי ט') כי בי ירבו ימיך: מרבה ישיבה כו'. כמ"ש בפ"א דתענית (ז' א') מאי דכתיב ברזל בברזל יחד ואיש כו' והיינו דאמר ר"ת הרבה כו': מרבה עצה כו'. כמ"ש (משלי י"ב) שומע לעצה חכם. (ישעי' מ') את מי נועץ ויבינהו: מרבה צדקה כו'. כמ"ש (ישעיה כ"ז) או יחזיק במעוזי יעשה שלום כו': קנה שם כו'. כמ"ש (משלי כ"ב) נבחר שם כו' (קהלת ז') טוב שם משמן טוב וכמ"ש במדרש שם: קנה לו דברי תורה כו'. כמ"ש (דברים ל') כי היא חייך ואורך ימיך וכמ"ש בספ"ק דקידושין (מ' א') ט כי לכך נוצרת כמ"ש (איוב ה') כי אדם לעמל יולד ואמרינן בפרק חלק (צ"ט ב') איני יודע אם לעמל פה כו'

מאזנים ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם ואלעזר בן ערך בכף שניה מכריע את כלם: יג אמר להם צאו וראו איזו היא דרך טובה שידבק בה האדם. רבי אליעזר אומר עין טובה רבי יהושע אומר חבר טוב רבי יוסי אומר שכן טוב רבי שמעון אומר הרואה את הנולד רבי אלעזר אומר לב טוב. אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם: יד אמר להם צאו וראו איזו היא דרך רעה שיתרחק ממנה האדם. רבי אליעזר אומר עין רעה רבי יהושע אומר חבר רע רבי יוסי אומר שכן רע רבי שמעון אומר הלוה ואינו משלם אחד הלוה מן האדם כלוה מן המקום שנאמר לוה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן רבי אלעזר אומר לב רע. אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם: טו הם אמרו שלשה דברים. רבי אליעזר אומר יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך ואל תהי נוח לכעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש: טז רבי יהושע אומר עין הרע ויצר

הרע

פי' הגר"א

כו' כשהוא אומר כי אכף כו' ועדיין כו' כשהוא אומר לא ימיש כו': **יג** עין טובה. כמ"ש (משלי כ"ב) טוב עין הוא יברך: חבר טוב. כמ"ש (שם ג') ללצים כו' ולענוים יתן חן ועיין יומא (ל"ח ב'): שכן טוב. כנ"ל בפ"א מרגל יהודה שנאמ' יהודה מחקקי כו': הרואה את הנולד. כמ"ש (קהלת ב') החכם עיניו בראשו כו' ואמרו (ס"ר) שם וירושלמי סוטה (ח"ט) בראשיתו רואה כו': לב טוב כמ"ש (משלי ט"ו) וטוב לב כו' הרבה מקראות בזה: שבכלל כו'. כמ"ש בירושלמי (ברכות פ"א ע"ש) תנה בני לבך לי כו' אין יהבת לבך לי אנא ידעת דאת כולה דילי: **יד** עין רעה. כמ"ש (משלי י"א) וסונע בר כו': חבר רע. כמ"ש (שם ג') אם ללצים כו': שכן רע כמש"ל בפ"א: לב רע. כמ"ש (במדבר ט"ו) ולא תתורו כו' ואמרו (מ"ר שם) עינא ולבא תרי סרסורי כו' העין הולך אחר הלב כו' ועיין בילקוט ס"פ שלח ח"ש רואה כו' שבכלל דבריו כו': **טו** ואל תהי כו'. כמ"ש (קהלת ז') אל תבהל כו' כי כעס כו' ואמרו (שבת ק"ה ב') לא יהיה בך אל זר כו': ושוב כו'. כמ"ש בספכ"ג דשבת שנאמר בכל עת יהיו בגדיך לבנים כו': והוי מתחמם כו'. כמ"ש (ישעיה ב') לכו ונלכה באור ה' וכמ"ש (בראשית י"ג) וגם ללוט ההלך כו' מי גרם הליכתו עם אברהם ולמד ממעשיו ויפצר בם מאד כו': והוי זהיר כו'. כמ"ש (מלכים ב' ה') וצרעת נעמן כו' ועיין בפי' הרמב"ם [ובאגרת הפרד נא מעלי ז"ש והוי זהיר בגחלתן כו' שגרם לו פרידת עולם ר"ל שנאמר (דברים כ"ג) לא יבא כו']: **טז** עין הרע כו'. שכולם היו בבלעם והוציאו אותו מן העולם וכמ"ש בפ"ה

נתתקן י"ג

הָרָע וְשִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: יז רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר יְהִי מָמוֹן חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וְהַתְקֵן עַצְמְךָ לִלְמוֹד תּוֹרָה שֶׁאֵינָהּ יְרֻשָּׁה לָךְ וְכָל מַעֲשֶׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם: יח רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הֱוֵי זָהִיר בִּקְרִיאַת שְׁמַע וּבִתְפִלָּה וּכְשֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל אַל תַּעַשׂ תְּפִלָּתְךָ קֶבַע אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר כִּי חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְנִחָם עַל הָרָעָה. וְאַל תְּהִי רָשָׁע בִּפְנֵי עַצְמֶךָ: יט רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר הֱוֵי שָׁקוּד לִלְמוֹד תּוֹרָה וְדַע מַה שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס וְדַע לִפְנֵי מִי אַתָּה עָמֵל וּמִי הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: כ רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר הַיּוֹם קָצֵר וְהַמְּלָאכָה מְרֻבָּה וְהַפּוֹעֲלִים עֲצֵלִים וְהַשָּׂכָר הַרְבֵּה וּבַעַל הַבַּיִת דּוֹחֵק: כא הוּא הָיָה אוֹמֵר לֹא עָלֶיךָ הַמְּלָאכָה לִגְמוֹר וְלֹא אַתָּה בֶן חוֹרִין לְהִבָּטֵל מִמֶּנָּה אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה נוֹתְנִין לְךָ שָׂכָר הַרְבֵּה וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ וְדַע שֶׁמַּתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא:

רבי חנניא וכו׳

פרק שלישי

כל ישראל וכו׳

א עֲקַבְיָא בֶּן מַהֲלַלְאֵל אוֹמֵר הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה. דַּע מֵאַיִן בָּאתָ וּלְאָן אַתָּה

הולך

פי׳ הגר״א

יז והתקן כו׳. כמ״ש (מ״ר פ׳ פנחס) יפקוד אלהי הרוחות כו׳ קח לך את כו׳ א״ל הקב״ה בניך יהיו יושבין ויתושע כו׳ ואמרו (יומא ע״ב ב׳) שלשה כתרים הן זר ארון כו׳ כתר תורה עדיין כו׳: וכל מעשיך. כמ״ש (משלי ג׳) בכל דרכיך דעהו כו׳ ואמרו איזה פרשה קטנה כו׳ ועיי׳ סוף ברכות (ס״ג א): יט הוי שקוד כו׳. כמ״ש (משלי ח׳) לשקוד על דלתותי יום יום כו׳: ודע לפני כו׳. כנ״ל בכל דרכיך דעהו: ונאמן כו׳. כמ״ש בת״כ פרשת א״מ אני ה׳ נאמן לשלם שכר וכמ״ש בפ״ד דמנחות (מ״ד א׳): כ היום קצר. כמ״ש (איוב ח׳) כי צל ימינו כו׳ וכיוצא: והמלאכה מרובה. כמ״ש (שם יא) ארוכה מארץ מדה ורחבה כו׳: והשכר הרבה כמ״ש (משלי ח׳) וכל חפצים לא ישוו בה וכיוצא: ובעל הבית דוחק. כמ״ש (יהושע א׳) לא ימיש כו׳ (דברים ד׳) ופן יסורו כו׳: כא לא עליך כו׳ ולא כו׳. כמ״ש (דברים יא) אשר אנכי מצוה אתכם היום שלא תאמר כו׳ ארוכה מארץ מדה כו׳ שכיר יום אתה עג ירצה כשכיר יום ועכ״ת ובמ״ש: ודע כו׳ כמ״ש (סוף חולין) למען יאריכון ימיך בעולם שכולו ארוך ולמען ייטב כו׳ וכמ״ש (משלי לא) ותשחק ליום אחרון עי״ש (כ״ל יעמ״ש):

פרק ג׳ א הסתכל בשלשה פי׳ כמ״ש (קהלת יב) חכור את בוראך כו׳ ודרש ר״ע (מ״ר פ׳ מצורע) באר יה ליחה סרוחה בורה זה ריטה ותולעה בוראך זה ממ״ה הקב״ה ועיי״ש.

נאמרו

הולך ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון. מאין באת מטפה סרוחה. ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה. ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: ב רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו: ג רבי חנינא בן תרדיון אומר שנים שיושבין ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים שנאמר ובמושב לצים לא ישב. אבל שנים שיושבין ויש ביניהם דברי תורה שכינה שרויה ביניהם שנאמר אז נדברו יראי יי איש אל רעהו ויקשב יי וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יי ולחושבי שמו. אין לי אלא שנים מנין אפילו אחד שיושב ועוסק בתורה שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר שנאמר ישב בדד וידום כי נטל עליו: ד רבי שמעון אומר שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו מזבחי מתים שנאמר כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום. אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו משלחנו של מקום. שנאמר וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהוה: ה רבי חנינא בן חכינאי אומר הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו: ו רבי נחוניא בן הקנה אומר כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ

וכל

פי' הגר"א

ואמרו בסוטה כתב ועפר ומים מים זהו מאין באת ועפר לאן אתה הולך וכתב ולפני מי כמ"ש (איוב ל"ז) וביד כל אדם יחתום כו': מאין באת כו'. כמ"ש (תהלים נ"א) הן בעון, חוללתי כו'. (איוב י"ג) מי יתן טהור מטמא כו': ולאן כו'. כמ"ש (בראשית ג') כי עפר אתה כו' (קהלת יב) וישב העפר כו' וכתיב (איוב כ"ה) אנוש רמה ובן אדם תולעה כו' ולפני מי כו'. כמ"ש (קהלת יא) ודע כי על כל כו' (קהלת יב) כי את כל מעשה האלקים יביא כו': ב הוי מתפלל כו' כמ"ש (חבקוק א') ותעשה אדם כדגי הים כו' ואמרו בפ"ק דע"ז מה דגים שבים כל הגדול כו' והיינו דתנן ר"ח ס"ה כו': שנאמר ובמושב לצים כו' ר"ל שנאמר בסיפא דקרא כי אם בתורת ה' כו' ועיי' ברמב"ם וכמ"ש (ישעי' כ"ח) וגם אלה ביין שגו ובשכר תעו כהן ונביא כו' כי כל כו' את מי יורה דעה כו': ה ר"ח כו' ומפנה כו'. כמ"ש (דברים ד') ופן יסורו, מלבבך כו' וכתיב (שם) ושמור נפשך כו': ו כל המקבל כו'. עול מלכות כמ"ש בפ"ה דעירובין חרות על הלוחות חירות ממלכיות ואמרו בפ"ק דבבא בתרא ויחלו מעט ממשא מלך כו' ע"ש: ועול ד"א. כמ"ש בפ"ג דברכות ולא

שד

וְכָל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עֹל תּוֹרָה נוֹתְנִין עָלָיו עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ: ז רַבִּי חֲלַפְתָּא בֶּן דּוֹסָא אִישׁ כְּפַר חֲנַנְיָא אוֹמֵר עֲשָׂרָה שֶׁיּוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵינֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל. וּמִנַּיִן אֲפִילוּ חֲמִשָּׁה שֶׁנֶּאֱמַר וַאֲגֻדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יְסָדָהּ. וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁלֹשָׁה שֶׁנֶּאֱמַר בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט. וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁנַיִם שֶׁנֶּאֱמַר אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע. וּמִנַּיִן אֲפִילוּ אֶחָד שֶׁנֶּאֱמַר בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת שְׁמִי אָבֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ: ח רַבִּי אֶלְעָזָר אִישׁ בַּרְתּוֹתָא אוֹמֵר תֶּן לוֹ מִשֶּׁלּוֹ שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ שֶׁלּוֹ וְכֵן בְּדָוִד הוּא אוֹמֵר כִּי מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ: ט רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר הַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְשׁוֹנֶה וּמַפְסִיק מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר מַה נָּאֶה אִילָן זֶה מַה נָּאֶה נִיר זֶה מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: י רַבִּי דוֹסְתָּאִי בַּר יַנַּאי מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ שֶׁנֶּאֱמַר רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ. יָכוֹל אֲפִילוּ תָּקְפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ תַּלְמוּד לוֹמַר וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ הָא אֵינוֹ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ עַד שֶׁיֵּשֵׁב וִיסִירֵם מִלִּבּוֹ: יא רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא אוֹמֵר כֹּל שֶׁיִּרְאַת חֶטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת. וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ קוֹדֶמֶת

ליראת

פי׳ הגר״א

עד אלא שאחרים כו׳ שנאמר ועמדו זרים כו׳ בזמן שישראל עושים כו׳ שנאמר ועמדו זרים כו׳: וכל הפורק כו׳. כמ״ש ובזמן שאין עושים שנאמר ואספת דגנך ולא עוד אלא כו׳ שנאמר ועבדת כו׳ ר״ל כמ״ש תחת אשר כו׳ ועבדת הרי עול מלכות ועול ד״א ועבדת ואספת כנ״ל: ט ושונה. כמ״ש בפ״ב דחגיגה כל הפוסק כו׳ שנאמר הקוטפים כו׳ ובפ״ה דב״ב כל הפורש מד״ת כו׳ שנאמר מהאש יצאו כו׳: יא כל שיראת כו׳. כמ״ש (תהלים קי״א) ראשית חכמה יראת ה׳ כו׳: כל שמעשיו כו׳. כמ״ש בפ״ב דשבת (ל״א א׳) מאי דכתיב והית אמונת עתיך כו׳ ואפ״ה אי יראת ה׳ כו׳ ושם ויאמר לאדם הן יראת ד׳ כו׳ ועתה כו׳: יב כל שרוח כו׳ כמ״ש (משלי ב׳) ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם: שינה של שחרית כמ״ש (משלי כ״ו) הדלת תסוב על צירה ועצל כו׳. אדר״ן: יין של צהרים. כמ״ש (קהלת י׳) אשריך ארץ כו׳ בגבורה ולא בשתי ועיין אדר״ן. ושיחת הילדים: שמבטלין מד״ת ואדם נמשך אחריהם ונאמר לא ימוש כו׳. שם ע״ש. וישיבת כו׳ כמ״ש אשרי האיש כו׳ כי אם כו׳: יג המחלל כו׳. כמ״ש (יחזקאל כ״ב) קדשי בזית כו׳ (שמואל א׳ ב׳) למה תבעטו בזבחי כו׳. והמבזה כו׳. כמ״ש כל המבזה את כו׳ שנאמר אלקי מסכה כו׳ חג המצות כו׳ והמלבין כו׳ כמ״ש בספ״ו דברכות נוח כו׳ שנאמר היא מוצאת כו׳: והמפר כו׳ והמגלה כו׳. כמ״ש בפ׳ חלק ד״א כי דבר ה׳ בזה זה המגלה פנים בתורה ואת מצותו הפר זה המפר ברית בשר הכרת בעוה״ז

תכרת

ליראת חטאו אין חכמתו מתקימת: יב הוא היה אומר כל שמעשיו מרבין מחכמתו חכמתו מתקימת. וכל שחכמתו מרבה ממעשיו אין חכמתו מתקימת: יג הוא היה אומר כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו: יד רבי דוסא בן הרכינס אומר שנה של שחרית ויין של צהרים ושיחת הילדים וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ מוציאין את האדם מן העולם: טו רבי אלעזר המודעי אומר המחלל את הקדשים והמבזה את המועדות והמלבין פני חברו ברבים והמפר בריתו של אברהם אבינו והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא: טז רבי ישמעאל אומר הוי קל לראש ונוח לתשחורת והוי מקבל את כל האדם בשמחה: יז רבי עקיבא אומר שחוק וקלות ראש מרגילין את האדם לערוה. מסורת סיג לתורה מעשרות סיג לעשר נדרים סיג לפרישות. סיג לחכמה שתיקה: יח הוא היה אומר חביב אדם שנברא בצלם.

חבה

פי׳ הגר״א

חכרת בעוה״ב מכאן אר״א המודעי כו׳: **יז** מסורת כו׳ כמ״ש במגילה (ג׳ א׳) ונדרים. ויבינו במקרא כו׳. מעשרות כו׳ כמ״ש בפ״ק דתענית עשר בשביל שתתעשר כו׳ ובחנוני נא כו׳. נדרים סיג כו׳. כמ״ש (תהלי׳ קי״ט) ואקיימה כו׳ וכמ״ש בפ״ק דנדרים לזרזי עצמו ונא׳ חי ה׳ שכבי כו׳ ואמרו ליצרו נשבע כו׳. סיג כו׳. כמ״ש (משלי י׳) והשך שפתיו משכיל וכן (שם י״ז) חשך אמריו יודע דעת כו׳ (משלי י״ז) אוטם שפתיו נבון: **יח** שבו נברא העולם. כמ״ש (משלי ג׳) ה׳ בחכמה יסד ארץ וכו׳ כונן שמים וכו׳ ואמרו בראשית ברא אין ראשית אלא תורה שנאמר ראשית חכמה: **יט** הכל צפוי כמ״ש (ירמיה ל״ב) הממני יפלא כל דבר וכיוצא בזה: והרשות כו׳. כמ״ש (דברים ל׳) א הנה נתתי לפניך כו׳ ובחרת כו׳ ואמרו הכל בידי שמים חוץ מי״ש שנאמר ועתה מה כו׳: ובטוב כו׳. כמ״ש (תהלים ס״ב) ולך ה׳ חסד כי כו׳ וכמ״ש בפ״ק דר״ה (י״ז א׳) בתחלה ואמת ואח״כ ורב חסד: **כ** הכל כו׳. כמ״ש (שם) כי אתה תשלם כו׳. כמ״ש (איוב י״ח) ועל שבכה יתהלך: יהיד כו׳. כמ״ש (איוב ל״ז) וביד כל אדם יחתום: והכל מתוקן כמ״ש (איוב מ׳) יכרו עליו חברים וכמ״ש בפ״ח דב״ב: **כא** אם אין חכמה כו׳. כמ״ש (תהלים קי״א) שם טוב כו׳ ונאמר (משלי ב׳) אם לבינה תקרא כו׳ אז תבין יראת ה׳: אם אין יראה כו׳ כמ״ש (תלים שם) ראשית חכמה יראת כו׳: אם אין בינה כו׳. כמ״ש (משלי ט״ו) לב נבון יבקש דעת ונאמר (משלי ב׳) אם לבינה תקרא כו׳ אז כו׳ ודעת אלקים תמצא: ונאמר (משלי ט׳) תחלת חכמה יראת ה׳ ודעת קדושים בינה והקשיב לדעת בינה: אם אין קמח כמ״ש בפ״ו דברכות ואספת דגניך הנהג כו׳ אם אין תורה כו׳ כמ״ש (דברים כ״ח) תחת אשר לא עבדת כו׳ בעירום וברעב כו׳ ונאמר (ויקרא כ״ו) אם באלה כו׳ כשברי לכם מטה לחם כו׳: **כב** קינין ופתחי נדה הן הן גופי הלכות פי׳ אף שלכאורה דיני הקינין והנדי כל פרטיה הוא לפי כללי החשבון כמ״ש במס׳ קנין כמה דברים ע״פ חשבון וכן בנדה ימי הזיבה,

נתנדוי

חבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם שנאמר כי בצלם אלהים עשה את האדם: חביבין ישראל שנקראו בנים למקום. חבה יתרה נודעת להם שנקראו בנים למקום שנאמר בנים אתם ליהוה אלהיכם: חביבין ישראל שנתן להם כלי חמדה חבה יתרה נודעת להם שנתן להם כלי חמדה שנאמר כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו: יט הכל צפוי והרשות נתונה ובטוב העולם נדון והכל לפי רוב המעשה: כ הוא היה אומר הכל נתון בערבון ומצודה פרוסה על כל החיים החנות פתוחה והחנוני מקיף והפנקס פתוח והיד כותבת וכל הרוצה ללוות יבא וילוה והגבאים מחזירין תדיר בכל יום ונפרעין מן האדם מדעתו ושלא מדעתו ויש להם על מה שיסמוכו והדין דין אמת והכל מתקן לסעודה: כא רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה אין דרך ארץ אם אין דרך ארץ אין תורה אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכמה אם אין דעת אין בינה אם אין בינה אין דעת אם אין קמח אין תורה אם אין תורה אין קמח: כב הוא היה אומר כל שחכמתו מרבה ממעשיו למה הוא דומה לאילן שענפיו מרובין ושרשיו מועטין והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו שנאמר והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב ושכן חררים במדבר ארץ מלחה ולא תשב. אבל כל שמעשיו מרבין מחכמתו למה הוא דומה לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרבין שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזין אותו ממקומו שנאמר והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חם והיה עלהו רענן ובשנת בצרת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי: כג רבי אלעזר (בן) חסמא אומר קנין ופתחי נדה הן הן גופי הלכות. תקופות וגמטריאות פרפראות לחכמה: רבי חנניא וכו'

בן

פי' הגר"א

והנדרי והמעות ה"א שלא הוצרך להם בתחלה רק הכללי כל הפרטים נעשו ע"י בללי החשבון לזה אמר קנין כו'. הן הן גופי הלכות ר"ל שניתנו מסיני א"כ ה"א החשבון תקופות גמטריאות ג"כ גופי הלכות לז"א תקפות כו' פרפראות לחכמה. תקופות כו' כמ"ש בפ"ז דשבת שנאמר כי היא חכמתכם כו':

תוי

פרק רביעי

כל ישראל וכו'

א בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל מלמדי השכלתי (כי עדותיך שיחה לי): איזהו גבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפים מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר: איזהו עשיר השמח בחלקו שנאמר יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא: איזהו מכבד המכבד את הבריות שנאמר כי מכבדי אכבד ובזי יקלו: ב בן עזאי אומר הוי רץ למצוה קלה ובורח מן העברה שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה ששכר מצוה מצוה ושכר עברה עברה: ג הוא היה אומר אל תהי בז לכל אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך אדם שאין לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום: ד רבי לויטס איש יבנה אומר מאד מאד הוי שפל רוח שתקות אנוש רמה: ה רבי יוחנן בן ברוקא אומר כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי אחד שוגג ואחד מזיד בחלול השם: ו רבי ישמעאל בר רבי יוסי אומר הלומד על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד והלומד על מנת לעשות מספיקין בידו ללמוד וללמד לשמור

ולעשות

פי' הגר"א

פרק ד ב הוי רץ למצוה קלה כו'. בירושלמי פ"א דפאה ארח חיים פן תפלס נעו מעגלותיה לא תדע. טלטל הקב"ה מתן שכר של עשי מצות כדי שיהיו עושין אותם באמנה ושם כתיב מכל משמר נצור לבך כי ממנו תוצאות חיים מכל שיש לך בתורה השמר שאין אתה יודע מאיזה מהן יוציא לך חיים השוה הכתוב מצוה קלה שבקלות לחמורה שבחמורות קלה שבקלות זה שילוח הקן ומצות חמורה שבחמורות זה כבוד אב ואם ובשתיהן כתיב והארכת ימים ובספרי פ' ראה כל הדבר אשר אנכי מצוה כו' שתהא חביבת עליך מצוה קלה כחמורה ושם לשמור כל המצות כו' שתהא כו' ושם לשמור ולעשות את כל המצוה כו' שתהא כו' וכמ"ש (דברים ד') אז יבדיל כו' (מכות י' א') ואמרו יודע היה משה שאינן קולטות כו' ראה כמה רץ על חצי מצוה שלא הגיע זמנה: ובורח כו'. כמ"ש (משלי ד') מכל משמר נצור כו' כי ממני כו': שמצוה כו' שנאמר אם בחקתי תלכו כו' אם לא תשמעו כו'. ועבירה גוררת כו'. ספרי פרשה ראה כי יהיה איש שונא לרעהו וארב לו מכאן אמרו עבר אדם על עבירה קלה סופו לעבור על עבירה חמורה עבר על מצות ואהבת לרעך כמוך כו' ח"ש ובורח מן כו': ששכר מצות כו' כמ"ש בפ"ק דר"ב מאי דכתיב רודף צדקת כו' הקב"ה ממציא לו כו': ושכר כו'. כמ"ש (יחזקאל ג') ונתתי מכשול לפניו כו': ד מאד כו' כמ"ש (ירמיה י"ג) האזינו ואל תגבהו. ורם לבבך ושכחת כו לבלתי רום לבבו והרבה כיוצא. ועיין בפ"ק דסוטה: ו הלומד ע"מ כו'. כמ"ש מן התורה מן הנביאים מן הכתובים בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו כו': ז אל תעשה עטרה כו' כמ"ש בנדרים (ס"ח א') ואהבת את כו' שלא יאמר אקרא כדי שיקראוני רבי כו': ולא קרדום כו' כמ"ש בפ"א: ח כל המכבד כו' כמ"ש מכבדי אכבד כו' אדרג"ל

שוי

ולעשות: ז רבי צדוק אומר אל תפרוש מן הצבור ואל תעש
עצמך כעורכי הדינין ואל תעשה עטרה להתגדל בה ולא
קרדום לחפר בה. וכך היה הלל אומר ודאשתמש בתגא חלף
הא למדת כל הנהנה מדברי תורה נוטל חייו מן העולם:
ח רבי יוסי אומר כל המכבד את התורה גופו מכבד על
הבריות וכל המחלל את התורה גופו מחלל על הבריות:
ט רבי ישמעאל בנו אומר החשך עצמו מן הדין פורק ממנו
איבה וגזל ושבועת שוא והגס לבו בהוראה שוטה רשע וגס
רוח: י הוא היה אומר אל תהי דן יחידי שאין דן יחידי אלא
אחד. ואל תאמר קבלו דעתי שהן רשאין ולא אתה: יא רבי
יונתן אומר כל המקים את התורה מעני סופו לקימה מעשר
וכל המבטל את התורה מעשר סופו לבטלה מעני: יב רבי
מאיר אומר הוי ממעט בעסק ועסוק בתורה והוי שפל רוח
בפני כל אדם ואם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה
כנגדך ואם עמלת בתורה יש לו שכר הרבה לתן לך: יג רבי
אליעזר בן יעקב אומר העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט
אחד והעובר עברה אחת קונה לו קטגור אחד תשובה ומעשים
טובים כתרים בפני הפורענות: יד רבי יוחנן הסנדלר אומר
כל כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקים ושאינה לשם
שמים אין סופה להתקים: טו רבי אלעזר בן שמוע אומר יהי

כבוד

פי' הגר"א

י שאין דן כו'. כמ"ש (איוב כ"ג) והוא באחד כו': יב הוי ממעט כו'. כמ"ש ודברת בם כו':
יג העושה מצות כו' כמ"ש אם יש עליו מלאך מליץ אי כו' ואמרו איזה פרקליטין של אדם כו':
והעובר כו' כמ"ש (איוב ח) אם בניך חטאו כו' וישלחם כו': תשובה ומע"ט כו'. כמ"ש (מלכים
א' כ"א) יען כי נכנע אחאב מפני כו' ונאמר (יחזקאל ג') ובאמרי לרשע מות תמות ושב כו' חיה
יחיה כו': יד כל כנסיה כו' כמ"ש ותקרבון אלי כולכם בערבוביא ולהלן הוא אומר ותקרבון אלי כל
ראשי שבטיכם ילדים מכבדין כו' קריבה לש"ש וע"ש: טו יהי כבוד כו'. כמ"ש (שמות י"ז) בחר
לנו אנשים ז וכבוד כו'. כמ"ש במדבר י"ב) ויאמר אהרן אל משה בי אדני: ומורא כו'. כמ"ש ויאמר
ארוני משה כלאם שוקלו נגד שכינה אדר"נ פכ"ז ובגמ' פ"ב דפסחים עד שבא ר"ע ודרש את ה'
אלקיך תירא לרבות ת"ח ועיין תוס' שם: יז שלשה כתרים כו'. כמ"ש בפ"ז דיומא שלשה זירים הן
ונגד שם טוב הוא המנורה שנאמר (קהלת ז') טוב שם משמן טוב: יח שחבריך כו'. כמ"ש בפ"ק
דתענית מאי דכתיב ברזל בברזל יחד כו' והיינו דאר"ח כו': ואל בינתך כו'. פסוק הוא במשלי ג':
כ הוי מקדי' כו'. כמ"ש (תילים ל"ד) בקש שלום כו': והוי כו'. כמ"ש (ס"ר פ' לך) בתגר ובאבנר הראש

כלב

בְּבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וּכְבוֹד חֲבֵרְךָ כְּמוֹרָא רַבָּךְ וּמוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שָׁמָיִם: טז רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הֱוֵי זָהִיר בְּתַלְמוּד שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד עוֹלָה זָדוֹן: יז רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁלשָׁה כְתָרִים הֵן כֶּתֶר תּוֹרָה וְכֶתֶר כְּהֻנָּה וְכֶתֶר מַלְכוּת וְכֶתֶר שֵׁם טוֹב עוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶן: יח רַבִּי נְהוֹרָאִי אוֹמֵר הֱוֵי גוֹלֶה לִמְקוֹם תּוֹרָה וְאַל תֹּאמַר שֶׁהִיא תָבוֹא אַחֲרֶיךָ שֶׁחֲבֵרֶיךָ יְקַיְּמוּהָ בְיָדֶךָ וְאֶל בִּינָתְךָ אַל תִּשָּׁעֵן: יט רַבִּי יַנַּאי אוֹמֵר אֵין בְּיָדֵינוּ לֹא מִשַּׁלְוַת הָרְשָׁעִים וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים: כ רַבִּי מַתְיָא בֶּן חָרָשׁ אוֹמֵר הֱוֵי מַקְדִּים בִּשְׁלוֹם כָּל אָדָם וֶהֱוֵי זָנָב לָאֲרָיוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לַשּׁוּעָלִים: כא רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לִפְרוֹזְדוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדוֹר כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס לִטְרַקְלִין: כב הוּא הָיָה אוֹמֵר יָפָה שָׁעָה אַחַת בִּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְיָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה: כג רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר לֹא תְרַצֶּה אֶת חֲבֵרְךָ בִּשְׁעַת כַּעֲסוֹ וְלֹא תְנַחֲמֶנּוּ בְּשָׁעָה שֶׁמֵּתוֹ מוּטָל לְפָנָיו וְלֹא תִשְׁאַל לוֹ בִּשְׁעַת נִדְרוֹ וְלֹא תִשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹתוֹ בִּשְׁעַת קַלְקָלָתוֹ: כד שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אוֹמֵר בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל יָגֵל לִבֶּךָ פֶּן יִרְאֶה יְיָ וְרַע

בעיניו

פי' הגר"א

כלב כו' : **כב** יפה כו' כמ"ש בפ"ב דשבת (ל' א') ודקאמר כי לכלב החי כו' : **כג** אל תרצה. כו' כמ"ש כפ"ק דברכות מנין שאין מרצין כו' שנאמר פני ילכו : ואל כו'. כמ"ש (ישעי' כ"ב) אל תאיצו לנחמני ואל תשאל כו' כמ"ש ואתחנן אל ה' בעת ההיא ולא בשעת השבועה כמ"ש במדרש ע"ש ואל תשתדל כו'. כמ"ש באדם ויקחו עלה תאנה כו' ואח"כ ויקרא ה' אלקי' אל האדם כו' : **כה** הלומד ילד כו'. כמ"ש באדר"נ פכ"ג הלומד ילד למה"ד לעגלה כו' שנאמר אפרים עגלה כו' והלומד בזקנותו דומה לפרה שנאמר כפרה כו' ונאמר כחצים ביד גבור כן בני הנעורים כו' : הלומד מן הקטנים כו' כמ"ש בספרי פ' עקב כי טובים כו' מה יין כל זמן שמתין בקנקן משביח כו' שנאמר בישישים חכמה זה שאמר רבי אל תסתכל אלא על היין עצמו שיש קטן שלמד מזקן כמ"ש אמרתי ימים ידברו אכן רוח כו' : **כח** הקנאה. מן הנחש וקין וכיוצא. והתאות מן בלעם. והכבד מן קרח וכולם היו בבלעם כמ"ש בפ"ה ונאמר (משלי י"ד) רקב עצמות קנאה (שם כ"א) תאות עצל תמיתנו ולפני שבר גאון : **כט** הילודים כו' כמ"ש (בראשית ג') כי מעפר כו' (שמואל א') כי מות נמות וכמות כו'. והמתים כו'. כמ"ש (תהלים ע"ב) ויציצו מעיר כו'. שהוא הוא היוצר הוא הבורא. כמ"ש (עמוס ד') כי הנה יוצר הרים ובורא רוח כו' ה' צבאות שמו. הוא המבין. כמ"ש (תילים ל"ג) היוצר יחד לבם המבין כו'. הוא הדיין. כמ"ש (איוב כ"א) הלאל כו' והוא רמים ישפוט וכיוצ' : הוא עד הוא בע"ד. כמ"ש (מלאכי ג') וקרבתי אליכם למשפט והייתי עד כו' וע' בפ"ק דחגיגה : לא עולה. כמ"ש (דברים ל"ב) כי כל דרכיו כו' ואין עול (תילים צ"ב) ולא עולתה בו (איוב ח') האל יעות כו' :

ולא

בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב. מֵעָלָיו אַפּוֹ: כה אֱלִישָׁע בֶּן אֲבוּיָה אוֹמֵר הַלּוֹמֵד יֶלֶד לְמָה הוּא דוֹמֶה לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ וְהַלּוֹמֵד זָקֵן לְמָה הוּא דוֹמֶה לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר מָחוּק: כו רַבִּי יוֹסֵי בַּר יְהוּדָה אִישׁ כְּפַר הַבַּבְלִי אוֹמֵר הַלּוֹמֵד מִן הַקְּטַנִּים לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים קֵהוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן מִגִּתּוֹ וְהַלּוֹמֵד מִן הַזְּקֵנִים לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן יָשָׁן: כז רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקַנְקַן אֶלָּא בְּמַה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יֵשׁ קַנְקַן חָדָשׁ מָלֵא יָשָׁן וְיָשָׁן שֶׁאֲפִילוּ חָדָשׁ אֵין בּוֹ: כח רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר אוֹמֵר הַקִּנְאָה וְהַתַּאֲוָה וְהַכָּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: כט הוּא הָיָה אוֹמֵר הַיִּלּוֹדִים לָמוּת וְהַמֵּתִים לְחִיוֹת וְהַחַיִּים לִדּוֹן לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהִוָּדַע שֶׁהוּא אֵל הוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבּוֹרֵא הוּא הַמֵּבִין הוּא הַדַּיָּן הוּא הָעֵד הוּא בַּעַל דִּין הוּא עָתִיד לָדוּן. בָּרוּךְ הוּא שֶׁאֵין לְפָנָיו לֹא עַוְלָה וְלֹא שִׁכְחָה וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד. וְדַע שֶׁהַכֹּל לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן. וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ שֶׁעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה מֵת וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:

רבי חנניא וכו'

פרק חמישי

כל ישראל וכו'

א בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר וַהֲלֹא בְּמַאֲמָר אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּרְאוֹת אֶלָּא לְהִפָּרַע מִן

הרשעים

פי' הגר"א

ולא שכחה. כמ"ש (ישעי' מ"ט) ותאמר ציון עזבני ה' כו' התשכח כו' וכן להיפך נאמר (ירמי' י"ז) חטאת יהודה כו': ולא משוא פנים. כמ"ש (איוב ל"ד) אשר לא נשא פני ישרים ולא נכר כו'. ונאמר (דברים י') אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד: שהכל שלו כמ"ש (חגי ב') כי לי הכסף כו'. ונאמר (דה"א) וממך הכל כו': ודע כו'. כמ"ש (קהלת ח') כי את כל מעשה כו' על כל נעלם: כמ"ש ואל יבטיחך כו' שלא תאמר כמ"ש (איוב ג') כי עתה שכבתי ואשקוט ישנתי אז כו' עם כו' וע"כ אתה חי כמ"ש (איוב ג') למה יתן כו' וחיים כו' המחכים כו': וע"כ כו'. כמ"ש (קהלת ז') אין אדם שליט ברוח כו' ואין שלטון ביום כו' (תילים מ"ט) ויקר פדיון נפשם וחדל כו'. וע"כ כו' כמ"ש (קהלת ח') ודע כי על כל אלה כו':

פרק ה א בעשרה מאמרות כו'. ואלו הם בראשית. ויאמר אלקים יהי אור. ויאמר אלקים יהי רקיע. ויאמר אלקים יקוו. ויאמר אלקים תדשא. יהי מארת. ישרצו המים. תוצא הארץ. נעשה

אדם

הָרְשָׁעִים שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת וְלִתֵּן
שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים שֶׁמְּקַיְּמִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה
מַאֲמָרוֹת: ב עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ
אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין עַד שֶׁהֵבִיא
עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּל: ג עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם
לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין
וּבָאִין עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ וְקִבֵּל שְׂכַר כֻּלָּם: ד עֲשָׂרָה
נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ וְעָמַד בְּכֻלָּם לְהוֹדִיעַ כַּמָּה חִבָּתוֹ
שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ: ה עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם
וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם: עֶשֶׂר מַכּוֹת הֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל
הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם וְעֶשֶׂר עַל הַיָּם: ו עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִסּוּ אֲבוֹתֵינוּ
אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר שֶׁנֶּאֱמַר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר
פעמים

פי' הגר"א

ארם. הנה נתתי. ופרו ורבו הוא צווי. וברכה. ד עשרה נסיונות. בפרקי ר"א פ' כו'. א' כשנולד אברהם אבינו ביקשו כל גדולי המלכות להרגו ונחבא מתחת לארץ י"ג שנה שלא ראה שמש וירח ואח"כ יצא מתחת לארץ מדבר בלה"ק מאס אשרים ושקץ פסילים ובטח ביוצרו. ב' בכבשן האש. ג' לך לך. ד' רעב ה' ותלקח שרה. ו' בהלחמו במלכים. ז' דבר ה' אל אברהם במחזה. ח' מילה. ט' גירוש הגר וישמעאל. י' העקידה ע"ש ובאדר"נ. (הוא לפי גי' הרמב"ם באדר"נ שם) וברמב"ם המה מנויים כך: א' לך לך מארצך, ב' ויהי רעב בארץ. ג' ותלקח שרה כו' ד' בהלחמו במלכים ה' לקיחת הגר לאשה. ו' מילה. ז' לקיחת שרה לאבימלך. ח' גירוש הגר. ט' גירוש ישמעאל. י' העקידה: ד עשרה נסים כו'. שניצלו מעשר מכות ובכולם כתיב לבד מכנים. בדם. ולא יכלו מצרים לשתות. ובצפרדעים. ובכה ובעמך. ובערוב. והפלתי כו' ושמתי פדות. ובדבר. והפלא ה' כו' וישלח פרעה כו' ובשחין. כי היה השחין בחרטומים ובכל מצרים. בברד רק בארץ גשן כו' ובארבה. ומלאו בתיך ובתי. ובחשך ולכל בני"י היה אור כו' ובבכורות ולכל בני"י כו' למען תדעון וראיתי את הדם ופסחתי עליכם כו' וכיוצא. ועשרה על הים באדר"נ. א'. נעשה נקבים כמ"ש נקבת במטיו ראש פרזיו. הב'. שנעשה בקעה. שנאמר בקע הים ויעבירם כבהמה בבקעה תרד. הג' שנעשה גזרים שנאמר לגוזר ים סוף לגזרים. הד' שנעשה חומה שנאמר דרכת בים סוסיך חומר מים רבים. הה' שנעשה מדבר שנאמר ויוליכם בתהומות כמדבר. הו' שנעשה פירורים שנאמר אתה פוררת בעזך ים. הז' שנעשה סלעים שנאמר שברת ראשי תנינים על המים ואין משתברין אלא על הסלעים. הח' שנעשה יבשה שנאמר ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים ונאמר הפך ים ליבשה הט' שנעשה חומות שנאמר והמים להם חומה כו' העשירי שנעשה נאדות שנאמר נצבו כמו נד נוזלים והיו יוצאין להם מים מתוקים כמ"ש ונוזלים מן לבנון. ועשרה על הים באדר"נ הא' שהרעים עליהם בקולו נפלאות שנאמר (תהלים י"ח) וירעם בשמים ה' ועליון יתן קולו כו' ויראו אפיקי מים כו'. הב' שנגלה בקשת שנאמר עריה תעור קשתך. הג' בחיצים שנאמר וישלח חיציו ויפיצם. הד' בחרבות ורמחים שנאמר ברק ויהומם ואין ברק אלא חרב שנאמר חרב כו' למען היות לה ברק כו'. הה' הו' במגן וצנה שנאמר החזק מגן וצנה וקומה לעזרתי. הח' בחנית שנאמר לנגה ברק חניתך הט' והי' בגחלי ונחלי אש שנאמר מנגה נגדו עביו עברו ברד וגחלי אש והוא במקום אבנים וקלעים: עשרה נסיונות כו' כמ"ש בערכין (ט"ו א') שנים בים זה בירידה המבלי אין קברים כו' וא' בעליה וימרו על ים כו' ונאמר וירא ישראל כו' ויאמינו. שנים במים במרה וברפידים שנים במן שנים בשלו בראשון ובשני
כשבתיט

פעמים ולא שמעו בקולי: ז עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש. לא הפילה אשה מריח בשר הקדש ולא הסריח בשר הקדש מעולם ולא נראה זבוב בבית המטבחים ולא אירע קרי לכהן גדול ביום הכפרים ולא כבו הגשמים אש של עצי המערכה ולא נצחה הרוח את עמוד העשן ולא נמצא פסול בעמר ובשתי הלחם ובלחם הפנים. עומדים צפופים ומשתחוים רוחים. ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים מעולם ולא אמר אדם לחברו צר לי המקום שאלין בירושלים: ח עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן. פי הארץ פי הבאר פי האתון הקשת והמן והמטה והשמיר הכתב והמכתב והלחות. ויש אומרים אף המזיקין וקבורתו של משה ואילו של אברהם אבינו ויש אומרים אף צבת בצבת עשויה: ט שבעה דברים בגלם ושבעה בחכם. חכם אינו מדבר לפני מי שגדול ממנו בחכמה ובמנין ואינו נכנס לתוך דברי חברו ואינו נבהל להשיב שואל כענין ומשיב כהלכה ואומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון ועל מה שלא שמע אומר לא שמעתי ומודה על האמת וחלופיהן בגלם: י שבעה מיני פרעניות באין לעולם על שבעה גופי עברה. מקצתן מעשרין ומקצתן אינן מעשרין רעב של בצרת בא מקצתן רעבים ומקצתן שבעים. גמרו שלא לעשר רעב

של

פי' הגר"א

בשבתנו על סיר כו' והאספסוף כו' בעגל ובמרגלים: ז ולא הזיק כו' ולא אמר כו'. שנאמר (איכה ב') כלילי יופי משוש כו' ואמרו במ"ר איכה וסוף פקודי כפה של חשבונות: ח עשרה דברים נבראו כו'. כמ"ש ואין כל חדש ונאמר (שמות י"ד) לאיתנו ואמרו לתנאו והכל היה בין השמשות כמ"ש ויכל אלקים ביום השביעי והקשו והא נאמר וישבות ביום השביעי אלא בה"ש ואמרו אדם שאינו יודע כו' ח"ש כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות ר"ל לאחר זמן לעשותם עכשיו ברא בכניסת השבת: ט חכם אינו מדבר. כמ"ש (במדבר ל"א) ויקצוף על אלעזר ואיתמר כו' וידבר אהרן כו': ואינו נכנס כו'. כמ"ש בבני ראובן שאמר להם משה כה עשו אבותיכם כו' והמתינו עד שסיים וכן בחבירי איוב ויען אליפז ויען כו'. ואינו כו' כמ"ש באליהו (איוב ל"ב) הן הוחלתי לדבריכם אזין כו'. שואל כענין. בנות צלפחד. ומשיב כהלכה יהודה: ואומר כו' רבקה בת בתואל אנכי כו'. ועל מה שלא כו' ומודה כו' משה רבינו שנאמר למה נגרע והשיבן אין קדשים קרבים בטומאה ואמרו יזרוק כו' והשיב לא שמעתי עמדו ואשמעה כו': ומודה כו'. כמ"ש וישמע משה וייטב בעיניו הודה ולא בוש: י מקצתן כו'. כמ"ש (עמוס ד') והמטרתי על עיר כו': גמרו כו'. כמ"ש בפ"ב דשבת (ל"א שנאמר ליה גם חום יגזלו כו': ושלא ליטול כו' כמ"ש שם והפקדתי

עליכם

שֶׁל מְהוּמָה וְשֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא. וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת הַחַלָּה רָעָב שֶׁל כְּלָיָה בָּא: יא דֶּבֶר בָּא לָעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין וְעַל פֵּרוֹת שְׁבִיעִית: חֶרֶב בָּאָה לָעוֹלָם עַל עִנּוּי הַדִּין וְעַל עִוּוּת הַדִּין וְעַל הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה: חַיָּה רָעָה בָּאָה לָעוֹלָם עַל שְׁבוּעַת שָׁוְא וְעַל חִלּוּל הַשֵּׁם: גָּלוּת בָּאָה לָעוֹלָם עַל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְעַל שְׁפִיכוּת דָּמִים וְעַל שְׁמִטַּת הָאָרֶץ: יב בְּאַרְבָּעָה פְרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה בָּרְבִיעִית וּבַשְּׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. בָּרְבִיעִית מִפְּנֵי מַעֲשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית. בַּשְּׁבִיעִית מִפְּנֵי מַעֲשַׂר עָנִי שֶׁבַּשִּׁשִּׁית. בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִפְּנֵי פֵּרוֹת שְׁבִיעִית. בְּמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מִפְּנֵי גֶזֶל מַתְּנוֹת עֲנִיִּים: יג אַרְבַּע מִדּוֹת בָּאָדָם. הָאוֹמֵר שֶׁלִּי שֶׁלִּי וְשֶׁלְּךָ שֶׁלָּךְ זוֹ מִדָּה בֵינוֹנִית וְיֵשׁ אוֹמְרִים זוֹ מִדַּת סְדוֹם. שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלְּךָ שֶׁלִּי עַם הָאָרֶץ. שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלְּךָ שֶׁלָּךְ חָסִיד. שֶׁלְּךָ שֶׁלִּי וְשֶׁלִּי שֶׁלִּי רָשָׁע: יד אַרְבַּע מִדּוֹת בְּדֵעוֹת. נוֹחַ לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת חָסִיד. נוֹחַ לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת רָשָׁע: טו אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים. מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ. מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד זֶה חֵלֶק טוֹב.

קשה

פי' הגר"א

עליכם כו': דבר כו'. כמ"ש אע"פ שד' מיתות כו' הרב כו' כמש"ש שנאמר והבאתי עליכם חרב כו' יען במשפטי מאסו: יא חיה כו'. כמ"ש שם ואם באלה אל תקרי באלה אלא כו' וכתיב והשלחתי בכם את חית השדה כו' וכתיב וחללת ובחילול השם כתיב לא תחללו כו': גלות כו'. כמש"ש כתי' ונתתי את כו' ואתכם כו' בג"ע כתי' כי את כל כו' ולא תקיא בש"ד כתי' ולא תחניפו את הארץ אשר אתם יושבים בה כו' בהשמט' הארץ כתיב אז הרצה הארץ כו' ע"ש בפ"ב. ואמר שבעה כו'. וכלל כל הן חמשת כמ"ש בספרי פ' עקב וחרון אף כו' נאמר שפך חרון אפו מה להלן חרון מחיה רעה ודבר אף כו' ומה כאן עציר גשמים וגלות כו אף כו' נמצא למידי' כל מקום שנאמר חרון אף ח' מינים כו' ע"ש: בארב פרקים. בשניהן בפירות שביעית ובמתנות עניים גוזל העניים כמ"ש בשביעית (במדבר) ואכלו אביוני עמך וכתיב (משלי כ"ב) אל תגזול דל כו' וקבע את כו': יג שלי שלך ושלך שלך חסיד כמ"ש (איוב א') וסר מרע ותרן במבונו היה כו' שהיה כו': שלי שלי ושלך כו' שכל אוהב בצע נקרא רשע כמ"ש (איוב ג') ותם רשעים חדלו רגז כו' אלו הרודפים אחר הבצע וכמ"ש (קהלת כי כל ימיו מכאובים וכעס ענינו גם כו'. וי"א כו' כמ"ש בחלק צ"ט א) באו ונשכח כו' שנאמר פרץ נחל כו: יד קשה לכעוס ונוח כו כמ"ש ארך אפים ורב חסד. לה תרויק לער אסו

קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד זֶה חֵלֶק רָע: טז אַרְבַּע מִדּוֹת
בְּנוֹתְנֵי צְדָקָה. הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל
אֲחֵרִים. יִתְּנוּ אֲחֵרִים וְהוּא לֹא יִתֵּן עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁלּוֹ. יִתֵּן וְיִתְּנוּ
אֲחֵרִים חָסִיד. לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים רָשָׁע: יז אַרְבַּע מִדּוֹת
בְּהוֹלְכֵי בֵית הַמִּדְרָשׁ. הוֹלֵךְ וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה שְׂכַר הֲלִיכָה
בְּיָדוֹ. עוֹשֶׂה וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ שְׂכַר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ. הוֹלֵךְ
וְעוֹשֶׂה חָסִיד. לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה רָשָׁע: יח אַרְבַּע
מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים לִפְנֵי חֲכָמִים. סְפוֹג וּמַשְׁפֵּךְ מְשַׁמֶּרֶת וְנָפָה.
סְפוֹג שֶׁהוּא סוֹפֵג אֶת הַכֹּל. וּמַשְׁפֵּךְ שֶׁמַּכְנִיס בְּזוֹ וּמוֹצִיא בְּזוֹ
מְשַׁמֶּרֶת שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת הַיַּיִן וְקוֹלֶטֶת אֶת הַשְּׁמָרִים. וְנָפָה
שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת הַקֶּמַח וְקוֹלֶטֶת אֶת הַסֹּלֶת: יט כָּל אַהֲבָה שֶׁהִיא
תְלוּיָה בְדָבָר בָּטֵל דָּבָר בְּטֵלָה אַהֲבָה. וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר
אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם. אֵיזוֹ הִיא אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר זוֹ
אַהֲבַת אַמְנוֹן וְתָמָר. וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר זוֹ אַהֲבַת דָּוִד
וִיהוֹנָתָן: כ כָּל מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם
וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם. אֵיזוֹ הִיא מַחֲלֹקֶת
שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם זוֹ מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי. וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם
זוֹ מַחֲלֹקֶת קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ: כא כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים אֵין חֵטְא
בָּא עַל יָדוֹ וְכָל הַמַּחֲטִיא אֶת הָרַבִּים אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה. מֹשֶׁה זָכָה וְזִכָּה אֶת הָרַבִּים זְכוּת הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ

שנאמר

פי' הגר"א

כי חפץ חסד הוא הרי ששניהם ממדות החסד ונאמר (ירמי' ג) חסיד אני לא אפיל פני בכם ולא אטור לעולם: נוח כו'. כמ"ש (סיטה) כל הכועס אפילו שכינה כו' שנאמר רשע בגובה אפו כו הרי שנקרא רשע ונאמר (עמוס א') עברתו שמורה נצח: טז יתן ויתנו כו'. כמ"ש גדול המעשה כו' שנאמר והיה מעשה הצדקה שלום וכמ"ש (הושע י') זרעו לכם לצדקה קצרו לפי חסד. צדקה תרומם גוי וחסד כו' ועיין בפ"ק דב"ב: לא יתן כו'. כמ"ש (ב"ב) כל המעלים כו' שנאמר עם לבבך בליעל כו': יז הולך כו'. ר"ל הלימוד והמעשה הם שני דברים וכמ"ש בספרי פ' עקב כי אם שמור כו' לעשותה למד אדם תורה הרי בידו מצוה למד ועשה אין למעלה הימנו וכן עשה ולא למד לא למד ולא עשה כמ"ש בסוף כתובות, אר"א ע"ה אינן חיים שנאמר כי טל אורו' מצאתי להן תקנה מה"ת ואתם הדבקים כיוצא בו: יח ספוג כו'. כמ"ש (משלי כ"ז) נפש שבעה זהו ספוג נופת זהו נפה כמ"ש בספרי פ' עקב. ונפש רעיבה זהו משפך כל מר מתוק זהו משמרת כמ"ש (ישעי' ה') שמים מר למתוק: כ זו מחלוקת הלל ושמאי. כמ"ש במדבר כ"א את והב בסופה כו: כא כל המזכה כו'. כמ"ש סוף יומא שנאמר (תהלים י"ז) כי לא תעזוב כו': וכל כו' שנאמר אדם כו': כב עין טובה כו' שנאמר (בראשית י"ד) אם אחוט כו' ונאמר (שם) הנה נא ידעתי כו' וכמ"ש בפ"ק דב"ב

שנאמר צדקת יי עשה ומשפטיו עם ישראל: כב ירבעם בן נבט חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו שנאמר על חטאת ירבעם אשר חטא ואשר החטיא את ישראל: כג כל מי שיש בו שלשה דברים הללו הוא מתלמידיו של אברהם אבינו ושלשה דברים אחרים הוא מתלמידיו של בלעם הרשע. עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה תלמידיו של אברהם אבינו. עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה תלמידיו של בלעם הרשע. מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע. תלמידיו של אברהם אבינו אוכלין בעולם הזה ונוחלין העולם הבא שנאמר להנחיל אהבי יש ואוצרותיהם אמלא. אבל תלמידיו של בלעם הרשע יורשין גיהנם ויורדין לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך: כד יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים: כה הוא היה אומר עז פנים לגיהנם ובושת פנים לגן עדן: יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש

במהרה

פי' הגר"א

דכ"ב ונאמר (בראשי' י"ח) אנכי עפר ואפר: ושלשה כו' כמ"ש (במדבר כ"ד) וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן כו' ונאמר (שם) מאן ה' לתתי להלוך עמכם ונאמר (שם) אם יתן לי בלק כו' ועיין רש"י שם: להנחיל כו'. כמ"ש (ד"ה) זרע אברהם אוהבי. (שופטים ה) ואוהביו כצאת השמש כו' העלובין ואינן כו': אנשי דמים כו'. כמ"ש (במדבר ל"א) הן הנה היו בדבר בלעם כו': לא יחצו כו'. כמ"ש בפ' חלק ע"ש: כד הוי עז כו'. כמ"ש (תהלים קי"ט) ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש ועיין שו"ע א"ח סימן א: וקל כו'. כמ"ש שמואל ב') מנשרי קלו ומאריות גברו: ורץ כצבי כו'. כמ"ש (תהלים שם) חשתי ולא התמהמהתי כו' ונא' אחרי ה' ילכו כאריה כו ונאמר (הושע ו') נדעה נרדפה כו' חשבתי דרכי ואשיבה רגלי כו': עז פנים כו'. כמ"ש (ישעיה ג') הכרת פניהם כו'. אדר"נ: ובושת פנים כו'. כמ"ש (שמות כ') ובעבור תהיה יראתו על פניכם כו' וכל שאין כו' ג' סימנים באומה זו כו' ביישנים כו': יהי רצון כו' ט"ס כאן וצ"ל בסוף הפרק כמ"ש למטה: כו בן עשר כו'. בן ט"ו כו'. כמ"ש בפ"ק דחולין (כ"ד א') ומבן חמש ועשרים כו'. בן י"ג כו' ראיה כתיב בעונשין ובכמה מצות ולא קטן וי"ג נקרא איש שנאמר ויקחו (בראשית ל"ד) שמעון ולוי איש וי"ג שנה שתי' יעקב אצל לבן אחר הנשואין צא ג' עיבורין שכל א' ט' חדשים נגד זה שתה חיי חדשים בדרך כמ"ש בספ"ק דמגלה: בן כ כו'. כמ"ש (במדבר א') מבן עשרים ולמעלה כל יוצא צבא כו': שלשי' כמ"ש בלוים (שם) מבן שלשים: בן מ' כו' זכר לדבר א"מ לבינה תקרא: בן נ' כו'. כמ"ש בפ"ב דחגיגה שר חמשים כו': בן ששים כו. כמ"ש (שמואל א') ולא יהיה זקן כו' והיינו פתות מס' כמ"ש בסוף מ"ק תבא בכלח כו' כעלות גדיש בעתו אלמא בן ס. תנא בעתו. בן שבעים כו'. כמ"ש בדוד (מלכים) וימת בשיבה טובה וכמ"ש (שמואל) בן שלשים שנה

דוד

בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: ט הוּא הָיָה אוֹמֵר בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים לַמִּקְרָא בֶּן עֶשֶׂר שָׁנִים לַמִּשְׁנָה בֶּן שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה לַמִּצְוֹת בֶּן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה לַגְּמָרָא בֶּן שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַחֻפָּה בֶּן עֶשְׂרִים לִרְדּוֹף בֶּן שְׁלשִׁים לַכֹּחַ בֶּן אַרְבָּעִים לַבִּינָה בֶּן חֲמִשִּׁים לָעֵצָה בֶּן שִׁשִּׁים לַזִּקְנָה בֶּן שִׁבְעִים לַשֵּׂיבָה בֶּן שְׁמוֹנִים לַגְּבוּרָה בֶּן תִּשְׁעִים לָשׁוּחַ בֶּן מֵאָה כְּאִלּוּ מֵת וְעָבַר וּבָטֵל מִן הָעוֹלָם:
כז בֶּן בַּג בַּג אוֹמֵר הֲפָךְ בָּהּ וַהֲפָךְ בָּהּ דְּכֹלָּא בָהּ וּבָהּ תֶּחֱזֵי וְסִיב וּבְלֵה בָהּ וּמִנָּהּ לָא תָזוּעַ שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה הֵימֶנָּה:
בֶּן הֵא הֵא אוֹמֵר לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא:

רבי חנניא וכו'

פרק ששי

כל ישראל וכו'

שָׁנוּ חֲכָמִים בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם:

א רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ זוֹכֶה לִדְבָרִים הַרְבֵּה וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ כְּדַאי הוּא לוֹ נִקְרָא רֵעַ אָהוּב אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת מְשַׂמֵּחַ אֶת הַמָּקוֹם מְשַׂמֵּחַ אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמַלְבַּשְׁתּוֹ עֲנָוָה וְיִרְאָה וּמַכְשַׁרְתּוֹ לִהְיוֹת צַדִּיק חָסִיד יָשָׁר וְנֶאֱמָן וּמְרַחַקְתּוֹ מִן הַחֵטְא וּמְקָרַבְתּוֹ לִידֵי זְכוּת וְנֶהֱנִין מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה בִּינָה וּגְבוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר לִי

עצה

פי' הגר"א

דוד. במלכו וארבעים שנה מלך כו': בן שמנים כו' כמ"ש (תהלים צ') ואם בגבורות שמנים שנה: בן תשעים כו. דעד"כ הוא בגבורות ולא יותר וכמ"ש (קהל' י"ב) ביום שיזעו שומרי הבית והתעותו אנשי החיל וכמ"ש בספכ"ג דשבת: בן מאה כו'. כמ"ש (ישעי' ס"ה) הנער בן מאה שנה כו' לברכה כז הפך בה. כמ"ש (משלי ג') סלסלה כו' וכמ"ש בפ"ב דמגילה לא ידעי רבנן כו': והפוך בה. כמ"ש (שם דדיה ירווך וכמ"ש בפ"ב דעירובין מה הדד הזה כו': ובה תחזי כמ"ש (שם) ותורה אור וכמ"ש בפ"ג דסוטה (כ"א א') ועיין רש"י שם ד"ה הגיע כו': וסיב כו'. כמ"ש בסוף קידושין בזקנותו מהו אומר עוד ינובון בשיבה כו': ובלה בה. כמ"ש בפ"ט דשבת אדם כי ימות באהל כו': ומינה כו' כמ"ש אל יליזו מעיניך נצור כו': שאין כו' כמ"ש (משלי י"ד) כל חפצים לא ישוו בה ואמרו אפילו מצות ומע"ט: לפום כו'. כמ"ש (שם בכל עצב יהיה מותר וכאן צ"ל י"ד שיבנה כו' וכן בסוף תמיד וכאן לפי שהוא כלל התורה משה קיבל כו' ואין תורה בלא בה"מ כמ"ש (איכה א') מלכה ושרית בגוים אין תורה אמר י"ר שיבנה כו' ותן כו' כמ"ש (ישעי' י"א) ומלאה הארץ דעה את ה':

פרק ששי ך גדולה תורה יותר מן הכהונה ומן המלכות שהמלכות נקנית בשלשים מעלות והכהונה בכ"ד הנה השלשים מעלות של המלכות מפורשים בקרא (שמואל א' ח). ואלו הן א'. אשר ימלוך עליכם: ב. את בניכם יקח: ג'. ושם לו במרכבתו: ד'. ופרשיו: ה'. ורצו לפני מרכבתו: ו'. ולשום לו שרי אלפים: ז'. ושרי חמשים: ח'. ולחרוש חרישו: ט'. ולקצור קצירו: י'. ולעשות

כלי

עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה וְנוֹתֶנֶת לוֹ מַלְכוּת וּמֶמְשָׁלָה וְחִקּוּר דִּין וּמְגַלִּין לוֹ רָזֵי תוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר וּכְנָהָר שֶׁאֵינוֹ פוֹסֵק וְהֹוֶה צָנוּעַ וְאֶרֶךְ רוּחַ וּמוֹחֵל עַל עֶלְבּוֹנוֹ וּמְגַדַּלְתּוֹ וּמְרוֹמַמְתּוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים: ב אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּכָל יוֹם וָיוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֵב וּמַכְרֶזֶת וְאוֹמֶרֶת אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת מֵעֶלְבּוֹנָהּ שֶׁל תּוֹרָה שֶׁכָּל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה נִקְרָא נָזוּף שֶׁנֶּאֱמַר נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם. וְאוֹמֵר וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת עַל הַלֻּחֹת. אַל תִּקְרָא חָרוּת אֶלָּא חֵרוּת שֶׁאֵין לְךָ בֶּן חוֹרִין אֶלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה הֲרֵי זֶה מִתְעַלֶּה שֶׁנֶּאֱמַר וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת: ג הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד אוֹ הֲלָכָה אֶחָת אוֹ פָּסוּק אֶחָד אוֹ דִבּוּר אֶחָד אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אֶחָת צָרִיךְ לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד שֶׁכֵּן מָצִינוּ בְּדָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתוֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבַד קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי. וַהֲלֹא דְבָרִים קַל וָחֹמֶר וּמַה דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתוֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד אוֹ הֲלָכָה אֶחָת אוֹ פָּסוּק אֶחָד אוֹ דִבּוּר אֶחָד אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אֶחָת עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁצָּרִיךְ לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד וְאֵין כָּבוֹד אֶלָּא תוֹרָה

שנאמר

פי' הגר"א

כלי מלחמתו. י"א. וכלי רכבו: י"ב ואת בנותיכם יקח: י"ג. לרקחות: י"ד ולטבחות: ט"ו. ולאפות: ט"ז: ואת שדותיכם · י"ז. ואת כרמיכם: י"ח. וזיתיכם הטובים: י"ט. ונתן לעבדים: כ׳ וזרעכם: כ"א. וכרמיכם יעשיר: כ"ב ונתן לסריסיו: כ"ג. ולעבדיו: כ"ד. ואת עבדיכם: כ"ה. ואת שפחותיכם: כ"ו ואת בחוריכם הטובים: כ"ז. את חמוריכם יקח: כ"ח. ועשה למלאכתו: כ"ט. צאנכם יעשיר: ל׳. ואתם תהיו לו לעבדים: וכנגדן הם ל׳ מעלות במלך המפורשין במתני׳ דפ"ב דסנהדרין ואלו הן, א׳. המלך לא דן: ב׳. ולא דנין אותו: ג׳. ולא מעיד: ד׳. ולא מעידין אותו: ה׳. לא חולץ: ו׳. ולא חולצין לאשתו: ז׳. לא מייבם: ח׳. ולא מיבמים לאשתו: ט׳. ואין נושאין אלמנתו: י׳. מת לו מת אינו יוצא כו׳: י"א. וכשמברין אותו כל כו׳ והוא מיסב על הדרגש: י"ב. ומוציא למלחמת הרשות ע"פ ב"ד של ע"א: י"ג. ופורץ לעשות לו דרך כו׳: י"ד. דרך המלך אין לו שיעור: ט"ו. וכל העם בוזזין ונותנין לפניו: ט"ז. והוא נוטל חלק בראש: י"ז. לא ירבה לו נשים כו׳: י"ח. לא ירבה לו סוסים: י"ט. וכסף זהב לא ירבה לו: כ׳. וכותב לו ס"ת לשמו: כ"א. ויוצא למלחמה מוציאה עמו: כ"ב. נכנס מכניסה עמו: כ"ג. יושב בדין היא עמו: כ"ד. מיסב היא כנגדו: כ"ה. אין רוכבין על סוסו: כ"ו. ואין יושבין על כסאו. כ"ז. ואין משתמשין בשרביטו:

כ"ח

שֶׁנֶּאֱמַר כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ טוֹב וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: ד כַּךְ הִיא דַרְכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה פַּת בַּמֶּלַח תֹּאכֵל וּמַיִם בַּמְּשׂוּרָה תִּשְׁתֶּה וְעַל הָאָרֶץ תִּישַׁן וְחַיֵּי צַעַר תִּחְיֶה וּבַתּוֹרָה אַתָּה עָמֵל אִם אַתָּה עֹשֶׂה כֵּן אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא: ה אַל תְּבַקֵּשׁ גְּדֻלָּה לְעַצְמְךָ וְאַל תַּחְמוֹד כָּבוֹד יוֹתֵר מִלִּמּוּדֶךָ עֲשֵׂה וְאַל תִּתְאַוֶּה לְשֻׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים שֶׁשֻּׁלְחָנְךָ גָּדוֹל מִשֻּׁלְחָנָם וְכִתְרְךָ גָּדוֹל מִכִּתְרָם וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: ו גְּדוֹלָה תּוֹרָה יוֹתֵר מִן הַכְּהֻנָּה וּמִן הַמַּלְכוּת. שֶׁהַמַּלְכוּת נִקְנֵית בִּשְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת וְהַכְּהֻנָּה נִקְנֵית בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה וְהַתּוֹרָה נִקְנֵית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה דְבָרִים. וְאֵלּוּ הֵן. בְּתַלְמוּד בִּשְׁמִיעַת הָאֹזֶן בַּעֲרִיכַת שְׂפָתַיִם בְּבִינַת הַלֵּב בְּאֵימָה בְּיִרְאָה בַּעֲנָוָה בְּשִׂמְחָה בְּטָהֳרָה בְּשִׁמּוּשׁ חֲכָמִים בְּדִקְדּוּק חֲבֵרִים בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים בְּיִשּׁוּב בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה בְּמִעוּט סְחוֹרָה בְּמִעוּט דֶּרֶךְ אֶרֶץ בְּמִעוּט תַּעֲנוּג בְּמִעוּט שֵׁנָה בְּמִעוּט שִׂיחָה בְּמִעוּט שְׂחוֹק בְּאֶרֶךְ אַפַּיִם בְּלֵב טוֹב בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים בְּקַבָּלַת הַיִּסּוּרִין הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ וְהַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ וְהָעוֹשֶׂה סְיָג לִדְבָרָיו וְאֵינוֹ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ אָהוּב אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת אוֹהֵב אֶת הַצְּדָקוֹת אוֹהֵב אֶת הַמֵּישָׁרִים אוֹהֵב אֶת הַתּוֹכָחוֹת וּמִתְרַחֵק מִן הַכָּבוֹד וְלֹא מֵגִיס

לבו

פי' הגר"א

כ"ח ואין רואין אותו כשהוא מסתפר: כ"ט. ולא כשהוא ערום: ל'. ולא בבית המרחץ הרי שלשים מעלות של המלך ועיין בערוך. והכהונת בכ"ד כולם מפורשים בקרא בפ' קרח והם י"ב במקדש וי"ב בגבולין וסימניך ז"ת יהיה לך כו' ושם מפורשים קדשי מקדש ואח"כ וזה לך תרומת מתנם כו' שם מפורשים שבגבולין. ואלו הן י"ב שבקדשי מקדש א'. מקדש הקדשים. זה זבחי שלמי צבור שאין בכל השלמים ק"ק אלא אלו: ב' מן האש. זה עור העולה שהיא כלולה כליל לאישים ג' ד'. כל קרבנם זה שתי הלחם ולחם הפנים שאין מקריבין מהם כלום אלא הם בעצמם קרבנם: ה' ו' לכל מנחתם זו שירי מנחות ושירי מנחת העומר: ז' ח' ולכל חטאתם אלו בשר של חטאת בהמה וחטאת העוף ראין למזבח אלא דמה: ט' י' ולכל אשמם זו אשם ודאי ואשם תלוי: י"א אשר ישיבו לי זה גזל הגר שהוא המושב לה': י"ב קדש קדשים זה לוג שמן של מצורע ונקרא קדש קדשים לפי שדם מצורע בא לפנים: וזה לך תרומת מתנם כו' אלו י"ב שבגבולין א' חזה ושוק אף שהן במקדש מ"מ נחשבים לקדשי הגבול לפי שנאכלין בכל העיר: ב' תרומה: ג' תרומת מעשר: ד' ראשית הגז: ה' חלה: ו' הוא מתנות הזרוע והלחיים והקיבה: ז' ביכורים: ח' שדה אחוזה שדה חרם: י' בכור אדם: י"א בכור בהמה טהורה: י"ב בכור בהמה טמאה. וכל אלו מרומזים

בפסוקים

לבו בתלמודו ואינו שמח בהוראה נושא בעול עם חברו ומכריעו לכף זכות ומעמידו על האמת ומעמידו על השלום ומתישב לבו בתלמודו שואל ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד והלומד על מנת לעשות המחכים את רבו והמכון את שמועתו והאומר דבר בשם אומרו הא למדת כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאלה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי: ז גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעשיה בעולם הזה ובעולם הבא שנאמר כי חיים הם למצאיהם ולכל בשרו מרפא: ואומר רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך: ואומר עץ חיים היא למחזיקים בה ותמכיה מאשר: ואומר כי לוית חן הם לראשך וענקים לגרגרתיך: ואומר תתן לראשך לוית חן עטרת תפארת תמגנך: ואומר כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: ואומר ארך ימים בימינה בשמאולה עשר וכבוד: ואומר כי ארך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך: ואומר דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום: ח רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון בן יוחאי אומר הנוי והכח והעשר והכבוד והחכמה והזקנה והשיבה והבנים נאה לצדיקים ונאה לעולם שנאמר עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא: ואומר עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם: ואומר תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה: ואומר וחפרה הלבנה ובושה החמה כי מלך יי צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד זקניו כבוד: רבי שמעון בן מנסיא אומר אלו שבע מדות

שמנו

פי' הגר"א

בפסוקים. לכל תרומת מתנם לכל תנופות כו' אלו חזה ושוק שצריכין תנופה. כל חלב יצהר זו תרומה וכל חלב תירוש זו תרומת מעשר. אשר יתנו זו מתנות זרוע והלחיים וקיבה וראשית. תגו. לה' זו חלה שאסור באכילה עד שיפרישנה אבל תרומה אפילו פירש עדיין אינו ראוי לאכילה. בכורי כל. זה ביכורים. אשר בארצם זה שדה אחוזה. כל חרם זה שדה חרם. כל פטר כו' ופדויו כו' אך בכור שור כו' וכנגדן יש כ"ד מעלות בכ"ג. ואלו הן א'. אינו חייב על הוראה אא"כ הורה לבטל מקצתו ולקיים מקצתו. ב' אינו חייב על טומאת מקדש: ג' אינו חייב על טומאת קדשיו: ד' שמביא פר על חטא: ה' שמביא פו ביה"כ. ו' שמביא עשירית האיפה: ז' שאין עבודת יה"כ כשר אלא בו. ח' מצווה על הבתולה: ט' ומוזהר על האלמנה שלא ישאנה: י' שאינו מטמא בקרוביו: י"א לא

פורע

שמנו חכמים לצדיקים כלם נתקימו ברבי ובבניו: ט חמשה קנינים קנה הקדוש ברוך הוא בעולמו ואלו הן. תורה קנין אחד. שמים וארץ קנין אחד. אברהם קנין אחד. ישראל קנין אחד. בית המקדש קנין אחד: תורה מנין דכתיב יי קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז: שמים וארץ מנין דכתיב כה אמר יי השמים כסאי והארץ הדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום מנוחתי: ואומר מה רבו מעשיך יי כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך: אברהם מנין דכתיב ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ: ישראל מנין דכתיב עד יעבר עמך יי עד יעבר עם זו קנית: ואומר לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם: בית המקדש מנין דכתיב מכון לשבתך פעלת יי מקדש אדני כוננו ידיך: ואומר ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו: אמר רבי יוסי בן קסמא פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום אמר לי רבי מאיזה מקום אתה אמרתי לו מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני. אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות. אמרתי לו. אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף: ולא עוד אלא שבשעת פטירתו של אדם אין

מלוין

פי' הגר"א

פורע י"ב ולא פורם. י"ג כחוזר את תרומה: י"ד מקריב אונן: ט"ו פרו קודם לפר העדה: ט"ז אינו חייב אלא על העלם דבר: י"ז אין דנין אותו אלא בב"ד של ע"א: י"ח אינו יוצא אחר המטה: י"ט כשמנחם אחרים כו' עיין פ"ב דסנהדרין: כ' כשהוא מתנחם כו. שם. כ"א וכשמברין אותו כו'. שם. כ"ב נוטל חלק בראש: כ"ג ומקריב חלק בראש: כ"ד ומשמש בשמנה בגדים: ומפורשים בפ' בתרא דהוריות ברייתא ומבוארים במתני' ג"כ י"א שם ב' בפ"א דיומא ג' בפ"ב דהוריות חרי ט"ז א' במתני' פ"א דסנהדרין ד' בספ"ב שם והשאר בברייתא דהוריות שם ועיין בהוריות ט' א': ז ותוכחיה מאושר אומר אורך ימים בימינה כו': כ"ח הגירסא בברייתא דתנא דבי אליהו. וחשיב מ"דרגין הראשון מצא אשה מצא כו' ולכל בשרו כו'. שני ביסוד. שלישי ותומכיה בנו"ה. רביעי ארך ימים כו' בתו"ג. ח' כי לוית חן כו' ת"ת ובינה תסתפשט בו. ו' תתן כו' עטרת כו' בינה וכתר בסוד אקיה אשר אקיה. ז' כי ארך כו'. בחכמה: ח תווי כו'. והחכמה לא גרסינן כי בזה לא שייך נאה כי אין

בור

מְלַוִּין לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת אֶלָּא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבָד. שֶׁנֶּאֱמַר בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ. בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ בָּעוֹלָם הַזֶּה. בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ בַּקֶּבֶר. וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ לָעוֹלָם הַבָּא: וְאוֹמֵר לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְיָ צְבָאוֹת: כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא בְרָאוֹ אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף עֲשִׂיתִיו: וְאוֹמֵר יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: עלינו. קדיש דרבנן

פי' הגר"א

בור ירא חטא וכמו שלא חשיב מעשים טובים וכן לא מביא פסוק ע"ז: שנאמר כו' מביא ראיי לשיבת ולהלן נאמר עטרת תפארת תמגנך כמ"ש במתניתן הקודם ואומר עטרת כו' ראית לבנים ולהלן נאמר עטרת כנ"ל וכן לכת שנאמר תפארת כו' והשיבה אינו הזקנת אלא השיבה עצמו ומביא ראית על הזקנת שנאמר ונגד זקניו כבוד ולהלן נאמר בשמאלה עשר וכבוד כנ"ל ואע"ג שאריכות ימי' ג"כ נאמר שם מ"מ הזקנת עצמה שהוא הדר לא נאמר אבל הנוי והעושר והכבוד מפורש במתני' הנ"ל בשמאלה כו' תתן לראשך כו': מ חמשה קניינ' כו'. צ"ל ארבעת כמ"ש במכילתא ובגמ' שמים וארץ מנין שנאמר ברוך אברם כו' כנ"ל. וכל הישובים שכתבו המפרשים הן רחוקים גדולים והאמת יורה דרכו:

פי' רש"י

לזכות את ישראל: כדי שיהו מקבלין שכר במה שמונעין עצמן מן העבירות. לפיכך הרבה להן: שלא היה צריך לצוות כמה מצות וכמה אזהרות על שקצים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהן אלא כדי שיקבלו שכר על שפורשין מהן.

* * *

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא.
דָּא הִיא סְעוּדָתָא דִזְעֵיר אַנְפִּין, וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא. וַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין, אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ:

בְּנֵי הֵיכְלָא, דִכְסִיפִין, לְמֶחֱזֵי זִיו דִזְעֵיר אַנְפִּין:
יְהוֹן הָכָא, בְּהַאי תַּכָּא, דְּבֵהּ מַלְכָּא בְּגִלּוּפִין:
צְבוּ לַחֲדָא, בְּהַאי וַעֲדָא, בְּגוֹ עִירִין וְכָל גַּדְפִּין:
חֲדוּ הַשְׁתָּא. בְּהַאי שַׁעְתָּא. דְּבֵהּ רַעֲוָא וְלֵית זַעֲפִין:
קְרִיבוּ לִי. חֲזוּ חֵילִי, דְּלֵית דִּינִין דִּתְקִיפִין.
לְבַר נַטְלִין, וְלָא עָאלִין, הַנֵּי כַּלְבִּין דַּחֲצִיפִין.
וְהָא אַזְמִין, עַתִּיק יוֹמִין, לְמִנְחָה (לְמִצְחָא) עֲדֵי יְהוֹן חָלְפִין:
רְעוּ דִילֵהּ, דְּגַלֵּי לֵהּ, לְבַטָּלָא בְּכָל קְלִיפִין:
יְשַׁוֵּי לוֹן, בְּנוּקְבֵיהוֹן, וִיטַמְרוּן בְּגוֹ כֵּפִין:
אֲרֵי הַשְׁתָּא, בְּמִנְחָתָא, בְּחֶדְוָתָא דִזְעֵיר אַנְפִּין:

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב. יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע, כִּי אַתָּה עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי. כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ הַיּוֹם, כִּי שַׁבָּת הַיּוֹם לַייָ, הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה: רְאוּ כִּי יְיָ נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת. עַל כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם, שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי: עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

סברי מרנן ורבנן ורבותי: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

קודם אכילה יאמר זה:

הִנֵּה אָנֹכִי בָא לְקַיֵּם מִצְוַת סְעוּדָה שְׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבָּת, נֶגֶד יַעֲקֹב אָב שֶׁל

הַמָּן שִׁבְעִים נֶפֶשׁ. בִּזְכוּתוֹ נִצַּל מִמִּלְחָמוֹת גּוֹג וּמָגוֹג, וְקִיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. נַחֲלָה בְּלִי מְצָרִים. וּבְכֹחַ סְגֻלּוֹת שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת אֵלּוּ, יְתַקֵּן פְּגָמֵינוּ בִּסְעוּדוֹת הָרְשׁוּת, וּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת: ויהי נועם וכו׳.

י דִידִ נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן, מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל רְצוֹנֶךָ. יָרוּץ עַבְדְּךָ כְּמוֹ אַיָּל, יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל מוּל הֲדָרֶךָ, יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוּתֶיךָ, מִנֹּפֶת צוּף וְכָל טָעַם:
ה דוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם, נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ, אָנָּא אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ, בְּהַרְאוֹת לָהּ נוֹעַם זִיוֶךָ, אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא, וְהָיְתָה לָהּ שִׂמְחַת עוֹלָם:
ו תִיק יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ, וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֲהוּבֶךָ, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסוֹף נִכְסַפְתִּי לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, אֵלֶּה חָמְדָה לִבִּי וְחוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם:
ה גָּלֶה נָא וּפְרוֹס חֲבִיבִי עָלַי אֶת סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, תָּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדֶךָ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ, מַהֵר אֱהוֹב כִּי בָא מוֹעֵד וְחָנֵּנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

א ל. מִסְתַּתֵּר בְּשַׁפְרִיר חֶבְיוֹן. הַשֵּׂכֶל הַנֶּעְלָם מִכָּל רַעְיוֹן. עִלַּת הָעִלּוֹת, מֻכְתָּר בְּכֶתֶר עֶלְיוֹן, כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְיָ:
ב רֵאשִׁית תּוֹרָתְךָ הַקְּדוּמָה, רְשׁוּמָה חָכְמָתְךָ הַסְּתוּמָה. מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְהִיא נֶעְלָמָה. רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְיָ:
ר חוֹבוֹת הַנָּהָר נַחֲלֵי אֱמוּנָה. מַיִם עֲמֻקִּים יִדְלֵם אִישׁ תְּבוּנָה. תּוֹצְאוֹתֶיהָ חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִינָה. אֱמוּנִים נוֹצֵר יְיָ:
ה אֵל הַגָּדוֹל עֵינֵי כֹל נֶגְדֶּךָ. רַב חֶסֶד גָּדוֹל עַל הַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם זְכוֹר לְעַבְדֶּךָ. חַסְדֵי יְיָ אַזְכִּיר תְּהִלּוֹת יְיָ:
מ רוֹם נֶאְדָּר בְּכֹחַ וּגְבוּרָה. מוֹצִיא אוֹרָה מֵאֵין תְּמוּרָה.

פַּחַד יִצְחָק מִשְׁפָּטֵנוּ הָאִירָה. אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם יְיָ:
מ י אֵל כָּמוֹךָ עוֹשֵׂה גְדוֹלוֹת. אֲבִיר יַעֲקֹב נוֹרָא תְהִלּוֹת. תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת. כִּי שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים יְיָ:
י ה זְכוּת אָבוֹת יָגֵן עָלֵינוּ. נֶצַח יִשְׂרָאֵל מִצָּרוֹתֵינוּ גְאָלֵנוּ. וּמִבּוֹר גָּלוּת דְּלֵנוּ וְהַעֲלֵנוּ, לְנַצֵּחַ עַל מְלֶאכֶת בֵּית יְיָ:
מ יָּמִין וּמִשְּׂמֹאל יְנִיקַת הַנְּבִיאִים. נֶצַח וָהוֹד מֵהֶם נִמְצָאִים. יָכִין וּבֹעַז בְּשֵׁם נִקְרָאִים. וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ:
י סוֹד צַדִּיק בְּשִׁבְעָה נֶעְלָם. אוֹת בְּרִית הוּא לְעוֹלָם. מַעְיַן הַבְּרָכָה צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם. צַדִּיק אַתָּה יְיָ:

נ א הקם מלכות דוד ושלמה. בעטרה שעטרה לו אמו. כנסת ישראל כלה קרואה בנעימה. עטרת תפארת ביד יי:

ח זק מיחד כאחד עשר ספירות. ומפריד אלוף לא יראה מאורות. ספיר גזרתם יחד מאירות. תקרב רנתי לפניך יי:

קודם ברכת המזון של כל סעודות שבת יטול ידיו במים אחרונים, ויאמר זה:

ידי אסחי אנא. לגבי חד מנא. לסטרא חורינא. דלית בה ממשא. אזמן בתלתא. בכסא דברכתא. לעלת עלתא. עתיקא קדישא:

ואחר ברכת המזון יאמר זה:

אשלימו סעודתא דא. דמהימנותא שלימתא. דזרעא קדישא דישראל:

סדר מוצאי שבת

הקהל מזמרים שני מזמורים אלו קודם והוא רחום

קמד לדוד ברוך יי צורי המלמד ידי לקרב אצבעותי למלחמה: חסדי ומצודתי משגבי ומפלטי לי מגני ובו חסיתי הרודד עמי תחתי: יי מה אדם ותדעהו בן אנוש ותחשבהו: אדם להבל דמה ימיו כצל עובר: יי הט שמיך ותרד גע בהרים ויעשנו: ברוק ברק ותפיצם שלח חציך ותהמם: שלח ידיך ממרום פצני והצילני ממים רבים מיד בני נכר: אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר: אלהים שיר חדש אשירה לך בנבל עשור אזמרה לך: הנותן תשועה למלכים הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה: פצני

והצילני

וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר אֲשֶׁר־פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל׃ מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן צֹאונֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ׃ אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃

סז לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃ יוֹדוּךָ עַמִּים׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים׀ בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

ערבית למוצאי שבת.

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ. וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ׃ יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ׃

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים, בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם, תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ. בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ. וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יחיד אומר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ, וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ:

וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם: בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם. לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ. וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ. וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם. וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ. וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם. וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי

בִגְדֵיהֶם לְדוֹרוֹתָם, וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת, וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר, נִסִּים וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ, הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ, וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ, עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם. וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם, לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם, בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, לְךָ עָנוּ שִׁירָה, בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְיָ, מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה, זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר, כִּי פָדָה יְיָ אֶת

יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ. סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ. וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ. אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ. וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ. חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ, בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא מִכָּל) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא, דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעשי"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר, מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בעשי"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת. וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה:

במוצאי שבת ובמוצאי יו"ט, אפילו מיום טוב לחוה"מ אומרים זה:

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ, וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, הָחֵל עָלֵינוּ הַיָּמִים

הבאים

הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם, חֲשׂוּכִים מִכָּל חֵטְא וּמְנֻקִּים מִכָּל עָוֹן וּמְדֻבָּקִים בְּיִרְאָתֶךָ:

וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדָעַת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאָלֵנוּ גְאֻלָּה שְׁלֵמָה מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה, כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה, וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מַכְאוֹבֵינוּ, רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ: כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן (בקיץ בְּרָכָה) (בחורף טַל וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבָהּ, וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אָתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מְהֵרָה, מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה, וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה, אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדְּקֵנוּ בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:)

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד, וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וּתְכַלֵּם וְתַשְׁפִּילֵם וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים, וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אלהינו

אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב, לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת, וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם. וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ, וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל, בֶּאֱמֶת נִשְׁעָנְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ, בִּנְיַן עוֹלָם. וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם, וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

אָב הָרַחֲמָן, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ. וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה, וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ, רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

בר״ח וחוה״מ אומרים כאן יעלה ויבא *):

ותחזינה

---

*) בראש חודש אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם לר״ח רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. לחוה״מ פסח חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה. לחוה״מ סוכות חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה: ותחזינה וכו׳

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ: עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

כחנוכה ובפורים אומרים כאן על הנסים *).

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ: וכו'

---

*) בחנוכה ופורים אומרים זה:

וְעַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת. וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

לחנוכה

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ, בֶּן יוֹחָנָן, כֹּהֵן גָּדוֹל, חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה, עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ, וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה, וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה, וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ, לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת, בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל: ועל כולם וכו'.

לפורים

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר, בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד, אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב, עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:
בספר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בש״ת בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת, נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

חש״ץ אומר חצי קדיש ואח״כ אומרים זה. ואם חל יום טוב באמצע השבוע הבא, או אפילו בערב שבת, אין אומרים ויהי נועם. ואתה קדוש:

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ, מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ, וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף

ורבבה

יְרָבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ, לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ, עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: אורך ימים וכו׳.

וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין, וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ, קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ. וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ, וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי, קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵית בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם, לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ, וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ. וְהוּא רַחוּם, יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ. צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם. בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׂגָּב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת, אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ. יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ. בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ.

וישם

וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ
בְּלֵבָב שָׁלֵם, לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמוֹר
חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה, וְנִירַשׁ טוֹבָה
וּבְרָכָה, לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן
יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדּוֹם, יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ
הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ, וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ. בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי
עַד, כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ,
כִּי לֹא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל
תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

(בימי הספירה סופרים כאן את העומר ובחנוכה מדליק כאן הש״ץ נרות חנוכה
הש״ץ אומר קדיש שלם, ואח״כ אומרים זה. והאר״י ז״ל אמר ויתן לך אחר הבדלה:

וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
הָאָרֶץ, וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים.
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים, הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ,
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ, אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרֲכֶיךָ
בָּרוּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ,
וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן לְךָ אֶת בִּרְכַּת
אַבְרָהָם, לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ, לְרִשְׁתְּךָ אֶת
אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ, אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם:
מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ, וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ,
בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל, בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת
תָּחַת, בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: בִּרְכֹת אָבִיךָ
גָּבְרוּ עַל בִּרְכֹת הוֹרַי, עַד תַּאֲוַת גִּבְעֹת
עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף, וּלְקָדְקֹד נְזִיר

אָחִיו: וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ, וּבֵרַךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ, דְּגָנְךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ, שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים, לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְיָ מִמְּךָ כָּל חֹלִי, וְכָל מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ, לֹא יְשִׂימָם בָּךְ, וּנְתָנָם בְּכָל שֹׂנְאֶיךָ:

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע, יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים, וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי, וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק, וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם, וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם, יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם, אֶלֶף פְּעָמִים, וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר, וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ, וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: בָּרוּךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ, שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ: יְצַו יְיָ אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ, וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ, אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: יִפְתַּח יְיָ לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ, וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ, וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים, וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה: כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ, וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים, וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט, וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים, וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ, עַם נוֹשַׁע בַּיְיָ,

מָגֵן עֶזְרֶךָ. וַאֲשֶׁר חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ. וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ. וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ:

מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יְיָ, הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ, פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה, יַעַר וְכָל עֵץ בּוֹ, כִּי גָאַל יְיָ יַעֲקֹב, וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר: גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים. לֹא תֵבֹשׁוּ וְלֹא תִכָּלְמוּ עַד עוֹלְמֵי עַד: וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ. וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא, וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וִידַעְתֶּם. כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד, וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: כִּי בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן, הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה. וְכָל עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ כָף: הִנֵּה. אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח, וְלֹא אֶפְחָד. כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא: הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו, הַזְכִּירוּ, כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ: זַמְּרוּ יְיָ, כִּי גֵאוּת עָשָׂה, מוּדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ: צַהֲלִי וָרֹנִּי. יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן, כִּי גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא. הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה. קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ. זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ:

בֵּית יַעֲקֹב, לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְיָ: וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּךָ, חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדָעַת, יִרְאַת יְיָ, הִיא אוֹצָרוֹ: וַיְהִי דָוִד לְכָל דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל,

וַיְיָ עִמּוֹ: פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי, מִקְּרָב לִי, כִּי בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל שָׁאוּל, הֲיוֹנָתָן יָמוּת, אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל, חָלִילָה, חַי יְיָ, אִם יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה, כִּי עִם אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה, וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת יוֹנָתָן וְלֹא מֵת: וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם, שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ, וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: וְלֹא אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמוֹעַ אֶל בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ, אֶת הַקְּלָלָה, לִבְרָכָה, כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ: אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל, וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּיו, וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן, וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם:

בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם, שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו: וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים, לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן יִשַׁי, שָׁלוֹם, שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ, כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ. וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם, כֹּה לֶחָי, וְאַתָּה שָׁלוֹם, וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם. יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שָׁם

אַתָּה מוֹצֵא עַנְוְתָנוּתוֹ, דָּבָר זֶה כָּתוּב בַּתּוֹרָה, וְשָׁנוּי בַּנְּבִיאִים, וּמְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים:

כָּתוּב בַּתּוֹרָה, כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד. וּכְתִיב בַּתְרֵהּ: עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה, וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה. שָׁנוּי בַּנְּבִיאִים, דִּכְתִיב: כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד, וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ, מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן, וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ, לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים. מְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים, דִּכְתִיב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים, זַמְּרוּ שְׁמוֹ. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ, וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּכְתִיב בַּתְרֵהּ: אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ. יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ, אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ. וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם. כִּי נִחַם יְיָ צִיּוֹן נִחַם כָּל חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן יְיָ. שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ, תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה. יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה, בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ, בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים, סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן, יְבֹרַךְ גָּבֶר, יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

עלינו, קדיש יתום.

סדר ברכת הלבנה

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו:

הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ. הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם. וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ. כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם. חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת לְקַדֵּשׁ הַלְּבָנָה לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

ישים פניו למזרח ויישר רגליו ויראה ראית אחת כפני הלבנה קודם שיתחיל לברך. ואח״כ לא יביט בה כלל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים, וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם, חוֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת־תַּפְקִידָם, שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם, פּוֹעֵל אֱמֶת, שֶׁפְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת, וְלַלְּבָנָה אָמַר, שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בָטֶן, שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ, וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים:

ג״פ בָּרוּךְ יוֹצְרֵךְ, בָּרוּךְ עוֹשֵׂךְ, בָּרוּךְ קוֹנֵךְ, בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ,

ורוקד ג״פ ואומר ג״פ

כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ וְאֵינִי יָכוֹל לִנְגּוֹעַ בָּךְ, כַּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבַי לִנְגּוֹעַ בִּי לְרָעָה:

ג״פ תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדוֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן:

ג״פ כָּאָבֶן יִדְּמוּ זְרוֹעֲךָ בִּגְדוֹל וָפַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפּוֹל:

ג״פ דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם:

ויאמר לחבירו ג״פ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם.

וחבירו משיב ג״פ עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם:

ג״פ סִמָּן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא, מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת, דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי

אוֹ לְעוֹפֶר הָאַיָּלִים, הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ, מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת, מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ, אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם, וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ, יְיָ צִלְּךָ, עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה, וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמוֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמוֹר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרוֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרוֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

תָּנָא דְבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, אִלְמָלֵי לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, פַּעַם אַחַת בְּחוֹדֶשׁ דַּיָּם: אָמַר

אַבַּיֵי, הִלְכָּךְ צָרִיךְ לְמֵימְרָא מְעֻמָּד: מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ: וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, לְמַלֹּאות פְּגִימַת הַלְּבָנָה, וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִעוּט, וִיהִי אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה, וּכְאוֹר שִׁבְעַת יְמֵי בְרֵאשִׁית, כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה קוֹדֶם מִעוּטָהּ. שֶׁנֶּאֱמַר, אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים. וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב, וּבִקְשׁוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם, אָמֵן:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם. אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

עלינו, ק״י. יוגער שולי בגדיו:

בְּמוֹצָאֵי יוֹם מְנוּחָה. הַמְצֵא לְעַמְּךָ רְוָחָה. שְׁלַח תִּשְׁבִּי
לְנֶאֱנָחָה. וְנָס יָגוֹן וַאֲנָחָה: יָאֲתָה לְךָ צוּרִי.
לְקַבֵּץ עַם מְפֻזָּרִי. מִיַּד גּוֹי אַכְזָרִי. אֲשֶׁר כָּרָה לִי שׁוּחָה:
עֵת דּוֹדִים תְּעוֹרֵר אֵל. לְמַלֵּט עַם אֲשֶׁר שׁוֹאֵל. רְאוֹת
טוּבְךָ בְּבוֹא גוֹאֵל. לְשֶׂה פְזוּרָה נִדָּחָה: קְרָא יֶשַׁע לְעַם
נְדָבָה. אֵל דָּגוּל מֵרְבָבָה. יְהִי הַשָּׁבוּעַ הַבָּא. לִישׁוּעָה
וְלִרְוָחָה: בַּת צִיּוֹן הַשְּׁכוּלָה. אֲשֶׁר הִיא הַיּוֹם גְּעוּלָה.
מְהֵרָה תִּהְיֶה בְּעוּלָה. בְּאֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה: מַעְיָנוֹת
אֲזַי יְזוּבוּן. וּפְדוּיֵי יְיָ עוֹד יְשׁוּבוּן. וּמֵי יֶשַׁע יִשְׁאָבוּן.
וְהַצָּרָה נִשְׁכָּחָה: נְחֵה עַמְּךָ כְּאָב רַחֲמָן. יְצַפְצְפוּ עַם
לֹא אַלְמָן. דְּבַר יְיָ אֲשֶׁר נֶאֱמָן. כַּהֲקִימְךָ הַבְטָחָה:
וִידִידִים פְּלֵיטֵי חֶרֶץ. נְגִינָתָם יִפְצְחוּ בְּמֶרֶץ. בְּלִי צְוָחָה
וּבְלִי פֶרֶץ. אֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה: יְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.
כִּנְבוּאַת אֲבִי חוֹזֶה. וְיִשָּׁמַע בְּבַיִת זֶה. קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל
שִׂמְחָה: חֲזַק יְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ. אַמִּיץ יַעֲשֶׂה בַּקָּשָׁתֵנוּ.
וְהוּא יִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. בְּרָכָה וְהַצְלָחָה: בְּמוֹצָאֵי
יוֹם גִּילָה. שִׁמְךָ נוֹרָא עֲלִילָה. שְׁלַח תִּשְׁבִּי לְעַם סְגֻלָּה.
רֶוַח שָׂשׂוֹן וַהֲנָחָה: קוֹל צָהֳלָה וְרִנָּה. שְׂפָתֵינוּ אָז תְּרַנֵּנָּה.
אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא:

חַדֵּשׁ שְׂשׂוֹנִי אֵל נָא וְהָבִיא אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא: אַמֵּץ וְחַזֵּק רִפְיוֹן יָדַי.
בָּרֵךְ מְלַאכְתִּי וְכָל מַעְבָּדַי. גּוֹאֲלִי זְכוֹר עָנְיִי וּמְרוּדַי, דַּבֶּרְךָ הַטּוֹב
הָקֵם לְעוֹדְדִי. הָרֵץ וּשְׁלַח וְשַׂמַּח לְבָבִי. את אליהו הנביא: וָעֵד וְהָכֵן דֵּי
סִפּוּקִי. זַמֵּן מְזוֹנִי וְלֶחֶם חֻקִּי: חֲלֵב חֵיל גּוֹיִם חִישׁ לְהָנִיקִי. טוּבְךָ תַּשְׂבִּיעַ
עוֹלָלַי וְיוֹנְקִי. יָבֹא מְשִׁיחִי לְעִיר מוֹשָׁבִי. את אליהו הנביא: כּוֹנֵן לְעַם זוּ צוּרִי
צוּר לַחְבּוּשׁ. לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ. מְשַׂנְאַי יֶהֱזֶה יֵרָא וְיֵבוֹשׁ. נֹגַהּ
הַר שֵׂעִיר בְּקָרוֹב תְּכַבּוֹשׁ, שְׂשׂוֹנִי יִגְדַּל כִּרְאוֹת סְבִיבִי. את אליהו הנביא:
עַמּוֹן וּמוֹאָב מְהֵרָה תְּכַלֶּה. פְּדוּתְךָ לְעַמְּךָ בְּקָרוֹב תְּגַלֶּה. צִיּוֹן תְּמַלֵּא
מֵעַם אֵלֶּה. קִרְיַת מֶלֶךְ רָב אָז נַעֲלָה. שַׁכֵּן תַּשְׁכֵּן בְּתוֹךְ עַם צְבִי. את אליהו הנביא:

אנ״ל

אגיל ואשמח בלבבי. בראותי כי מאיבי. תריב ריבי. ולציון גואל תביא. איש צמח תצמיח. אליהו הנביא ומלך המשיח: לכן בעמים יחד. תפול אימה ופחד. לכם יפחד. בעת יעלה גוי אחד. ואורחותיו יצליח. אליהו: עוד ממזרח למערב. יעור לעשות הרג רב. בארם וערב. לערוך מלחמה וקרב. על איביו יצריח. אליהו: זדים מלכי אדמה. יטור נפיש וקדמה. משמע ודומה. נוסו נגבה וימה. אשר אתכם יבריח. אליהו: רנו כל עוברי ארח. כי הנה רענן אזרח. אורו זרח. קנה כפתור ופרח. על הר ציון יפריח.

אליהו הנביא ומלך המשיח:

אלהים יסעדנו. ברכה במאודנו. וזבד טוב יזבדנו. בכל משלח ידינו. אלהים יסעדנו: ביום ראשון למלאכה. יצו אתנו ברכה. ויום השני ככה. ימתיק את סודנו. אלהים: רבה צבאי ישעי. בשלישי וברביעי. בחמישי אך לא בעי. ישלח את פודנו. אלהים: הכן טבות טבח. ביום הששי זבח. קודש הלול ושבח. על כל מחמדינו. אלהים: מעדנים לנפשנו. נתן ביום קדשנו, ורעננה ערשנו, ולילה אור בעדנו. אלהים:

אלי חיש גואלי. עבדך ישכילי. מבשר טוב אלי. את אליהו הנביא: נאוו על ההרים. שלוחי יוצר הרים. ורגלי המבשרים. באמור שובי שובי. אלי: חבי כמעט רגע. כל מחלה וכל נגע. איביך אפגע. יום נקם בלבי. אלי: מלכך יבא לך. יפה את כלך. ורעיתי למולך. גלעדי התשבי. אלי: נופת תטופנה. שפתי בני יונה. כי בא עת לחננה. ציון נחלת צבי. אלי:

אדיר איום ונורא. בצר לי לך אקרא. יי לי לא אירא: גדור פרצת היכלי. דגול מהר תכליל. יי היה עוזר לי: הן אתה תקותי. ולישועתך קויתי. יי עוז ישועתי: זך ונקי כפים. הון פורשי כנפים. יי ארך אפים: טובך תחיש לעמך. יהי עלינו כנאמך. יי עשה למען שמך: כונן בית מכונך. להרבץ בו צאנך. יי באור פניך: מפחד להצילי. נהלני לציון קודש גורלי. יי שמע בקולי: סעוד וסמוך לנמהרים. עזר

נָא אֶת הַנִּשְׁאָרִים. יְיָ יוֹצֵר הָרִים: פְּדֵה עַמְּךָ מֵעַזִּים. צַאנְךָ מִיַּד גּוֹזְזִים.
יְיָ עֹשֶׂה חֲזִיזִים: קָרֵב קֵץ נֶחָמָה. רַחֵם אוֹם לֹא רֻחָמָה. יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה:
שְׁכוֹן כְּמֵאָז בְּאָהֳלֵנוּ. תָּמִיד אַל מְחוֹלְלֵנוּ. יְיָ מַלְכֵּנוּ. הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ:

אִישׁ חָסִיד הָיָה. בְּלִי מָזוֹן וּמִחְיָה: בְּבֵיתוֹ עוֹסֵק מִלְּבוּשׁ. וְאֵין בֶּגֶד לִלְבּוֹשׁ: נוֹגֵן כַּחֲשׁוּבָה אִשָּׁה. וְגַם בְּבָנִים חֲמִשָּׁה: דִּבְּרָה לוֹ הָאִשָּׁה. יוֹתֵר אֵין לְהִתְיָאֵשָׁה. הַמִּבְּלִי לֶחֶם לֶאֱכוֹל. בְּעֵרוֹם וּבְחוֹסֶר כֹּל: וְתוֹרָה מְצָאֶת כִּי יָגַעְתָּ. מַה נֹּאכַל מֵעַתָּה: זָהִיר כְּבַר נָשׁוּק. הֲלֹא תֵּצֵא לַשּׁוּק: חַנּוּן וְרַחוּם בִּמְרוֹמָיו. אוּלַי יִגְמְלֵנוּ כְּרַחֲמָיו: טוֹב לְקוָֹיו מַחֲסֶה. רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה: יָעַצְתָּ בְּדַעַת וּבְחָכְמָה. עֲצָתֵךְ בְּלִי לְהַסְכִּימָה. כְּצֵאתִי לְבֹשֶׁת וְלִכְלִמָּה. מִבְּלִי כְּסוּת וְשַׂלְמָה: וְאֵין בְּיָדִי לְפוּרְטָה. אֲפִילוּ שָׁוֶה פְּרוּטָה. מַהֵרָה וְשָׁאֲלָה מִשְּׁכֵנִים. מַלְבּוּשִׁים נָאִים מְתוּקָנִים: נִלְבַּשׁ וְהַשְׁלֵךְ יְהָבוֹ. עַל יְיָ אֲשֶׁר אֲהֵבוֹ: סָחוּ יְלָדָיו בְּפִלּוּלָם. אַל יָשׁוּב דַּךְ נִכְלָם: עָבַר בַּשּׁוּק כְּסִבְרָתוֹ. וְהִנֵּה אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לִקְרָאתוֹ: פָּץ לוֹ הַמְבַשֵּׂר בֶּאֱמֶת הַיּוֹם תִּתְעַשֵּׁר: צַוֵּנִי בְּכָל כְּבוֹדֶךָ. כִּי הִנְנִי עַבְדֶּךָ: קְרָא לְמִי בְּדַעְתּוֹ. קְנוֹת עֶבֶד אֵין כְּמוֹתוֹ: רָחַשׁ אֵיךְ יְשַׁנֶּה דִּינוֹ. עֶבֶד לִמְכּוֹר אֶת אֲדוֹנוֹ: שָׁת לוֹ חָכְמָתוֹ בְּקִרְבּוֹ. וְהֶחֱזִיק בּוֹ כְּמוֹ רַבּוֹ: תַּגָּר קָנָאוֹ בַּאֲהָבִים. בִּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף זְהוּבִים: תְּבָעוֹ מַה מְּלַאכְתֶּךָ. אִם בְּבִנְיַן חָכְמָתֶךָ. תַּכְלִית טְרַקְלִין וּפַלְטְרִין. הֲרֵי אַתָּה בֶּן חוֹרִין. יוֹם רִאשׁוֹן בְּמִפְעָלִים. פָּעַל עִם פּוֹעֲלִים: שׁוַּע בַּחֲצִי הַלַּיְלָה. עֲנֵנִי נוֹרָא עֲלִילָה: יָזַמְתִּי וְנִמְכַּרְתִּי לְהַעֲבִידִי. לִכְבוֹדְךָ וְלֹא לִכְבוֹדִי: בּוֹרֵא עוֹלָם בְּקִנְיָן. הַשְׁלֵם זֶה הַבִּנְיָן: רַחֲמֶיךָ יִכְמְרוּ בַּחֲנִינָתִי. כִּי לְטוֹבָה כַּוָּנָתִי: מַלְאֲכֵי רַחֲמִים מִמְּעוֹנָתוֹ. אָז הֵחֵלּוּ לִבְנוֹתוֹ: רַבּוּ בְּנֵי הַמְּלוּכָה. וַתִּשְׁלַם כָּל הַמְּלָאכָה: דָּץ הַסּוֹחֵר בִּרְאוֹתוֹ. כִּי נִגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ: כְּלוּלַת מִגְדָּלִים נָאִים. לְפִי עִנְיַן הַבַּנָּאִים: יִזָּכֵר לְךָ עַתָּה. אֶתְמוֹל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: חָפְשִׁי בְּוַדַּאי וּבְבֵרוּר. כְּנֶאֱמַת לְעִנְיַן שִׁחְרוּר: זֶה קִיְּמוֹ בֶּאֱמֶת. וּפֵרַח לוֹ אִישׁ הָאֱמֶת:

אָמַר יְיָ לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
בָּחַר יְיָ בְּיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:

גָּאַל יְיָ אֶת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
דָּרַךְ כּוֹכָב מִיַּעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
וְיֵרְדְּ מִיַּעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
זְכוֹר זֹאת לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
חֶדְוַת יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
טוֹבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
כִּי לֹא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
לֹא הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
נִשְׁבַּע יְיָ לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
סְלַח נָא לַעֲוֹן יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
עַתָּה הָשֵׁב שְׁבוּת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
פָּדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
קוֹל קוֹל יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
רָנִּי וְשִׂמְחִי לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
שָׁב יְיָ אֶת שְׁבוּת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:

סדר הבדלה.

הִנֵּה, אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח, וְלֹא אֶפְחָד, כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה. לַייָ הַיְשׁוּעָה,

עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה. יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה, וְשָׂשׂוֹן וִיקָר. כֵּן תִּהְיֶה לָּנוּ. כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

זמירות למוצאי שבת.

הַמַּבְדִּיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל. חַטֹּאתֵינוּ הוּא יִמְחוֹל. זַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל. וְכַכּוֹכָבִים בַּלָּיְלָה: יוֹם פָּנָה כְּצֵל תּוֹמֶר. אֶקְרָא לָאֵל עָלַי גּוֹמֵר. אָמַר שׁוֹמֵר. אָתָא בוֹקֶר וְגַם לָיְלָה: צִדְקָתְךָ כְּהַר תָּבוֹר. עַל חֲטָאַי עָבוֹר תַּעֲבוֹר. כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבוֹר. וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: חָלְפָה עוֹנַת מִנְחָתִי. מִי יִתֵּן מְנוּחָתִי.

יָגַעְתִּי בְאַנְחָתִי. אַשְׂחֶה בְכָל לָיְלָה: קוֹלִי בַּל יוּנְטָל. פְּתַח לִי שַׁעַר הַמְנֻטָּל. שֶׁרֹאשִׁי נִמְלָא טָל. קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה: הֵעָתֵר נוֹרָא וְאָיוֹם. אֲשַׁוֵּעַ תְּנָה פִדְיוֹם. בְּנֶשֶׁף בְּעֶרֶב יוֹם. בְּאִישׁוֹן לָיְלָה: קְרָאתִיךָ יָהּ הוֹשִׁיעֵנִי, אֹרַח חַיִּים תּוֹדִיעֵנִי. מִדַּלּוּת תְּבַצְּעֵנִי. מִיּוֹם וְעַד לָיְלָה: טַהֵר טִנּוּף מַעֲשַׂי. פֶּן יֹאמְרוּ מַכְעִיסַי. אַיֵּה נָא אֱלוֹהַּ עֹשָׂי. הַנּוֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה: נַחְנוּ בְיָדְךָ כַּחוֹמֶר. סְלַח נָא עַל קַל וָחוֹמֶר. יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר. וְלַיְלָה לְלָיְלָה. המבדיל:

אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי, אֵלִיָּהוּ הַגִּלְעָדִי, בִּמְהֵרָה יָבֹא אֵלֵינוּ, עִם מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד: אִישׁ אֲשֶׁר קִנֵּא לְשֵׁם הָאֵל. אִישׁ בֻּשַּׂר שָׁלוֹם, עַל יַד יְקוּתִיאֵל, אִישׁ נִגַּשׁ וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אליהו: אִישׁ דּוֹרוֹת שְׁנֵים עָשָׂר רָאוּ עֵינָיו. אִישׁ הַנִּקְרָא בַּעַל שֵׂעָר בְּסִמָּנָיו. אִישׁ וְאֵזוֹר עוֹר אָזוּר בְּמָתְנָיו. אליהו: אִישׁ זָעַף עַל עוֹבְדֵי חַמָּנִים. אִישׁ חָשׁ וְנִשְׁבַּע מִהְיוֹת גִּשְׁמֵי מְעוֹנִים. אִישׁ טַל וּמָטָר עָצַר שָׁלֹשׁ שָׁנִים. אליהו: אִישׁ יָצָא לִמְצֹא לְנַפְשׁוֹ נַחַת, אִישׁ כִּלְכְּלוּהוּ הָעוֹרְבִים וְלֹא מֵת לַשַּׁחַת. אִישׁ לְמַעֲנוֹ נִתְבָּרְכוּ כַּד וְצַפַּחַת. אליהו: אִישׁ מוּסָרָיו הִקְשִׁיבוּ כְּמֵהִים. אִישׁ נַעֲנָה בָאֵשׁ מִשְּׁמֵי גְבוֹהִים, אִישׁ סָחוּ אַחֲרָיו יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים. אליהו: אִישׁ עָתִיד לְהִשְׁתַּלֵּחַ מִשְּׁמֵי עֲרָבוֹת. אִישׁ פָּקִיד עַל כָּל בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת. אִישׁ צִיר נֶאֱמָן לְהָשִׁיב לֵב בָּנִים עַל אָבוֹת. אליהו: אִישׁ קָרָא קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיְיָ בְּתִפְאָרָה. אִישׁ רָכַב עַל סוּסֵי אֵשׁ בִּסְעָרָה. אִישׁ שֶׁלֹּא טָעַם טַעַם מִיתָה וּקְבוּרָה. אליהו: אִישׁ תִּשְׁבִּי עַל שְׁמוֹ נִקְרָא. תַּצְלִיחֵנוּ עַל יָדוֹ בַּתּוֹרָה. תַּשְׁמִיעֵנוּ מִפִּיו בְּשׂוֹרָה טוֹבָה בִּמְהֵרָה. תּוֹצִיאֵנוּ מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה. אליהו: אִישׁ תִּשְׁבִּי תַּצִּילֵנוּ מִפִּי הָאֲרָיוֹת. תְּבַשְּׂרֵנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת. תְּשַׂמְּחֵנוּ בָּנִים עַל אָבוֹת. בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּתוֹת. אליהו: אַשְׁרֵי מִי שֶׁרָאָה פָנָיו בַּחֲלוֹם. אַשְׁרֵי מִי שֶׁנָּתַן לוֹ שָׁלוֹם וְהֶחֱזִיר לוֹ שָׁלוֹם. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם. אליהו: כַּכָּתוּב הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא. לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְיָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים. וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם:

ויאמר פורה דרכתי לבדי, ומעמים אין איש אתי. ואדרכם באפי, וארמסם בחמתי: ונח מצא חן בעיני יי: ויהי דוד לכל דרכיו משכיל ויי עמו: בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:

שיר למעלות, אשא עיני אל ההרים, מאין יבא עזרי: עזרי מעם יי, עשה שמים וארץ: אל יתן למוט רגלך, אל ינום שמרך: הנה לא ינום, ולא יישן, שומר ישראל: יי שמרך, יי צלך, על יד ימינך: יומם השמש לא יככה, וירח בלילה: יי ישמרך מכל רע, ישמור את נפשך: יי ישמור צאתך ובואך, מעתה ועד עולם:

רבון העולמים. אב הרחמים והסליחות, בסמן טוב ובמזל טוב, החל עלינו את (כשחל יו"ט באמצע השבוע לא יאמר ששת רק ימי המעשה) ששת ימי המעשה, הבאים לקראתנו לשלום, חשובים מכל חטא ופשע, ומנקים מכל עון ואשמה ורשע, ומדבקים בתלמוד תורה ובמעשים טובים. ותחננו דעה בינה והשכל מאתך, ותשמיענו בהם ששון ושמחה, ולא תעלה קנאתנו על לב אדם, ולא קנאת אדם תעלה על לבנו. מלכנו אלהינו האב הרחמן, שים ברכה ורוחה והצלחה בכל מעשה ידינו וכל היועץ עלינו, ועל עמך בית ישראל, עצה טובה ומחשבה טובה, אמצו וברכו גדלו וקימו, קים עצתו, כדבר שנאמר, יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא. ונאמר, ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור: וכל היועץ עלינו, ועל עמך בית ישראל, עצה שאינה טובה, ומחשבה שאינה טובה, תופר עצתו. כדבר שנאמר, יי הפיר עצת גוים, הניא מחשבות עמים. ונאמר, עצו עצה ותפר. דברו דבר ולא יקום, כי עמנו אל: ופתח לנו יי אלהינו אב הרחמים, ארון הסליחות, בזה השבוע ובכל שבוע, שערי אורה, שערי ארך ימים ושנים, שערי אריכת אפים, שערי ברכה, שערי בינה, שערי גילה, שערי גדלה, שערי גאלה, שערי גבורה, שערי דיצה, שערי דעה, שערי הוד, שערי הדר, שערי הצלחה, שערי הרוחה, שערי ועד טוב, שערי זריזות,

שערי זמרה, שערי זכיות, שערי זיו, שערי זהר תורה, שערי זהר חכמה, שערי זהר בינה, שערי זהר דעת, שערי חדוה, שערי חמלה, שערי חן וחסד, שערי חיים טובים, שערי חכמה, שערי טובה, שערי טהר, שערי ישועה, שערי יושר, שערי כפרה, שערי כלכלה, שערי כבוד, שערי למוד, שערי מזון, שערי מנוחות, שערי מחילות, שערי מדע, שערי נחמה, שערי נקיות, שערי סליחה, שערי סייעתא דשמיא, שערי עזרה, שערי פדות, שערי פרנסה טובה, שערי צדקה, שערי צהלה, שערי קדשה, שערי קוממיות, שערי רחמים, שערי רצון, שערי רפואה שלמה, שערי שלום, שערי שמחה, שערי שמועות טובות, שערי שלוה, שערי תורה, שערי תפלה, שערי תשובה, שערי תשועה, כדכתיב ותשועת צדיקים מיי, מעוזם בעת צרה: ויעזרם יי ויפלטם, יפלטם מרשעים ויושיעם, כי חסו בו: ונאמר, חשף יי את זרוע קדשו, לעיני כל הגוים, וראו כל אפסי ארץ, את ישועת אלהינו: ונאמר, קול צופיך נשאו קול, יחדו ירננו, כי עין בעין יראו, בשוב יי ציון: וקים לנו יי אלהינו, מקרא שכתוב מה נאוו על ההרים רגלי מבשר, משמיע שלום מבשר טוב, משמיע ישועה, אמר לציון מלך אלהיך: ראשון לציון הנה הנם, ולירושלים מבשר אתן. אמן סלה:

ואח״כ יסדר שלחנו במאכלים טובים לכבוד שבת מלכתא אע״פ שאין צריך אלא לכזית, ויאמר

דא היא סעודתא דדוד מלכא:

אמר רבי חנינא לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת אף על פי שאינו צריך אלא לכזית. חמין במוצאי שבת מלוגמא. פת חמה במוצאי שבת מלוגמא. רבי אבהו הוה עבדין ליה באפוקי שבתא עיגלא תילתא.

שבת קי״ט ע״ב

סדר יום כפור קטן. בהעלות המנחה מתעטפים בטלית ותפילין ואומרים פרשת התמיד והקטורת. ואח"כ אומרים זה כסדר:

תְּפִלָּה לְעָנִי, כִּי יַעֲטֹף, וְלִפְנֵי יְיָ, יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ: יְיָ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי, וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא: אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי, בְּיוֹם צַר לִי, הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ, בְּיוֹם אֶקְרָא, מַהֵר עֲנֵנִי: כִּי כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי, וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ: הוּכָּה כָעֵשֶׂב, וַיִּבַשׁ לִבִּי, כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי: מִקּוֹל אַנְחָתִי, דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי: דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר, הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת: שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה, כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג: כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי, מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ: כִּי אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי: מִפְּנֵי זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי: יָמַי כְּצֵל נָטוּי, וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ: וְאַתָּה יְיָ לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ, כִּי בָא מוֹעֵד: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ, אֶת אֲבָנֶיהָ, וְאֶת עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ: וְיִירְאוּ גוֹיִם, אֶת שֵׁם יְיָ, וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ, אֶת כְּבוֹדֶךָ: כִּי בָנָה יְיָ צִיּוֹן, נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ: פָּנָה אֶל תְּפִלַּת הָעַרְעָר, וְלֹא בָזָה אֶת תְּפִלָּתָם: תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן, וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל יָהּ: כִּי הִשְׁקִיף, מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ, יְיָ מִשָּׁמַיִם אֶל אֶרֶץ הִבִּיט: לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר, לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְיָ, וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָיִם: בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו, וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת יְיָ: עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי, קִצַּר יָמָי: אֹמַר, אֵלִי אַל תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי, בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ: לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם: הֵמָּה יֹאבֵדוּ, וְאַתָּה תַעֲמֹד, וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ, כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ: וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ: בְּנֵי עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן:

יוֹם זֶה יְהִי מַשְׁקַל כָּל חַטֹּאתַי. בָּטֵל בְּמִעוּטוֹ כִּדְמוּת יָרֵחַ. הַיּוֹם לְבַד מִסְפַּר זְכִיּוֹתַי יַרְבֶּה, וְיָצִיץ צִיץ וִיהִי פֹּרֵחַ. יום: וַדַּאי זָדוֹן לִבִּי אֶצְלוֹ גָלוּי. חוֹטֵא עֲוֹנוֹתַי עִם דּוֹק רִשְׁעִי. דִּינִי אֲנִי אֵדַע בָּאֵשׁ קָלוּי. כִּי רַע וּבִישׁ אָרַגְתִּי אֶל פִּשְׁעִי. הוֹלֵךְ בְּיוֹם וָיוֹם אַחַר בִּצְעִי. מַבִּית מְקוֹם סֵפֶר תִּינוֹק בּוֹרֵחַ. יום: אָכֵן בְּחַבְלֵי שָׁוְא עָוֹן מוֹשֵׁךְ. אָחוֹר לָךְ אֵלַי בָּאתִי נִצָּב. רְפָאוּת לְאָדָם מַר נָחָשׁ נוֹשֵׁךְ. שׁוֹאֵל וּמִתְחַנֵּן נִכְאָב נֶעֱצָב. יוֹשֵׁב בְּעֹנְיִי אֶבֶן מַחְצֵב. יָד פֶּה וָעַיִן אֵין לִי טַעַם וָרֵיחַ. יום: הֵן רֹאשׁ חֳדָשִׁים אֶל עַמְּךָ נָתַתָּ. לִזְמַן כַּפָּרָה עַל כָּל תּוֹלְדוֹתָם. מֵאֵת אֲהוּבֶיךָ שׁוֹטֵן הִשְׁבַּתָּ. עַל כֵּן אֲקַדֶּמְךָ בּוֹ זְחַנְתָּם.

פיום

מִיּוֹם לְפָנָיו בָּא כִּי אָז אֵיתָם, אָשׁוּב לְאִישׁ תּוֹשָׁב לֹא עוֹד אוֹרֵחַ. יום: וּבְרוֹב חַסְדְּךָ אַתָּה מַלְכִּי, תָּקוּם תְּרַחֵם אֶת צִיּוֹן קָדְשֵׁנוּ. דִּירַת מְנוּחָתְךָ שִׂים כָּבוֹד, כִּי בָהּ נַעֲלֶה עוֹלוֹת רָאשֵׁי חָדְשֵׁנוּ. נָא אֵל שְׁלַח נוֹשֵׂא נֵזֶר רֹאשֵׁנוּ. כִּי שָׁם לְבָבֵנוּ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ. יום:

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית, מִזְמוֹר לְדָוִד: יְיָ אֲדֹנֵינוּ, מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמָיִם: מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים, יִסַּדְתָּ עֹז, לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ, לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: כִּי אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ, מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ, יָרֵחַ וְכוֹכָבִים, אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה: מָה אֱנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ, וּבֶן אָדָם, כִּי תִפְקְדֶנּוּ: וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים, וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ: תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַחַת רַגְלָיו: צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם, וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי: צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים: יְיָ אֲדֹנֵינוּ, מָה אַדִּיר שִׁמְךָ, בְּכָל הָאָרֶץ:

ואחר כך אשרי ותצי קדיש. ואם יש עשרה שמתענין קורין ויחל ואחר קריאת ההפטרת יברך המפטיר ברכות אחרונות. ומכניסין ס"ת להיכל. ואומרים ח"ק ומתפללין ש"ע ואומרים עננו כשומע תפלה. והש"ץ בחזרת התפלה אומר עננו קודם רפאנו. ואח"כ מתחילין כאן:

לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל יְיָ, כִּי הוּא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ וְיַחְבְּשֵׁנוּ: יְחַיֵּנוּ מִיֹּמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, יְקִמֵנוּ וְנִחְיֶה לְפָנָיו: כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי. כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

חזן וקהל הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: נ"פ

אל .מלך ויעבור יי יי וסלחת תמצא בסליחות:

אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, תִּכּוֹן תְּפִלָּתֵנוּ קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ וְתוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֵנוּ וּמִשְׁפָּטֵנוּ כַּצָּהֳרָיִם: אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ. בְּקָרְאֵנוּ עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי צִדְקֵנוּ:

כרחם אב וכו', סלח נא וכו', כי לא על וכו', תמצא בסליחות:

מחזם שם המחבר מרדכי בר שבתאי. וחתם הבתים בפסוק שנזכר בו מנחה:

סליחה אלהינו ואלהי אבותינו

חזן כְּמַשְׂאַת כַּפַּי, מִנְחַת עֶרֶב רְצֵה נָא בְכוֹשֶׁר. תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ בְּתוֹם וּבְיוֹשֶׁר. בְּקָרְאִי עֲנֵנִי צוּרִי הַיּוֹם יִפְנֶה. קהל כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְּנֵי

ישראל

ישראל את המנחה: חזן ריח ניחוח אמרי פי לפניך צור עולמים. חלבי ודמי הנמעט בצומי תמור חלבים ודמים. הבל הגיון לבי אשר ערכתי (נ״א זה כמה ימים) היום בנעימים. קהל כחטאת כאשם וכמנחה: חזן דרוש נא ביום זה דורשיך והדרש להם בניב שפתים. שעה למעמדם וטהרם ככסף מזקק שבעתים. ורצה שיחתם כשה אחת מן הצאן ומן המאתים. קהל ממשקה ישראל למנחה: חזן כליל ועולה תחנתי תחשב ומשטיני ריב תריב, ותוציא כאור צדקי טרם יבוא השמש ויעריב. שפוך כמים לבו בתפלתו כל איש. קהל והקריב המקריב קרבנו ליי מנחה: חזן ישרון עמך ישיר חסדך בטוב לקח. הטה אליו אזנך ושמע ועיניך פקח. וראה כי טוב מסתופף בשערי רחמיך. קהל ויקח מן הבא בידו מנחה: חזן ברוב רחמיך אמרי האזינה יי הגיגי בינה. אם נא מצאתי חן בעיניך אלהי קדם מעונה. ולקחת מנחתי מידי אשר הבאתי לך בתחנה. קהל ויהי בעלות המנחה: חזן שדי לא מצאנוך שגיא כח לעדה מקדם קנית. אחד המרבה ואחד הממעיט בשובו נפשו רצית. אך יכון לבו לפניך במנחתו בעת הקריב אותה. קהל וזאת תורת המנחה: חזן בהיות מזבח ומקדש על מכונו וגבולו. היו מכפרים עלינו בשעירים העולים לגורלו. ועתה באשמתנו לו חפץ יי להמיתנו. קהל לא לקח מידינו עולה ומנחה: חזן תחנונים ידבר עמך יבקש סליחה בלב מר. הנו מתיצב על מצור ועומד על המשמר. מחלה פניך לעת מנחת ערב ומצפה כופר. קהל כי אמר אכפרה פניו במנחה: חזן ירושלים עירך בנה ועריה מקצה. אסורים רעוצים פתח ולחפשי הוצא.

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחָתָם כִּימֵי עוֹלָם וְתָשׁוּב וְתֵרָצֶה. קהי עוֹד פְּנוֹת אֶל הַמִּנְחָה: חזן וּנְפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּץ יָדְךָ שֵׁנִית תּוֹסִיף, כְּרוֹעֶה עֶדְרוֹ תִּרְעֵם בִּנְוֵה טוֹב תְּאַסֵּף. וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּזָּהָב וְכַכָּסֶף: קו״ח וְהָיוּ לַייָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה. אל מלך וכו׳:

וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ. תִּכּוֹן תְּפִלָּתֵנוּ קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפֵּינוּ כְּמִנְחַת עָרֶב: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ:
כרחם אב וכו׳.

חזן אֱלֹהַי בְּשַׂר עַמְּךָ מִפַּחְדְּךָ סָמַר, וּמֵאָז עוֹלוֹת הַשַּׁחַר יַעֲמוֹד עַל מִשְׁמָר, עַד עֵת מִנְחַת עָרֶב. קהי כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה: חזן לְהַקְשִׁיב לְמַשְׂטִינֵנוּ מָאֵן תְּמָאֵן, סְאוֹנֵי בְּרַעַשׁ אַל נָא תְּהִי סוֹאֵן, וְאִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמוֹר הֲלֹא רַבּוּ: קהי מֵאֵין עוֹד פְּנוֹת אֶל הַמִּנְחָה: חזן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אֲשֶׁר בְּךָ מַאֲמִין, אִם בִּשְׂמֹאל דְּחִיתוֹ קָרְבֵהוּ בְיָמִין, בָּא לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ. קהי וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה: חזן עוֹרְכֵי שֶׁוַע מְשַׁלְּמֵי פָרִים שִׂפְתוֹתָם, רְצֵה וְהַשְׁלֵךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם, יֶעֱרַב עָלֶיךָ שִׂיחָתָם וְרִנָּתָם. קהי כַּחַטָּאת וְכָעוֹלָה וְכַמִּנְחָה: חזן זֵכֶר פַּר פְּנִים וְשָׂעִיר פְּנִימִי וְחִיצוֹן, יִהְיוּ נָא אֲמָרֵינוּ לְפָנֶיךָ לְרָצוֹן, וְתֶעֱרַב מִנְחָתֵנוּ כְּשֶׂה אַחַת מִן הַצֹּאן, מִן הַמָּאתַיִם. קהי מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה: חזן רָאָה כִּי אָזְלַת יָדֵינוּ וְיוֹשְׁבֵי מָרוֹם שָׁחוּ, פַּסּוּ אֱמוּנִים וּבְכֵן לָקְחוּ, כְּבַד פֶּה וַעֲרַל שָׂפָה. קהי וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה: חזן בָּרֵר נִיב שְׂפָתַיִם כְּשַׁחַר פָּרוּשׂ, עֲנֵנִי וּרְפָא מִזְבַּחֲךָ הֶהָרוּס. חֶלְקַת לְשׁוֹנִי תֶּעֱרַב כַּשֶּׁמֶן לָרוֹס. קהי אֶת הָעוֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה: חזן בֵּית תְּפִלָּתָם מְקוֹם צִקּוּן לַחֲשָׁם, חָשׁוּב כִּבְמְקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ שָׁם, הַכֹּהֲנִים אֶת הַחַטָּאת וְאֶת הָאָשָׁם: קהי וַאֲשֶׁר יֹאפוּ אֶת הַמִּנְחָה: חזן יְצַוֶּה יְיָ חַסְדּוֹ קוֹמְמִיּוּת הֲשִׁיבֵנִי לְנָוִי, לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי לְחַדֵּשׁ הֲדַר זִיוִי. וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר אֶת בְּנֵי לֵוִי. חו״ק וְהָיוּ לַייָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה: אל מלך וכו׳

טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: טוֹב יְיָ לְקוָֹיו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ, טוֹב וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְיָ: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטוֹחַ בָּאָדָם: טוֹב
לחסות

לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: טוֹב וְיָשָׁר יְיָ, עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: טוֹב יְיָ לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה, וְיֹדֵעַ חוֹסֵי בוֹ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דּוֹר וָדוֹר אֱמוּנָתוֹ: כרחם אב וכו'

פזמון

בַּת עַמִּי לֹא תֶחֱשֶׁה וְלֹא תִשְׁקוֹט בִּזְעָקָה: וּבִמְקוֹם עוֹלָה וְאִשֶּׁה תָּכִין תַּחַן חוּקָה, לַיְיָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה: נְשִׂיא אֱלֹהִים הַנֶּאֱמָן, רֹאשׁ צוּרִים אֵיתָנַי. הִשְׁכִּים שַׁחַר וּזְמָן, עָמוֹד וַעֲרוֹךְ תַּחֲנוּנַי. בִּמְקוֹם תָּמִיד מוּמָן, לְשַׁחֵר עַל קָרְבָּנַי. וְכִי הֶאֱמִין בַּיְיָ. וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה. ליי: יְחִידוֹ לְמֵאָה נֶחֱנַן, וְעָקוּד בְּמִזְבַּח אֲבָנָיו. לִפְנוֹת עֶרֶב חָנַן, וְהָאֵל נָשָׂא פָנָיו. לְתָמִיד עֶרֶב מְכוּנָן, לְהִתְרַצּוֹת פְּנֵי אֲדוֹנָיו. כְּאִישׁ לָקַח מְלֹא חָפְנָיו. קְטוֹרֶת סַמִּים דַּקָּה. ליי: מְפַלֵּל יוֹשֵׁב אֹהֶל הַלָּן בִּמְקוֹם מְשׁוּבָּח. לְרִבּוּי פְּדָרִים יַחֵל, בְּהִתְקָרֵב בְּבֵית זֶבַח. וְאִם אֵין קָרְבָּן לְיַחֵל, תְּמוּרָם אֶעֱרוֹךְ שֶׁבַח. וְנִבְחַר לַיְיָ מִזֶּבַח. עֲשֹׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה. ליי: נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה, מֵאֵין עֲבוֹדַת כֹּהֲנִים, וְאֵיךְ אָשִׁיר בְּשִׁבְיָה. וְאָסְפוּ לְוִיֵּי אֱמוּנִים וְעַל כָּל זֹאת אוֹדֶה יָהּ. כִּי הוּא נַעֲלֶה בְּדִינִים. לָנוּ בּוֹשֶׁת הַפָּנִים, וּלְךָ הַצְּדָקָה. ליי: חֵלֶף קָרְבְּנוֹת פֶּדֶר, תְּפִלָּתִי תֵּרָאֶה. בְּזָכְרִי עַל הַסֵּדֶר, עֲבוֹדַת מְשָׁרְתִים. בָּאֵי הֵיכָל חֶדֶר בְּחֶדֶר, וְשָׁמְעוּ מְבַשֵּׂר בְּמַרְאֶה. וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה, לַיְיָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה: אל מלך וכו'

חזן ואח"כ יאמר עשרה רחמנא לסכסך עשרה מאברות ועשרת הדברות: קהל

רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵיהּ דְּאַבְרָהָם רְחִימָא:	בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵיהּ דְּיִצְחָק עֲקִידָא:	בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵיהּ דְּיַעֲקֹב שְׁלִימָא	בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן זְכוּתֵיהּ דְּיוֹסֵף צַדִּיקָא:	בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵיהּ דְּמֹשֶׁה נְבִיָּא:	בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵיהּ דְּאַהֲרֹן כַּהֲנָא.:	בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְנָאוּתֵיהּ דְּפִינְחָס קַנָּאָה:	בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר:

רחמנא

רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵיהּ דְּדָוִד מְשִׁיחָא: בְּדִיל וְנֵיעֲבוּר:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן צְלוֹתֵיהּ דִּשְׁלֹמֹה מַלְכָּא: בְּדִיל וְנֵיעֲבוּר:
רַחֲמָנָא תּוּב מֵרוּגְזָךְ וְלָא נֶהְדַּר רֵיקָם מִן קֳדָמָךְ:

אל מלך יושב וכו׳ תמצא בסליחות לשני קמא:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה. תֹּאחֵז יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט. בְּבֹא תוֹכֵחָה נֶגְדֶּךָ. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח. גִּשְׁתְּךָ לַחֲקוֹר מוּסָר. רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ. דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרְךָ: קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ. הוֹרֵינוּ בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ. צַו יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם. פְּתָחָיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ. זְכוֹר נָאֱמַתָּ עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ. חוֹתַם תְּעוּדָה תַּתִּיר. סוֹדְךָ שִׂים בְּלִימּוּדֶיךָ. טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר. נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג. יָהּ דַּע אֵת אֲשֶׁר יְדָעוּךָ. מַגֵּר אֵת אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ. כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן. לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה:

ווידוי הגדול של רבינו נסים זצ״ל:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם קוֹדֶם כָּל דָּבָר אֵין לִי פֶּה לְהָשִׁיב וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ כִּי מִפְּנֵי שֶׁעֲוֹנוֹתַי רַבּוּ מִלְּמְנוֹת וְחַטֹּאתַי עָצְמוּ מִסַּפֵּר. וּכְמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי. מִתְוַדֶּה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי בִּכְפִיפַת רֹאשׁ. בִּכְפִיפַת קוֹמָה. בִּכְנִיעַת חַיִל. בַּחֲלִישׁוּת כֹּחַ. בִּשְׁבִירַת לֵב. בִּנְמִיכוּת רוּחַ. בִּקִידָה בִּכְרִיעָה. בְּהִשְׁתַּחֲוָיָה בְּאֵימָה בִּבְעָתָה בְּרֶתֶת בִּזְוָעָה בְּחַלְחוּל בְּיִרְאָה בְּמוֹרָא. אוֹמֵר אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי מִקְצָת מַעֲשַׂי הָרָעִים, וּמִדְרָכַי הַמְכוֹעָרִים. וּמִמַּעֲלָלַי הַמְקוּלְקָלִים, לְאָמְרָם אִי אֶפְשָׁר. לְבָרְרָם אֵין בִּי כֹּחַ. לְגַלּוֹתָם לֹא אֶעֱצוֹר חַיִל. לְדַבְּרָם לֹא אֵדָעֵם. לְהַגִּידָם אֵינִי כְדַאי. לִתְבּוֹעַ עֲלֵיהֶם סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה מָה אֲנִי מֶה חַיָּי. אֲנִי הֶבֶל וָרִיק אֲנִי רִמָּה וְתוֹלֵעָה אֲנִי עָפָר וָאֵפֶר. בּוֹשׁ אֲנִי מֵחֲטָאַי. וּמוּכְלָם אֲנִי מִפְּשָׁעַי. אֵין לִי פִּתְחוֹן פֶּה לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ. גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא עָצְמוּ פְשָׁעַי מִסַּפֵּר. בּוֹשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי כְּגַנָּב הַנִּמְצָא בְּמַחְתֶּרֶת:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם. אִם עָמַדְתִּי לְפָרֵשׁ אֶת חֲטָאַי וּלְבָאֲרָם. יִכְלֶה הַזְּמַן וְהֵם לֹא יִכְלוּ. עַל אֵיזֶה מֵהֶם אֶתְבַּע. וְעַל אֵיזֶה מֵהֶם אֲבַקֵּשׁ. וְעַל אֵיזֶה מֵהֶם אֶתְוַדֶּה. עַל הַכְּלָל אוֹ עַל הַפְּרָט. עַל הַנִּסְתָּרוֹת אוֹ עַל הַנִּגְלוֹת. עַל הָרִאשׁוֹנוֹת אוֹ עַל הָאַחֲרוֹנוֹת. עַל הַחֲדָשׁוֹת אוֹ עַל הַיְשָׁנוֹת. עַל הַטְּמוּנוֹת אוֹ עַל הַנּוֹדָעוֹת. עַל הַנִּזְכָּרוֹת אוֹ עַל הַנִּשְׁכָּחוֹת מִמֶּנִּי.

יודע

יוֹדֵעַ אֲנִי בְּעַצְמִי שֶׁאֵין בִּי לֹא תוֹרָה וְלֹא חָכְמָה לֹא דַעַת וְלֹא תְבוּנָה לֹא צְדָקָה וְלֹא יְשָׁרוּת וְלֹא גְמִילוּת חֲסָדִים. אֲבָל אֲנִי סָכָל וְלֹא יוֹדֵעַ. בַּעַר וְלֹא מֵבִין. נִזְלָן וְלֹא נֶאֱמָן. חַיָּב וְלֹא זַכַּאי. רָשָׁע וְלֹא צַדִּיק. רַע וְלֹא טוֹב. וְכָל מַעֲשִׂים רָעִים עָשִׂיתִי וְגַם עֲבֵירוֹת רָעוֹת עָשִׂיתִי. וְאִם אַתָּה דָּן אוֹתִי כְּמַעֲשַׂי אוֹ לִי וַוי לִי אֲהָהּ עָלַי אוֹיָה עַל נַפְשִׁי. וְאִם תְּבַקֵּשׁ לְנַקּוֹתִי כְּמִטַּהֵר וְכִמְצָרֵף כֶּסֶף לֹא יִשָּׁאֵר מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי אֲנִי כְּקַשׁ לִפְנֵי אֵשׁ וּכְעֵצִים יְבֵשִׁים לִפְנֵי הָאוּר. כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל חֶרֶשׂ. הֲבֵל הֲבָלִים אֵין בּוֹ מַמָּשׁ:

בַּמָּה אֲקַדֵּם, אוֹ מַה רְפוּאָה אֲבַקֵּשׁ כְּבֵן סוֹרֵר וּמוֹרֶה הָיִיתִי, כְּעֶבֶד מוֹרֵד עַל אֲדוֹנָיו, כְּתַלְמִיד חוֹלֵק עַל רַבּוֹ. אֵת אֲשֶׁר מִהַרְתָּ טִמֵּאתִי. וַאֲשֶׁר טִמֵּאתָ מִהַרְתִּי. אֵת אֲשֶׁר הִתַּרְתָּ אָסַרְתִּי. וַאֲשֶׁר אָסַרְתָּ הִתַּרְתִּי. אֵת אֲשֶׁר אָהַבְתָּ שָׂנֵאתִי. וַאֲשֶׁר שָׂנֵאתָ אָהַבְתִּי. אֵת אֲשֶׁר הֵקַלְתָּ הֶחֱמַרְתִּי. וַאֲשֶׁר הֶחֱמַרְתָּ הֵקַלְתִּי. אֵת אֲשֶׁר קֵרַבְתָּ רִחַקְתִּי. וַאֲשֶׁר רִחַקְתָּ קֵרַבְתִּי. אַךְ לֹא לְהַכְעִיסְךָ נִתְכַּוַּנְתִּי. וּבְעַזּוּת מֵצַח בָּאתִי לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מִלְּפָנֶיךָ. שַׂמְתִּי פָּנַי כַּכֶּלֶב. הֵעַזֹּתִי מֵצַח כְּזוֹנָה. וְנַשְׂתִּי לְפָנֶיךָ בְּבוֹשֶׁת פָּנִים. וְכֵן כָּתוּב וּמֵצַח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לֹא עַל עַצְמִי בִּלְבַד אֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה, כִּי אִם בַּעֲדִי וּבְעַד קְהָלֶךָ הָעוֹמְדִים לְפָנֶיךָ, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינִי רָאוּי וְלֹא זַכַּאי לְהִתְוַדּוֹת עַל עַצְמִי, וְכָל שֶׁכֵּן עַל אֲחֵרִים, אֲבָל כִּי דַרְכְּךָ לְהַאֲרִיךְ אַפְּךָ וּמִדָּתְךָ לְהַעֲבִיר קִצְפְּךָ וּמִנְהָגְךָ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶיךָ, וּבְיוֹתֵר לַשָּׁבִים אֵלֶיךָ וּמוֹדִים לְפָנֶיךָ וְעוֹזְבִים וּמִתְנַחֲמִים עַל פִּשְׁעֵיהֶם, וְלֹא מְכַסִּים אוֹתָם. שֶׁכֵּן כָּתוּב מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם, וּמַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מִנְהַג בֵּית דִּינְךָ הַצֶּדֶק לֹא כְּמִנְהַג בָּתֵּי דִינִין שֶׁל בְּנֵי אָדָם שֶׁמִּדַּת בְּנֵי אָדָם כְּשֶׁהוּא תוֹבֵעַ אֶת חֲבֵירוֹ בְּמָמוֹן אֶל הַבֵּית דִּין אוֹ אֶל הַשּׁוֹפֵט, אִם יִכְפּוֹר יִנָּצֵל מִן הַמָּמוֹן, וְאִם יוֹדֶה מִתְחַיֵּב לִתֵּן, וּבֵית דִּינְךָ הַצֶּדֶק לֹא כֵן הוּא, אֶלָּא אִם יִכְפּוֹר אָדָם אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, וְאִם מוֹדֶה וְעוֹזֵב אַתָּה מְרַחֲמֵהוּ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לוּלֵי חֲטָאֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ לֹא הָיִינוּ בוֹשִׁים וְנִכְלָמִים, וְעַל מָה הָיִינוּ מִתְוַדִּים, כִּי אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְאָדָם לְבַקֵּשׁ עַל חֵטְא וְהוּא לֹא חָטָא, וְלֹא יוֹדֵעַ עוֹז רַחֲמֶיךָ אֶלָּא בְּהַעֲבִירְךָ חַטֹּאת יְרֵאֶיךָ, וְלֹא עַל עַצְמִי בִּלְבָד אֲנִי מִתְוַדֶּה כִּי אִם בַּעֲדִי וּבְעַד כָּל קְהָלֶךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּסְלַח וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי. הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר. יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ: כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

אָשַׁמְנוּ מִכָּל עָם, בֹּשְׁנוּ מִכָּל דּוֹר, גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׂוֹשׂ, דָּוָה לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵינוּ, הָחְבַּל אִוּוּיֵנוּ וְנִפְרַע פְּאֵרֵנוּ, זְבוּל בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ חָרַב בַּעֲוֹנֵינוּ טִירָתֵנוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה, יְפִי אַדְמָתֵנוּ לְזָרִים כֹּחֵנוּ לְנָכְרִים וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִטָּעוּתֵנוּ. וְהֵאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ: אשמנו

לְעֵינֵינוּ עָשְׁקוּ עֲמָלֵנוּ. מְמֻשָּׁךְ וּמְמֹרָט מִמֶּנּוּ. נָתְנוּ עֻלָּם עָלֵינוּ, סָבַלְנוּ עַל שִׁכְמֵנוּ. עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ. פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם. צָרוֹת רַבּוֹת סְבָבוּנוּ קְרָאנוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. רִחַקְתָּ מִמֶּנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ. שַׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ. תָּעִינוּ וְאָבָדְנוּ: וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִטָּעוּתֵנוּ וְהֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ. לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ: אשמנו

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה, וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ, וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ. גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ, תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ, תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים, בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם, כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם: מֵחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב, וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן: כְּמוֹ וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן, תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אָשָׁם, כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר, כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ, וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יי יי, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה, וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ, כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

פעם אחת **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:**

ג״פ **בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:**

ז׳ פעמים **יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים:**

פעם א׳ **יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ מָגֵן דָּוִד עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי הַמֶּרְכָּבָה עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת רַחֲמִים עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ, רַחֲמָנָא עֲנֵנָן, רַחֲמָנָא פְּרוֹק, רַחֲמָנָא אִתְמַלֵּי רַחֲמִין עֲלָן: וְעַל כָּל אֱנָשֵׁי בֵיתָנָא וְעַל כָּל אַחָנָא בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמֵחֲשׁוֹכָא לִנְהוֹרָא אַפְקִינָן בְּדִיל שְׁמָךְ רַבָּא: קדיש שלם

ואומרים למנצח על הגתית (סומור ח׳). ואם חל ערב ר״ח ביום ו׳ או בשבת ואומרים יו״כ קטן ביום ה׳ שלפניו א״א סומור ח׳, רק אומרים כאן תחנון ואח״כ סומור יענך ה׳ ביום צרה (מזמור כ׳), קדיש יתום, עלינו:

סדר נטילת לולב.

תפלה נאה לומר קודם נטילת לולב:

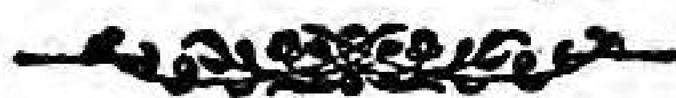
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, בִּפְרִי עֵץ הָדָר וְכַפּוֹת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ עָבוֹת וְעַרְבֵי נָחַל, אוֹתִיּוֹת שִׁמְךָ הַמְיֻחָד תְּקָרֵב אֶחָד אֶל אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדִי, וְלֵידַע אֵיךְ שִׁמְךָ נִקְרָא עָלַי וְיִרְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלַי, וּבְנַעֲנוּעִי אוֹתָם תַּשְׁפִּיעַ שֶׁפַע בְּרָכוֹת מִדַּעַת עֶלְיוֹן לִנְוֵה אַפִּרְיוֹן לִמְכוֹן בֵּית אֱלֹהֵינוּ. וּתְהֵא חֲשׁוּבָה לְפָנֶיךָ מִצְוַת אַרְבָּעָה מִינִים אֵלּוּ, כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטוֹתֶיהָ וְשָׁרָשֶׁיהָ וְתַרְיַ״ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, כִּי כַוָּנָתִי לְיַחֲדָא שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ לְיַחֵד שֵׁם י״ה בו״ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן. בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת לוּלָב:

בפעם הראשונה שמברך על הלולב מברך גם שהחיינו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

סדר הלל.

אלו ימים שגומרים בהם את ההלל:

יום ראשון של פסח, שבועות, סוכות, שמיני עצרת וחנוכה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לִקְרֹא אֶת הַהַלֵּל:

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ, הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ, הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת, בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל, מֵאַשְׁפּוֹת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים, עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה, הַלְלוּיָהּ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ

כאלים

כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס,
הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים, גְּבָעוֹת
כִּבְנֵי צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ, מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ
יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם מָיִם. חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ מָיִם:

בראש חדש ובפסח חוץ מיום ראשון של פסח מדלגין זה

לֹא לָנוּ יְיָ, לֹא לָנוּ, כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד, עַל חַסְדְּךָ עַל אֲמִתֶּךָ: לָמָּה
יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם, אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם, כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה:
עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם
וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ, אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא
יְמִישׁוּן, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ, לֹא יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם, כֹּל
אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּייָ, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ
בַייָ, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְיָ בִּטְחוּ בַייָ, עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: ע״כ

יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ, יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְבָרֵךְ אֶת
בֵּית אַהֲרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ, הַקְּטַנִּים עִם הַגְּדוֹלִים:
יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם
לַייָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַייָ, וְהָאָרֶץ
נָתַן לִבְנֵי אָדָם: לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּיָהּ, וְלֹא כָּל יֹרְדֵי
דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

בראש חדש ובפסח חוץ מיום ראשון של פסח מדלגין זה

אָהַבְתִּי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא:
אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי מָוֶת, וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי, צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא:
וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא, אָנָּה יְיָ מַלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר
פְּתָאִים יְיָ, דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי, כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי:
כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת, אֶת עֵינִי מִן דִּמְעָה, אֶת רַגְלִי מִדֶּחִי: אֶתְהַלֵּךְ
לִפְנֵי יְיָ, בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי
בְחָפְזִי, כָּל הָאָדָם כֹּזֵב: ע״כ

מָה אָשִׁיב לַייָ, כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא,
וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָה נָּא לְכָל
עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי אֲנִי
עַבְדֶּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ, פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ
אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה, וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם,

נֶגְדָה נָּא לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ, בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם. הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם, שַׁבְּחוּהוּ כָּל הָאֻמִּים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ, וֶאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ, עָנָנִי בַמֶּרְחַב יָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא, מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בְּעֹזְרָי, וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ, מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ, מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: כָּל גּוֹיִם סְבָבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבוֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: דַּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל, וַייָ עֲזָרָנִי, עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים, יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה, יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא אָמוּת כִּי אֶחְיֶה, וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ, וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק, אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה הַשַּׁעַר לַייָ, צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אודך: אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים, הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה. אבן: מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת, הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ. מאת: זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ. זה:

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא:
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ, בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ. ברוך: אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ, אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתִים, עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ. אל: אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ, אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ. אלי: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. הודו:

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ. וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִישׁוֹרְרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד. כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר. כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

יש נוהגין לומר בראש חודש אחר הלל פסוק זה וטוב לאריכות ימים:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים. וַייָ בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל:

בראש חודש וביום טוב ובחוה״מ אומר החזן ק״ש עם תתקבל. (ובחנוכה חצי קדיש) וקורין, ואחר קה״ת ח״ק, אשרי ובל״צ ג ובא״א למנצח. ח״ק. וחולצין התפילין ומתפללין מוסף:

תפלת מוסף לראש חודש.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם: אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר, מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה *).

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתַתָּ, זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם. בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי רָצוֹן, וּשְׂעִירֵי חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם. זִכָּרוֹן לְכֻלָּם יִהְיוּ. וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנֵא. מִזְבֵּחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין, וְעוֹלַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו. וּשְׂעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן, וּבַעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ, וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ הַנִּשְׁמָעִים בְּעִירֶךָ, הָאֲמוּרִים לִפְנֵי מִזְבְּחֶךָ. אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם, וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים

תזכור

*) קדושה בחזרת התפלה:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה, עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה: יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: אתה קדוש וכו׳

תִּזְכּוֹר. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ. פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן (בשנת העבור וּלְכַפָּרַת פֶּשַׁע). וִיהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה סוֹף וָקֵץ לְכָל צָרוֹתֵינוּ. תְּחִלָּה וְרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ. כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת. וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל

וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בחנוכה אומרים כאן על הנסים *)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וכל

---

*) בחנוכה אומרים זה:

וְעַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת, וְעַל הַמִּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ, בֶּן יוֹחָנָן, כֹּהֵן גָּדוֹל, חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה, עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ, וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ, וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה, וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה, וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ, לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת, בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל: ועל כולם וכו'.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר:

יְבָרֶכְךָ יְיָ יהיה פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

ויהי

קִדּוּשׁ לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים

כשחל יום טוב בשבת מתחילין כאן:

בלחש וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר:

יוֹם הַשִּׁשִּׁי. וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ. כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ. אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

כשחל יום טוב בחול מתחילין כאן:

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על הפת בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה. חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמ"ע ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה. זְמַן חֵרוּתֵנוּ	חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	הַשְּׁמִינִי הָעֲצֶרֶת הַחַג הַזֶּה. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים. (לשבת וְשַׁבָּת) וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

ואם חל יום טוב במוצאי שבת מוסיפין כאן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל. בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ:

בליל ראשון של סוכות אומרים תחלה לישב בסוכה ואח"כ שהחיינו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

לסוכות בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה:

תפלת שלש רגלים לערבית לשחרית ולמנחה.

למנחה כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל, הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ. בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ. עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם. בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה *):

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ, וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

בשחל יום במוצאי שבת אומרים כאן ותודיענו *): ותתן

*) קדושה בחורת התפלה:

חזן לשחרית

נְקַדֵּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ, כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, אַדִּיר וְחָזָק, מַשְׁמִיעִים קוֹל, מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים, לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ, וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ, כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן, בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן: תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ, כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ, עַל יְדֵי דָוִד, מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ: ק"ח יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אתה קדוש וכו'

חזן למנחה

נְקַדֵּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קוֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ק"ח יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: אתה קדוש וכו'

*) כשחל יום טוב במוצאי שבת אומרים זה:

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ, וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים, וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ

לחול

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמיני עצרת ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, זְמַן חֵרוּתֵנוּ	חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמיני עצרת ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבוּעוֹת	חַג הַסּוּכּוֹת	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן, כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבַּת וּ) מוֹעֲדֵי

קדשך

כשחל יום טוב במוצאי שבת

לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ, הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ: ותתן לנו

קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר׃

יְבָרֶכְךָ יְיָ יהיה פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ. נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

למעריב שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי, יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

בשביעי של פסח, בשבועות ובשמיני עצרת מזכירין נשמות אחרי קריאת התורה

יִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נִשְׁמוֹת חַיָּלֵי צְבָא הֲגַנָּה לְיִשְׂרָאֵל שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם, הָעָם וְהָאָרֶץ, וְנָפְלוּ מוֹת גִּבּוֹרִים בְּמִלְחֶמֶת הַשִּׁחְרוּר, בִּפְעֻלּוֹת הֲגַנָּה וּבְמַעַרְכוֹת סִינַי. מִנְּשָׁרִים קַלּוּ וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ בְּהֵחָלְצָם לְעֶזְרַת הָעָם, וְהִרְווּ בְּדָמָם הַטָּהוֹר אֶת רִגְבֵי אַדְמַת קָדְשֵׁנוּ וּמִדְבְּרוֹת סִינָי.

זֵכֶר עֲקֵדָתָם וּמַעֲשֵׂי גְבוּרָתָם לֹא יָסוּפוּ מֵאִתָּנוּ לְעוֹלָמִים. תִּהְיֶינָה נִשְׁמוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְעִם נִשְׁמוֹת שְׁאָר גִּבּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וּקְדוֹשָׁיו שֶׁבְּגַן־עֵדֶן אָמֵן.

מי שאין לו אב יאמר זה:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אַבָּא מוֹרִי (פב״פ) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדוֹ, בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים, עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן, וְנֹאמַר אָמֵן:

אל מלא רחמים תמצא בתפילת שחרית לשבת עמוד 306

מי שאין לו אם יאמר זה:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרָתִי (פב״פ) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָהּ, וּבִשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשָׁהּ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים, עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם. יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רִבְקָה. רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן, וְנֹאמַר אָמֵן:

להורים ויתר הקרובים יאמר זה:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי וְאִמִּי זְקֵנִי וּזְקֵנוֹתַי דוֹדַי וְדוֹדוֹתַי אַחַי וְאַחְיוֹתַי בֵּין מִצַּד אָבִי בֵּין מִצַּד אִמִּי שֶׁהָלְכוּ לְעוֹלָמָם בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָם, וּבִשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתָם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן, וְנֹאמַר אָמֵן:

לנשמות מומתים על קידוש השם אומרים זה:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת (פב״פ) וְנִשְׁמַת כָּל קְרוֹבַי וּקְרוֹבוֹתַי הֵן מִצַּד אָבִי וְהֵן מִצַּד אִמִּי הֵן שֶׁהוּמְתוּ הֵן שֶׁנֶּהֶרְגוּ הֵן שֶׁנִּשְׁחֲטוּ וְשֶׁנִּשְׂרְפוּ וְשֶׁנִּטְבְּעוּ וְשֶׁנֶּחְנְקוּ עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, בַּעֲבוּר שֶׁאֶתֵּן צְדָקָה. בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמוֹתֵיהֶם וּבִשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן, וְנֹאמַר אָמֵן:

אח״כ אומרים אל מלא רחמים כו׳ תמצא במוסף של שבת:

אחר הזכרת נשמות אומר הש״ץ מי שבירך זה:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה, הוא יברך את ר׳ (פב״פ) בעבור שנדר צדקה בעד הנשמות שהזכיר היום לכבוד המקום ולכבוד התורה ולכבוד הרגל (כיו״כ ולכבוד היום הדין), בשכר זה הקדוש ברוך הוא ישמרהו ויצילהו מכל צרה וצוקה מכל נגע ומחלה, (כיו״כ ויכתבהו ויחתמהו לחיים טובים בזה יום הדין) וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו (בשלש רגלים ויזכהו לעלות לרגל), עם כל ישראל אחיו, ונאמר אמן:

אב הרחמים, אשרי יהללו, המלא במוסף של שבת:

מוסף לשלש רגלים.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר

וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם: בקיץ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר, מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה *). אתה

---

*) קדושה בחזרת הש"ץ:

ליום טוב ולהושענא רבא

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה: יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק"ה קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם, מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה, אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק"ה בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ, וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד. פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: ק"ה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד: חזן הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מַלְכֵּנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ, וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית, וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי, לֵאמֹר, הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבָרֵאשִׁית, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים: ק"ה אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

לחול המועד

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה: יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ, כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק"ה קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק"ה בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ק"ה יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: אתה קדוש וכו'

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמיני עצרת ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, זְמַן חֵרוּתֵנוּ	חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	שְׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה, זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְפָנֶיךָ, וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד

שנשתלחה

קדושה בחזרת הש"ץ.

אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵינוּ. מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ק"ה יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: חזן לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ, וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ, וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ, לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ, בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם (לשבת וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמ"ע ולש"ת
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.	חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה.	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג הַזֶּה.

נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת, וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

ליום א' דפסח	לשבועות	ליום א' דסוכות
וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיְיָ. וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג, שִׁבְעַת	וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיְיָ בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא קֹדֶשׁ	וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה

ליום א׳ דפסח

יָמִים, מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹודֶשׁ כָּל מְלָאכֶת עֲבוֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. *) וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עוֹלָה לַייָ. פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד, וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: ומנחתם

לשבועות

יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלָאכֶת עֲבוֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחוֹחַ לַייָ. פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, אַיִל אֶחָד, שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה: ומנחתם

ליום א׳ דסוכות

לֹא תַעֲשׂוּ, וְחַגּוֹתֶם חַג לַייָ שִׁבְעַת יָמִים. וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ לַייָ. פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁלשָׁה עָשָׂר, אֵילִים שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם יִהְיוּ: ומנחתם

בחול המועד וביום אחרון של פסח אומרים והקרבתם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלשָׁה עֶשְׂרוֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וְשָׂעִיר לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

ביום ב׳ דסוכות אומרים זה:

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי. פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם: ומנחתם

ביום ג׳ דסוכות אומרים זה:

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם: ומנחתם

ביום ד׳ דסוכות אומרים זה:

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי. פָּרִים עֲשָׂרָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם: ומנחתם

ביום ה׳ דסוכות אומרים זה:

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי. פָּרִים תִּשְׁעָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם: ומנחתם

ביום ו׳ דסוכות אומרים זה:

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי. פָּרִים שְׁמוֹנָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם: ומנחתם

בהושענא רבה אומרים:

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. פָּרִים שִׁבְעָה, אֵילִם שְׁנָיִם, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם: ומנחתם

לשמיני עצרת ולשמחת תורה:

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי. עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ, פַּר אֶחָד, אַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם: ומנחתם

בשבת אומרים:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ, חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ (לשבת רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) מֶלֶךְ רַחֲמָן, רַחֵם עָלֵינוּ, טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ, שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ, בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה, וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ. וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם, וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם, וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם, וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי

רְגָלֵינוּ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה, יֵרָאֶה כָל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ, בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר: בְּחַג הַמַּצּוֹת, וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת, וּבְחַג הַסֻּכּוֹת. וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְיָ רֵיקָם, אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ, כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר נָתַן לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן. כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ, וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן, (לשבת שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

ביו"ט כשמגיע הש"ץ לותחזינה אומרים ותערב וכו':

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ

גליותינו לחצרות קדשך, לשמור חקיך ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, על שאנחנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

הוא לדור ודור, נודה לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסיך שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך, שבכל עת ערב ובוקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיך, והמרחם כי לא תמו חסדיך, כי מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה. האל הטוב. ברוך אתה יי. הטוב שמך ולך נאה להודות:

לש"ץ ברכת כהנים.

שים שלום טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים. עלינו ועל כל ישראל עמך, ברכנו אבינו כלנו כאחד יחד באור פניך, כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו. תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום, וכל טוב, וטוב יהיה בעיניך, לברכנו ולברך את כל עמך ישראל, בכל עת ובכל שעה בשלומך ברוב עוז ושלום: ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי צורי וגאלי:

אלהי, נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי, נפשי תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי, וכל הקמים והחושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען קדשתך. למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננִי. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. עשה שלום במרומיו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש, במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה, כימי עולם וכשנים קדמוניות: וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים, כימי עולם וכשנים קדמוניות:

כשמגיע הש"ץ לותחזינה אומרים זה:

וְתֶעֱרַב לְפָנֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן, אָנָּא רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן עִירְךָ וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלָיִם, וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים, וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

הש"ץ מסיים **בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:** (אמן) מודים וכו'

קידוש ליום טוב שחרית.

בשבת אומרים: ושמרו כו'

לשלש רגלים: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם:

לראש השנה: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

לסוכות **בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה:**

סדר התרת נדרים.

המבקש התרת חרם וקבלת נזיפה עומד לפני בית דין ויותר טוב אם הם עשרה שהם עדה קדושה. ואם אין יכול להיות בפני עשרה מ"מ צריכין להיות בית דין דהיינו שלשה:

שִׁמְעוּ נָא רַבּוֹתַי דַּיָּנִים מֻמְחִים, כָּל נֶדֶר אוֹ שְׁבוּעָה אוֹ אִסָּר אוֹ קוֹנָם אוֹ חֵרֶם, שֶׁנָּדַרְתִּי אוֹ נִשְׁבַּעְתִּי בְּהָקִיץ אוֹ בַחֲלוֹם, אוֹ נִשְׁבַּעְתִּי

בשמות

בְּשֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁאֵינָם נִמְחָקִים, וּבְשֵׁם הוי"ה בָּרוּךְ הוּא, וְכָל מִינֵי נְזִירוּת שֶׁקִּבַּלְתִּי עָלַי וַאֲפִלּוּ נְזִירוּת שִׁמְשׁוֹן, וְכָל שׁוּם אִסּוּר, וַאֲפִלּוּ אִסּוּר הֲנָאָה שֶׁאָסַרְתִּי עָלַי אוֹ עַל אֲחֵרִים בְּכָל לָשׁוֹן שֶׁל אִסּוּר, בֵּין בִּלְשׁוֹן אִסּוּר אוֹ חֵרֶם אוֹ קוֹנָם, וְכָל שׁוּם קַבָּלָה אֲפִלּוּ שֶׁל מִצְוָה שֶׁקִּבַּלְתִּי עָלַי, בֵּין בִּלְשׁוֹן נֶדֶר, בֵּין בִּלְשׁוֹן נְדָבָה, בֵּין בִּלְשׁוֹן שְׁבוּעָה, בֵּין בִּלְשׁוֹן נְזִירוּת, בֵּין בְּכָל לָשׁוֹן, וְגַם הַנַּעֲשֶׂה בִּתְקִיעַת כָּף. בֵּין כָּל נֶדֶר, וּבֵין כָּל נְדָבָה, וּבֵין שׁוּם מִנְהָג שֶׁל מִצְוָה שֶׁנָּהַגְתִּי אֶת עַצְמִי, וְכָל מוֹצָא שְׂפָתַי שֶׁיָּצָא מִפִּי, אוֹ שֶׁנָּדַרְתִּי וְגָמַרְתִּי בְּלִבִּי לַעֲשׂוֹת שׁוּם מִצְוָה מֵהַמִּצְוֹת, אוֹ אֵיזֶה הַנְהָגָה טוֹבָה, אוֹ אֵיזֶה דָּבָר טוֹב שֶׁנָּהַגְתִּי שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְלֹא הִתְנֵיתִי שֶׁיְּהֵא בְּלִי נֶדֶר, הֵן דָּבָר שֶׁעָשִׂיתִי עַל עַצְמִי, הֵן עַל אֲחֵרִים, הֵן אוֹתָן הַיְּדוּעִים לִי, הֵן אוֹתָן שֶׁכְּבָר שָׁכַחְתִּי, בְּכֻלְּהוֹן, אִתְחֲרַטְנָא בְהוֹן מֵעִקָּרָא, וְשׁוֹאֵל וּמְבַקֵּשׁ אֲנִי מִמַּעֲלַתְכֶם הַתָּרָה עֲלֵיהֶם, כִּי יָרֵאתִי פֶּן אֶכָּשֵׁל וְנִלְכַּדְתִּי חַס וְשָׁלוֹם בַּעֲוֹן נְדָרִים, וּשְׁבוּעוֹת וּנְזִירוֹת, וַחֲרָמוֹת וְאִסּוּרִין, וְקוֹנָמוֹת וְהַסְכָּמוֹת. וְאֵין אֲנִי תוֹהֵא חַס וְשָׁלוֹם עַל קִיּוּם הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָהֵם שֶׁעָשִׂיתִי, רַק אֲנִי מִתְחָרֵט עַל קַבָּלַת הָעִנְיָנִים, בִּלְשׁוֹן נֶדֶר אוֹ שְׁבוּעָה, אוֹ נְזִירוּת אוֹ אִסּוּר, אוֹ חֵרֶם, אוֹ קוֹנָם, אוֹ הַסְכָּמָה, אוֹ קַבָּלָה בְלֵב. וּמִתְחָרֵט אֲנִי עַל זֶה שֶׁלֹּא אָמַרְתִּי. הִנְנִי עוֹשֶׂה דָּבָר זֶה בְּלִי נֶדֶר וּשְׁבוּעָה, וּנְזִירוּת וְחֵרֶם וְאִסּוּר, וְקוֹנָם וְקַבָּלָה בְלֵב. לָכֵן אֲנִי שׁוֹאֵל הַתָּרָה בְּכֻלְּהוֹן. וַאֲנִי מִתְחָרֵט עַל כָּל הַנִּזְכָּר, בֵּין אִם הָיוּ הַמַּעֲשִׂים מִדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים בְּמָמוֹן, בֵּין מֵהַדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים בְּגוּף, בֵּין מֵהַדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים אֶל הַנְּשָׁמָה, בְּכֻלְּהוֹן אֲנִי מִתְחָרֵט, עַל לְשׁוֹן נֶדֶר וּשְׁבוּעָה וּנְזִירוּת וְאִסּוּר וְחֵרֶם וְקוֹנָם וְקַבָּלָה בְלֵב. וְהִנֵּה מִצַּד הַדִּין, הַמִּתְחָרֵט וְהַמְבַקֵּשׁ הַתָּרָה, צָרִיךְ לִפְרוֹט הַנֶּדֶר, אַךְ דְּעוּ נָא רַבּוֹתַי, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְפָרְטָם כִּי רַבִּים הֵם. וְאֵין אֲנִי מְבַקֵּשׁ הַתָּרָה עַל אוֹתָן הַנְּדָרִים שֶׁאֵין לְהַתִּיר אוֹתָן, עַל כֵּן יִהְיוּ נָא בְעֵינֵיכֶם כְּאִלּוּ הָיִיתִי פּוֹרְטָם:

והמתירין משיבין לו ג' פעמים בלשון זה:

הַכֹּל יִהְיוּ מוּתָּרִים לָךְ, הַכֹּל מְחוּלִים לָךְ, הַכֹּל שְׁרוּיִם לָךְ. אֵין כַּאן לֹא נֶדֶר, וְלֹא שְׁבוּעָה, וְלֹא נְזִירוּת, וְלֹא חֵרֶם, וְלֹא אִסּוּר וְלֹא קוֹנָם וְלֹא נִדּוּי, וְלֹא שַׁמְתָּא, וְלֹא אָרוּר. אֲבָל יֵשׁ כַּאן, מְחִילָה סְלִיחָה וְכַפָּרָה. וּכְשֵׁם שֶׁמַּתִּירִים בְּבֵית דִּין שֶׁל מַטָּה, כַּךְ יִהְיוּ מוּתָּרִים בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה:

אחר כך יאמר בלשון זה:

הֲרֵי אֲנִי מוֹסֵר מוֹדָעָה לִפְנֵיכֶם וַאֲנִי מְבַטֵּל מִכַּאן וּלְהַבָּא כָּל הַנְּדָרִים וְכָל שְׁבוּעוֹת וּנְזִירוֹת וְאִסּוּרִין וְקוֹנָמוֹת וַחֲרָמוֹת וְהַסְכָּמוֹת וְקַבָּלָה בְלֵב שֶׁאֲקַבֵּל עָלַי בְּעַצְמִי. הֵן בְּהָקִיץ הֵן בַּחֲלוֹם חוּץ מִנִּדְרֵי תַעֲנִית בִּשְׁעַת מִנְחָה. וּבְאִם שֶׁאֶשְׁכַּח לִתְנַאי מוֹדָעָא הַזֹּאת וְאֶדּוֹר מֵהַיּוֹם עוֹד, מֵעַתָּה

וַאֲנִי מִתְחָרֵט עֲלֵיהֶם וּמַתְנֶה עֲלֵיהֶם שֶׁיִּהְיוּ כֻּלְּהוֹן בְּטֵלִין וּמְבֻטָּלִין לָא שְׁרִירִין וְלָא קַיָּמִין וְלָא יְהוֹן חָלִין כְּלָל וּכְלָל בְּכֻלְּהוֹן אִתְחַרַטְנָא בְּהוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

ויועיל זה כשלא יזכור לתנאי בשעת השבועה כמבואר ביו״ד, וגם יחיד יש לאומרו אחר התרת נדרים:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁכָּל הַקְּלָלוֹת וְהָאֲרוּרִים וְהַנִּדּוּיִם וְהַגִּזּוּפִים וְהַחֲרָמוֹת וְהַשַּׁמְתּוֹת שֶׁקִּלַּלְתִּי אוֹ שֶׁאֵרַרְתִּי אוֹ שֶׁנִּדִּיתִי אוֹ שֶׁהֶחֱרַמְתִּי אוֹ שֶׁשַּׁמְתִּי אֶת עַצְמִי אוֹ אֶת אִשְׁתִּי אוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתִי אוֹ אֶת אֲחֵרִים. אוֹ אֲחֵרִים שֶׁקִּלְּלוּ אוֹ שֶׁנִּדּוּ אוֹ שֶׁהֶחֱרִימוּ אוֹ שֶׁשַּׁמְתוּ אוֹתִי אוֹ אֶת אִשְׁתִּי אוֹ אֶת זַרְעִי אוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתִי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, שֶׁאַל יִשְׁלְטוּ בָנוּ וְאַל יַעֲשׂוּ רוֹשֶׁם. וְכָל הַקְּלָלוֹת יִתְהַפְּכוּ עָלֵינוּ לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה כִּדְכְתִיב וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

ואחר כך גם העדה הקדושה יחזרו ויאמרו ג׳ פעמים בלשון זה:

כּוּלָּם מוּתָּרִים לָךְ. כּוּלָּם שְׁרוּיִם לָךְ. כּוּלָּם מְחוּלִים לָךְ. כְּשֵׁם שֶׁאֲנַחְנוּ מַתִּירִין בְּבֵית דִּין שֶׁל מַטָּה. כַּךְ יִהְיוּ מוּתָּרִים בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה וְלֹא יַעֲשׂוּ שׁוּם רוֹשֶׁם כְּלָל. וְכָל הַקְּלָלוֹת יִתְהַפְּכוּ עָלֵינוּ לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה כִּדְכְתִיב וַיַּהֲפוֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה. כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

תפלה לערב ראש השנה.

תפלה זו אומרים בערב ראש השנה אחר תפלת המנחה:

אָחוֹת קְטַנָּה תְּפִלּוֹתֶיהָ. עוֹרְכָה וְעוֹנָה תְּהִלּוֹתֶיהָ. אֵל נָא רְפָא נָא לְמַחֲלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

בְּנוֹעַם מִלִּים לְךָ תִּקְרָאֶה. וְשִׁיר וְהִלּוּלִים כִּי לְךָ נָאֶה. עַל מָה תַּעְלִים עֵינֶיךָ וְתִרְאֶה זָרִים אוֹכְלִים נַחֲלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

רְעֵה אֶת צֹאנְךָ אֲרָיוֹת זֵרוּ. וּשְׁפוֹךְ חֲרוֹנְךָ בְּאוֹמְרִים עָרוּ. וְכַנַּת יְמִינְךָ פָּרְצוּ וְאָרוּ. לֹא הִשְׁאִירוּ עוֹלְלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

מָתַי תַּעֲלֶה בְּתוֹךְ מָבוֹר. וּמְבֵית כֶּלֶא עָלָה תִּשְׁבּוֹר. וְהַפְלֵא פֶּלֶא בְּצֵאתְךָ כְּגִבּוֹר. לְהָתֵם וְכַלֵּה מְכַלּוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

חִילָה קָבְעוּ הַגּוֹי כֻּלּוֹ. וְטוֹבָה שָׂבְעוּ וּבָזְזוּ אִישׁ לוֹ. וְלִבָּהּ קָרְעוּ. וּבְכָל זֹאת לֹא סָפַק נָעוּ מַעְגְּלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

זְמִירוֹת הַבַּת וַחֲשָׁקָהּ תַּגְבִּיר. לַחְפּוֹץ קִרְבַת דּוֹדָהּ. וְתַעֲבִיר. מִלֵּב דַּאֲבַת נַפְשָׁהּ. וְתָסִיר לְבַקֵּשׁ אַהֲבַת כְּלוּלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

נתה

נְוָהּ כַּנַּחַת לְנָוֶה רִבְצָהּ. רַב נְזֶמֶת מֵהוֹד חֶפְצָהּ. וְהִיא כְּפוֹרַחַת עֲלָתָהּ נִצָּהּ. לֹא הִכְשִׁילוּ אַשְׁכְּלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:
חִזְקוּ וְגִילוּ כִּי שׁוֹד נִגְמַר. לְצוּר הוֹחִילוּ בְּרִיתוֹ שָׁמַר. לָכֶם. וְתַעֲלוּ לְצִיּוֹן. וְאָמַר. סֹלּוּ סֹלּוּ מְסִלּוֹתֶיהָ. תָּחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ:

תפלת ראש השנה לערבית לשחרית ולמנחה.

למנחה כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל, הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ. בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

כחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ, עוֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה לְבַדֶּךָ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ, יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב, וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ, וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת,

וְקַדְּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

כשחל יום במוצאי שבת אומרים כאן ותודיענו *):

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ, וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ, וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ, וְיֵדַע כָּל פָּעוּל, כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ, וְיָבִין כָּל יְצוּר, כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ: יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ

---

*) כשחל יום טוב במוצאי שבת אומרים זה:

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ. וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים, וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל, וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ: ותתן יי׳

וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וכתוב

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר:

יְבָרֶכְךָ יְיָ יהיה פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשָׁלוֹם:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵירוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

למעריב שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן

קדשתך

קָדְשֶׁךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

בב׳ לילות של ראש השנה אחר שמונה עשרה אומרים:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דּוֹרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ, יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

ואחר כך אומרים קדיש שלם. עלינו. קדיש יתום.

נוהגין לברך איש את אחיו בליל ראש השנה בלשון זה.

לזכר	לנקבה
לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵב וְתֵחָתֵם:	לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵבִי וְתֵחָתֵמִי:
לזכרים	לנקבות
לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵבוּ וְתֵחָתֵמוּ:	לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתַבְנָה וְתֵחָתַמְנָה:

קידוש לראש השנה.

בשחל ראש השנה בשבת מתחילין כאן:

בלחש וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר:

יוֹם הַשִּׁשִּׁי. וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:

ויברך

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ. כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ,
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

כשחל ראש השנה בחול מתחילין כאן:

על היין סברי מרנן ורבנן ורבותי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על הפת ברשות מרנן ורבנן ורבותי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם, כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

ומברך שהחיינו:

ואם חל יום טוב במוצאי שבת מוסיפין כאן זאת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ: ומברך שהחיינו

בליל שני של ראש השנה נוהגין להניח פרי חדש בפני המקדש ויתן עיניו בו ויאמר שהחיינו. ואין צריך עוד לחזור ולברך שהחיינו על הפרי רק הברכה ששייך לאותה הפרי ואם אין פרי חדש מ״מ יאמר שהחיינו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

מנהגי ליל ראש השנה.

ונוהגין לאכול תפוח מתוק בדבש ואחר שיאכל יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה:

גם נוהגין לאכול ראש של כבש זכר לאילו של יצחק או ראש של דג ויאמר זה:

יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּהְיֶה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב:

ובאכלו רמונים יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּרְבֶּה זְכֻיּוֹתֵינוּ כְּרִמּוֹן:

וכן נוהגין לאכול מיני מתיקה. יש נוהגין שלא לאכול בראש השנה שום דבר חמוץ, ונוהגין ללמוד ד׳ פרקים מסכת ראש השנה קודם ברכת המזון:

סדר תקיעת שופר.

קודם תקיעת שופר אומרים מזמור זה ז׳ פעמים:

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר: כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף. הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: כִּי יְיָ עֶלְיוֹן נוֹרָא, מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ, וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ: יִבְחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סֶלָה: עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה, יְיָ בְּקוֹל שׁוֹפָר: זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ, זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ: כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ, אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל: מָלַךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם, אֱלֹהִים יָשַׁב עַל כִּסֵּא קָדְשׁוֹ: נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה:

קודם התקיעה שופר יאמר אלו פסוקים בקול רם והוא מנהג עש״ת תוב״ב.

מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחַב יָהּ:

ויאמר ששה פסוקים אלו שר"ת קרע שטן:

קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי:
ראשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ:
עֲרוֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים:
שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב:
טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי:
נִדְבוֹת פִּי רְצֵה נָא יְיָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי:

ויאמר מקודם פסוק זה עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְיָ בְּקוֹל שׁוֹפָר ואח"כ יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לִשְׁמוֹעַ קוֹל שׁוֹפָר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ואם כבר יצא התוקע יברך השומע בעצמו ב' ברכות ואם השומע אינו יודע לברך יברך התוקע:

ויזהר שלא ידבר מברכות התקיעות עד אחר כל התקיעות דחזרת הש"ץ בדבר שאינו מענין התקיעות והתפלות. ואם שח בין ברכה לתקיעה צריך לחזור ולברך ואפי' השומע. טוב לתקוע בצד ימין של פיו. ויגביה השופר קצת. למעלה וגם פי השופר יהיה למעלה ולא לצדדים. צריך לברך הברכות ולתקוע מעומד בלא סמיכת גלל. וגם השומעים נכון שיעמדו:

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.
תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.
תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

תקיעה. שברים. תקיעה.
תקיעה. שברים. תקיעה.
תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה.
תקיעה. תרועה. תקיעה.
תקיעה. תרועה. תקיעה גדולה.

ואחר התקיעות יתפלל

אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יְיָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן

בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם. וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ:
כִּי תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה. וּבִרְצוֹנְךָ תָּרוּם קַרְנֵנוּ:
אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה אשרי העם כו׳:

מוסף לראש השנה.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל. הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל. לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ. בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה. וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

כחזרת הש״ץ אומרים כאן קדושה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב, וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ, וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת.

וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ, בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה,

בְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

לשבת **וּבְיוֹם** הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת, וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ, מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, כָּל מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ, יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם. וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ, פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד, אַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ, וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ. וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם, לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ:

לשבת **יִשְׂמְחוּ** בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים. לִפְנֵי מֶלֶךְ, מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ

נתמלוך

וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְנֶאֱמַר, לֹא הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב. וְלֹא רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל. יְיָ אֱלֹהָיו עִמּוֹ. וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ. וְנֶאֱמַר, וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ. בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם. יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר. כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה. וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם. וְנֶאֱמַר. יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ. לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר. אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט. וְנֶאֱמַר, שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת. הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר, כֹּה אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, יְיָ צְבָאוֹת, אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן, וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים. וְנֶאֱמַר, וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפּוֹט אֶת הַר עֵשָׂו, וְהָיְתָה לַייָ הַמְּלוּכָה. וְנֶאֱמַר, וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ, וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ, וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ, וְיֵדַע כָּל פָּעוּל, כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ, וְיָבִין כָּל יָצוּר, כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ: יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ, וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

מנהג ספרד לתקוע גם בלחש תשר"ת תש"ת תר"ת ואחר כך אומרים היום הרת עולם, גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָמִים, אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים, וְאִם כַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לְךָ תְלוּיוֹת עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ וְתוֹצִיא כָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ, אָיוֹם קָדוֹשׁ:

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂי עוֹלָם וּפוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם. לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלֻמוֹת, וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית. כִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. אַתָּה זוֹכֵר אֶת כָּל הַמִּפְעָל, וְגַם כָּל הַיְצוּר לֹא נִכְחַד מִמֶּךָּ. הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, כִּי תָבִיא חוֹק זִכָּרוֹן לְהִפָּקֵד כָּל רוּחַ וָנֶפֶשׁ, לְהִזָּכֵר מַעֲשִׂים רַבִּים, וַהֲמוֹן בְּרִיּוֹת לְאֵין תַּכְלִית. מֵרֵאשִׁית כָּזֹאת הוֹדָעְתָּ, וּמִלְּפָנִים אוֹתָהּ גִּלִּיתָ. זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ, זִכָּרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן. כִּי חוֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. וְעַל הַמְּדִינוֹת בּוֹ יֵאָמֵר אֵיזוֹ לַחֶרֶב, וְאֵיזוֹ לַשָּׁלוֹם, אֵיזוֹ לָרָעָב, וְאֵיזוֹ לָשֹׂבַע, וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפָּקֵדוּ לְהַזְכִּירָם לְחַיִּים וְלַמָּוֶת. מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה, כִּי זֵכֶר כָּל הַיְצוּר לְפָנֶיךָ בָּא, מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ, וַעֲלִילוֹת מִצְעֲדֵי גָבֶר, מַחְשְׁבוֹת אָדָם וְתַחְבּוּלוֹתָיו, וְיִצְרֵי מַעַלְלֵי

איש

אִישׁ. אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁלֹּא יִשְׁכָּחֶךָּ. וּבֶן אָדָם יִתְאַמֶּץ בָּךְ. כִּי דוֹרְשֶׁיךָ. לְעוֹלָם לֹא יִכָּשֵׁלוּ. וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ. כִּי זֵכֶר כָּל הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא. וְאַתָּה דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כֻלָּם. וְגַם אֶת נֹחַ בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ. וַתִּפְקְדֵהוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. בַּהֲבִיאֲךָ אֶת מֵי הַמַּבּוּל. לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר מִפְּנֵי רוֹעַ מַעַלְלֵיהֶם. עַל כֵּן זִכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. לְהַרְבּוֹת זַרְעוֹ כְּעַפְרוֹת תֵּבֵל. וְצֶאֱצָאָיו כְּחוֹל הַיָּם. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. וְאֵת כָּל הַחַיָּה. וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה. אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה. וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם. וְנֶאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם. וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב. וְנֶאֱמַר. וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב. וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק. וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר. וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו. חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ. וְנֶאֱמַר. טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו. יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. וְנֶאֱמַר. וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ. וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָיו: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר: הָלוֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְיָ זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ. אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ. לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר. בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה. וְנֶאֱמַר. וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ. וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם. וְנֶאֱמַר. הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים. כִּי מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד. עַל כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ. רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם יְיָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ. וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה

ורחמים

וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. וּזְכָר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְכָבַשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ, וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ. כִּי זוֹכֵר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם, וְאֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ, וַעֲקֵדַת יִצְחָק, לְזַרְעוֹ (שֶׁל יִשְׂרָאֵל) הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, זוֹכֵר הַבְּרִית:

מנהג ספרד לתקוע גם בלחש תשר"ת תש"ת תר"ת ואחר כך אומרים היום הרת עולם, גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם. הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָמִים. אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים, וְאִם כַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לְךָ תְלוּיוֹת עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ וְתוֹצִיא כָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ, אָיוֹם קָדוֹשׁ:

אַתָּה נִגְלֵיתָ בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם. מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלֶךָ. וְנִגְלֵיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפַלֵּי טֹהַר. גַּם כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ חָל מִפָּנֶיךָ. וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָּ. בְּהִגָּלוֹתְךָ מַלְכֵּנוּ עַל הַר סִינַי:

ללמד

לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת. וַתַּשְׁמִיעֵם אֶת הוֹד קוֹלֶךָ. וְדִבְּרוֹת קָדְשְׁךָ מִלַּהֲבוֹת אֵשׁ. בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלֵיתָ. וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפָעְתָּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹת הַבֹּקֶר, וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים, וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר, וְקוֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד, וַיֶּחֱרַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה. וְנֶאֱמַר, וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד. מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל. וְנֶאֱמַר, וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, וְאֶת הַלַּפִּידִם, וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר, וְאֶת הָהָר עָשֵׁן, וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה, יְיָ בְּקוֹל שׁוֹפָר. וְנֶאֱמַר, בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר, הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ. וְנֶאֱמַר, תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

וְנֶאֱמַר, הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה. כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר: כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ, כִּנְשֹׂא נֵס הָרִים תִּרְאוּ, וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ. וְנֶאֱמַר, וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר, וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם. וְנֶאֱמַר, וַייָ עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה, וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ, וַאדֹנָי יֱהוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע, וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן. יְיָ צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם. כֵּן תָּגֵן עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּשְׁלוֹמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ, וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ, וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ, וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, כִּמְצֻוֶּה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ, כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם, וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר, וּמַאֲזִין תְּרוּעָה וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

מנהג ספרד לתקוע גם בלחש תשר"ת תש"ת תר"ת ואחר כך אומרים היום הרת עולם. גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָמִים, אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים, וְאִם כַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לְךָ תְלוּיוֹת עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ וְתוֹצִיא כָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ, אָיוֹם קָדוֹשׁ:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גליותינו

וּבָרוּךְ אַתָּה. הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבוֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְלִעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, וְגַלִּיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר:

יְבָרֶכְךָ יְיָ יהיה פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשָׁלוֹם:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵירוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן

קדשתך

קָדְשָׁתֶךָ, לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי, יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

סדר תשליך.

ביום ראשון של ראש השנה אחרי תפילת מנחה הולכים לים, לנהר או לבורות מים ואומרים סדר תשליך. ואם חל בשבת הולכים ביום שני של ראש השנה. לא יאמר י״ג המדות רק יכוון בהם.

ה׳ ה׳ אל רחום וחנון
ג״פ א מִי אֵל כָּמוֹךָ ב נוֹשֵׂא עָוֹן ג וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע
ארך אפים
ד לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ ה לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ ו כִּי
ורב חסד ואמת נוצר חסד
חָפֵץ חֶסֶד הוּא: ז יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ ח יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ
לאלפים נושא
ט וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם: י תִּתֵּן אֱמֶת
עון ופשע וחטאה
לְיַעֲקֹב יא חֶסֶד לְאַבְרָהָם יב אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ
ונקה ה׳ ארך אפים
יג מִימֵי קֶדֶם: פ״א א מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ ב עָנָנִי בַמֶּרְחָב
ורב חסד נושא עון ופשע
יָהּ: ג יְיָ לִי ד לֹא אִירָא ה מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: ו יְיָ לִי
ונקה לא ינקה פוקד עון אבות על בנים
בְּעֹזְרָי ז וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: ח טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ
על שלשים ועל רבעים
בָּאָדָם: ט טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים:

ואחר כך יאמר הפסוק ה׳ ארך אפים וכו׳ עד ועל רבעים:

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי יָשָׁר דְּבַר יְיָ וְכָל מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט

חֶסֶד יְיָ מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם: כּוֹנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נוֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיְיָ כָּל הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמוֹד: יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדוֹר וָדוֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְיָ רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. הַיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב חָיִל גִּבּוֹר לֹא יִנָּצֵל בְּרָב כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרוֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו, לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיְיָ, עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

לֹא יָרֵעוּ וְלֹא יַשְׁחִיתוּ בְּכָל הַר קָדְשִׁי. כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת יְיָ כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי, תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ, אֲדֹנָי מִי יַעֲמוֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי, מִשּׁוֹמְרִים לַבֹּקֶר, שׁוֹמְרִים לַבֹּקֶר: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד, וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁיִּכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ וְיִגֹּלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ בְּמִדַּת הָרַחֲמִים וְתִתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים וְטוֹבִים בְּעֵסֶק תּוֹרָתֶךָ וְקִיּוּם מִצְוֹתֶיךָ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים, מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד נְכוֹן הַיּוֹם: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ• עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְיָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן: כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו:

סדר כפרות.

מנהג לקחת בערב יום כפור לכפרה תרנגול לזכר ותרנגולת לנקבה ולאשה הרה תרנגול ותרנגולת.

לשלם יסבב מתחלה לעצמו קודם שיסבב לבני ביתו כדי שיבא זכאי ויכפר על החייב ולא החייב על החייב, וכן הוא אומר בכהן גדול וכפר בעדו ואח"כ בעד ביתו.

ואח"כ יאמר ג"פ:

בְּנֵי אָדָם יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת, אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל. יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק: אֱוִילִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם, וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ, כָּל אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם, וַיַּגִּיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מָוֶת. וַיִּזְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם, מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם, וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַיְיָ חַסְדּוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם. אִם יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי אָלֶף. לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ, וַיְחֻנֶּנּוּ. וַיֹּאמֶר: פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שַׁחַת, מָצָאתִי כֹפֶר:

המסבב לעצמו יאמר ג"פ:

זֶה חֲלִיפָתִי. זֶה תְּמוּרָתִי. זֶה כַּפָּרָתִי. זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה. וַאֲנִי אֵלֵךְ וְאֶכָּנֵס לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

תיכף אחר הסיבוב יניחו בזריקה מעט. ויקבל ד' מיתות. וזרקו סקילה. תופשו בצואר חנק. שוחטו הרגו שורפו היינו שריפה. וזה כפרתו. ויאמר נפש תחת נפש:

המסבב לעצמו ולאחר עמו יאמר ג"פ:

זֶה חֲלִיפָתֵנוּ. זֶה תְּמוּרָתֵנוּ. זֶה כַּפָּרָתֵנוּ. זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה. וַאֲנַחְנוּ נִכָּנֵס וְנֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

המסבב לגבר אחר יאמר ג"פ:

זֶה חֲלִיפָתְךָ. זֶה תְּמוּרָתְךָ. זֶה כַּפָּרָתְךָ. זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה. וְאַתָּה תִּכָּנֵס וְתֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

המסבב לשנים או שלשה גברים יאמר:

זֶה חֲלִיפַתְכֶם. זֶה תְּמוּרַתְכֶם. זֶה כַּפָּרַתְכֶם. זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה. וְאַתֶּם תִּכָּנְסוּ וְתֵלְכוּ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

המסבב לנקבה יאמר ג"פ:

זאת חֲלִיפָתֵךְ. זאת תְּמוּרָתֵךְ. זאת כַּפָּרָתֵךְ. זאת הַתַּרְנְגוֹלֶת תֵּלֵךְ לְמִיתָה. וְאַתְּ תִּכָּנְסִי וְתֵלְכִי לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

אשה המסבבת לעצמה אומרת ג"פ:

זאת חֲלִיפָתִי. זאת תְּמוּרָתִי. זאת כַּפָּרָתִי. זאת הַתַּרְנְגוֹלֶת תֵּלֵךְ לְמִיתָה וַאֲנִי אֵלֵךְ וְאֶכָּנֵס לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

המסבב לשתי נקבות או יותר יאמר:

זאת חֲלִיפַתְכֶן. זאת תְּמוּרַתְכֶן. זאת כַּפָּרַתְכֶן. זאת הַתַּרְנְגוֹלֶת תֵּלֵךְ לְמִיתָה. וְאַתֶּן תִּכָּנַסְנָה וְתֵלַכְנָה לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

נשים המסבבות לעצמן אומרות ג"פ:

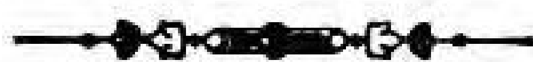
זאת חֲלִיפָתֵנוּ. זאת תְּמוּרָתֵנוּ. זאת כַּפָּרָתֵנוּ. זאת הַתַּרְנְגוֹלֶת תֵּלֵךְ לְמִיתָה. וַאֲנַחְנוּ נִכָּנֵס וְנֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

המסבב לאשה הרה יאמר ג"פ:

אֵלּוּ חֲלִיפוֹתֵיכֶם. אֵלּוּ תְּמוּרוֹתֵיכֶם. אֵלּוּ כַּפָּרוֹתֵיכֶם. אֵלּוּ הַתַּרְנְגוֹלִים יֵלְכוּ לְמִיתָה וְאַתֶּם תִּכָּנְסוּ וְתֵלְכוּ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

אשה הרה המסבבת לעצמה אומרת ג"פ:

אֵלּוּ חֲלִיפוֹתֵינוּ. אֵלּוּ תְּמוּרוֹתֵינוּ. אֵלּוּ כַּפָּרוֹתֵינוּ. אֵלּוּ הַתַּרְנְגוֹלִים יֵלְכוּ לְמִיתָה. וַאֲנַחְנוּ נִכָּנֵס וְנֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

סדר ליל יום כפור

נוהגים להוציא ספרי תורה מההיכל קודם כל נדרי ומבקשים סליחה על מה שפגעו בכבוד התורה ואומרים פסוק זה ג"פ:

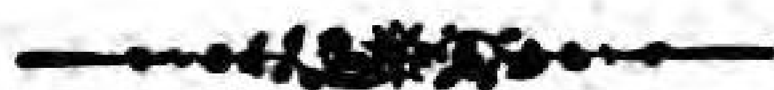
אור זרע לצדיק ס"ת קדע **ולישרי לב שמחה** ס"ת בנים' טרב:

על דעת המקום ועל דעת הקהל בישיבה של מעלה ובישיבה של מטה אנו מתירין להתפלל עם העבריינים

ואח"כ אומרים זה והוא מתיקוני זוהר:

קם רבי שמעון סליק ידוי לגבי עילא, ושבח למארי עלמא ואמר, רבון עלמא עביד בגין שכינתא דאיהי בגלותא. ואם איהו באומאה, הא אבא ואמא דאינון חכמה ובינה יכלין למעבר התרה, הדא הוא דכתיב יי צבאות יעץ ומי יפר. אם התלמיד אומר הרב יכיל למעבד התרה. ואם נדר או נשבע בן דאיהו ו' דלא יפרוק לה, אלא דתהא בגלותא עד זמנא ידיעא, ונדר או שבועה איהו בי"ה, דאינון חכמה ובינה. דאיהו אתחרם. הא תלת בני נשא יכילין למפטר ליה, ואינון תלת אבהן לעילא לקבליהו, ואם לא תתחרם. אנא בעינא מנך ומכל אינון דמתיבתא דלעילא ותתא, דתעבר בגין רעיא מהימנא, דלא זז משכינתא בכל אתר ואיהו עאל שלם בינך ובינה זמנין סגיאין, ומסר גרמיה למיתה בגינה ובגין בנהא, הדא הוא דכתיב ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת. ואם הוא נדר מסטרא דאבא ואמא ולא בעי. אנא סליק לגבי ההוא דאתמר ביה כי יפלא ממך דבר. דאתמר ביה במופלא ממך אל תדרוש דיפטור נדר. ואף על גב דשכינתא איהי בגלותא לגבי בעלה כנדה, דאיהו יפריש בין דם לדם ואתפתחת מקורא דילה לדכאה לה במים דאורייתא מים חיים דלא פסקין, ואפריש מנה דם נדה דאיהי לילית. דלא אתקריבת בהדה, דאיהי תובא דנשמתא דסאיבת לה, ולית לה רשו לסלקא נשמתא לגבי בעלה, לההוא אתר דאתיהיבת מתמן, ואתדנת בין דין לדין, בין דיני נפשות לדיני ממונות, דאית מאן דפרע בממוניה ואית מאן דפרע בנפשיה. ובין

נֶגַע לָנֶגַע, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ אֵיכָה יָשְׁבָה בָדָד, דְאִיהִי חֲשִׁיבָא שְׁכִינְתָּא בְּגָלוּתָא כִּמְצוֹרָע. דְאִתְּמַר בֵּהּ בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, מִחוּץ וַדַּאי דָא גָלוּתָא דְאִיהִי לְבַר מֵאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, דְאִיהִי טוֹתְבָא דְאַת ה׳. וְאִי מְקוֹרָא לָא יָכִיל לְמִפְתַּח עַד דְּיִפְתַּח לֵהּ הַהוּא דְסָגִיר לֵהּ, אֲנָא מְפַיְסְנָא לֵהּ בְּבִנְיָן (יו״ד ה״א ואו ה״א) דְאִיהוּ יִחוּדָא (דְיִחוּדֵהּ תַּמָּן) וּבְגִין לְבוּשִׁין דְאִתְלַבַּשׁ, מִיַּד אִתְפַּתְחַת מְקוֹרָא וְאִתְדַכִּיאַת שְׁכִינְתָּא, וְדָא דְמִלָּה, מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה, מוֹשִׁיעוֹ וַדַּאי הַהוּא דִמְקוֹרָא דְמִקְוֶה בִּידֵהּ. אָמֵן:

תפלת יום כפור.

לערבית. לשחרית. למוסף. ולמנחה.

למנחה כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל, הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ. בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:
בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:
לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:
וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:
וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב

בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ. כַּכָּתוּב. וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ, וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה, אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה, לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

למוסף מתחילין כאן ומפני חטאינו:

אלהינו

מוסף ליום כפור

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ, בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ,

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ, וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע, וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ,

לפליטה

מוסף ליום כפור

גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ, בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִים כְּסִדְרָם, וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם (לשבת וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה. נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת, וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם, כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיְיָ, רֵיחַ נִיחֹחַ, פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד, אַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל, וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ, וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ, וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: (מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפּוּרִים וְעוֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם):

ישמחו

לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה, מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כָּאָמוּר: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי. וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר. וְנֶאֱמַר, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ. וְנֶאֱמַר, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת, כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה, וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם

מוסף ליום כפור

לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג, עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי, כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ, וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אלהינו ואלהי אבותינו מחול, רצה ומודים וכו׳:

וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ ברכת כהנים

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עוֹז וְשָׁלוֹם:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּפַרְנָסָה טוֹבָה. וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

למעריב שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי. אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב. אֵין (כָּל) דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ. וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוִדּוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחוֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטִפְּשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
וְעַל כֻּלָּם, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלָשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׂקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעַזּוּת מֶצַח:
וְעַל כֻּלָּם, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּפְרִיקַת עֹל:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּפְלִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּצְדִיַּת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקַלּוּת רֹאשׁ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּרְכִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵבָב:
וְעַל כֻּלָּם, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה, שְׂרֵפָה, הֶרֶג, וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה, וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם, וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הַנִּסְתָּרֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, (אֶלָּא אָתָּה):

אֱלֹהַי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי, כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי, קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי, הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי, יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תפלת נעילה.

אומרים אשרי ובא לציון תמצא בתפלת שחרית של חול:

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל, הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל, לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ, בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש״ץ אומרים כאן קדושה:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

לדור

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:
וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלָךְ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ, עֹז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ, וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:
וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ, וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ, וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ, כַּכָּתוּב, וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו. ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה. את יום (לשבת השבת הזה, לקדשה ולמנוחה, ואת יום) הכפרים הזה. למחילה ולסליחה ולכפרה, ולמחל בו את כל עונותינו (לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע, ויראה וירצה וישמע. ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו. וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפליטה לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום. ביום הכפורים הזה. זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים, ובדבר ישועה ורחמים, חוס וחננו, ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו. מחול לעונותינו ביום (לשבת השבת הזה וביום) הכפרים הזה. מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך, כאמור: אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני. וחטאתיך לא אזכר. ונאמר. מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך, שובה אלי כי גאלתיך. ונאמר, כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מכל חטאתיכם, לפני יי תטהרו. (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו, רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך, ושמחנו בישועתך. (לשבת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך. וינוחו בו כל ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת. כי אתה

סלחן

סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר, נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ, שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ, וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וַחֲתוֹם לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה, וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

יש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו, כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

יְבָרֶכְךָ יְיָ יהית פניו נגד ההיכל וְיִשְׁמְרֶךָ נגד ימינו:
יָאֵר יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ נגד שמאלו
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו נגד ההיכל אֵלֶיךָ נגד ימינו:
וְיָשֵׂם לְךָ נגד שמאלו שָׁלוֹם נגד ימינו:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוּב, וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפַרְנָסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת נִזָּכֵר וְנֵחָתֵם לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ:

סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם, וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים, וִימִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים, וַתְּלַמְּדֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ, וּתְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, כְּאִשִּׁים וּכְנִיחוֹחִים, לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ. אֵין קֵץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ, וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אַשְׁמָתֵנוּ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה, לְפִיכָךְ הִרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ. מָה אָנוּ, מֶה חַיֵּינוּ, מֶה חַסְדֵּנוּ, מַה צִּדְקוֹתֵנוּ, מַה יְּשׁוּעָתֵנוּ, מַה כֹּחֵנוּ, מַה גְּבוּרָתֵנוּ, מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ, וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ, וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע, וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל, כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ, וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן, כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אַתָּה הִבְדַּלְתָּ אֱנוֹשׁ מֵרֹאשׁ, וַתַּכִּירֵהוּ לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ, כִּי מִי יֹאמַר לְךָ מַה תִּפְעָל, וְאִם יִצְדַּק מַה יִּתֶּן לָךְ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (יחיד אינו מזכיר של שבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) (צוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה. קֵץ וּמְחִילָה וּסְלִיחָה

עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ, וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר, דִּרְשׁוּ יְיָ בְּהִמָּצְאוֹ, קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב, וְנֶאֱמַר יַעֲזוֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו, וְיָשֹׁב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ, וְאֶל אֱלֹהֵינוּ, כִּי יַרְבֶּה לִסְלֽוֹחַ. וְאַתָּה אֱלֽוֹהַּ סְלִיחוֹת, חַנּוּן וְרַחוּם, אֶֽרֶךְ אַפַּֽיִם, וְרַב חֶֽסֶד וֶאֱמֶת, וּמַרְבֶּה לְהֵיטִיב, וְרוֹצֶה אַתָּה בִּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים וְאֵין אַתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָם, שֶׁנֶּאֱמַר, אֱמוֹר אֲלֵיהֶם, חַי אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה, אִם אֶחְפּוֹץ בְּמוֹת הָרָשָׁע, כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה, שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים, וְלָמָּה תָמֽוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנֶאֱמַר, הֶחָפֹץ אֶחְפּוֹץ מוֹת רָשָׁע, נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה, הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה. וְנֶאֱמַר, כִּי לֹא אֶחְפּוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת, נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה, וְהָשִֽׁיבוּ וִחְיוּ. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן, בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָֽנוּ מֶֽלֶךְ, מוֹחֵל, וְסוֹלֵֽחַ אֶלָּא אָֽתָּה:

אֱלֹהַי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי, כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי, קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי, הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ

יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד, וּמַה שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ, מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע, וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי, נַפְשִׁי תִדּוֹם, וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי, יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תפלה כשנכנסין לסוכה.

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּים מִצְוַת סוּכָּה כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת: לְמַעַן יֵדְעוּ דוֹרוֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: תִּיבוּ תִּיבוּ אוּשְׁפִּיזִין עִילָּאִין תִּיבוּ תִּיבוּ אוּשְׁפִּיזִין קַדִּישִׁין תִּיבוּ תִּיבוּ אוּשְׁפִּיזִין דִּמְהֵימְנוּתָא זַכָּאָה חוּלְקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל דִּכְתִיב כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ:

והסוכות הם ענני כבוד ובזה אנו מודים ומורים גדולתו של הקב"ה כי שם סוכה גימטריא הוי"ה אדנ"י:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ בֵּינֵינוּ, וְתִפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, בִּזְכוּת מִצְוַת סֻכָּה שֶׁאֲנַחְנוּ מְקַיְּמִין לְיַחֲדָא שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, לְיַחֲדָא שֵׁם י"ה בו"ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, וּלְהַקִּיף אוֹתָם מִזִּיו כְּבוֹדְךָ הַקָּדוֹשׁ וְהַטָּהוֹר, נָטוּי עַל רָאשֵׁיהֶם מִלְמַעְלָה כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ, וּמִשָּׁם יוּשְׁפַּע שֶׁפַע הַחַיִּים לְעַבְדְּךָ (פב"פ אֲמָתֶךָ), וּבִזְכוּת צֵאתִי מִבֵּיתִי הַחוּצָה וְדֶרֶךְ מִצְוֹתֶיךָ אָרוּצָה,

יֵחָשֵׁב לִי זֹאת כְּאִלּוּ הִרְחַקְתִּי נְדוֹד, וְהֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי, וּמֵאוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין דִּמְהֵימְנוּתָא תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת רַב בְּרָכוֹת, וְלָרְעֵבִים גַּם צְמֵאִים תֶּן לַחְמָם וּמֵימָם הַנֶּאֱמָנִים, וְתִתֶּן לִי זְכוּת לָשֶׁבֶת וְלַחֲסוֹת בְּסֵתֶר צֵל כְּנָפֶיךָ, בְּעֵת פְּטִירָתִי מִן הָעוֹלָם, וְלַחֲסוֹת מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר, כִּי תַמְטִיר עַל רְשָׁעִים פַּחִים, וּתְהֵא חֲשׁוּבָה מִצְוַת סוּכָּה זוּ שֶׁאֲנִי מְקַיֵּם, כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וּתְנָאֶיהָ וְכָל מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. וְתֵיטִיב לָנוּ הַחֲתִימָה, וּתְזַכֵּנוּ לֵישֵׁב יָמִים רַבִּים עַל הָאֲדָמָה אַדְמַת קוֹדֶשׁ בַּעֲבוֹדָתֶךָ וּבְיִרְאָתֶךָ, בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

בליל ראשון כשנכנס לסוכה קודם שישב לאכול ובכל יום קודם סעודתו יאמר זה:

אֲזַמִּין לִסְעוּדָתִי אוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין, אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב יוֹסֵף מֹשֶׁה אַהֲרֹן וְדָוִד:

ביום הראשון אומר בְּמָטֵי מִינָךְ אַבְרָהָם אוּשְׁפִּיזִי עִלָּאִי דְיָתְבֵי עִמִּי וְעִמָּךְ כָּל אוּשְׁפִּיזֵי עִלָּאֵי יִצְחָק יַעֲקֹב יוֹסֵף מֹשֶׁה אַהֲרֹן וְדָוִד:

ביום השני אומר בְּמָטֵי מִינָךְ יִצְחָק אוּשְׁפִּיזִי עִלָּאִי דְיָתְבֵי עִמִּי וְעִמָּךְ כָּל אוּשְׁפִּיזֵי עִלָּאֵי אַבְרָהָם יַעֲקֹב יוֹסֵף מֹשֶׁה אַהֲרֹן וְדָוִד:

ביום השלישי אומר בְּמָטֵי מִינָךְ יַעֲקֹב אוּשְׁפִּיזִי עִלָּאִי דְיָתְבֵי עִמִּי וְעִמָּךְ כָּל אוּשְׁפִּיזֵי עִלָּאֵי אַבְרָהָם יִצְחָק יוֹסֵף מֹשֶׁה אַהֲרֹן וְדָוִד:

ביום הרביעי אומר בְּמָטֵי מִינָךְ יוֹסֵף אוּשְׁפִּיזִי עִלָּאִי דְיָתְבֵי עִמִּי וְעִמָּךְ כָּל אוּשְׁפִּיזֵי עִלָּאֵי אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב מֹשֶׁה אַהֲרֹן וְדָוִד:

ביום החמישי אומר בְּמָטֵי מִינָךְ מֹשֶׁה אוּשְׁפִּיזִי עִלָּאִי דְיָתְבֵי עִמִּי וְעִמָּךְ כָּל אוּשְׁפִּיזֵי עִלָּאֵי אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב יוֹסֵף אַהֲרֹן וְדָוִד:

ביום הששי אומר בְּמָטֵי מִינָךְ אַהֲרֹן אוּשְׁפִּיזִי עִלָּאִי דְיָתְבֵי עִמִּי וְעִמָּךְ כָּל אוּשְׁכִיזֵי עִלָּאֵי אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב מֹשֶׁה יוֹסֵף וְדָוִד:

ביום השביעי אומר בְּמָטֵי מִינָךְ דָּוִד אוּשְׁפִּיזִי עִלָּאִי דְיָתְבֵי עִמִּי וְעִמָּךְ כָּל אוּשְׁפִּיזֵי עִלָּאֵי אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב יוֹסֵף מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

כל ירא שמים יזהר שיהיה לו עני בכל יום על ש'.נו ויראה בעצמו כאלו הוא מאושפיזי' הנ"ל שזומן אצלו ביומו ויתן לו מנה יפה כאלו הוא היה· אחד מאבות מיסב אצלו. ומי שאפשר שיהיו לו ז' עניים בכל יום ויום כנגד כולם בוודאי תניח ברכה על ראשו:

תפלה כשיוצאין מן הסוכה.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּשֵׁם שֶׁקִּיַּמְתִּי וְיָשַׁבְתִּי בַּסּוּכָּה זוּ כֵּן אֶזְכֶּה לְשָׁנָה הַבָּאָה לֵישֵׁב בְּסוּכַּת עוֹרוֹ שֶׁל לִוְיָתָן:

אם חל יום ראשון של סוכות ביום ב׳ או אומרים זה הסדר של הושענות. למען אמתך. אבן שתיה. אערוך שועי. אום אני חומה. אל למושעות. אום נצורה: ואם חל ביום ג׳. למען אמתך. אבן שתיה. אערוך שועי. אל למושעות. אום נצורה. ארון המושע: ואם חל ביום ה׳. למען אמתך. אבן שתיה. אום נצורה. אערוך שועי. אל למושעות. ארון המושיע: ואם חל בשבת. אום נצורה. למען אמתך. אערוך שועי. אבן שתיה. אל למושעות. ארון המושיע: בכל יום אחר הושענות אומרים. כהושעת אלים בלוד עמך וכו׳. הושיעה את עמך וכו׳: ובשבת אחר הושענא אום נצורה אומרים כהושעת אדם יציר כפיך וכו׳:

הוֹשַׁע נָא:

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשַׁע נָא:
לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשַׁע נָא:
לְמַעַנְךָ גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשַׁע נָא:
לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשַׁע נָא:

לְמַעַן אֲמִתָּךְ. לְמַעַן בְּרִיתָךְ. לְמַעַן גָּדְלָךְ וְתִפְאַרְתָּךְ. לְמַעַן דָּתָךְ. לְמַעַן הוֹדָךְ. לְמַעַן וְעוּדָךְ. לְמַעַן זִכְרָךְ. לְמַעַן חַסְדָּךְ. לְמַעַן טוּבָךְ. לְמַעַן יִחוּדָךְ. לְמַעַן כְּבוֹדָךְ. לְמַעַן לִמּוּדָךְ. לְמַעַן מַלְכוּתָךְ. לְמַעַן נִצְחָךְ. לְמַעַן סוֹדָךְ. לְמַעַן עֻזָּךְ. לְמַעַן פְּאֵרָךְ. לְמַעַן צִדְקָתָךְ. לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ. לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. לְמַעַן שְׁכִינָתָךְ. הוֹשַׁע נָא: לְמַעַן תְּהִלָּתָךְ. הוֹשַׁע נָא:

ליום הושענא רבה: כִּי אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה:

אֶבֶן שְׁתִיָּה, בֵּית הַבְּחִירָה, גּוֹרֶן אָרְנָן, דְּבִיר הַמּוּצְנָע, הַר הַמּוֹרִיָּה, וְהַר יֵרָאֶה, זְבוּל תִּפְאַרְתֶּךָ, חָנָה דָוִד, טוֹב הַלְּבָנוֹן, יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ, כְּלִילַת יוֹפִי, לִינַת הַצֶּדֶק, מָכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ, נָוֶה שַׁאֲנָן, סֻכַּת שָׁלֵם, עֲלִיַּת שְׁבָטִים, פִּנַּת יִקְרַת, צִיּוֹן הַמְצֻיֶּנֶת, קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים, רָצוּף אַהֲבָה, שְׁכִינַת כְּבוֹדֶךָ, הוֹשַׁע נָא: תֵּל תַּלְפִּיּוֹת, הוֹשַׁע נָא:

להו״ר לְךָ זְרוֹעַ עִם גְּבוּרָה, תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ:

אוֹם אֲנִי חוֹמָה. בָּרָה כַּחַמָּה. גּוֹלָה וְסוּרָה. דָּמְתָה לְתָמָר. הַהֲרוּגָה עָלֶיךָ. וְנֶחְשֶׁבֶת כְּצֹאן טִבְחָה. זְרוּיָה בֵּין מַכְעִיסֶיהָ. חֲבוּקָה וּדְבוּקָה בָךְ. טוֹעֶנֶת עֻלָּךְ. יְחִידָה לְיַחֲדָךְ. כְּבוּשָׁה בַּגּוֹלָה. לוֹמֶדֶת יִרְאָתָךְ. מְרוּטַת לֶחִי. נְתוּנָה לְמַכִּים. סוֹבֶלֶת סִבְלָךְ. עֲנִיָּה סוֹעֲרָה. פְּדוּיַת טוֹבִיָּה. צֹאן קָדָשִׁים. קְהִלּוֹת יַעֲקֹב. רְשׁוּמִים בִּשְׁמֶךָ. שׁוֹאֲגִים. הוֹשַׁע נָא: תְּמוּכִים עָלֶיךָ. הוֹשַׁע נָא:

להו״ר תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם:

אָדוֹן הַמּוֹשִׁיעַ, בִּלְתְּךָ אֵין לְהוֹשִׁיעַ. גִּבּוֹר וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ, וּמַצִּיל וּמוֹשִׁיעַ, זוֹעֲקֶיךָ תּוֹשִׁיעַ. חוֹכֶיךָ הוֹשִׁיעַ, טְלָאֶיךָ תַּשְׂבִּיעַ, יְבוּל לְהַשְׁפִּיעַ, כָּל שִׂיחַ תַּדְשֵׁא וְתוֹשִׁיעַ. לְגִיא בַּל תַּרְשִׁיעַ, מְגָדִים תַּמְתִּיק וְתוֹשִׁיעַ, נְשִׂיאִים לְהַסִּיעַ, שְׂעִירִים לְהָנִיעַ, עֲנָנִים מִלְּהַמְנִיעַ, פּוֹתֵחַ יָד וּמַשְׂבִּיעַ, צְמֵאֶיךָ תַּשְׂבִּיעַ, קוֹרְאֶיךָ תּוֹשִׁיעַ, רְחוּמֶיךָ תּוֹשִׁיעַ, שׁוֹחֲרֶיךָ הוֹשִׁיעַ, הוֹשַׁע נָא: תְּמִימֶיךָ תּוֹשִׁיעַ, הוֹשַׁע נָא:

להו״ר נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

אָדָם וּבְהֵמָה. בָּשָׂר וְרוּחַ וּנְשָׁמָה. גִּיד וְעֶצֶם וְקָרְמָה. דְּמוּת וְצֶלֶם וְרִקְמָה. הוֹד לַהֶבֶל דָּמָה. וְנִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמָה. זִיו וְתֹאַר וְקוֹמָה. חִדּוּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה. טִיעַת עֲצֵי נְשַׁמָּה. יְקָבִים וְקָמָה. כְּרָמִים וְשִׁקְמָה. לְתֵבֵל הַמְּסֻיָּמָה. מִטְרוֹת עוֹז לְסַמְּמָה. נְשִׁיָּה לְקַיְּמָה. שִׂיחִים לְקוֹמְמָה. עֲדָנִים לְעָצְמָה. פְּרָחִים לְהַעֲצִימָה. צְמָחִים לְגָשְׁמָה. קָרִים לְזָרְמָה. רְבִיבִים לְשַׁלְּמָה. שְׁתִיָּה לְרוֹמֵמָה. הוֹשַׁע נָא: תְּלוּיָה עַל בְּלִימָה. הוֹשַׁע נָא:

להו״ר יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמָיִם:

אֲדָמָה מֵאֶרֶר. בְּהֵמָה מִמְּשַׁכֶּלֶת. גּוֹרֶן מִגָּזָם. דָּגָן מִדַּלֶּקֶת. הוֹן מִמְּאֵרָה. וְאֹכֶל מִמְּהוּמָה. זַיִת מִנֶּשֶׁל. חִטָּה מֵחָגָב. טֶרֶף מִגּוֹבַי. יֶקֶב מִיֶּלֶק. כֶּרֶם מִתּוֹלַעַת. לֶקֶשׁ מֵאַרְבֶּה. מֶגֶד מִצְּלָצַל. נֶפֶשׁ מִבֶּהָלָה. שׂוֹבַע מִסָּלְעָם. עֲדָרִים מִדַּלּוּת. פֵּרוֹת מִשִּׁדָּפוֹן. צֹאן מִצְּמִיתוּת. קָצִיר מִקְּלָלָה. רוֹב מֵרָזוֹן. שִׁבֹּלֶת מִצִּנָּמוֹן. הוֹשַׁע נָא: תְּבוּאָה מֵחָסִיל. הוֹשַׁע נָא:

להו״ר צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו:

למען

לְמַעַן אֵיתָן הַנִּזְרָק בְּלַהַב אֵשׁ: לְמַעַן בֵּן הַנֶּעֱקַד עַל עֵצִים וָאֵשׁ: לְמַעַן גִּבּוֹר הַנֶּאֱבַק עִם שַׂר אֵשׁ: לְמַעַן דְּגָלִים נָחִיתָ בְּאוֹר וַעֲנַן אֵשׁ: לְמַעַן הוּעֲלָה לַמָּרוֹם וְנִתְעַלָּה כְּמַלְאֲכֵי אֵשׁ. לְמַעַן וְהוּא לָךְ כְּסֶגֶן בְּאֶרְאֶלֵּי אֵשׁ. לְמַעַן זֶבֶד דִּבְּרוֹת הַנִּתּוּנוֹת מֵאֵשׁ. לְמַעַן חִפּוּי יְרִיעוֹת וַעֲנַן אֵשׁ: לְמַעַן טֶכֶס הַר יָרַדְתָּ עָלָיו בָּאֵשׁ. לְמַעַן יְדִידוּת בַּיִת אֲשֶׁר אָהַבְתָּ מִשְּׁמֵי אֵשׁ. לְמַעַן כָּמַהּ עַד שָׁקְעָה הָאֵשׁ. לְמַעַן לָקַח מַחְתַּת אֵשׁ וְהֵסִיר חֲרוֹן אֵשׁ. לְמַעַן מְקַנֵּא קִנְאָה גְדוֹלָה בָּאֵשׁ. לְמַעַן נָף יָדוֹ וַיֵּרְדוּ אַבְנֵי אֵשׁ. לְמַעַן שָׂם טְלֵה חָלָב כְּלִיל אֵשׁ. לְמַעַן עָמַד בַּגּוֹרֶן וְנִתְרַצָּה בָּאֵשׁ. לְמַעַן פִּלֵּל בָּעֲזָרָה וַיֵּרְדָה הָאֵשׁ. לְמַעַן צִיר עָלָה וְנִתְעַלָּה בְּרֶכֶב וְסוּסֵי אֵשׁ. לְמַעַן קְדוֹשִׁים מֻשְׁלָכִים בָּאֵשׁ: לְמַעַן רִבּוּ רִבְבָן חָז וְנַהֲרֵי אֵשׁ: לְמַעַן שִׁמְמוֹת עִירָךְ הַשְּׂרוּפָה בָּאֵשׁ. הוֹשַׁע נָא: לְמַעַן תּוֹלְדוֹת אַלּוּפֵי יְהוּדָה תָּשִׂים כְּכִיּוֹר אֵשׁ. הוֹשַׁע נָא:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אֶעֱרוֹךְ שׁוּעִי, בְּבֵית שַׁוְעִי, גִּלִּיתִי בַצּוֹם פִּשְׁעִי, דְּרַשְׁתִּיךָ בּוֹ לְהוֹשִׁיעִי, הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי, וְקוּמָה וְהוֹשִׁיעִי. זְכוֹר וְרַחֵם מוֹשִׁיעִי, חַי כֵּן תְּשַׁעְשְׁעִי, טוֹב בְּאֶנֶק שְׁעִי, יוּחַשׁ מוֹשִׁיעִי, כַּלֵּה מַרְשִׁיעִי, לְבַל עוֹד תַּרְשִׁיעִי, מַהֵר אֱלֹהֵי יִשְׁעִי, נֶצַח לְהוֹשִׁיעִי, שָׂא נָא עֲוֹן רִשְׁעִי, עֲבוֹר עַל פִּשְׁעִי, פְּנֵה נָא לְהוֹשִׁיעִי, צוּר צַדִּיק מוֹשִׁיעִי, קַבֵּל נָא שַׁוְעִי, רוֹמֵם קֶרֶן יִשְׁעִי, שַׁדַּי מוֹשִׁיעִי, הוֹשַׁע נָא תּוֹפִיעַ וְתוֹשִׁיעִי, הוֹשַׁע נָא:

אֵל לְמוֹשָׁעוֹת, בְּאַרְבַּע שְׁבוּעוֹת, נָשִׁים בְּשַׁוְעוֹת, דּוֹפְקֵי עֶרֶךְ שׁוּעוֹת (נ״א שְׁעוֹת). הוֹגֵי שַׁעְשָׁעוֹת, וְחִידוֹתָם מִשְׁתַּעְשְׁעוֹת, זוֹעֲקִים לְהִשָּׁעוֹת,

חוכי יְשִׁיעוֹת, מְפִּילִים בְּךָ שְׁעוֹת, יוֹדְעֵי בֵּין שָׁעוֹת, כּוֹרְעֶיךָ בְּשַׁוְעוֹת, לְהָבִין שְׁמוּעוֹת, מְפִיק נִשְׁמָעוֹת, נוֹתֵן תְּשׁוּעוֹת, סְפוּרוֹת מַשְׁמָעוֹת (נ״א מַשְׁמִעוֹת), עֲרוּת מַשְׁמִיעוֹת, פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת, צַדִּיק נוֹשָׁעוֹת, קִרְיַת (נ״א קָרֵב) תְּשׁוּעוֹת, רָגֶשׁ תְּשׁוּאוֹת, שָׁלִישׁ שָׁעוֹת, הוֹשַׁע נָא: תָּחִישׁ לִתְשׁוּעוֹת, הוֹשַׁע נָא:

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא:

כְּהוֹשַׁעְתָּ אֵלִים בְּלוּד עִמָּךְ, בְּצֵאתְךָ לְיֵשַׁע עַמָּךְ, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ גּוֹי וֵאלֹהִים, דְּרוּשִׁים לְיֵשַׁע אֱלֹהִים, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ הֲמוֹן צְבָאוֹת, וְעִמָּם מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ זַכִּים מִבֵּית עֲבָדִים, חַנּוּן בְּיָדָם מַעֲבִידִים, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ טְבוּעִים בְּצוּל גְּזָרִים, יְקָרְךָ עִמָּם מַעֲבִירִים, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ כַּנָּה מְשׁוֹרֶרֶת וַיּוֹשַׁע לְגוֹחָהּ מְצֻיֶּנֶת וַיִּוָּשַׁע, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ מַאֲמַר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם, נָקוּב וְהוּצֵאתִי אִתְּכֶם, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ סוֹבְבֵי מִזְבֵּחַ, עוֹמְסֵי עֲרָבָה לְהַקִּיף מִזְבֵּחַ, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ פִּלְאֵי אָרוֹן כְּהֻפְשַׁע, צִעֵר פְּלֶשֶׁת בַּחֲרוֹן אַף וְנוֹשַׁע, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ קְהִלּוֹת בָּבֶלָה שִׁלַּחְתָּ, רַחוּם לְמַעֲנָם שֻׁלַּחְתָּ, כֵּן הוֹשַׁע נָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ שְׁבוּת שִׁבְטֵי יַעֲקֹב, תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: כְּהוֹשַׁעְתָּ שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת, וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת, אֵל לְמוֹשָׁעוֹת, וְהוֹשִׁיעָה נָּא:

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא:

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ, קְרוֹבִים אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: ק״ש

לשבת **אוֹם** נְצוּרָה כְּבָבַת, בּוֹנֶנֶת בְּדַת נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת, נוֹמֶרֶת הִלְכוֹת שַׁבָּת, דּוֹרֶשֶׁת מַשְׂאַת שַׁבָּת, הַקּוֹבַעַת אַלְפַּיִם תְּחוּם שַׁבָּת, וּמְשִׁיבַת רֶגֶל מִשַּׁבָּת, זָכוֹר וְשָׁמוֹר מְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת, חָשָׁה לְמַהֵר בִּיאַת שַׁבָּת, טוֹרַחַת כָּל מִשִּׁשָּׁה לַשַּׁבָּת, יוֹשֶׁבֶת וּמַמְתֶּנֶת עַד כְּלוֹת שַׁבָּת, כָּבוֹד וָעוֹנֶג קוֹרְאָה לַשַּׁבָּת, לְבוּשׁ וּכְסוּת מַחֲלֶפֶת בַּשַּׁבָּת, מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה מְכִינָה לַשַּׁבָּת, נוֹעַם מְגָדִים מְנַעֶמֶת לַשַּׁבָּת, סְעוּדוֹת שָׁלֹשׁ מְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת, עַל שְׁתֵּי כִכָּרוֹת בּוֹצַעַת בַּשַּׁבָּת, פּוֹרֶטֶת אַרְבַּע רְשׁוּיוֹת

בשבת, צווי הדלקת נר מדלקת בשבת, קדוש היום מקדשת בשבת, רנן שבע מפללת בשבת, שבעה כדת קוראה בשבת, תנחילנה ליום שכלו שבת. הושע נא:

אני והו הושיעה נא:

כהושעת אדם יציר כפיך לגוננה. בשבת קודש המצאתו כופר וחנינה. כן הושע נא: כהושעת גוי מצוין מקוים תופש. דעה כונג לבור שביעי לנופש. כן הושע נא: כהושעת העם נהגת כצאן להנחות, וחוק שמת במרה על מי מנוחות. כן הושע נא: כהושעת זבודיך במדבר סין במחנה. חכמו ולקטו בששי לחם משנה. כן הושע נא: כהושעת טפוליך הורו הכנה במדעם. ישר כוחם והודה למו רועם. כן הושע נא: כהושעת כלכלו בעונג מן המשמר. לא הפך עינו וריחו לא נמר. כן הושע נא: כהושעת משפטי משאות שבת גמרו. נחו ושבתו רשויות ותחומים שמרו. כן הושע נא: כהושעת סיני השמעו בדבור רביעי. ענין זכור ושמור לקדש שביעי. כן הושע נא: כהושעת פקדו יריחו שבע להקף. צרו עד רדתה בשבת לתקף. כן הושע נא: כהושעת קהלת ועמו בבית עולמים. רצוך בחגגם שבעה ושבעה ימים. כן הושע נא: כהושעת שבים עולי גולה לפדיום. תורתך בקראם כחג יום יום. כן הושע נא: כהושעת משמחיך בבנין שני המחודש. נוטלין לולב כל שבעה במקדש. כן הושע נא: כהושעת חבוט ערבה שבת מדחים. מרביות מוצא ליסוד מזבח מניחים. כן הושע נא: כהושעת ברכות וארוכות וגבוהות מעלסים. בפטירתן יופי לך מזבח מקלסים. כן הושע נא: כהושעת מודים ומיחלים ולא משנים. כלנו אנו ליה ועינינו ליה שונים. כן הושע נא: כהושעת יקב מחצביך סובבים ברננה. חוגים אני והו הושיעה נא. כן הושע נא: כהושעת חיל זרידים משרתים במנוחה. קרבן שבת כפול עולה ומנחה. כן הושע נא: כהושעת לויך על דוכנם להרבת. אומרים מזמור שיר ליום השבת. כן הושע נא: כהושעת נחומיך במצותיך תמיד ישתעשעון. ורצם והחליצם בשובה ונחת יושעון. כן הושע נא: כהושעת שבות שבטי יעקב. תשוב ותשיב שבות אהלי יעקב. והושיעה נא: אני והו הושיעה נא:

כהושעת שומרי מצות. וחוכי ישועות. אל למושעות. והושיעה נא. אני והו הושיעה נא: הושיעה את עמך וכו'.

ביום הושענא רבא אומרים הושענות אלו על הסדר דלהלן: למען אמתך. אבן שתיה אום אני חומה. ארון המושיע. אדם ובהמה. אדמה מארר. למען איתן. כהושעת אלים ואח״כ אומרים תתננו וכל ההושענות.

תְּתְּנֵנוּ לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה. תְּשִׁיבֵנוּ אֶל הַחֶבֶל וְאֶל הַנַּחֲלָה, תְּרוֹמְמֵנוּ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, תְּקַבְּצֵנוּ לְבֵית הַתְּפִלָּה. תַּצִּיבֵנוּ כְּעֵץ עַל פַּלְגֵי מַיִם שְׁתוּלָה, תִּפְדֵּנוּ מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה. תְּעַטְּרֵנוּ בְּאַהֲבָה כְלוּלָה, תְּשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית הַתְּפִלָּה, תְּנַהֲלֵנוּ עַל מֵי מְנוּחוֹת סֶלָה, תְּמַלְּאֵנוּ חָכְמָה וְשִׂכְלָה, תַּלְבִּישֵׁנוּ עוֹז וּגְדֻלָּה, תַּכְתִּירֵנוּ בְּכֶתֶר כְּלוּלָה, תְּיַשְּׁרֵנוּ בְּאֹרַח סְלוּלָה, תִּטָּעֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מְסִלָּה, תְּחָנֵּנוּ בְּרַחֲמִים וּבְחֶמְלָה, תַּזְכִּירֵנוּ בְּמִי זֹאת עוֹלָה, תּוֹשִׁיעֵנוּ לְקֵץ הַגְּאֻלָּה, תְּהַדְּרֵנוּ בְּזִיו הֲמוּלָה, תַּדְבִּיקֵנוּ כְּאֵזוֹר חֲתוּלָה, תְּגַדְּלֵנוּ בְּיָד הַגְּדוֹלָה, תְּבִיאֵנוּ לְבֵיתְךָ בְּרִנָּה וְצָהֳלָה, תְּאַדְּרֵנוּ בְּיֶשַׁע וְגִילָה, תְּאַמְּצֵנוּ בְּרֶוַח וְהַצָּלָה, תְּלַבְּבֵנוּ בְּבִנְיַן עִירְךָ כְּבַתְּחִלָּה, תְּעוֹרְרֵנוּ לְצִיּוֹן בְּשִׁכְלוּלָהּ, תְּזַכֵּנוּ בְּנִבְנְתָה הָעִיר עַל תִּלָּהּ, תַּרְבִּיצֵנוּ בְּשָׂשׂוֹן וְגִילָה, הוֹשַׁע נָא: תְּחַזְּקֵנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה, הוֹשַׁע נָא:

אָנָּא הוֹשִׁעָה נָּא:

אָנָּא אֱזוֹן חִין תְּאֵבֵי יִשְׁעָךְ, בְּעַרְבֵי נַחַל לְשַׁעְשְׁעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא גְּאַל כַּנַּת נִטְעָךְ, דּוּמָה בְּטַאטְאָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא הַבֵּט לַבְּרִית טִבְעָךְ, וּמַחְשַׁכֵּי אֶרֶץ בְּהַטְבִּיעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא זְכָר לָנוּ אָב יְדָעָךְ, חַסְדְּךָ לָמוֹ בְּהוֹדִיעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא טְהוֹרֵי לֵב בְּהַפְלִיאָךְ יָדַע כִּי הוּא פִּלְאָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא כַּבִּיר כֹּחַ תֶּן לָנוּ יִשְׁעָךְ, לְאֲ־וֹתֵינוּ כְּהִשָּׁבְעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת עַם מְשַׁוְּעָךְ, נֶעֱקַד בְּהַר מוֹר כְּמוֹ שִׁוְעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא סַגֵּב אֶשְׁלֵי נִטְעָךְ, עֲרִיצִים בְּהַנִיעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא פְּתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת רִבְעָךְ, צִיָּה מֵהֶם בְּהַרְבִּיעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא קוֹרְאֶיךָ אֶרֶץ בְּרוֹעֲעָךְ, רְעֵם בְּטוּב מִרְעָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא שַׁעֲרֶיךָ תַּעַל מִמַּשּׁוֹאָךְ, תֵּל תַּלְפִּיּוֹת בְּהַשִּׂיאָךְ, וְהוֹשִׁיעָה נָּא:

אָנָּא אֵל נָא, הוֹשַׁע נָא, וְהוֹשִׁיעָה נָּא:

אל נא תעינו כשה אובד, שמנו מספרך אל תאבד, הושע נא והושיעה נא: אל נא רעה את צאן ההרגה, קצופה ועליך הרוגה, הושע נא והושיעה נא: אל נא צאנך וצאן מרעיתך, פעלתך ורעיתך. הושע נא והושיעה נא: אל נא עניי הצאן, שיחם ענה בעת רצון הושע נא והושיעה נא: אל נא נושאי לך עין, מתקוממיך יהיו כאין, הושע נא והושיעה נא: אל נא למנסכי לך מים, כממעיני הישועה ישאבון מים, הושע נא והושיעה נא: אל נא יעלו לציון מושיעים, טפולים בך ובשמך נושעים, הושע נא והושיעה נא: אל נא חמוץ בגדים, זעום לנער כל בוגדים, הושע נא והושיעה נא: אל נא וזכור תזכור, הנכוני בלתך וכור, הושע נא והושיעה נא: אל נא הורשיך בענפי ערבות, נעים שעה מערבות, הושע נא והושיעה נא: אל נא בהך בעטור שנה, אמרי רצה בפלולי ביום הושענא,

הושע נא והושיעה נא:

אנא אל נא. הושע נא, והושיעה נא. אבינו אתה:

למען תמים בדורותיו, הנמלט ברוב צדקותיו, מצל משטף בבא מבול מים, לאום אני חומה, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען שלם בכל מעשים, המנסה בעשרה נסים, כשר מלאכים גם יקח נא מעט מים, לברה כחמה, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען רך ויחיד נחנט פרי למאה, זעק איה השה לעולה, בשרוהו עבדיו מצאנו מים, לגולה וסורה, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען קדם שאת ברכה, הנשטם ולשמך חכה, מיחם במקלות בשקתות המים, לדמתה לתמר, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען צדק היות לך לכהן, כחתן פאר יכהן, מנסה במסה במי מריבת מים, להדר הטוב, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען פואר היות גביר לאחיו, יהודה אשר גבר באחיו, מספר רובע מדליו יזל מים, לא לנו כי אם למענך, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען עניו מכל ונאמן, אשר בצדקו כלכל המן, משוך לגואל ומשוי ממים, לזאת הנשקפה, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען שמתו כמלאכי מרומים, הלובש אורים ותמים, מצוה לבא במקדש בקדוש ידים ורגלים ורחיצת מים, לחולת אהבה, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען נביאה מחולת מחנים, לכמהי לב הושמה עינים, לרגלה רצה עלות וירדת באר מים, לטובו אהליו, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען משרת לא מש מאהל ורוח הקודש עליו אהל, בעברו בירדן נכרתו המים, ליפה וברה, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען למד ראות לטובה אות, זעק איה נפלאות, מצה טל מגזה מלא הספל מים, לכלת לבנון, הושע נא והושיעה נא אבינו אתה: למען כלולי עשות מלחמתך, אשר בידם תתה ישועתך, צרופי מנוי בלקקם בידם מים, ללא בנו בך.

הושע

הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן יָחִיד צוֹרְרִים דָּשׁ, אֲשֶׁר מֵרֶחֶם נְזִיר הַקֹּדֶשׁ, מַכְתֵּשׁ לֶחִי הִבְקַעְתָּ לּוֹ מַיִם, לְמַעַן שֵׁם קָדְשֶׁךָ, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן טוֹב הוֹלֵךְ וְגָדֵל, אֲשֶׁר מֵעֹשֶׁק עֵדָה חָדַל, בְּשׁוּב עָם מֵחֵטְא צָו שְׁאָב מַיִם. לְנָאוָה כִּירוּשָׁלָיִם, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן חִיךְ מְבָרֵךְ בְּשִׁיר, הַמְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל כְּלֵי שִׁיר, מְנַסֵּךְ לְפָנָיו כְּתָאֵב שְׁתוֹת מַיִם. לְשָׂמוּ בְךָ סִבְרָם, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן זָךְ עָלָה בִּסְעָרָה, הַמְקַנֵּא וּמֵשִׁיב עֶבְרָה, לִפְלּוּלוֹ יָרְדָה אֵשׁ וְלִחֲכָה עָפָר וּמַיִם, לְעֵינֶיהָ בְּרֵכוֹת, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן וְשֵׁרֵת בֶּאֱמֶת לְרַבּוֹ, פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחוֹ נֶאֱצַל בּוֹ, בְּקַחְתּוֹ מְנַגֵּן נִתְמַלְּאוּ גֵבִים מַיִם, לְפָצוּ מִי כָמוֹכָה, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן הַדּוֹרֵשׁ עֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, הַמַּכְרִיז תְּשׁוּבָה לְצֹאנֶךָ, אָז בְּבֹא מְחָרֵף סָתַם עֵינוֹת מַיִם, לְצִיּוֹן מִכְלַל יוֹפִי, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן הַדְּרוּשָׁךְ כְּתוֹךְ הַגּוֹלָה, וְסוֹדְךָ לָמוֹ נִגְלָה, בְּלִי לְהִתְגָּאֵל דָּרְשׁוּ זֵרְעוֹנִים וּמַיִם, לְקוֹרְאֶיךָ בַּצַּר, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן גְּמַר חָכְמָה וּבִינָה, סוֹפֵר מָהִיר מְפַלֵּשׁ אָמָנָה, מַחְכִּמֵנוּ אֲמָרִים הַמְּשׁוּלִים בְּרַהֲטֵי מַיִם, לְרַבָּתִי עָם, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן בָּאֵי לְךָ הַיּוֹם בְּכָל לֵב, שׁוֹפְכִים לְךָ שִׂיחַ בְּלֹא לֵב וָלֵב, שׁוֹאֲלִים מִמְּךָ עוֹז מִטְרוֹת מַיִם, לְשׁוֹרְרוּךָ כַּיָּם, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן אוֹמְרֵי יִגְדַּל שְׁמֶךָ, וְהֵם נַחֲלָתְךָ וְעַמֶּךָ, צְמֵאִים לְיֶשְׁעֲךָ כְּאֶרֶץ עֲיֵפָה לַמַּיִם. לְתַרְתָּ לָמוֹ מְנוּחָה, הוֹשַׁע נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה:

חזן הוֹשַׁע נָא. אֵל נָא. אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָּא: הוֹשַׁע נָא. סְלַח נָא. וְהַצְלִיחָה נָא. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ:

מניח הלולב מידו ולוקח הערבה בידו, ויאמר זאת:

תַּעֲנֶה אֱמוּנִים, שׁוֹפְכִים לְךָ לֵב כַּמַּיִם, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: לְמַעַן בָּא בָאֵשׁ וּבַמַּיִם, גָּזַר וְנָם יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם, וְהַצְלִיחָה נָא, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ: תַּעֲנֶה דְגָלִים גָּזוּ גִּזְרֵי מַיִם, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: לְמַעַן הַנֶּעֱקַד בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְשָׁב וְחָפַר בְּאֵרוֹת מַיִם, וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ: תַּעֲנֶה זַכִּים חוֹנִים עֲלֵי מַיִם, וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן חָלָק מְפַצֵּל מַקְלוֹת בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם, טָעַן וְגָל אֶבֶן מִבְּאֵר מַיִם, וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ: תַּעֲנֶה יְדִידִים נוֹחֲלֵי דָת מְשׁוּלַּת מַיִם. וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן כָּרוּ בְּמִשְׁעֲנוֹתָם מַיִם, לְהָכִין לָמוֹ וּלְצֶאֱצָאֵימוֹ מַיִם, וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ: תַּעֲנֶה מִתְחַנְּנִים כְּבִישִׁימוֹן עֲלֵי מַיִם, וְהוֹשִׁיעָה נָא: לְמַעַן נֶאֱמַן בַּיִת מַסְפִּיק לָעָם מַיִם, סֶלַע הָךְ וַיָּזוּבוּ מַיִם, וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ: תַּעֲנֶה עוֹנִים

עלי

עֲלֵי בְּאֵר מָיִם, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: לְמַעַן פָּקַד בְּמֵי מְרִיבַת מָיִם, צְמֵאִים לְהַשְׁקוֹתָם מָיִם, וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ: תַּעֲנֶה קְדוֹשִׁים מְנַסְּכִים לְךָ מָיִם, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: לְמַעַן רֹאשׁ מְשׁוֹרְרִים כְּתָאֵב שְׁתוֹת מַיִם, חָלִילַת פֶּץ וְנָסַךְ לְךָ מַיִם, וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ: תַּעֲנֶה שׁוֹאֲלִים בְּרִבּוּעַ אֶשְׁלֵי מַיִם, וְהוֹשִׁיעָה נָּא: לְמַעַן תֵּל תַּלְפִּיּוֹת מוֹצָא מַיִם, תִּפְתַּח אֶרֶץ וְתַרְעִיף שָׁמַיִם, וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ:

רַחֵם נָא. קְהַל עֲדַת יְשׁוּרוּן. סְלַח וּמְחַל עֲוֹנָם. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

אָז כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנִים, בָּאנוּ לְפָנֶיךָ נְדוֹנִים. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: גֵּאָה אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים, נִתְגָּרוּ בָנוּ מְדָנִים, דְּשׁוּנוּ וּבְעָלוּנוּ זוּלָתְךָ אֲדוֹנִים, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: הֵן נַּשְׁנוּ הַיּוֹם בְּתַחֲנוּן, עָדֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן, וְסִפַּרְנוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ בְּשִׁנּוּן, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ, נָא אַל תִּיבַשׁ, חַשְׁרַת מַיִם כְּאֵבֶה תֶּחְבַּשׁ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: טָעֲנוּ בְשֵׁמָנָה, בְּיַד שִׁבְעָה וּשְׁמוֹנָה, יָשָׁר צַדִּיק אֵל אֱמוּנָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: כָּרַתָּ בְּרִית לָאָרֶץ, עוֹד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ, לְבִלְתִּי פְּרָץ בָּהּ פֶּרֶץ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: מִתְחַנְּנִים עֲלֵי מַיִם, כַּעֲרָבִים עַל יִבְלֵי מָיִם, נָא זְכָר לָמוֹ נִסּוּךְ הַמַּיִם, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: שִׂיחִים בְּדֶרֶךְ מַטָּעָתָם, עוֹמְסִים בְּשַׁוְעָתָם, עֲנֵם בְּקוֹל פְּגִיעָתָם, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת, פְּנֵה לְפִלּוּלָם שְׁעוֹת, צַדְּקֵם אֵל לְמוֹשָׁעוֹת, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: קוֹל רִגְשָׁם תַּשְׁעֶה, תִּפְתַּח אֶרֶץ וְיִפְרוּ יֶשַׁע, רַב לְהוֹשִׁיעַ וְלֹא חָפֵץ רֶשַׁע, וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם פְּתַח, וְאוֹצָרְךָ הַטּוֹב לָנוּ תִפְתַּח, תּוֹשִׁיעֵנוּ וְרִיב אַל תִּמְתַּח. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

ש"ץ קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: והקהל יחזר

אוֹמֶץ יֶשְׁעֲךָ בָּא, קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל בָּא בְּרִבְבוֹת כִּתִּים, לַעֲמוֹד עַל הַר הַזֵּיתִים, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל גִּשְׁתּוֹ בַּשּׁוֹפָר לִתְקַע, תַּחְתָּיו הַר יִבָּקַע, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל דָּפַק וְהֵצִיץ וְזָרַח, וּמָשׁ חֲצִי הָהָר מִמִּזְרָח, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל הֵקִים מִלּוּל נְאֻמוֹ, וּבָא הוּא וְכָל קְדוֹשָׁיו עִמּוֹ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל וּלְכָל בָּאֵי הָעוֹלָם, בַּת קוֹל יִשָּׁמַע בָּעוֹלָם, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל זֶרַע עֲמוּסֵי רַחְמוֹ, נוֹלְדוּ כְּיֶלֶד מִמְּעֵי אִמּוֹ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל חָלָה וְיָלְדָה מִי זֹאת, מִי שָׁמַע כָּזֹאת,

מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל טָהוֹר פָּעַל כָּל אֵלֶּה, וּמִי רָאָה כָּאֵלֶּה, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל יֶשַׁע וּזְמַן הוּחָד, הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל כַּבִּיר רוּם וָתַחַת אִם יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל לָעֵת יִגְאַל עַמּוֹ נָאוֹר, וְהָיָה לְעֵת עֶרֶב יִהְיֶה אוֹר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל מוֹשִׁיעִים יַעֲלוּ לְהַר צִיּוֹן, כִּי חָלָה גַּם יָלְדָה צִיּוֹן מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל נִשְׁמַע בְּכָל גְּבוּלֵךְ, הַרְחִיבִי מְקוֹם אָהֳלֵךְ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל שִׂימִי עַד דַּמֶּשֶׂק מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ, קַבְּלִי בָנַיִךְ וּבְנוֹתַיִךְ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל עִלְזִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן, כִּי קָמוּ יְשֵׁנֵי חֶבְרוֹן, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל פְּנוּ אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ, הַיּוֹם אִם בְּקוֹלִי תִשְׁמָעוּ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל צֶמַח אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ, הוּא דָוִד בְּעַצְמוֹ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל קוּמוּ כְּפוּשֵׁי עָפָר, הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל רַבָּתִי עָם בְּהַמְלִיכוֹ, מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל שֵׁם רְשָׁעִים לְהַאֲבִיד, עֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר· קוֹל תְּנָה יְשׁוּעוֹת לְעַם עוֹלָם, לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

לש״ץ ג״פ **קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:** והקהל חוזר

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ, וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ, וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: **וְיִהְיוּ** דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ, קְרוֹבִים אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יוֹמָם וָלָיְלָה, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: **לְמַעַן** דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: ק״ש

אחר חביטת הערבה יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בִּנְבִיאִים טוֹבִים, וּבְמִנְהֲגֵיהֶם הַטּוֹבִים, שֶׁתְּקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ וְהַקָּפוֹתֵינוּ, וּזְכָר לָנוּ זְכוּת שִׁבְעַת תְּמִימֶךָ, וְתָסִיר מְחִיצַת הַבַּרְזֶל הַמַּפְסֶקֶת בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ, וְתַאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ, וְתֵיטִיב לָנוּ הַחֲתִימָה, תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה. וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים. וְהַיּוֹם הַזֶּה תִּתֵּן בִּשְׁכִינַת עֻזֶּךָ חֲמִשָּׁה גְבוּרוֹת מְמֻתָּקוֹת. עַל יְדֵי חֲבִיטַת עֲרָבָה מִנְהַג נְבִיאֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים. וְתִתְעוֹרֵר הָאַהֲבָה בֵּינֵיהֶם. וּתְנַשְּׁקֵנוּ מִנְּשִׁיקוֹת פִּיךָ, מַמְתֶּקֶת כָּל הַגְּבוּרוֹת וְכָל הַדִּינִין. וְתָאִיר לִשְׁכִינַת עֻזֶּךָ בְּשֵׁם (יו״ד ה״א וא״ו) שֶׁהוּא טַל אוֹרוֹת מִלָּךְ

וּמִשָּׁם

וּמִשָּׁם תַּשְׁפִּיעַ שֶׁפַע לְעַבְדְּךָ הַמִּתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ מְחִילָה שֶׁתַּאֲרִיךְ יָמָיו וְתִמְחוֹל לוֹ חֲטָאָיו וַעֲוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו, וְתִפְשׁוֹט יְמִינְךָ וְיָדְךָ לְקַבְּלֵנִי בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וְאוֹצָרְךָ הַטּוֹב תִּפְתַּח לְהַשְׂבִּיעַ מַיִם נֶפֶשׁ שׁוֹקֵקָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, יִפְתַּח יְיָ לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ, אָמֵן:

סדר הקפות לשמחת תורה.

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת. כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים. אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי. וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם. יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ. אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ. וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם. לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ. לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ. עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: וְיִהְיוּ נָא אֲמָרֵינוּ לְרָצוֹן. לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל: וַיְהִי בִּנְסוֹעַ הָאָרוֹן. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ. וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ. אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק. וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ. אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה. קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ. זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים. וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה. וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם:

אַב הָרַחֲמִים. הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן. תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם. כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ. מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

הקפה א **אָנָּא** יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא, **אָנָּא** יְיָ הַצְלִיחָה נָא, **אָנָּא** יְיָ עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת הוֹשִׁיעָה נָא, בּוֹחֵן לְבָבוֹת הַצְלִיחָה נָא, גּוֹאֵל חָזָק עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ: מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים, הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז, הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם, אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: כִּי אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה:

הקפה ב **דּוֹבֵר** צְדָקוֹת הוֹשִׁיעָה נָא, הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ הַצְלִיחָה נָא, וָתִיק וְחָסִיד עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה, מַחְכִּימַת פֶּתִי: קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: לְךָ זְרוֹעַ עִם גְּבוּרָה, תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ:

הקפה ג **זַךְ** וְיָשָׁר הוֹשִׁיעָה נָא, חוֹמֵל דַּלִּים הַצְלִיחָה נָא, טוֹב וּמֵטִיב עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים, מְשַׂמְּחֵי לֵב: קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם:

הקפה ד **יוֹדֵעַ** מַחֲשָׁבוֹת הוֹשִׁיעָה נָא, כַּבִּיר וְנָאוֹר הַצְלִיחָה נָא, לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: קוֹל יְיָ שׁוֹבֵר אֲרָזִים, וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים, כִּי תִשְׁפּוֹט עַמִּים מִישׁוֹר, וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם: נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

הקפה ה **מֶלֶךְ** עוֹלָמִים הוֹשִׁיעָה נָא, נָאוֹר וְאַדִּיר הַצְלִיחָה נָא, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה, עוֹמֶדֶת לָעַד: קוֹל יְיָ חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ, יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמָיִם:

הקפה ו **עוֹזֵר** דַּלִּים הוֹשִׁיעָה נָא, פּוֹדֶה וּמַצִּיל הַצְלִיחָה נָא. צוּר עוֹלָמִים עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

מִשְׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת, צָדְקוּ יַחְדָּו: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר, יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו:

הקפה ז קָדוֹשׁ וְנוֹרָא הוֹשִׁיעָה נָּא, רַחוּם וְחַנּוּן הַצְלִיחָה נָא, שׁוֹמֵר הַבְּרִית עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: תּוֹמֵךְ תְּמִימִים הוֹשִׁיעָה נָּא, תַּקִּיף לָעַד הַצְלִיחָה נָא, תָּמִים בְּמַעֲשָׂיו עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב, וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת, וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אוֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ: שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת: לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אח"כ אומר החזן שמע ישראל וקורין בתורת ואח"כ מגביהין הס"ת והחזן מתחיל ש"ש ושמחו:

שִׂישׂוּ וְשִׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה, כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִכָּל סְחוֹרָה, מִפָּז וּמִפְּנִינִים יְקָרָה. נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה, כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה. אֲהַלְלָה אֱלֹהַי, וְאֶשְׂמְחָה בוֹ, וְאָשִׂימָה תִקְוָתִי בּוֹ, אֲהוֹדֶנּוּ בְּסוֹד עַם קְרוֹבוֹ, אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה בּוֹ. נגיל: בְּכָל לֵב אֲרַנֵּן צִדְקוֹתֶיךָ, וַאֲסַפְּרָה תְהִלָּתֶךָ. בְּשָׂשׂוֹן הֲשִׁיבֵנוּ לְבֵיתֶךָ, עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ. נגיל:

תִּתְקַבְּצוּ מַלְאָכִים זֶה אֶל זֶה, זֶה לְקַבֵּל זֶה, וְאָמַר זֶה לָזֶה: מִי הוּא זֶה וְאֵי זֶה הוּא, מְאַחֵז פְּנֵי כִסֵּא, פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ. מִי עָלָה לַמָּרוֹם, מִי עָלָה לַמָּרוֹם, מִי עָלָה לַמָּרוֹם, וְהוֹרִיד עֹז מִבְטֶחָה. התקבצו: מֹשֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם, מֹשֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם, מֹשֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם, וְהוּא הוֹרִיד עֹז מִבְטֶחָה. התקבצו:

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים, לְכֻלָּם חַיִּים, כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים. אַבְרָהָם שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. יִצְחָק שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. יַעֲקֹב שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. מֹשֶׁה, אַהֲרֹן שָׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. אֵלִיָּהוּ, שְׁמוּאֵל, דָּוִד, שְׁלֹמֹה, שָׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים, לְכֻלָּם חַיִּים, כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם אֵל, וְהִנְחִילָכֶם הַתּוֹרָה מִמִּדְבָּר (נ"א מִסִּינַי) מַתָּנָה:

כשמחזירין הספר תורה להיכל אומרים זה:

חזן יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

והקהל עונין הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ, וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דּוֹרְשָׁיו, מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

ובנחה יאמר והחזן אומר חצי קדיש ומתפללים תפילת מוסף, החזן מתפלל תפילת גשם וגומרים את התפילה ואומרים קדיש תתקבל, אין כאלוקינו ועלינו.

ברכות הדלקת נרות של חנוכה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל חֲנֻכָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

ביום ראשון של חנוכה מברכים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ומיד אחר הדלקת נר הראשון שהוא עיקר יאמר הנרות הללו כו' ונמור הדלקתן בעוד שאומר הנרות הללו וכו':

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ אֲנַחְנוּ מַדְלִיקִים עַל הַנִּסִּים וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמִּלְחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה עַל יְדֵי כֹּהֲנֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים. וְכָל שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ קֹדֶשׁ הֵם וְאֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם אֶלָּא לִרְאוֹתָם בִּלְבַד כְּדֵי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל נִסֶּיךָ וְעַל יְשׁוּעָתֶךָ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ:

אחר הדלקה נוהגין לומר פיוט זה:

מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי, לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ, תִּכּוֹן בֵּית תְּפִלָּתִי, וְשָׁם תּוֹדָה נְזַבֵּחַ. לְעֵת תָּכִין מַטְבֵּחַ, מִצָּר הַמְנַבֵּחַ. אָז אֶגְמוֹר בְּשִׁיר מִזְמוֹר, חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ:

רָעוֹת שָׂבְעָה נַפְשִׁי, בְּיָגוֹן כֹּחִי כִּלָּה, חַיַּי מֵרְרוּ בְּקֹשִׁי, בְּשִׁעְבּוּד מַלְכוּת עֶגְלָה. וּבְיָדוֹ הַגְּדוֹלָה, הוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה. חֵיל פַּרְעֹה וְכָל זַרְעוֹ, יָרְדוּ כְּאֶבֶן בִּמְצוּלָה:

דְּבִיר קָדְשׁוֹ הֱבִיאַנִי, וְגַם שָׁם לֹא שָׁקַטְתִּי, וּבָא נוֹגֵשׂ וְהִגְלַנִי, כִּי זָרִים עָבַדְתִּי, וְיֵין רַעַל מָסַכְתִּי, כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי, קֵץ בָּבֶל, זְרֻבָּבֶל, לְקֵץ שִׁבְעִים נוֹשַׁעְתִּי:

כְּרוֹת קוֹמַת בְּרוֹשׁ בִּקֵּשׁ, אֲגָגִי בֶּן הַמְּדָתָא, וְנִהְיְתָה לוֹ לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ, וְגַאֲוָתוֹ נִשְׁבָּתָה. רֹאשׁ יְמִינִי נִשֵּׂאתָ, וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מָחִיתָ, רֹב בָּנָיו וְקִנְיָנָיו, עַל הָעֵץ תָּלִיתָ:

יְוָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי, אֲזַי בִּימֵי חַשְׁמַנִּים, וּפָרְצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלַי, וְטִמְּאוּ כָּל־הַשְּׁמָנִים, וּמִנּוֹתַר קַנְקַנִּים, נַעֲשָׂה נֵס לַשּׁוֹשַׁנִּים, בְּנֵי בִינָה, יְמֵי שְׁמוֹנָה, קָבְעוּ שִׁיר וּרְנָנִים:

חֲשׂוֹף זְרוֹעַ קָדְשֶׁךָ, וְקָרֵב קֵץ הַיְשׁוּעָה, נְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ, מֵאֻמָּה הָרְשָׁעָה. כִּי אָרְכָה לָנוּ הַיְשׁוּעָה, וְאֵין קֵץ לִימֵי הָרָעָה. דְּחֵה אַדְמוֹן, בְּצֵל צַלְמוֹן, הָקֵם לָנוּ רוֹעֶה שִׁבְעָה:

ברכות קודם המגילה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

אחר המגלה אומרים זה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָרָב אֶת רִיבֵנוּ, וְהַדָּן אֶת דִּינֵנוּ, וְהַנּוֹקֵם אֶת נִקְמָתֵנוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרֵיהֶם, הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ:

אֲשֶׁר הֵנִיא עֲצַת גּוֹיִם וַיָּפֶר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים: בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם רָשָׁע, נֵצֶר זָדוֹן מִזֶּרַע עֲמָלֵק: גָּאָה בְעָשְׁרוֹ וְכָרָה לוֹ בּוֹר, וּגְדֻלָּתוֹ יָקְשָׁה לוֹ לָכַד: דִּמָּה בְנַפְשׁוֹ לִלְכּוֹד וְנִלְכַּד, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד וְנִשְׁמַד מְהֵרָה: הָמָן הוֹדִיעַ אֵיבַת אֲבוֹתָיו, וְעוֹרֵר שִׂנְאַת אַחִים לַבָּנִים: וְלֹא זָכַר רַחֲמֵי שָׁאוּל, כִּי בְחֶמְלָתוֹ עַל אֲגָג נוֹלַד אוֹיֵב: זָמַם רָשָׁע לְהַכְרִית צַדִּיק, וְנִלְכַּד טָמֵא בִּידֵי טָהוֹר: חֶסֶד גָּבַר עַל שִׁגְגַת אָב, וְרָשָׁע הוֹסִיף

חָטָא עַל חֲטָאָיו: טָמַן בְּלִבּוֹ מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמָיו. וַיִּתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת רָעָה: יָדוֹ שָׁלַח
בִּקְדוֹשֵׁי אֵל. כַּסְפּוֹ נָתַן לְהַכְרִית זִכְרָם: כִּרְאוֹת מָרְדְּכַי כִּי יָצָא קֶצֶף, וְדָתֵי הָמָן
נִתְּנוּ בְשׁוּשָׁן: לָבַשׁ שַׂק וְקָשַׁר מִסְפֵּד. וְגָזַר צוֹם וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵפֶר: מִי זֶה יַעֲמֹד
לְכַפֵּר שְׁגָגָה וְלִמְחֹל חַטַּאת עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ: נֵץ פָּרַח מִלּוּלָב. הֵן הֲדַסָּה עָמְדָה
לְעוֹרֵר יְשֵׁנִים: סָרִיסֶיהָ הִבְהִילוּ לְהָמָן, לְהַשְׁקוֹתוֹ יֵין חֲמַת תַּנִּינִים: עָמַד
בְּעָשְׁרוֹ וְנָפַל בְּרִשְׁעוֹ. עָשָׂה לוֹ עֵץ וְנִתְלָה עָלָיו: פִּיהֶם פָּתְחוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל.
כִּי פוּר הָמָן נֶהְפַּךְ לְפוּרֵנוּ: צַדִּיק נֶחֱלַץ מִיַּד רָשָׁע. אוֹיֵב נִתַּן תַּחַת נַפְשׁוֹ: קִיְּמוּ
עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת פּוּרִים. וְלִשְׂמֹחַ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה: רָאִיתָ אֶת תְּפִלַּת מָרְדְּכַי
וְאֶסְתֵּר. הָמָן וּבָנָיו עַל הָעֵץ תָּלִיתָ:

ביום מתחילין כאן אחר המושיע.

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה, בִּרְאוֹתָם יַחַד תְּכֵלֶת מָרְדְּכָי, תְּשׁוּעָתָם
הָיִיתָ לָנֶצַח, וְתִקְוָתָם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. לְהוֹדִיעַ שֶׁכָּל קוֶֹיךָ
לֹא יֵבֹשׁוּ, וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ. אָרוּר הָמָן אֲשֶׁר
בִּקֵּשׁ לְאַבְּדִי, בָּרוּךְ מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי. אֲרוּרָה זֶרֶשׁ אֵשֶׁת מַפְחִידִי,
בְּרוּכָה אֶסְתֵּר בַּעֲדִי, וְגַם חַרְבוֹנָה זָכוּר לַטּוֹב:

בלילה אומרים אחר קריאת המגילה ואתה קדוש ובמוצ״ש ויהי נועם ואתה קדוש:

דיני בדיקת חמץ

(א) **אור** לי״ד [וכשחל י״ד בשבת אור לי״ג] תיכף בשעת צה״כ בודקין את החמץ. וחצי שעה קודם אסור במלאכה ולאכול יותר מכביצה פת:

(ב) **קודם** הבדיקה יברך אקב״ו על ביעור חמץ. התחיל לבדוק בלא ברכה יברך כ״ז שלא סיים בדיקתו:

(ג) **הפסיק** בין ברכה לתחלת הבדיקה בדברים שאינם מענין הבדיקה יחזור ויברך אבל בענין הבדיקה מותר להפסיק:

(ד) **בברכה** אחת יכול לבדוק כמה בתים ויוכל להעמיד אחד מב״ב אצלו בשעה שמברך לבדוק על כסך ברכה שברך בעה״ב ועכ״פ יבדוק גם הוא שמצוה בו יותר מבשלוחו ואם הבעה״ב בעצמו אינו בודק ומצוה לחבירו לבדוק חבירו יברך:

(ה) **נוהגים** להניח חמץ קשה במקום משומר כדי שימצאם הבודק:

(ו) **יבדוק** לאור הנר ולא לאור הלבנה וכן אם לא בדק בליל י״ד כשבודק ביום י״ד לא יבדוק לאור החמה אלא לאור הנר:

(ז) **בודק** בנר שעוה יחידי ולא בב׳ נרות ביחד ובשעת הדחק יבדוק בנר שומן או חלב:

(ח) **יבדוק** כל המקומות שיש לחוש שהכניסו שם חמץ וכל אדם צריך לכבד חדריו קודם הבדיקה והכיסים ובתי ידים של בגדים צריכין בדיקה:

סדר בדיקת חמץ.

קודם בדיקת חמץ אומרים זה:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁל בְּדִיקַת חָמֵץ לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: ויהי נועם וכו'.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חָמֵץ:

ומיד אחר הבדיקה יבטלנו ויאמר:

כָּל חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְאִיכָּא בִרְשׁוּתִי, דְלָא חֲמִתֵּיהּ, וּדְלָא בִעַרְתֵּיהּ, וּדְלָא יָדַעְנָא לֵיהּ. לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

ואם אינו מבין בלשון תרגום יאמר הבטול בלשון שמבין. בלה"ק או בלעז. ואחר הבדיקה יזהר בחמץ שמשייר להצניעו:

ביום י"ד בניסן בשעה חמישית יעשה לו מדורה בפני עצמו וישרפנו ותיכף יבטלנו ויאמר:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁל שְׂרֵיפַת חָמֵץ לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: ויהי נועם וכו':

כָּל חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְאִיכָּא בִרְשׁוּתִי. דַחֲזִתֵּיהּ וּדְלָא חֲזִתֵּיהּ, דַחֲמִתֵּיהּ וּדְלָא חֲמִתֵּיהּ, דְבִעַרְתֵּיהּ וּדְלָא בִעַרְתֵּיהּ. לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

סדר ספירת העומר

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ לְיַחֵד שֵׁם י"ה בו"ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, הִנְנִי מוּכָן וּמְזֻמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל סְפִירַת הָעוֹמֶר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת עוֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה: עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם, וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֶר:

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר:

הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש במהרה בימינו אמן

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה — אב״ג ית״ץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא — קר״ע שט״ן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם — נג״ד יכ״ש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם — בט״ר צת״ג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ — חק״ב טנ״ע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ — יג״ל פז״ק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת — שק״ו צי״ת
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה צִוִּיתָנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ לִסְפּוֹר סְפִירַת הָעוֹמֶר כְּדֵי לְטַהֲרֵנוּ מִקְּלִפּוֹתֵינוּ וּמִטֻּמְאוֹתֵינוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ בְּתוֹרָתֶךָ וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם כְּדֵי שֶׁיִּטָּהֲרוּ נַפְשׁוֹת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִזֻּהֲמָתָם וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יהוה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבִּזְכוּת סְפִירַת הָעוֹמֶר שֶׁסָּפַרְתִּי הַיּוֹם יְתֻקַּן מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי בִּסְפִירָה

וְאֶטָּהֵר וְאֶתְקַדֵּשׁ בִּקְדֻשָּׁה שֶׁל מַעְלָה וְעַל יְדֵי זֶה יֻשְׁפַּע שֶׁפַע רַב בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּלְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְרוּחוֹתֵינוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ מִכָּל סִיג וּפְגָם וּלְטַהֲרֵנוּ וּלְקַדְּשֵׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתְךָ הָעֶלְיוֹנָה אָמֵן סֶלָה:

הַיּוֹם שְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר: — גבורה שבחסד

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר: — ת״ת שבחסד

הַיּוֹם אַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר: — נצח שבחסד

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: — הוד שבחסד

הַיּוֹם שִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: — יסוד שבחסד

הַיּוֹם שִׁבְעָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד לָעוֹמֶר: — מלכות שבחסד

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְיוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר: — חסד שבגבורה

הַיּוֹם תִּשְׁעָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר: — גבורה שבגבורה

הַיּוֹם עֲשָׂרָה יָמִים שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר: — ת״ת שבגבורה

הַיּוֹם אַחַד עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְאַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר: — נצח שבגבורה

הַיּוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: — הוד שבגבורה

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שָׁבוּעַ אֶחָד וְשִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: — יסוד שבגבורה

הַיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת לָעוֹמֶר: — מלכות שבגבורה

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר: חסד שבת״ם

הַיּוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר: גבורה שבת״ם

הַיּוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר: ת״ם שבת״ם

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר: נצח שבת״ם

הַיּוֹם תִּשְׁעָה עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: הוד שבת״ם

הַיּוֹם עֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: יסוד שבת״ם

הַיּוֹם אֶחָד וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת לָעוֹמֶר: מלכות שבת״ם

הַיּוֹם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר: חסד שבנצח

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר: גבורה שבנצח

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר: ת״ם שבנצח

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר: נצח שבנצח

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: הוד שבנצח

הַיּוֹם שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: יסוד שבנצח

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת לָעוֹמֶר: מלכות שבנצח

הַיּוֹם תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר: חסד שבהוד

הַיּוֹם שְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר: גבורה שבהוד

הַיּוֹם אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר: ת״ם שבהוד

הַיּוֹם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר: נצח שבהוד

ל״ג בעומר

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: הוד שבהוד

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: יסוד שבהוד

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת לָעוֹמֶר: מלכות שבהוד

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים, יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר: חסד שביסוד

הַיּוֹם שִׁבְעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר: גבורה שביסוד

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר: ת״ם שביסוד

הַיּוֹם תִּשְׁעָה וּשְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר: נצח שביסוד

הַיּוֹם אַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: הוד שביסוד

הַיּוֹם אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: יסוד שביסוד

הַיּוֹם שְׁנַיִם וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת לָעוֹמֶר: מלכות שביסוד

הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר: חסד שבמלכות

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים לָעוֹמֶר: גבורה שבמלכות

הַיּוֹם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים לָעוֹמֶר: ת״ם שבמלכות

הַיּוֹם שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לָעוֹמֶר: נצח שבמלכות

הַיּוֹם שִׁבְעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: הוד שבמלכות

הַיּוֹם שְׁמוֹנָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים לָעוֹמֶר: יסוד שבמלכות

הַיּוֹם תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת לָעוֹמֶר: מלכות שבמלכות

סדר התפילות ליום העצמאות

ערבית בליל יום העצמאות

מתחילים בברכת שהחיינו בשם ובמלכות ואין אומרים „והוא רחום". אומרים „ברכו" בניגון של חג.

בסיום תפילת העמידה („שמונה עשרה") אומרים חצי הלל בברכה לפניה ואחריה, קדיש תתקבל, ספירת העומר, עלינו, אדון עולם.

שחרית ליום העצמאות

מתפללים תפילה חגיגית. לאחר חזרת הש"ץ אומרים חצי הלל, בשם ובמלכות, חצי קדיש.

אין אומרים תחנון ואם חל יום העצמאות בבה"ב אין אומרים סליחות ולא אבינו מלכנו ולאחר קריאת התורה (הרגילה) קוראים ההפטרה „עוד היום בנוב לַעֲמוד" (ישעיה י') ללא ברכות ההפטרה. אחר הק־ריאה אומרים תפילה לשלום המדינה ומי שבירך לחיילי צה"ל. בימים שאין קריאת התורה, אומרים התפילה לשלום המדינה ו„מי שבירך" לאחר חצי הקדיש של ההלל.

מרבים במשתה ושמחה והודיה לַה' על הנסים, הפורקן, והתשועות שעשה לעם ישראל במלחמות קוממיותו.

במנחה אין אומרים תחנון ואין נפילת אפים. לפני אשרי אומרים „הודו לה' " (תמצא בעמ' 230 לפני קבלת שבת).

בַּר יוֹחָאי נִמְשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ. שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ:

בַּר יוֹחָאי שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ. נִמְשַׁחְתָּ מִמִּדַּת הַקֹּדֶשׁ. נָשָׂאתָ צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ. חָבוּשׁ עַל רֹאשְׁךָ פְּאֵרֶךָ: בר יוחאי

בַּר יוֹחָאי מוֹשַׁב טוֹב יָשַׁבְתָּ. יוֹם נַסְתָּ יוֹם אֲשֶׁר בָּרַחְתָּ. בִּמְעָרַת צוּרִים שֶׁעָמַדְתָּ. שָׁם קָנִיתָ הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ: בר יוחאי

בַּר יוֹחָאי עֲצֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים. לִמּוּדֵי יְיָ הֵם לוֹמְדִים. אוֹר מוּפְלָא אוֹר הַיְקוֹד הֵם יוֹקְדִים. הֲלֹא הֵמָּה יוֹרוּךָ מוֹרֶךָ: בר יוחאי

בַּר יוֹחָאי בָּאתָ לִשְׂדֵה תַפּוּחִים. וְעָלִיתָ לִלְקוֹט בּוֹ מֶרְקָחִים. סוֹד תּוֹרָה כְּצִיצִים וּפְרָחִים. נַעֲשֶׂה אָדָם נֶאֱמַר בַּעֲבוּרֶךָ: בר יוחאי

בַּר יוֹחָאי נֶאֱזַרְתָּ בִגְבוּרָה. וּבְמִלְחֶמֶת אֵשׁ־דָּת הַשָּׁעְרָה. וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתַּעְרָהּ. שָׁלַפְתָּ נֶגֶד צוֹרְרֶיךָ: בר יוחאי

בַּר יוֹחָאי לִמְקוֹם אַבְנֵי שַׁיִשׁ. הִגַּעְתָּ לִפְנֵי אַרְיֵה לַיִשׁ. גַּם גֻּלַּת כּוֹתֶרֶת עַל עַיִשׁ. תָּשׁוּרִי וּמִי יְשׁוּרֶךָ:

בר יוחאי בַּר יוֹחָאי בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים. קַו יָרוֹק מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים. שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת סוֹד הַמִּשִּׁים. קָשַׁרְתָּ קִשְׁרֵי שִׁין קְשָׁרֶיךָ:

בר יוחאי בַּר יוֹחָאי יוֹד חָכְמָה קְדוּמָה. הִשְׁקַפְתָּ לִכְבוֹדוֹ פְּנִימָה. ל״ב נְתִיבוֹת רֵאשִׁית תְּרוּמָה. אַתְּ כְּרוּב מִמְשַׁח זִיו אוֹרֶךָ: בר יוחאי

בַּר יוֹחָאי אוֹר מוּפְלָא רוּם מַעְלָה. יָרֵאתָ מִלְּהַבִּיט כִּי רַב לָהּ. תַּעֲלוּמָה וְאַיִן קוֹרֵא לָהּ. נַמְתָּ עַיִן לֹא תְשׁוּרֶךָ: בר יוחאי

בַּר יוֹחָאי אַשְׁרֵי יוֹלַדְתֶּךָ. אַשְׁרֵי הָעָם הֵם לוֹמְדֶיךָ. וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדֶךָ. לְבוּשֵׁי חֹשֶׁן תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ: בר יוחאי

תפלת טל למוסף יום ראשון של פסח

פותחין ברוך אתה עד ומפריש ותגן חותמין

בְּדַעְתּוֹ אַבִּיעָה חִידוֹת. בְּעַם זוּ בְּזוּ בְּטַל לְהַחֲדוֹת: טַל גַּיְא וּדְשָׁאֶיהָ לַחֲדוֹת. דָּצִים בְּצִלּוֹ לְהַחֲדוֹת. אוֹת יַלְדוּת טַל לְהָגֵן לְתוֹלָדוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

תְּהוֹמוֹת הֲדוֹם לִרְסִיסוֹ כְסוּפִים. וְכָל נְאוֹת דֶּשֶׁא לוֹ נִכְסָפִים. טַל זִכְרוֹ גְּבוּרוֹת מוֹסִיפִים. חָקוּק בְּגוּשַׁת מוּסָפִים. טַל לְהַחֲיוֹת בּוֹ נְקִיקֵי סְעִיפִים:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

טַל תֵּן לִרְצוֹת אַרְצָךְ. שִׁיתֵנוּ בְרָכָה בְּדִיצָךְ. רוֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצָךְ. קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֶפְצָךְ. בְּטַל:

טַל צַוֵּה שָׁנָה טוֹבָה וּמְעֻטֶּרֶת. פְּרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת. עִיר כַּסֻּכָּה נוֹתֶרֶת. שִׂימָהּ בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת. בְּטַל:

טַל נוֹפֵף עֲלֵי אֶרֶץ בְּרוּכָה. מִמֶּגֶד שָׁמַיִם שַׂבְּעֵנוּ בְרָכָה. לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֵׁכָה. כַּנָּה אַחֲרֶיךָ מְשׁוּכָה. בְּטַל:

טַל יַעֲסִיס צוּף הָרִים. טְעֵם בִּמְאוֹדֶךָ מֻבְחָרִים. חֲנוּנֶיךָ חַלֵּץ מִמַּסְגֵּרִים. זִמְרָה נַנְעִים וְקוֹל נָרִים. בְּטַל:

טַל וְשׂוֹבַע מַלֵּא אֲסָמֵינוּ. הֲבָאַת תְּחַדֵּשׁ יָמֵינוּ. דּוֹד כְּעֶרְכְּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ. גַּן רָוֶה שִׂימֵנוּ. בְּטַל:

טַל בּוֹ תְּבָרֵךְ מָזוֹן. בְּמַשְׁמַנֵּינוּ אַל יְהִי רָזוֹן. אֲיֻמָּה אֲשֶׁר הִסַּעְתָּ כַּצֹּאן. אָנָּא תָּפֵק לָהּ רָצוֹן. בְּטַל:

שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַטָּל:

לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה: אמן לְחַיִּים וְלֹא לַמָּוֶת: אמן לְשׂוֹבַע וְלֹא לְרָזוֹן: אמן מכלכל חיים וכו׳

תפלת גשם למוסף של שמיני עצרת ושמחת תורה

פותחין ברוך אתה כו׳ ומפריש ומגן חותמין

אַף בְּרִי אֻתַּת שֵׁם שַׂר מָטָר. לְהַעֲבִיב וּלְהַעֲנִין לְהָרִיק וּלְהַמְטַר. מַיִם אִבִּים בָּם גַּיְא לַעֲטַר. לְבַל

יוּעֲצָרוּ בִּנְשִׁיוֹן שְׁטַר. אֱמוּנִים גְּנוֹן בָּם שׁוֹאֲלֵי מָטָר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

יַטְרִיחַ לְפַלֵּג מִפֶּלֶג גֶּשֶׁם. לְמוֹגֵג פְּנֵי נֶשִׁי בְּצַחוֹת לֶשֶׁם. מַיִם לְאַדְרָךְ כִּנִּיתָ בְּרֶשֶׁם. לְהַרְגִּיעַ בְּרַעֲפָם לִנְפוּחֵי נֶשֶׁם. לְהַחֲיוֹת מַזְכִּירִים גְּבוּרוֹת הַגֶּשֶׁם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

זְכוֹר אָב נִמְשַׁךְ אַחֲרֶיךָ כַּמַּיִם. בֵּרַכְתּוֹ כְּעֵץ שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם. גְּנַנְתּוֹ הִצַּלְתּוֹ מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם. דְּרַשְׁתּוֹ בְּזָרְעוֹ עַל כָּל מָיִם: בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:

זְכוֹר הַנּוֹלָד בִּבְשׂוֹרַת יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם. וְשַׂחְתָּ לְהוֹרוֹ לְשָׁחֲטוֹ לִשְׁפּוֹךְ דָּמוֹ כַּמַּיִם. זֵהֵר גַּם הוּא לִשְׁפּוֹךְ לֵב כַּמַּיִם. חָפַר וּמָצָא בְּאֵרוֹת מָיִם: בְּצִדְקוֹ חוֹן חַשְׁרַת מָיִם:

זְכוֹר טָעַן מַקְלוֹ וְעָבַר יַרְדֵּן מַיִם. יִחַד לֵב וְגָל אֶבֶן מִפִּי בְּאֵר מַיִם. כְּנֶאֱבַק לוֹ שַׂר בָּלוּל מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם. לָכֵן הִבְטַחְתּוֹ הֱיוֹת עִמּוֹ בָּאֵשׁ וּבַמָּיִם: בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:

זְכוֹר מָשׁוּי בְּתֵיבַת גּוֹמֶא מִן הַמַּיִם. נָמוּ דָּלֹה דָלָה וְהִשְׁקָה צֹאן מַיִם. סְגוּלֶיךָ עֵת צָמְאוּ לַמַּיִם. עַל הַסֶּלַע הָךְ וַיֵּצְאוּ מָיִם: בְּצִדְקוֹ חוֹן חַשְׁרַת מָיִם:

זְכוֹר פְּקִיד שָׁתוֹת טוֹבֵל חָמֵשׁ טְבִילוֹת בַּמַּיִם. צוֹעֶה וּמַרְחִיץ כַּפָּיו בְּקִדּוּשׁ מַיִם. קוֹרֵא וּמַזֶּה טָהֳרַת מַיִם. רוּחַק מֵעַם פַּחַז כַּמָּיִם: בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:

זְכוֹר שְׁנֵים עָשָׂר שְׁבָטִים שֶׁהֶעֱבַרְתָּ בְּגִזְרַת מַיִם. שֶׁהִמְתַּקְתָּ לָמוֹ מְרִירוּת מַיִם. תּוֹלְדוֹתָם נִשְׁפַּךְ דָּמָם עָלֶיךָ כַּמַּיִם. תֵּפֶן כִּי נַפְשֵׁנוּ אָפְפוּ מָיִם: בְּצִדְקָם חוֹן חַשְׁרַת מָיִם:

שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ. מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה: אמן לְחַיִּים וְלֹא לַמָּוֶת: אמן לְשׂוֹבַע וְלֹא לְרָזוֹן: אמן. מכלכל חיים וכו'

אקדמות מלין ושריות שו תָא :
אולא שקילנא הרמן ורשו תָא :
ב בבי תרי ותלת דאפתח בנקשו תָא :
בברי דברי וטרי עדי לקשישו תָא :
ג בורן עלמין ליה ולא ספק פרישו תָא :
גויל אלו רקיעי קני כל חורש תָא :
ד יו אלו ימי וכל מי כנישו תָא :
דירי ארעא ספרי ורשמי רשו תָא :
ה דר מרי שמיא ושליט ביבש תָא :
הקם עלמא יחידאי וכבשיה בכבשו תָא :
ו בלא לאו שכלליה ובלא תששו תָא :
ובאתא קלילא דלית בה משש תָא :
ז מן כל עבידתיה בהך יומי ש תָא :
זהור יקריה עלי עלי כורסיה דאש תָא :
ח יל אלף אלפין ורבוא לשמשו תָא :
חדתין נבוט לצפרין סגיאה טרשו תָא :
ט פי יקירן שרפין כלול גפי ש תָא :
טעם עד יתיהב להון שתיקין באדש תָא :
י קבלין דין מן דין שני דלא בשש תָא :
יקר מלי כל ארעא לתלותי קדוש תָא :
כ קל מן קדם שדי כקל מי נפישו תָא :
כרובין קבל גלגלין מרוממין באוש תָא :
ל מחזי באנפא עין כות גירי קש תָא :
לכל אתר דמשתלחין זריזין באשו תָא :
מ ברכין בריך יקריה בכל לשן לחישו תָא :
מאתר בית שכינתיה דלא צריך בחישו תָא :
נ הים כל חיל מרומא מקלסין בחשש תָא :
נהירא מלכותיה לדר ודר לאפרש תָא :
ס דירא בהון קדושתא וכד חלפא שע תָא :
סומא דלעלם ואוף לא לשבוע תָא :
ע דב יקר אחסנתיה חביבין דבקבע תָא :
עבידן ליה חטיבא בדנח ושבע תָא :
פ רישן למנתיה למעבד ליה רעו תָא :

פְּרִישׁוּתֵיהּ שְׁבָחֵיהּ יְהוֹן בְּשָׁעוּ תָא :
צְ בִי וְחָמִיד וְרָגִיג דְּיִלְאוּן בְּלָעוּ תָא :
צְלוֹתְהוֹן בְּכֵן מְקַבֵּל וְהָנְיָא בָעוּ תָא :
קְ טִירָא לְחַי עָלְמָא בְּתָגָא בִּשְׁבוּעָ תָא :
קְבֵל יְקַר טוֹטֶפְתָּא יְתִיבָא בִּקְבִיעוּ תָא :
רְ שִׁימָא הִיא גוּפָא בְּחָכְמְתָא וּבְדַעְ תָא :
רְבוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל קָרְאֵי בִּשְׁמַעְ תָא :
שְׁ בַח רִבּוֹן עָלְמָא אֲמִירָא דְכָן תָא :
שְׁפַר עֲלֵיהּ לְהַוְיֵיהּ בְּאַפֵּי מַלְכְּוָן תָא :
תָּ אִין וּמִתְכַּנְשִׁין כְּחֵיזוּ אַדְוָן תָא :
תְּמֵהִין וְשַׁיְלִין לֵיהּ בְּעֵסֶק אַתְוָן תָא :
מְ נָן וּמַאן הוּא רְחִימָךְ שַׁפִּירָא בְּרֵיוָ תָא :
אֲרוּם בְּגִינֵיהּ סָפִית מְדוֹר אַרְיָוָן תָא :
יְ קָרָא וְיָאָה אַתְּ אִין תְּעָרְבִי לְמָרְוָן תָא :
רְעוּתָךְ נַעֲבִיד לִיךְ בְּכָל אַתְרְוָן תָא :
בְּ חָכְמְתָא מְתִיבָתָא לְהוֹן קְצָת לְהוֹדָעוּ תָא :
יְדַעְתּוּן חַכְּמִין לֵיהּ בְּאִשְׁתְּמוֹדָעוּ תָא :
רְ בוּתְכוֹן מָה חֲשִׁיבָא קֳבֵל הַהִיא שְׁבַח תָא :
רְבוּתָא דְיַעְבֵּד לִי כַּד מַטְיָא שַׁעְ תָא :
בְּ מֵיתֵי לִי נְהוֹרָא וְתַחֲפֵי לְכוֹן בַּהֲ תָא :
יְקָרֵיהּ כַּד אִתְגְּלֵי בְּתוּקְפָּא וּבִגְבוּרְ תָא :
יְ שַׁלֵּם גְּמָלַיָּא לְסַנְאֵי וְנַגְוָן תָא :
צִדְקָתָא לְעַם חָבִיב וְסַגְיָא זַכְוָן תָא :
חֲ דוּ שְׁלֵימָא בְּמֵיתֵי וּמָנָא דַכְוָן תָא :
קִרְיְתָא דִירוּשְׁלֵם כַּד יְכַנֵּשׁ גַּלְוָן תָא :
יְ קָרֵיהּ מַטִּיל עֲלַהּ בְּיוֹמֵי וְלֵילְ תָא :
גְּנוּנֵיהּ לְמֶעְבַּד בַּהּ בְּתוּשְׁבְּחָן כְּלִילְ תָא :
דְּ זֵיהוֹר עֲנָנַיָּא לְמִשְׁפַּר כִּילְ תָא
לְפוּמֵיהּ דַּעֲבִידְתָּא עֲבִידָן מְטַלַּלְ תָא :
בְּ תַכְתְּקֵי דְהַב פִּיזָא וְשִׁבְעָה מַעֲלְ תָא :
תְּחִימִין צַדִּיקֵי קֳדָם רַב פָּעֳלְ תָא :
וְ רֵיוֵיהוֹן דָּמֵי לְשׁבְעָא חֶדְוָן תָא :
רְקִיעָא בְזִיהוֹרֵיהּ וְכוֹכְבֵי זִיוָ תָא :

הָ דְרָא דְלָא אֶפְשַׁר לְמִפְרַט בִּשְׁפַן תָּא:
וְלָא אִשְׁתְּמַע וְחָמֵי נְבוּאָן חֶזְוָן תָּא:
בְּ לָא שַׁלְטָא בֵיהּ עֵין בְּגוֹ עֵדֶן גִּנְּתָא:
מְטַיְּלֵי בֵיהּ חִנְגָא לְגַבֵּי דִשְׁכִינְתָּא:
עָ לֵיהּ רַמְזֵי דֵין הוּא בְּרַם בְּאֶמְתָנוּתָא:
שַׁבַּרְנָא לֵיהּ בְּשִׁבְיָן תְּקוֹף הֵימָנוּתָא:
דְּבַר לָן עַלְמִין עָלְמִין מְרַמּוּתָא:
מְנָת דִּילָן דְּמִלְּקַדְמִין פְּרֵשׁ בַּאֲרָמוּתָא:
טְ לוּלָא דִלְוְיָתָן וְתוֹר טוּר רָמוּתָא:
וְחַד בְּחַד כִּי סָבִיךְ וְעָבִיד קְרָבוּתָא:
בְּ קַרְנוֹהִי מְנַגַּח בְּהֵמוֹת בְּרַבְרְבוּתָא:
יְקַרְטַע נוּן לְקִבְלֵיהּ בְּצִיצוֹי בִּגְבוּרְתָּא:
מְ קָרֵב לֵיהּ בָּרְיֵהּ בְּחַרְבֵּיהּ בְּרַבְרְבוּתָא:
אַרִסְטוֹן לְצַדִּיקֵי יְתַקֵּן וְשֵׁירוּתָא:
מְ סַחֲרִין עֲלֵי תַכֵּי דְכַדְכֹּד וְגוּמַרְתָּא:
נְגִידִין קַמֵּיהוֹן אֲפַרְסְמוֹן נַהֲרָתָא:
וּ מִתְפַּנְקִין וְרָוֵי בְּכַסֵּי רְוָיָתָא:
חֲמַר מְרַת דְּמִבְּרֵאשִׁית נְטִיר בֵּי נַעֲוָתָא:
זַ כָּאִין כַּד שְׁמַעְתּוּן שְׁבַח דָּא שִׁירָתָא:
קְבִיעִין כֵּן תֶּהֱווֹן בְּהַנְהוּ חֲבוּרָתָא:
וְ תִזְכּוּן דִּי תֵיתְבוּן בְּעֵילָא דָרָתָא:
אֲרֵי תְצִיתוּן לְמִלּוֹי דְנַפְקִין בְּהַדְרָתָא:
מְ רוֹמָם הוּא אֱלָהִין בְּקַדְמָא וּבָתְרָיְתָא:
צְבִי וְאִתְרְעִי בָן וּמְסַר לָן אוֹרָיְתָא:

כשאומרים סליחות אומרים מקודם סלח לנו, אל ארך אפים עד הושיעה ה׳:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי בְרוֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ. מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה. וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ. וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ. גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ. תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ. תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים. כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים. בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם. כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם: מֵחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב. כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב. וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן. כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אָשָׁם. כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר. כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ. וְשָׁם נֶאֱמַר:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכוֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים, נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה, וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ. סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ, כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד. כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ:

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים. כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ: לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ. וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע. פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ. כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר. לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

פ״ת יצחק כ״ר מאיר חזק ואמץ אלהי ואלהי אבותינו

יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תְּחִנָּה עוֹרְכִים. שֶׁהֵם מְצֵירִים וּלְהִוָּשַׁע צְרִיכִים. צָרֵיהֶם עֲלֵיהֶם עוֹל מַאֲרִיכִים. כָּל זֹאת הֲנֵעָתָם וְשִׁמְךָ מְבָרְכִים: חוֹלִי וּמַכְאוֹב לְהִכָּתֵב לֹא נִמְסַר. עֲלוּבִים מְגוֹעַר וּמֵהֶם לֹא הוּסַר. קָדוֹשׁ בְּיָדְךָ לְפַתֵּחַ מוּסָר. כֶּאֱמוּנָתְךָ הַנְּקִיָּה וְלֹא כֶּאֱמוּנַת בָּשָׂר. הַלּוֹבֵשׁ צְדָקָה וְלוֹ כַּמְּעִיל עֲטוּיָה. וּמַכָּה עַצְמָהּ מְתַקֵּן רְטִיָּה. קוֹמֵם עֲדָתְךָ מִנְּפִילָתָהּ הַמְּטוּיָה. בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה: טוֹעִים אוֹמְרִים נַחֲלָתְךָ לְחַבֵּל. כְּבוֹדְךָ לְהָמִיר וּבְהֶבֶל לְהִתְבַּלְבֵּל. יִרְאָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה לִנְטוֹשׁ וּלְנַבֵּל: בְּאַהֲבָתְךָ וּבְחֶמְלָתְךָ מְנַשֵּׂא וּמְנַטֵּל. עֲצָתָם תְּסַכֵּל וּמַחְשְׁבוֹתָם תְּבַטֵּל. רַבָּה מְהוּמָה בֵּינֵיהֶם הַטֵּל. וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי דּוֹחֶה וּמְטַלְטֵל: בַּעֲבוּר כְּבוֹד עַצְמְךָ וְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַמְּהֻלָּל. נוֹרָאוֹת הַפְלֵא לְבַל בָּרְשָׁעִים יִתְהַלָּל. יוֹעֲצֵיהֶם וְאֵיתָנֵיהֶם תּוֹלִיךְ שׁוֹלָל. וּבָהֶם תְּעוֹלֵל כַּאֲשֶׁר בִּי נִתְעוֹלָל: מֵקִים מֵעָפָר דָּל וְאֶבְיוֹן מֵאַשְׁפָּה. כְּנֶסֶתְךָ בַּל תִּתֵּן לְכָלָה וּלְחֶרְפָּה. אִם בִּפְקוּדֶיךָ מִתְעַצֶּלֶת וּמְרַפָּה. עַל כָּל פְּשָׁעֶיהָ אַהֲבָתְךָ תְּהֵא מְחַפָּה: יְתֵרָה חִבָּתָם לְפָנֶיךָ אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. בֵּין כַּךְ וּבֵין כַּךְ קְרוּאִים לְךָ בָּנִים. רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּנוּ אֱלֹהֵי עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. טֶרֶם יִשְׁטְפוּנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים: חֲפֵצִי קִרְבָתְךָ עַל כָּל הַבָּאוֹת. הָחִישָׁה לָמוֹ יְשׁוּעוֹת הַנִּבָּאוֹת. קָדוֹשׁ עֲשֵׂה עִמָּם לְטוֹבָה אוֹת. חָזָק וְאַמִּיץ גֹּאֲלָם יְיָ צְבָאוֹת: אל מלך ויעבור וכו׳

נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל כַּפַּיִם אֶל אֵל בַּשָּׁמָיִם: תָּבֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה: לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בוֹ: כרחם אב וכו׳

פיוסר ע״ס א״ב.

אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל נוֹדַעְתָּ. אַתָּה יְיָ אָבִינוּ אָתָּה: בְּכָל קָרְאֵנוּ אֵלֶיךָ קָרְבֵנוּ. רָם וְנִשָּׂא אַתָּה בְּקִרְבֵּנוּ: גְּמַלְתָּנוּ הַטּוֹבוֹת גַּם בְּחוֹבֵנוּ. לֹא בְצִדְקוֹתֵינוּ וּבְיוֹשֶׁר לְבָבֵנוּ: דּוֹדֵנוּ גַּם כִּי זָנַחְנוּ. גְּאָלֵנוּ כִּי עֲבָדִים אֲנָחְנוּ: הִנְנוּ בַּעֲוֹנֵינוּ עַד דַּכָּא. וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ לְךָ מְחַכָּה: וְאַיֵּה חֲסָדֶיךָ הָרִאשׁוֹנִים עִמָּנוּ. מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם נֶאֱמָנוּ: זַעַף נָשָׂא וַתַּשׁ כֹּחֵנוּ. יְיָ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ: חַלְחָלוֹת רַבּוֹת בִּלּוּ בְשָׂרֵנוּ. נָא אַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנוּ: טוֹרַחַת הַצָּרוֹת אֵין לְהִסָּפֵר. אַיֵּה שׁוֹקֵל וְאַיֵּה סוֹפֵר: יָדַעְנוּ רִשְׁעֵנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: כַּעַס וְחָרוֹן מֶנּוּ יֶחְדַּל. כִּי קָטֹן יַעֲקֹב וְדָל: לַחַץ יוֹסֵר וְעוֹל מֶנּוּ יֶחְבַּל. כִּי כָשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל: מְנָת מִדָּתֵנוּ לֹא תִנָּבֵה. כִּי נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה: נַחֵם עַל הָרָעָה לַאֲיֻמָּתֶךָ. מַטֵּה כְּלַפֵּי חֶסֶד אֱמוּנָתֶךָ: סְלִחָה אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ. עָזְרֵנוּ כִּי עָלֶיךָ נִשְׁעָנוּ: עָרְפֵּנוּ כּוֹף לְךָ לְהִשְׁתַּעְבֵּד. בְּאַהֲבָה וּבְיִרְאָה אוֹתְךָ לַעֲבוֹד וּלְכַבֵּד: פּוֹקְדֶיךָ קָדְשׁוּ צוֹמוֹת לִקְבּוֹעַ. דַּעְתָּם קְצָרָה צָרְכָם לִתְבּוֹעַ: צִקּוּן לַחַשׁ אֵלֶיךָ תָּבֹא. חַתֵּל לְאִישׁ אִישׁ נִגְעוֹ וּמַכְאוֹבוֹ: קוֹל יַעֲקֹב נוֹהֵם מִתְּהוֹמוֹתֶיךָ. תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן

שבתך

שִׁבְתְּךָ: רוֹדָה רוֹדֵף בְּאַף תְּכַלֶּה. שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן תְּגַלֶּה: שַׂרְתָּ וְרָדִיתָ מִנּוֹעַר קְנוּתֵנוּ. וְאַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָתֵנוּ: תְּעִינוּ לִשְׂמֹאל וִימִינְךָ תְּקָרְבֵנוּ. כִּכְלוֹת כֹּחֵנוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ: תַּבִּיט וְתָצִיץ וְתַשְׁגִּיחַ לְרַחֲמֶיךָ. תִּתְאַזֵּר בַּחֲנִינוּתֶיךָ. תִּתְלַבֵּשׁ בְּצִדְקוֹתֶיךָ. תִּתְכַּסֶּה בְּרַחֲמֶיךָ. וְתִתְעַטֵּף בַּחֲסִידוּתְךָ. וְתָבֹא לְפָנֶיךָ מִדַּת טוּבְךָ וְעַנְוְתָנוּתְךָ: אל מלך יושב ויעבור וכו׳

פזמון סם המחבר שמואל כהן י״ץ

מַלְאֲכֵי רַחֲמִים מְשָׁרְתֵי עֶלְיוֹן. חַלּוּ נָא פְּנֵי אֵל בְּמֵיטַב הִגָּיוֹן. אוּלַי יָחוֹס עַם עָנִי וְאֶבְיוֹן אוּלַי יְרַחֵם: אוּלַי יְרַחֵם שְׁאֵרִית יוֹסֵף. שְׁפָלִים וּנְבְזִים פְּשׁוּחֵי שֶׁסֶף. שְׁבוּיֵי חִנָּם מְכוּרֵי בְּלֹא כֶסֶף. שׁוֹאֲגִים בִּתְפִלָּה וּמְבַקְשִׁים רִשְׁיוֹן, אולי: אוּלַי יְרַחֵם מְעֻנֵּי כֶבֶל. מְלֻמְּדֵי מַכּוֹת בְּעִנּוּי סֵבֶל. מָנוֹד רֹאשׁ נְתוּנִים בְּיוֹשְׁבֵי תֵבֵל. מָשָׁל בָּעַמִּים בְּקֶצֶף וּבִזָּיוֹן, אולי: אוּלַי יְרַחֵם וְיֵרֶא בָּעֳנִי עַמּוֹ. וְיַקְשִׁב וְיִשְׁמַע הַצָּגִים לְעֻמּוֹ. וְעוֹדִים בְּלַחַשׁ מוּסָר לָמוֹ. וְעֵינֵיהֶם תּוֹלִים לִמְצוֹא רָצוֹן, אולי: אוּלַי יְרַחֵם אוֹמְרֵי סְלַח נָא. אוֹמְצֵי שִׁבְחוֹ בְּכָל עֵת וְעוֹנָה. אֲגוּדִים בְּצָרָה לִשְׁפּוֹךְ תְּחִנָּה. אֶת פְּנֵי אֱלֹהֵיהֶם שׁוֹפְכִים לֵב דִּוָּיוֹן, אולי: אוּלַי יְרַחֵם לְקוּחָה בְּכִפְלַיִם. לְעוּטָה אֲרָיוֹת כְּמוֹ בְּפִי שְׁחָלִים. לָקָה וּמִשְׁתַּלֶּמֶת בַּעֲוֹן שׁוּלַיִם. לֹא שָׁכְחָה בְּכָל זֹאת מִכְתַּב עוֹז חֶבְיוֹן, אולי: אוּלַי יְרַחֵם כְּבוּשֵׁי פָנִים. הַשּׁוֹמְעִים חֶרְפָּתָם וְלֹא מְשִׁיבִים וְעוֹנִים. נִצְחוּ מְקַוִּים וְלִישְׁעוֹ נִשְׁעָנִים. כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו בְּכִלָּיוֹן, אולי: אוּלַי יְרַחֵם יְחַלֵּץ עָנִי בְּעָנְיוֹ. חֲבוּשׁוֹ יַתִּיר מֵאֶרֶץ שִׁבְיוֹ. יִגְהֶה מְזוֹרוֹ וְיַחְבּוֹשׁ חָלְיוֹ. צַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע וְיָחִישׁ עֵת פִּדְיוֹן, אוּלַי יָחוֹס עַם עָנִי וְאֶבְיוֹן אוּלַי יְרַחֵם: אל מלך ויעבור וכו׳

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ, וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: זָכְרֵנוּ יְיָ בִּרְצוֹן עַמֶּךָ, פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ, הַר צִיּוֹן

זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ: זְכוֹר יְיָ חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם, אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: זְכוֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם, אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם, הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ, וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם, וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם, וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה, וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ: זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכּוֹר וְהָאָרֶץ אֶזְכּוֹר:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רִאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ, וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם, לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלּוֹתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם, כִּי אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם: הָשֵׁב שְׁבוּתֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קַבֵּץ נִדָּחֵינוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ כָּעָב וְכֶעָנָן כְּמָה שֶׁכָּתוּב, מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מוֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: הַלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כַּשֶּׁלֶג וְכַצֶּמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב, לְכוּ נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְיָ אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: רַחֵם עָלֵינוּ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, כִּי אֵל רַחוּם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, וּמָל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הִמָּצֵא לָנוּ בְּבַקָּשָׁתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: תְּבִיאֵנוּ אֶל הַר קָדְשֶׁךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי, עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ. וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה.

חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ, וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנּוּ: אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחֵנוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ: אַל תַּעַזְבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה, וְיִרְאוּ שׂוֹנְאֵינוּ וְיֵבשׁוּ כִּי אַתָּה יְיָ עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ: כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְנוּ, אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זַדְנוּ, חָמַסְנוּ, טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע, כִּזַּבְנוּ, לַצְנוּ, מָרַדְנוּ, נִאַצְנוּ, סָרַרְנוּ, עָוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרַרְנוּ, קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ, תִּעַבְנוּ, תָּעִינוּ, תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ, וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ, וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רֶשַׁע, וְחִישׁ לָנוּ יֶשַׁע כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו, וְיָשֹׁב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ אָמַר לְפָנֶיךָ, שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: נַקֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ, וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טֻמְאוֹתֵינוּ, וּזְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ, וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים, וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם, וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ רְעֵבֵי טוּבְךָ צְמֵאֵי חַסְדֶּךָ תְּאֵבֵי יִשְׁעֶךָ, יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כִּי לַייָ אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת:

אֵל רַחוּם שְׁמֶךָ, אֵל חַנּוּן שְׁמֶךָ, בָּנוּ נִקְרָא שְׁמֶךָ, יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן אֲמִתָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן בְּרִיתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן גָּדְלָךְ וְתִפְאַרְתָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן דָּתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן הוֹדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן וְעוּדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן זִכְרָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן חַסְדָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן טוּבָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן יִחוּדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן כְּבוֹדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן לִמּוּדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן מַלְכוּתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן נִצְחָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן סוֹדָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן עֻזָּךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן פְּאֵרָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן צִדְקָתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁכִינָתָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן תְּהִלָּתָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן אוֹהֲבֶיךָ שׁוֹכְנֵי עָפָר, עֲשֵׂה לְמַעַן

אברהם

אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. עֲשֵׂה לְמַעַן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, עֲשֵׂה לְמַעַן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, עֲשֵׂה לְמַעַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְמוֹת הֵיכָלֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרִיסוּת מִזְבְּחֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שָׁדַיִם שֶׁלֹּא חָטְאוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי חָלָב שֶׁלֹּא פָשְׁעוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ אֱלֹהֵינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ דּוֹרְשֵׁנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ הָאֵל הַנֶּאֱמָן עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ וָתִיק וְחָסִיד עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ זַךְ וְיָשָׁר עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ חַי וְקַיָּם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ טוֹב וּמֵטִיב עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ יוֹדֵעַ יֵצֶר עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ כּוֹבֵשׁ כְּעָסִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ נוֹרָא וְנִשְׂגָּב עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ סוֹלֵחַ וּמוֹחֵל עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ פּוֹדֶה וּמַצִּיל עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ צַדִּיק וְיָשָׁר עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ קָרוֹב לְקוֹרְאָיו עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ תּוֹמֵךְ תְּמִימִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ עֶזְרַת הַשְּׁבָטִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ מִשְׂגַּב אִמָּהוֹת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ קָשֶׁה לִכְעוֹס עֲנֵנוּ, עֲנֵנוּ רַךְ לִרְצוֹת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֲבִי יְתוֹמִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ דַּיַּן אַלְמָנוֹת עֲנֵנוּ:

מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיִצְחָק בְּנוֹ כְּשֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְמֹשֶׁה בְּחוֹרֵב הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְאַהֲרֹן בַּמַּחְתָּה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְפִינְחָס בְּקוּמוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְנוֹ בִּירוּשָׁלָיִם הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לֶאֱלִישָׁע בִּירִיחוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחָלְיוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה בְּתוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְדָנִיֵּאל בְּגוֹב הָאֲרָיוֹת הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְמָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְעֶזְרָא בַגּוֹלָה הוּא יַעֲנֵנוּ: מִי שֶׁעָנָה לְכָל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיְשָׁרִים הוּא יַעֲנֵנוּ:

רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לַעֲנִיֵּי עֲנֵינָן, רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לִתְבִירֵי לִבָּא עֲנֵינָן, רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לְמַכִּיכֵי רוּחָא עֲנֵינָן, רַחֲמָנָא עֲנֵינָן, רַחֲמָנָא חוּס, רַחֲמָנָא פְּרוֹק רַחֲמָנָא שֵׁזִיב, רַחֲמָנָא רְחַם עֲלָן, הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב:

תומרים סלח לנו כמו כ״ס אל עד ורב חסד לכל קוראיך:

הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ. וְהַקְשִׁיבָה לְקוֹל תַּחֲנוּנוֹתֵינוּ: הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעֵנוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל: שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנוּ יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ:

כרחם אב, ליי הישועה, סלח נא, הבט,

סליחה מיוסד ע״פ תשר״ק ובסוף חתום ש״ה מאיר חזק:

אלהינו ואלהי אבותינו

*) תַּעֲנִית צִבּוּר קָבְעוּ תְּבוּעַ צְרָכִים. שׁוּב עָדֶיךָ חַפֵּשׂ וְלַחְקוֹר דְּרָכִים. רַךְ לִרְצוֹת בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה עֲרָכִים. קָשֶׁה לִכְעוֹס תֵּת לְאַפַּיִם אֲרֻכִּים: צַדִּיקֶיךָ מְקֻשָּׁטִים עֵרִים בְּלִי הַפְשִׁים. פְּאֵר הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת הוֹד תַּכְבִּישׁ. עֵרֶךְ שַׁוְעָתֵנוּ לְךָ לְבַד נוֹשִׁיט. סֵדֶר חַיִּים וּפַרְנָסָה לִיצוּרִים תּוֹשִׁיט: נִסְתֶּמֶת הַכְּבֵדָה וְנִתְרוֹקֵן טוֹהַר הַשֻּׁלְחָן. מֵזִין וּמֵזִיחַ סֵתֶר מֵעֲבוֹדַת פֻּלְחָן. לִשְׁפִיכַת הַנֶּפֶשׁ תֵּשֵׁב כְּבִשִׁית זֻלְחָן. כִּמְעַטֵּר וּמַשְׂבִּיעַ נוֹאֵל וְרוֹפֵא וְסַלְחָן: יֵאוֹת לְךָ יַעַן מְמוּתָךְ נִשְׁגֶּשֶׁת. טוֹב רוּחֲךָ הֱיוֹת נִזּוֹנֵת וּמִתְפַּרְנֶסֶת. חֵלֶף שׁוֹאֶלֶת קוֹבֶלֶת וּמִתְעוֹסֶסֶת זֵכֶר דַּאֲגוֹתֶיהָ לְפָנֶיךָ מְשִׂיחָה וּמְכַנֶּסֶת: וְאֵלֶיךָ הִיא נְשׂוּאַת זִבְחָךְ חֲסִידָה. הוֹדוֹתֶיהָ הַעֲבֵר מִי כָמוֹךָ חֲסִין יָהּ. דֶּרֶךְ אֱמוּנָתְךָ בְּהִלָּקְחָךְ לְלִגְיוֹנָךְ אַפְסַנְיָא. גְּמוּל חֶסֶד לַעֲלוּבָה הַלֵּזוּ אַכְסַנְיָא: בְּקִיאִים וּמְיֻשָּׁבִים לִרְצוֹתְךָ בִּדְבָרִים עֲרֵבִים. אַפְסוּ פַּסּוּ בְּלַחַם קְטוֹר מְעֻרְבָּבִים. מְאַהֲבֵי לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם זְרִיזִים וּמְעֻרְבָּבִים. יְרֵאָיו נִדְכָּרִים דָּתוֹ שֹׁחֲרִים וַעֲרֵבִים: הִקְדַּשְׁנוּ צוֹם עוֹלָלִים וְזִקְנֵי אֲסֵפוֹת. יִשַּׁרְנוּ רִנָּה וּתְפִלָּה וְשָׁקַדְנוּ סִפּוּת. חֲשׂוֹךְ לְמַטָּה מֵעָוֹן וּשְׁלוּמֵנוּ תִּשְׁפּוֹת. זְקוֹף דַּל מֵעָפָר וְאֶבְיוֹן מֵאַשְׁפּוֹת: בְּתוֹר הַמַּעֲלָה וּבְמִדַּת הֲגוּנוֹת תְּרוּמוֹת. עֲרֻבָּתֵנוּ שִׂים לְטוֹב יוֹשֵׁב מְרוֹמוֹת. וּבְמִקְוֵה טוֹהַר תָּדִיחַ קַלּוֹת וְרָמוֹת. מְצוֹא תְּפִלָּתֵנוּ חֶסֶד לַאֲדוֹנָךְ רוֹמְמוֹת: אל מלך וכו׳

הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא: הוֹשַׁע יְיָ אֶת עַמְּךָ אֶת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים: כרחם אב וכו׳

סליחה מיוסד ע״פ א״ב אלהינו ואלהי אבותינו

אַנְשֵׁי אֱמָנָה אָבָדוּ, בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם, גִּבּוֹרִים לַעֲמוֹד בַּפֶּרֶץ, דּוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת, הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה, וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זַעַם, זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם, חֵמָה עוֹצְרִים בְּשַׁוְעָם, טֶרֶם קְרָאוּךָ עֲנִיתָם. יוֹדְעִים לַעֲתּוֹר וּלְרַצּוֹתְךָ כְּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם. לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם, מֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם, נֶאֶסְפוּ מֶנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ, סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת, פַּסּוּ גוֹדְרֵי פֶרֶץ, צָמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמֵי בַפֶּרֶץ אַיִן, רְאוּיִם לְרַצּוֹתְךָ בְּעֶתֶר, שֹׁטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת, תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ, שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבוֹשֶׁת פָּנֵינוּ, לְשַׁחֶרְךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ: אל מלך ויעבור וכו׳

*) מי שאינו צם יאמר תפילת צבור וכו׳.

פזמון. שם המחבר שפטיה. ושמו חתום. שעריך. פחודים. טובותיך. יושעו. הקשיבה ר"ת שפטיה:

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיְיָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים. גַּם הַיּוֹם יִוָּשְׁעוּ מִפִּיךָ שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים: שְׁעָרֶיךָ הֵם דּוֹפְקִים כַּעֲנִיִּים וְדַלִּים. צָקוּן לַחֲשָׁם קְשׁוֹב יָהּ שׁוֹכֵן מְעֻלִּים. כי אתה: פְּחוּדִים הֵם מִכָּל צָרוֹת. מִמְּחָרְפֵיהֶם וּמִלּוֹחֲצֵיהֶם. נָא אַל תַּעַזְבֵם יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם. כי אתה: טוּבוֹתֶיךָ יְקַדְּמוּ לָהֶם בְּיוֹם תּוֹכֵחָה. וּמִתּוֹךְ צָרָה הַמְצִיאֵם פְּדוּת וּרְוָחָה. כי אתה יִוָּשְׁעוּ לְעֵין כֹּל וְאַל יִמְשְׁלוּ בָם רְשָׁעִים. כַּלֵּה שֵׂעִיר וְחוֹתְנוֹ וְיַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים. כי אתה: הַקְשִׁיבָה אָדוֹן לְקוֹל שַׁוְעָתָם. וְלִמְכוֹן שִׁבְתְּךָ הַשָּׁמַיִם תַּעֲלֶה תְּפִלָּתָם. כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים: אל מלך וכו'

זכור רחמיך עד השתא בעגלא ובזמן קריב.

סליחות לשני תנינא.

אומרים סלח לנו כמו ביום שני עד ורב חסד לכל קוראיך:

אַל תִּקְצוֹף יְיָ עַד מְאֹד וְאַל לָעַד תִּזְכּוֹר עָוֹן, הֵן הַבֶּט נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ: הַעַל אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְיָ תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד מְאֹד: שׁוּבָה יְיָ עַד מָתַי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ:

כרהם אב וכו'.

סליחה מיוסד ע"פ א"ב ובסוף חתום ש"ת אמתי

אלהינו ואלהי אבותינו

אֲפָפוּנוּ מַיִם עַד נֶפֶשׁ, בָּאנוּ בְּעִמְקֵי מְצוּלָה, גַּלֵּי יָם עָבְרוּ עָלֵינוּ, דָּכְיוֹת תְּהוֹם כִּסָּתְנוּ הוֹדֵנוּ נֶהְפַּךְ לְמַשְׁחִית, וְעוֹד לֹא עָצַרְנוּ כֹחַ. זוּלְעָפוּנוּ עַל חַטֹּאתֵינוּ, חוּלְחַלְנוּ עַל רוֹב פְּשָׁעֵינוּ. טִכַּסְנוּ עֵצָה מַה לַּעֲשׂוֹת, יוֹעֵץ בְּקִרְבֵּנוּ אָיִן, כִּוַּנְנוּ בְּלֵב מַחֲשָׁבוֹת, לְמֵרָחוֹק שְׂאֵת דֵּעָה, מָסוֹרֶת בְּיָדֵינוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ. נְאָקָה תְּשׁוּבָה וּצְדָקָה סוֹתְרוֹת רוֹעַ גְּזֵרוֹת. עוֹד מְעַנּוֹת עָם. פַּצְנוּ בְּהַסְכָּמָה אַחַת צוֹם שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי וְשֵׁנִי, קָדוֹשׁ אוּלַי יַשְׁקִיף, רַחֲמָיו

לקדם

לְקַדֵּם לְרוֹנֶז, שַׁדַּי עֲשֵׂנוּ אֶת שֶׁלָּנוּ, תַּקִּיף עֲשֵׂה אֶת שֶׁלָּךְ, אַל תֵּשֵׁב עִמָּנוּ בַּדִּין, מִדֶּבֶר וּמֵחֶרֶב וּמֵרָעָב מַלְּטֵנוּ, תֵּיקַר נַפְשֵׁנוּ בְּעֵינֶיךָ, יָהּ סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֵּר לָנוּ, כְּיוֹם רְדִתְּךָ בֶּעָנָן: אל מלך וכו׳

הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתֵינוּ: שְׁמַע יְיָ קוֹלֵנוּ נִקְרָא חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ: שִׁמְעָה יְיָ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתֵנוּ, הַאֲזִינָה תְּפִלָּתֵנוּ: שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנוּ, יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ: כרחם אב וכו׳

מיוסד ע״פ א״ב כפול אלהינו ואלהי אבותינו

אָזוֹן תֵּתַן וְהַסְכֵּת עֲתִירָה, אַף הָפֵר וְשַׁכֵּךְ עֶבְרָה, בָּאֵי לְחַלּוֹתְךָ בְּנֶפֶשׁ מָרָה, בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל יִמְצְאוּ עֶזְרָה: גַּעְיַת גְּאָגִים עֲנִיתָם חֲזֵה, גְּחִינַת קוֹמָתָם נָא אַל תִּבְזֶה, דְּרוֹשׁ עֶלְבּוֹנָם מִצַּר וּבוֹזֶה, דְּרוֹךְ פּוּרָה וְנִצְחָם יִזֶּה: הֲלֹא אַתָּה הָיִיתָ וְהִנְּךָ, הָיוּ תִהְיֶה בַּהֲדַר גְּאוֹנֶךָ, וְגַמְתָּ יִכּוֹן וַיַּ״עַ אֱמוּנֶיךָ, וְהִנָּם כָּלִים מִתִּגְרַת הֲרוֹנֶךָ: זוֹעֲמוּ בְּעִוּוּיִם וּמִמַּאֲוַיִּים נִכְחוּ. זוֹרוּ בְאֲפָסִים וְלֹא נָחוּ, חֶבְלָה רוֹחָם וְלֶעָפָר שָׁחוּ, חָרְשׁוּ חוֹרְשִׁים וּמַעֲנִית הִמְתִּיחוּ: טָבְעוּ בְּבוֹץ וְאֵין פּוֹצֶה, טוֹרְפֵיהֶם שָׁלוּ מִקָּצֶה אֶל קָצֶה. יוֹם יוֹם לוֹחֲמָם מְנַצֶּה, יַד פּוֹרְשִׂים מִלַּחַץ לֵיצֵא: כָּלוּ חַיֵּיהֶם בְּיָגוֹן וַאֲנָחָה, כּוֹשֵׁל רַבָּה וְעָרְבָה שִׂמְחָה, לְיֶשַׁע חוֹכִים וְהִנֵּה צְוָחָה, לְבוֹטְחִים קָמִים וְכָרוּ שׁוּחָה: מַעֲרִימִים סוֹד מִמְּךָ לְהַדִּיחָם, מַכְבִּידִים עוֹל לְהַכְשִׁיל כֹּחָם. נוֹאֲקִים אֵלֶיךָ בְּהִתְעַטֵּף רוּחָם, נַחַת לִמְצֹא מִכּוֹבֶד טָרְחָם: שִׂיחַ צְקִים בְּמַעֲמַד צָפוּף, סְלִיחָה מְבַקְשִׁים בְּקָדְקוֹד כָּפוּף, עוֹשְׁקֵיהֶם יְקַנְיאוּם וּנְתָגוּם לִשְׁסוֹף, עוֹעִים יִמְסְכוּ וְיִהְיוּ לִסְפוֹף: פְּדֵה דְבֵקֶיךָ מֵהֶרֶץ וְכִלּוּי. פַּלְּטֵם מִצּוֹרֵר וּתְנֵם לְעִלּוּי. צַוֵּה יְשׁוּעוֹת מְשַׁחֲרֶיךָ בְּהִלּוּי, צוּר עוֹלָמִים הוֹשִׁיעֵנוּ בְּגִלּוּי: קַנֵּא וְנוֹקֵם קַנֵּא לְשִׁמֶךָ. קַצֵּץ עֻלָּם מִצַּוַּאר עַמֶּךָ, רְאֵה עֲמָלֵנוּ וְשׁוּב מִזַּעְמֶךָ, רִיבָה רִיבֵנוּ מֵעַם חֶרְמֶךָ: שְׁכִינָתְךָ הָשֵׁב לְחֵיק אַרְמוֹנִי. שַׁאֲנָן הוֹשֵׁב לְוִיַּי וְכֹהֲנַי, תַּטֶּה אָזְנְךָ לְקוֹל תַּחֲנוּנַי, תִּרְצֵנִי בְּקָרְאִי יְיָ יְיָ: אל מלך ויעבור וכו׳

פזמון שם המחבר כראשי תיבות אמתי

יי יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת, נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים, נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה, בִּרְאוֹתִי כָּל עִיר עַל תִּלָּהּ בְּנוּיָה, וְעִיר הָאֱלֹהִים מֻשְׁפֶּלֶת עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּיָּה, וּבְכָל זֹאת אָנוּ לְיָהּ וְעֵינֵינוּ לְיָהּ. יי יי: מִדַּת הָרַחֲמִים עָלֵינוּ הִתְגַּלְגְּלִי. וְלִפְנֵי קוֹנֵךְ תְּחִנָּתֵנוּ הַפִּילִי, וּבְעַד עַמֵּךְ רַחֲמִים שַׁאֲלִי. כִּי כָל לֵבָב דַּוָּי וְכָל רֹאשׁ לָחֳלִי. יי יי: תָּמַכְתִּי יְתֵדוֹתַי בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה

תבות

תבות, ובשערי דמעות כי לא נשלבות לכן שפכתי
שיח פני בוחן לבות, בטוח אני באלה ובזכות שלשת
אבות. יי יי: יהי רצון מלפניך שומע קול בכיות,
שתשים דמעותינו בנאדך להיות, ותצילנו מכל גזרות
אכזריות, כי לך לבד עינינו תלויות. יי יי: אל מלך וכו'

זכור רחמיך עד השתא בעגלא ובזמן קריב:

סליחות לעשרה בטבת.

סומרים סלח לנו כמו ביום שני עד ורב חסד לכל קוראיך.

כי עם יי החסד והרבה עמו פדות: פדה אלהים את ישראל מכל צרותיו: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו: פודה יי נפש עבדיו ולא יאשמו כל החוסים בו: כרחם אב וכו'

סיוסר ע"ס א"ב — אלהינו ואלהי אבותינו

אזכרה מצוק אשר קראני, בשלשה מכות בחדש הזה הכני, גדעני הניאני הכאני, אך עתה הלאני: דעכני בשמונה בו שמאלית וימנית, הלא שלשתן קבעתי תענית, ומלך יון אנסני לכתוב דת יונית, על גבי חרשו חורשים האריכו מענית: זועמתי בתשעה בו בכלמה וחפר, חשך מעלי מעיל הוד וצפר, טרוף טורף בו הנותן אמרי שפר, הוא עזרא הסופר: יום עשירי צוה בן בוזי החוזה, כתב לך בספר המחזה, לזכרון לעם נמס ונבזה, את עצם היום הזה מנין סדר חדשים בעשרה בו העיר, נהי ויליל במו פי אפעיר, סדר פורעניות בתוך לבבי יבעיר, בבא אלי הפליט לאמר הכתה העיר: על אלה על פני אבק זריתי, פצתי על ארבעתן לו חץ בלבבי יריתי, צרות על אלה קבר לי כריתי. צדיק הוא יי כי פיהו מריתי: קראתי שמך מתנחם על רעתי, ראה עניי ושמע קול פגיעתי, שמע תחנתי חיש נא ישועתי, אל תעלם אזנך לרוחתי לשועתי: ירח טבת מאד לקיתי בו, ונשתנו עלי סדרי נתיבו, סררתי פשעתי יגלה לי טובו, האומר לים עד פה תבא: אל מלך ויעבור וכו'

אלהים באו גוים בנחלתך, טמאו את היכל קדשך, שמו את ירושלים לעיים: אלהים זדים קמו עלינו, ועדת עריצים בקשו נפשנו, ולא שמוך לנגדם:

כרחם אב וכו'.

סליחה ע"ס א"ב וש"ה חתום אברהם בר מנחם חזק.

אלהינו ואלהי אבותינו

אבן הראשה, לעיים ולחרישה, ונוחלי מורשה, מנוד ראש בלאמים: בקרבי לב נכאב, נדוה ונדאב, נשארנו כאין אב, והיינו כיתומים:

וכה

רַכָּה וַעֲנוּגָה, בַּשּׁוֹשַׁנִּים סוּגָה, וְעַתָּה הִיא נוּגָה, מְסוּרָה בְּיַד קָמִים: הָיְתָה כְּאַלְמָנָה, קִרְיָה נֶאֱמָנָה, וְזֶרַע מִי מָנָה, נִמְכְּרוּ בְּלֹא דָמִים: מְעֻנָּגָה וְרַכָּה, צָלְחָה לִמְלוּכָה. וּמְעֻנִּיתָהּ אָרְכָה, זֶה כַּמָּה שָׁנִים וְיָמִים: בֵּית יַעֲקֹב לְבִזָּה, לְלַעַג וּלְעִזָּה, וְהָעִיר הָעַלִּיזָה, לְמַטָּעֵי כְרָמִים: רְוּוּיָה תַּרְעֵלָה, בְּיַד בְּנֵי עַוְלָה, הָרְצוּיָה כְּעוֹלָה, וְכִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: מָאֲסָה לִזְנוֹחַ. תּוֹרַת אֲבִי זָנוֹחַ, וְלֹא מָצְאָה מָנוֹחַ, לֵילוֹת וְגַם יָמִים: נוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן: כִּמְךָ יְהִי צִבְיוֹן, לְהָשִׁיב לְרִיב צִיּוֹן, שְׁנַת שִׁלּוּמִים: חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם, מְעוֹנָה אֱלֹהֵי קֶדֶם: וְלַבֵּן כַּצֶּמֶר אוֹדֶם, וְכַשֶּׁלֶג כְּתָמִים: חַזְּקֵנוּ בְּיִרְאָתֶךָ, וּבְקִיּוּם תּוֹרָתֶךָ. וּפָקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ,

אֵל מָלֵא רַחֲמִים: אל מלך וכו׳

פזמון שם המחבר בראשי החרוזות אברהם יצחק אפרים חזק.

אֲבוֹתַי כִּי בָטְחוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵי צוּרִי, גָּדְלוּ וְהִצְלִיחוּ וְגַם עָשׂוּ פֶּרִי, מֵעֵת הֻדְּחוּ וְהָלְכוּ עִמּוֹ קֶרִי, הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי: בָּעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ סָמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל, וְצָר עַל עִיר הַקֹּדֶשׁ, וְנִקְרַב רַב הַחוֹבֵל, נָתַתִּי הֶדֶשׁ וְעֻנֵּיתִי בַּכֶּבֶל, וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ לְאֵבֶל כִּנּוֹרִי. אבותי: רֵאשִׁית בְּכוּרָה לְרֵאשִׁית הַחֵרֶם, שֵׁם אֲחֵרִים הִזְכִּירָה וְהֶעָוֹן גּוֹרֵם, אֵל לֹא הִכִּירָה וְשָׁטְפָה בְזֶרֶם, צָרָה כְּמַבְכִּירָה כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא. אבותי: אֱלֹהִים הֵבִיא יוֹם רָעָה וּמָצוֹר, צִוָּה צָרַי סְבִיבַי עוֹלְלַי לְבִצּוּר, יוֹם הֶרֶג לְבָבַי, וְאֵין כֹּחַ לַעֲצוֹר, וְדִבֵּר אֶל נָבִיא, מְשׁוֹל אֶל בֵּית הַמֶּרִי. אבותי: מִיּוֹשְׁבֵי שַׁעַר הֶעֱבִיר אַדֶּרֶת, חֲמָתוֹ כְּאֵשׁ בַּעַר וֶהָרִים עַטֶּרֶת, וּמִלְּבָנוֹן יַעַר הִשְׁלִיךְ תִּפְאֶרֶת, וְרוּחַ סוֹעָה וָסַעַר תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי. אבותי: יְפֵהפִיָּת נִמְשֶׁלֶת, וְעַתָּה קְדוֹרַנִּית, בְּעָוֹן כִּי כָשַׁלְתְּ, וְלִבֵּךְ אֲחוֹרַנִּית, נָבוֹךְ וְנֶחְשַׁלְתְּ, רִאשׁוֹנָה וְשֵׁנִית. וְהַחְתַּל לֹא חֻתַּלְתְּ, מִעֵט צֳרִי. אבותי: צַדִּיק הַצּוּר תָּם, נְשׂוֹא עָוֹן נִלְאָה, מִכְּרוּב לְמִפְתָּן, לְפִנַּת גַּג דָּאָה, מֵעָוֹן הִנְכִּתָם, וְצַעֲקָתָם בָּאָה, רַבָּה רָעָתָם, כְּעֵץ עֹשֶׂה פֶּרִי. אבותי: חֵנַּךְ כָּל קָמַי תּוֹכֵן הָעֲלִילוֹת, כִּי מָלְאוּ יָמַי בְּרוֹעַ

מפעלות

מִפְּעָלוֹת, וּמְבוּשֶׁת עָלוּמַי שְׁכָחָתִי גְּמוּלוֹת, נוֹתֵן לַחֲמִי וּמֵימַי פִּשְׁתִּי וְצַמְרִי. אבותי: קָמַי פִּיהֶם פָּעֲרוּ וְנַחֲלָתִי בִּלְּעוּ, מְאֹד עָלַי גָּבְרוּ וְדָמִי שָׁתוּ וְלָעוּ, נָכְרִים עָלַי צָרוּ, וְאֶת אַחַי הֵרֵעוּ, הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ בְּנֵי שֵׂעִיר הַחוֹרִי. אבותי: אָמְרוּ לְכוּ נְכַלֵּם וְנַשְׁבִּיתָה זִכְרָם, אֵל קַנָּא וְנוֹקֵם גְּמֻלָּם יִשְׂאוּ אֶת שִׁבְרָם, כְּמַעֲשֵׂיהֶם שַׁלֵּם וְיֵבֹשׁוּ מִשִּׁבְרָם, כְּאִישׁ חֲלוֹם חוֹלֵם שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חוֹרִי. אבותי: פְּצָעַי לֹא רֻכְּכָה וַחֲבוּרוֹתַי רֶצַח, וְעֵינַי הוּכְהָתָה צוֹפָה לְדוֹדִי צַח, הַעוֹד לֹא שָׁכְכָה חֲמָתוֹ לָנֶצַח, עַל מֶה עָשָׂה כָּכָה וּמֶה חֳרִי. אבותי: רַחוּם זֶה אֵלִי אַל לָעַד תִּזְנַח, אָרְכוּ יְמֵי אֶבְלִי וְעוֹד לִבִּי נֶאֱנָח, שׁוּבָה אֵל לְאָהֳלִי מְקוֹמְךָ אַל תַּנַּח שַׁלֵּם יְמֵי אֶבְלִי כִּי תָבֹא עַל שְׂכָרִי. אבותי: יְיָ מְנָת חֶלְקִי חוּשָׁה לִּי לְעֶזְרָה, וּפַתַּחְתָּ שַׂקִּי שִׂמְחָה לִי לְאַזְּרָה, וְתַגִּיהַּ אֶת חָשְׁכִּי בְּאוֹרְךָ לְהָאִירָה. אֶת נֶשֶׁף חִשְׁקִי כִּי אַתָּה נֵרִי. אבותי: מָגוֹן וַאֲנָחָה פְּדֵה אֵל אֶת נַפְשִׁי, עֲשֵׂה לְעַמְּךָ הֲנָחָה, מַלְכִּי וּקְדוֹשִׁי, תַּהֲפוֹךְ לִרְוָחָה, אֶת צוֹם הַחֲמִישִׁי, לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי. אבותי: אל מלך וכו׳.

זכור רחמיך ־עד תשתא בעגלא ובזמן קריב.

סליחות לְתענית אסתר.

אומרים סלח לנו עד ורב חסד לכל קוראיך.

קַוֵּה קִוִּינוּ אֶל יְיָ וַיֵּט אֵלֵינוּ וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתֵינוּ: אַף אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת נָפֶשׁ: ברחם אב וכו׳

סליחה ע״פ א״ב ובסוף חתום שם המחבר מנחם ברבי מכיר יחיה אמן ואמן.

אלהינו ואלהי אבותינו

אָדָם בְּקוּם עָלֵינוּ חֵיל אֲחָזָתְנוּ לִרְעוֹד, בְּהִסְתַּפְּחוּ לְמַלְכוּת חָנֵף, כִּמְעַט כָּשַׁלְנוּ לִמְעוֹד, גָּמְרוּ לְמָכְרֵנוּ כְּתֵל וְחָרִיץ בְּלִי מִסְעוֹד, אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי, וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד: דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם קְרָאתִיךָ אוֹיְבַי לָקוֹב, הַכְרֵת שֵׁם וּשְׁאָר וּמְחֵה שֵׁם לִרְקוֹב, וְצַר צוֹרְרַי בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נִכְּלוּ

לעקוב

לעקוב. ויאמר לא יראה יה, ולא יבין אלהי יעקב: זרוים ענה ויגה ולא מלב לכלותם, חבו לפנים ורדם בהסרת טבעת להחלותם, טוב דברו הקים לעיני הגוים להעלותם, בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם: ידע רמז הקורות לעם מעפר ומהדם, כתב הסתר אסתיר ומר דרור מפרדם לשכות המן ממהרת, המן העץ קדם, תחת הנעצוץ יעלה ברוש ותחת הסרפד יעלה הדס: מקשיב דבר שקר כתב שטנה ועצב, נתעטף בבגדי שרד כטעה במנין קצב, סדר להשתמש בשונים כלי בית המחצב, ויבא גם השטן בתוכם להתיצב: עם הנמצאים בשושן באבלם מזבח עכרם, פער פיו להשטינם ולהסגירם ביד נותן מכרם, צור הסכים לכתוב אגרת לאבד שברם, אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם: קדושים מלאכי השרת מר יבכיון בצעקה, רחום הבט לברית ואל תפר להרחיקה, שמעה מורשה ותלבש בגדי אלמנות ומועקה, ותשם ידה על ראשה ותלך הלוך וזעקה: תשבי שם אזור שק במתניו התחבושת, מהר והודיע ישני מכפל אבות שלשת, נחץ לרועה מה לך נרדם להתעשת, קום קרא אל אלהיך אולי יתעשת: חותם טיט אשר נעשה לבלשן ספר, מניגה למדו לאחר נזרה כעם להפר, בן קיש הקיש דלתות בית הספר, ויכס שק וישב על האפר: רכין תינוקות לפניו ימים שלשה צמים ומכפנים, בקול יעקב לחלוש ידי עז פנים, ידיו אמונה לאל הצילני מעלבונים, פן יבא והכני אם על בנים: מזה אלה ומזה אלה בני איתני ורבני, כלם צעקו ותעל שועתם אל יי, יה לקול רנון כבוא שאל לפני, ומה קול הצאן הזה באזני: רועה השיבו הם קטני קדש זרע, יה הצל לקוחי למות מאויב הרע, חנון נכמרו רחמיו ויבקש לבכות המאורע, ויהי כקרא מלך ישראל את הספר ויקרע: יהודי הוקיע ילדיו למטה ואביהם מלמעלה, איש איש בשלש אמות והרביעית אויר מגלה, משנה נקם חזה ושמת ושח תהלה, אותי השיב על כני ואותו תלה: ותכתוב אסתר תוקף לקרא כבהלל מהודים, מלמעלה קימו מה שקבלו למטה דודים. גם ינוסס לפרסם כאז פלאו מסהידים, בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים: אל מלך וכו'

כי עמך מקור חיים באורך נראה אור: בקראנו עננו אלהי ישענו בצר הרחבת לנו חננו ושמע תפלתנו: ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר: כרחם אב וכו'

סליחה מיוסד ע"פ א"ב ובסוף חתום שם המחבר **שמעון בר יצחק.**

אלהינו ואלהי אבותינו

אתה האל עשה פלאות, בעמים הודעת עוז נוראות, גאלת בזרוע עמך מתלאות, דכית צריהם במותי תהלואות: האויב בקומו לעורר מדנים, ודמה להכרית פרחי ערנים, זמם לשקול לגנזי אדונים, חליפי מאת ככרי אדנים: טלאיך הזהרת שקליהם להקדים, ידעת העתידות ודרשת נשקדים,

כבוי

כבו׳ להמציא ללהב יוקדים, לקוחים למות לתחי נפקדים: מסכה צרת בעבדם לפנים, נמסרו להתז קנוקנות ונפנים, סבבום מוקשים בכל דפנים, עיניהם לך תולים ובסתרך נצפנים: פור נהפך באויבים לשלוט, צליבה הוכן אגגי לקלוט, קלע ובלע פני הלוט הלוט, ריבי עם באשמנים לעלוט: שלום ואמת נכתב מכל צד, תוקף ישע סלע ומצד, שודד השדד וברשתו נוצד, מלשני נסחף נצמת ונרצד: עשו שמחות ולדורות קבעום, ומקראות שלשום ולא רבעום, נסכמו ממעל ולמטה טבעום, בספר נחקק על מה קבעום: רמה ידך לסלות לפושעים, יהודי והדסה הקמת מושיעים, צדקתם עומדת לעד לשעשועים, חקר כבודם להזכר לנושעים: קנא לשמך נורא ונקדש, חזה כרמך נהרס ונדש, זרוייו קבץ ושיר לך יחדש, קימם והחיים בבנין בית המקדש: וכעשותך נוראות באותן הימים, אתנו הפלא תשועת עולמים, מצוא לפניך כופר ותנחומים, אל מלך יושב על כסא רחמים: אל מלך וכו׳

פזמון מיוסד ע״ס תשר״ק ובסוף חתום שם המחבר משלם.

במתי מספר חלינו פניך, לשועת נכאים אל תעלם אזנך, הקשב תחנתם משמי מעונך, כבימי מור והדס הושעת בניך: תהלות ישראל אתה יושב, שועתם מאזין ורנתם קושב, רפאות למחץ מקדים ומחשב, קנוייך להיטיב ונויהם לישב. במתי: צר ואויב הלטיש עיניו, פיהו פער לשאוף ענו, עשת בשלו להשמיד קהל המוניו, סגל לאבד חרת בנשתוניו. במתי: נוקם לצרים ונוטר לאויבים, מדדת מדתם כזדו לאהובים, לוחם וניניו הותלו מוצלבים, כבחרוזת דגים חורזו תחובים. במתי: יום אשר שברו צוררים, טבחה לשית בעם נצורים, חלפה הדת ונפלו פגרים, זולעפו זועמו מובסים מוגרים. במתי: ובכן יתעלה שמך ויתנשא, הודך שמי שמים כסה, דכים ברוממך נתונים למשסה, גיא ואפסיה, תהלתך מכסה. במתי: בינה הגיגנו עתה וראה בצר, השיבנו למנוחתך כי ידך לא תקצר, אדון קראנוך מן המצר, אנא הוציאנו למרחב וחלצנו מצר. במתי: מאד תרבה לנו מחילה, שמע תפלה,

והעבר

וְהַעֲבֵר תְּפִלָּה, לוֹחֲצֵינוּ יַשְׁלִימוּ אִתָּנוּ וַעֲוֹנוֹתֵינוּ תַּשְׁלִיךְ בִּמְצוּלָה, מִמֶּנּוּ רַחֲמֶיךָ לֹא תִכְלָא. כמתי: אל מלך וכו׳

זכור רחמיך על השתא בעגלא ובזמן קריב.

סליחות לשבעה עשר בתמוז.

אומרים סלח לנו עד ורב חסד לכל קוראיך:

אַל תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד יְכוֹנֵן וְעַד יָשִׂים אֶת יְרוּשָׁלַיִם תְּהִלָּה בָּאָרֶץ: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: אֱלֹהִים בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנֵינוּ: כרחם אב וכו׳

סליחה מיוסד ע״פ א״ב. אלהינו ואלהי אבותינו

אֲתָאנוּ לְךָ יוֹצֵר רוּחוֹת, בְּרוֹב עֲוֹנֵינוּ כָּבְדוּ אֲנָחוֹת, גָּזְרוּ עָצְמוּ וְרַבּוּ צְרִיחוֹת, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת: גָּלִינוּ מִבֵּית הַבְּחִירָה, דִּינֵנוּ נֶחְתַּם וְנִגְזְרָה גְּזֵרָה, וְחָשַׁךְ בַּעֲדֵנוּ אוֹרָה, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִשְׂרְפָה הַתּוֹרָה: הָרְסוּ אוֹיְבֵינוּ הַהֵיכָל, וּבָרְחָה שְׁכִינָה מְזָוִית הֵיכָל, וְנִמְסַרְנוּ בְּיַד זֵדִים לְהִתְאַכָּל, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הָעֳמַד צֶלֶם בַּהֵיכָל: זֹרַנוּ מֵעִיר אֶל עִיר, וְנִלְכַּד מִמֶּנּוּ רַב וְצָעִיר, חֶרֶב מְשׁוֹשֵׂנוּ וְאֵשׁ בָּהּ הִבְעִיר, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֻבְקְעָה הָעִיר: טָפַשׂ מִקְדָּשֵׁנוּ צַר הַמַּשְׁמִיד, וְנָטַל מֵחָתָן וְכַלָּה אֶצְעָדָה וְצָמִיד, יַעַן כְּעַסְנוּךָ נִתַּנּוּ לְהַשְׁמִיד, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בָּטֵל הַתָּמִיד: כָּלָה מִמֶּנּוּ כָּל הוֹד וָשֶׁבַח, חַרְבּוֹ שָׁלַף אוֹיֵב עָלֵינוּ לָאֶבַח, לִהְיוֹת עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים מוּכָנִים לַטֶּבַח, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בָּטְלוּ עוֹלָה וָזָבַח: מָרַדְנוּ לְשׁוֹכֵן מְעוֹנוֹת, לָכֵן נִתְפַּזַּרְנוּ בְּכָל פִּנּוֹת, נֶהְפַּךְ מְחוֹלֵנוּ לְקִינוֹת, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בָּטְלוּ קָרְבָּנוֹת: סָרַרְנוּ לְפָנֶיךָ מֵרִיב לְשׁוֹנוֹת, לָכֵן לִמְּדָה לְשׁוֹנֵנוּ לוֹמַר קִינוֹת, עֲזָבֵנוּ בְּלִי לְהִמָּנוֹת, כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז גָּרְמוּ לָנוּ עֲוֹנוֹת: פֹּזַּרְנוּ בְּלִי מְצוֹא רְוָחָה, לָכֵן רָבְתָה בָנוּ אֲנָחָה, צוּר רְאֵה נַפְשֵׁנוּ כִּי שָׁחָה, וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפָךְ לָנוּ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה: קָשִׁינוּ עוֹרֶף וְרָבְתָה בָנוּ אָסוֹן, לָכֵן נִתַּנּוּ לִמְשִׁסָּה וְלִפְשׁוֹן, רְאֵה יְיָ וְחַלְּצֵנוּ מֵאָסוֹן, וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפָךְ לָנוּ לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן: שַׁוְעֵנוּ שׁוֹכֵן רוּמָה, וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מִקַּצְווֹת אֲדָמָה, תֹּאמַר לְצִיּוֹן קוּמָה, וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפָךְ לָנוּ לְיוֹם יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה: אל מלך וכו׳

אֱלֹהִים אַל דֳּמִי לָךְ אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל: כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ: אֵל נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: כרחם אב וכו׳

סליחה שם המחבר מנחם ברבי מכיר יגדל ויחי לנצח היי עד סלה.

אלהינו ואלהי אבותינו

אֶמְרַר בִּבְכִי מִפְּנֵי יַד שְׁלוּחָה בִּעִי, בְּגַאֲצִי בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בִּבְגָדַי וְקָבְעִי. נָח וּבָרַח וְנָסַע עֶשֶׂר וְעָלָה לַשְּׁבִיעִי. דִּמַּנִי הַצִּיקַנִי הֱסִיקַנִי בַּחוֹדֶשׁ

הרביעי

הָרְבִיעִי: הֵבִיא מוֹעֵד בִּמְלֵאָתוֹ לִשְׁבּוֹר בַּחוּרֵי נִמּוּז, וְרִבָּה בוֹ פְּעָמִים בְּמִסְמוּס וּמִזְמוּז, וְבוּלוֹ כְּשֵׁר שֶׁאֲגָנוֹת מְבַכּוֹת אֶת הַתַּמּוּז, חִיְּבַנִי אִיבְנֵי אֲזַי בְּיֶרַח תַּמּוּז: טָמְנוּ פַּחִים חֲמִשָּׁה בְּמִקְרָא תְּלָאוֹת מְשֻׁלָּחוֹת, יָכְלוּ לִי בְשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ בַּאֲלִיחוֹת, כִּי נוּקַשְׁתִּי כְּכַלָּה עֲלוּבָה בְּחֻפַּת שַׁלְוָה וְהַצְלָחוֹת, לְרוֹעִי לֹא הִמְתַּנְתִּי שֵׁשׁ וְנִשְׁתַּבְּרוּ הַלֻּחוֹת. מִיָּדוֹ עָדִיתִי חֲלִי וָכֶתֶם אֶצְעָדָה וְצָמִיד, נִגָּרוֹת כְּיוֹם אַפּוֹ כְּשִׁחַתִּי דְרָכַי לְהַשְׁמִיד, סֵדֶר עֲבוֹדָתוֹ וְקִיץ מִזְבְּחוֹ קִצַּתִּי לְהַעֲמִיד, עַל כֵּן מִלִּשְׁכַּת הַטְּלָאִים בֻּטַּל הַתָּמִיד: פּוּר הִתְפּוֹרְרָה וְנִתְפַּזְּרָה סוֹעֲרָה עֲנִיָּה, צִיָּה נִמְשְׁלָה מִבְּלִי חוֹבֵל וְנִטְרְפָה כָּאֳנִיָּה, קֵהֲתָה בְּחַטָּאתָהּ בְּרֹאשָׁהּ וּבְכֶפֶל תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה, רִיבוֹדָהּ צָרֶיהָ כְּהַיּוֹם וְהָבְקְעָה הָעִיר בַּשְּׁנִיָּה: שְׁלוּחָה כִּצְבִי מֻדָּח מֵאֵין דּוֹרֵשׁ לְהַסְתִּירָהּ, שִׁנְּנוּ לְשׁוֹנָם וּנְתָנוּהָ כְּשֶׂה צְמִירָה וְחֶלְבָּהּ לְהַתִּירָה, תִּצְעַק עַל כְּלֵי חֶמְדָּה שֶׁבּוֹ נִסְתְּרָה, הִתְחַמּוּר עֵינֶיהָ נִצַּל כְּשָׂרַף אַפּוֹסְטְמוּס הַתּוֹרָה: חֵרֵף עֲשׁוּקִים וּרְצוּצִים בַּעֲבוּר הַרְעִימָה סָבָל, יְרוּדִים בְּוָדְיָה לֶאֱכוֹל וּבְהַסְתֵּר פָּנִים מִלְּהִסְתַּכֵּל, יַד הִשְׁלִים מִכְּנַף שִׁקּוּצִים נֶאֱכָל, עֵת צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס וְהֶעֱמַד צֶלֶם בְּהֵיכָל: דְּוּוִים סְנוּפִים בָּנִים הָיוּ מִקֶּדֶם רִאשׁוֹנִים, סְמוּכוֹת צָרוֹתֵיהֶם זוֹ לְזוֹ כַּמָּה שָׁנִים, לוּקִים כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבוֹרִים וְהָעַקְרַבִּים שׁוֹנִים, הוֹנִים אֵבֶר שִׁבְרָם וּבָטֵל סִבּוּיָם בָּאִישׁוֹנִים: אֵל קַנָּא כְּהִתְאַפֵּק כִּמְקַנְּאֶיךָ דְּשֵׁנִים וְטוֹבִים, מְחַכִּים תָּקִים עוֹמְדִים לְעוֹלָמִים, כִּנְטִיעִים מְחֻטָּבִים בָּאֲהָבִים, הָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם בְּצוֹמוֹת חֲטוּבִים, נֶצַח הֱיוֹתָם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים: אל מלך וכו'

פזמון סס המחבר שְׁלֹמֹה.

שָׁעָה נֶאֱסַר. אֲשֶׁר נִמְסַר. בְּיַד בָּבֶל וְגַם שֵׂעִיר. לְךָ יֶהֱמֶה. זֶה כַּמֶּה. וַיִּתְחַנֵּן כְּבֵן צָעִיר. יוֹם גָּבַר הָאוֹיֵב וַתִּבָּקַע הָעִיר: לְזֹאת אֶכַּף. וְאֶסְפּוֹק כַּף. בְּיוֹם חֲמִשָּׁה פְּזוּרוֹנִי. וְעַל רֶגֶל. הָעֵגֶל. הַלּוּחוֹת יְצָאוּנִי. וְגַם הִשְׁמִיד. הַתָּמִיד. וּמֵעֲצָתוֹ כְּלָאַנִי. וְלָכַד צָר. עִיר מִבְצָר. וּבַסּוּגַר הֱבִיאַנִי. וְהוּשַׂם אֱלִיל. בְּהֵיכַל כְּלִיל. וְהַמִּנְחָה הוּנָחָה. וְדָתְךָ צָר בָּאֵשׁ הִבְעִיר. יום: מְאֹד אֶתְחַל. וְאֶתְחַלְחַל. בְּיוֹם שַׁדַּי דְּחָפַנִי. וְהַשְּׁפִיפוֹן. מִצָּפוֹן. כְּשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַנִי. מְאוֹר חָשַׁךְ. וְגַם שֵׁשַׁךְ. כְּמוֹ כַּדּוּר צְנָפַנִי. וְגַם צַיָּד. שָׁלַח יָד. וְהַצָּפִיר וְהַשָּׂעִיר. יום: הוֹד לִבִּי. וּמִשְׂגַּבִּי. הֲלָעַד אַפְּךָ יֶעְשַׁן. הֲלֹא תִרְאֶה. עַם נִלְאֶה. אֲשֶׁר הָשְׁחַר כְּמוֹ כִבְשָׁן.

נידור

זְדוּר פִּרְצִי, בְּבֶן פַּרְצִי, וּמְהַדֵּק לְקוֹט שׁוֹשָׁן, בְּנֵה בֵּית זְבוּל, לְהָשִׁיב גְּמוּל, הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן, וְעַיִן פְּקַח, וְנָקָם קַח, מֵאֵצֶר וּמִדִּישָׁן, שְׁפוֹט אִלֵּם, וְאָז יְשַׁלֵּם. הַמִּבְעָה וְהַמַּבְעִיר, יוֹם נִגְבַּר הָאוֹיֵב וַתִּבָּקַע הָעִיר: אל מלך וכו׳

גמו ורחמיך עד השתא בעגלא ובזמן קריב:

ברכות התורה

העולה מברך בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

ועונין הקהל בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ואחר הקריאה יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

שקורין בשבת למנחה ובשני ובחמישי

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ לוי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃

אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃ וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃ וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃ צֹהַר ׀ תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ לוי וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ ישראל מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃ וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃ וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃ לוי וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן׃ וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ׃ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃ וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלֹה בֵּית־אֵל

מים

מַיִם וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה
וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ
וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃ ישראל וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ
וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעָב
בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה
וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי
אִשָּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ׃ וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ
הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ
יְחַיּוּ׃ אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב־לִי
בַעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃

וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב
פֶּתַח־הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא
וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ
לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־
נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ׃ יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם
וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃ וְאֶקְחָה
פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־
כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ לוי וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה
אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח
סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת׃ וְאֶל־הַבָּקָר רָץ
אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־
הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃ וַיִּקַּח חֶמְאָה
וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם
וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ׃
ישראל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר
הִנֵּה בָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת
חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת
פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו׃ וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה
זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח
כַּנָּשִׁים׃ וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי
בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר
הַאַף אֻמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי׃ הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה
דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה
וּלְשָׂרָה בֵן׃

וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וַתָּמָת שָׂרָה
בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא
אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃ כ׳ זעירא וַיָּקָם
אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת
לֵאמֹר׃ גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־
קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃ וַיַּעֲנוּ
בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ שְׁמָעֵנוּ
אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר
קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־
קִבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃ וַיָּקָם
אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃
לוי וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם
לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי שְׁמָעוּנִי וּפִגְעוּ־לִי
בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר׃ וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת
הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף
מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִּי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃
וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי
אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר־
עִירוֹ לֵאמֹר׃ לֹא־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי
לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־
עַמִּי נְתַתִּיהָ לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם
לִפְנֵי עַם־הָאָרֶץ׃ ישראל וַיְדַבֵּר אֶל־עֶפְרוֹן
בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם־אַתָּה לוּ
שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה
אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם
לֵאמֹר לוֹ׃ אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת
שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא וְאֶת־מֵתְךָ
קְבֹר׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל
אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי
בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם
הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים
שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי
מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃
וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה
הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃

וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גֹיִים בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ׃ וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃ וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם׃ ישראל וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃ וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב׃ וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה׃ וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרָיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ׃ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה׃ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא׃ וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃ לוי וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ׃ וְהָיָה זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ׃ וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃ ישראל וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים׃ וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃ וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃ וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃ לוי וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה

הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה: ישראל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ: קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים: וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב:

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: אֵלֶּה תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם: וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים: לוי וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם: וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי: וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי: ישראל וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו: וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי: וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה: וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר:

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר: וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ: וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר: וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה: לוי וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת: וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן: וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם: ישראל וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה: וַיְדַבֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם: פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים: וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנִי וָהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ: וְשָׁם אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תָלָה: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־הַבּוֹר וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה:

וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה: אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח: וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ: לוי וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלָי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו: וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת: וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ

אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי: וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי: ישראל וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל: וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ: וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי: וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה: וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה שְׁאֹלָה: וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ:

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה: וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא ׀ לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם: וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתַּנִי בִּקְבֻרָתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶךָ: וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה: לוי וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם: וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִּנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי: ישראל וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם: וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי: וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם: וַאֲנִי ׀ בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרֶהָ שָּׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמַר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם:

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיְמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה: יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן: דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר: וַיְהִי כָּל־נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה בְמִצְרָיִם: וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם: לוי וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף: וַיֹּאמֶר אֶל־עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ: הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי־תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם־הוּא עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ: וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס: וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ישראל וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ: וַיְמָרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאַחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה: וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל־הָאָבְנָיִם אִם־בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם־בַּת הִוא וָחָיָה: וַתִּירֶאןָ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים:

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב

באל

בְּאֵל שַׁדָּי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם׃ וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ׃ וְגַם ׀ אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי׃ לוי לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים׃ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם׃ וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וִישַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ׃ וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ לוי כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ׃ וְכִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל ׀ אֶת־יֶתֶר הַפְּלֵטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן־הַבָּרָד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה׃ וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל־עֲבָדֶיךָ וּבָתֵּי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה׃ ישראל וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתַי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי אָבְדָה מִצְרָיִם׃ וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבִבְנוֹתֵנוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם׃ לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה׃

וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי ׀ אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה׃ וַיַּסֵּב אֱלֹהִים ׀ אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם׃ וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה׃ לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם׃ לוי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן נִכְחוֹ תַחֲנוּ עַל־הַיָּם׃ וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם

הַמִּדְבָּר׃ וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ ישראל וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ׃ וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקַח עִמּוֹ׃ וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם וְשָׁלִשִׁם עַל־כֻּלּוֹ׃ וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד רָמָה׃

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ׃ וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה׃ לוי וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֹתֶנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ׃ וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֹהֱלָה׃ וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהוָה׃ ישראל וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם׃ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם׃ וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃ כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם׃ אִם־בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם־בַּעַל אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וִילָדֶיהָ תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ׃ וְאִם־אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי׃ וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל־הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם׃ לוי וְכִי־יִמְכֹּר אִישׁ אֶת־בִּתּוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים׃ אִם־רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־לֹא יְעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ לְעַם נָכְרִי לֹא־יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ בְּבִגְדוֹ־בָהּ׃ וְאִם־לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָּהּ׃ אִם־אַחֶרֶת יִקַּח־לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׃ וְאִם־שְׁלָשׁ־אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף׃ ישראל מַכֵּה אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת׃ וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃ וְכִי־יָזִד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה מֵעִם מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת׃ וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת׃ וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב׃ אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי׃ וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים׃ וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים׃ לוי שֶׁמֶן לַמָּאֹר בְּשָׂמִים

לשמן

לשמן המשחה ולקטרת הסמים: אבני־שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל־כליו וכן תעשו: ישראל ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו: וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב: ויצקת לו ארבע טבעת זהב ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על־צלעו האחת ושתי טבעת על־צלעו השנית: ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב: והבאת את־הבדים בטבעת על צלעת הארן לשאת את־הארן בהם: בטבעת הארן יהיו הבדים לא יסרו ממנו: ונתת אל־הארן את העדת אשר אתן אליך:

ואתה תצוה את־בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד: באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על־העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד־בקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל: ואתה הקרב אליך את־אהרן אחיך ואת־בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו־לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן: ועשית בגדי־קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת: ואתה תדבר אל־כל־חכמי־לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את־בגדי אהרן לקדשו לכהנו־לי: ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי־קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו־לי: והם יקחו את־הזהב ואת־התכלת ואת־הארגמן ואת־תולעת השני ואת־השש: לוי ועשו את־האפד זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר מעשה חשב: שתי כתפת חברת יהיה־לו אל־שני קצותיו וחבר: וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר: ולקחת את־שתי אבני־שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל: ישראל ששה משמתם על האבן האחת ואת־שמות הששה הנותרים על־האבן השנית כתולדתם: מעשה חרש אבן פתוחי חתם תפתח את־שתי האבנים על־שמת בני ישראל מסבת משבצות זהב תעשה אתם: ושמת את־שתי האבנים על כתפת האפד אבני זכרן לבני ישראל ונשא אהרן את־שמותם לפני יהוה על־שתי כתפיו לזכרן:

וידבר יהוה אל־משה לאמר: כי תשא את־ראש בני־ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה בפקד אתם ולא־יהיה בהם נגף בפקד אתם: זה יתנו כל־העבר על־הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה ליהוה: לוי כל העבר על־הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה יתן תרומת יהוה: העשיר לא־ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את־תרומת יהוה לכפר על־נפשתיכם: ולקחת את־כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אתו על־עבדת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על־נפשתיכם: ישראל וידבר יהוה אל־משה לאמר: ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין־אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים: ורחצו אהרן ובניו ממנו את־ידיהם ואת־רגליהם: בבאם אל־אהל מועד ירחצו־מים ולא ימתו או בגשתם אל־המזבח לשרת להקטיר אשה ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק־עולם לו ולזרעו לדרתם:

ויקהל משה את־כל־עדת בני ישראל

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בוֹ מְלָאכָה יוּמָת׃ לֹא־תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ לוי וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר׃ קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים׃ וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים׃ וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃ וְאַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃ וְכָל־חֲכַם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ ישראל אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קְרָסָיו וְאֶת־קְרָשָׁיו אֶת־בְּרִיחָו אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו׃ אֶת־הָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ׃ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֵת לֶחֶם הַפָּנִים׃ וְאֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃ וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן׃ אֵת ׀ מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ אֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֵת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃ אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶם׃ אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה׃

אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וּבְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃ לוי כָּל־הַזָּהָב הֶעָשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכֹל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי ׀ זְהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מְאַת כִּכָּר וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֵת אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכָּר לָאָדֶן׃ ישראל וְאֶת־הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עָשָׂה וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק אֹתָם׃ וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁקֶל׃ וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אַדְנֵי פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב׃ וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִגְדֵי־שְׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם׃ אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו׃ לוי וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

הפיטום

וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ׃
וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ
עֵצִים עַל־הָאֵשׁ׃ וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים
אֵת הַנְּתָחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֶר עַל־
הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־
הַמִּזְבֵּחַ׃ וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְטִיר
הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ־
נִיחוֹחַ לַיהוָה׃ ישראל וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ
מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים
יַקְרִיבֶנּוּ׃ וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ
צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים
אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְנִתַּח אֹתוֹ
לִנְתָחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן
אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־
הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם
וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה
עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת־
אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה
הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־
הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ׃
וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ
עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ
אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃
לוי וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים
וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־
מָקוֹם טָהוֹר׃ וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־בּוֹ
לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר
בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ
חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃ אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל־
הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה׃ ישראל וְזֹאת תּוֹרַת
הַמִּנְחָה הַקְרֵב אֹתָהּ בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה
אֶל־פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְּקֻמְצוֹ
מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־הַלְּבֹנָה
אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ רֵיחַ נִיחֹחַ
אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה׃ וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ
אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם קָדֹשׁ
בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ׃ לֹא תֵאָפֶה
חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם׃ כָּל־זָכָר בִּבְנֵי אַהֲרֹן
יֹאכְלֶנָּה חָק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָה כֹּל
אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ׃

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֶל־אַהֲרֹן
קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה
תְּמִימִם וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה׃ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים לְחַטָּאת וְעֵגֶל
וָכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה׃ וְשׁוֹר
וָאַיִל לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה
בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם׃
וַיִּקְחוּ אֵת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל־פְּנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל־הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה׃ לוי וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת־
חַטָּאתְךָ וְאֶת־עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם
וַעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה׃ וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ
וַיִּשְׁחַט אֶת־עֵגֶל הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיַּקְרִבוּ
בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ
בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק
אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־
הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַחַטָּאת
הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה׃ ישראל וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר שָׂרַף
בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה
וַיַּמְצִאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת־הָעֹלָה הִמְצִיאוּ
אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר עַל־
הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּרְחַץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעָיִם
וַיַּקְטֵר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּקְרֵב אֵת
קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר
לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשׁוֹן׃ וַיַּקְרֵב
אֶת־הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂהָ כַּמִּשְׁפָּט׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֺתָהּ תִּטְמָא׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָה בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃ לוי וְאִם־נְקֵבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהֳרָה׃ וּבִמְלֹאת ׀ יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃ וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ אָדָם כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן ׀ אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ ׀ לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ׃ וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶהָ מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃ לוי אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אוֹתָם וְאֵת ׀ הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים׃ וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר מִן־הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהֵר׃ ישראל וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן׃ וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֵת הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ לוי וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי

השעירם גרלות גורל אחד ליהוה וגורל אחד לעזאזל: והקריב אהרן את־השעיר אשר עלה עליו הגורל ליהוה ועשהו חטאת: והשעיר אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמד־חי לפני יהוה לכפר עליו לשלח אתו לעזאזל המדברה: והקריב אהרן את־פר החטאת אשר־לו וכפר בעדו ובעד ביתו ושחט את־פר החטאת אשר־לו: ישראל ולקח מלא־המחתה גחלי־אש מעל המזבח מלפני יהוה ומלא חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית לפרכת: ונתן את־הקטרת על־האש לפני יהוה וכסה ׀ ענן הקטרת את־הכפרת אשר על־העדות ולא ימות: ולקח מדם הפר והזה באצבעו על־פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע־פעמים מן־הדם באצבעו: ושחט את־שעיר החטאת אשר לעם והביא את־דמו אל־מבית לפרכת ועשה את־דמו כאשר עשה לדם הפר והזה אתו על־הכפרת ולפני הכפרת: וכפר על־הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל־חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם: וכל־אדם לא־יהיה ׀ באהל מועד בבאו לכפר בקדש עד־צאתו וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל־קהל ישראל:

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־כל־עדת בני־ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם: איש אמו ואביו תיראו ואת־שבתתי תשמרו אני יהוה אלהיכם: אל־תפנו אל־האלילם ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם: לוי וכי תזבחו זבח שלמים ליהוה לרצנכם תזבחהו: ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר עד־יום השלישי באש ישרף: ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה: ואכליו עונו ישא כי את־קדש יהוה חלל ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: ובקצרכם את־קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תלקט: וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם: ישראל לא תגנבו ולא־תכחשו ולא־תשקרו איש בעמיתו: ולא־תשבעו בשמי לשקר וחללת את־שם אלהיך אני יהוה: לא־תעשק את־רעך ולא תגזל לא־תלין פעלת שכיר אתך עד־בקר: לא־תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך אני יהוה:

ויאמר יהוה אל־משה אמר אל־הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא־יטמא בעמיו: כי אם־לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא־היתה לאיש לה יטמא: לא יטמא בעל בעמיו להחלו: לא־יקרחה קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את־אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: לוי אשה זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו כי־קדש הוא לאלהיו: וקדשתו כי־את־לחם אלהיך הוא מקריב קדש יהיה־לך כי קדוש אני יהוה מקדשכם: ובת איש כהן כי תחל לזנות את־אביה היא מחללת באש תשרף: והכהן הגדול מאחיו אשר־יוצק על־ראשו ׀ שמן המשחה ומלא את־ידו ללבש את־הבגדים את־ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: ועל כל־נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ומן־המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה: ישראל והוא אשה בבתוליה יקח: אלמנה וגרושה וחללה זנה את־אלה לא יקח כי אם־בתולה מעמיו יקח אשה: ולא־יחלל זרעו בעמיו כי אני יהוה מקדשו:

וידבר יהוה אל־משה בהר סיני לאמר:

יקרחו קרי

דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו
אל־הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ
שבת ליהוה: שש שנים תזרע שדך ושש
שנים תזמר כרמך ואספת את־תבואתה:
לוי ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה
לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע וכרמך
לא תזמר: את ספיח קצירך לא תקצור
ואת־ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון
יהיה לארץ: והיתה שבת הארץ לכם
לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך
ולתושבך הגרים עמך: ולבהמתך ולחיה
אשר בארצך תהיה כל־תבואתה לאכל:
י־ראל וספרת לך שבע שבתת שנים שבע
שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתת
השנים תשע וארבעים שנה: והעברת שופר
תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום
הכפרים תעבירו שופר בכל־ארצכם:
וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם
דרור בארץ לכל־ישביה יובל הוא תהיה
לכם ושבתם איש אל־אחזתו ואיש אל־
משפחתו תשבו: יובל הוא שנת החמשים
שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את־
ספיחיה ולא תבצרו את נזריה: כי יובל הוא
קדש תהיה לכם מן־השדה תאכלו את־
תבואתה: בשנת היובל הזאת תשבו איש
אל־אחזתו:

אם בחקתי תלכו ואת־מצותי תשמרו
ועשיתם אתם: ונתתי גשמיכם בעתם
ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו:
והשיג לכם דיש את־בציר ובציר ישיג את־
זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח
בארצכם: לוי ונתתי שלום בארץ ושכבתם
ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן־הארץ
וחרב לא־תעבר בארצכם: ורדפתם את־
איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם
חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו
איביכם לפניכם לחרב: ופניתי אליכם
והפריתי אתכם והרביתי אתכם והקימתי
את־בריתי אתכם: ישראל ואכלתם ישן
נושן וישן מפני חדש תוציאו: ונתתי משכני
בתוככם ולא־תגעל נפשי אתכם: והתהלכתי
בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו
לי לעם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי
אתכם מארץ מצרים מהית להם עבדים
ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קוממיות:

וידבר יהוה אל־משה במדבר סיני
באהל מועד באחד לחדש השני בשנה
השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר:
שאו את־ראש כל־עדת בני־ישראל
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל־
זכר לגלגלתם: מבן עשרים שנה ומעלה
כל־יצא צבא בישראל תפקדו אתם
לצבאתם אתה ואהרן: ואתכם יהיו איש
איש למטה איש ראש לבית־אבתיו הוא:
לוי ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם
לראובן אליצור בן־שדיאור: לשמעון
שלמיאל בן־צורישדי: ליהודה נחשון
בן־עמינדב: ליששכר נתנאל בן־צוער:
לזבולן אליאב בן־חלן: לבני יוסף לאפרים
אלישמע בן־עמיהוד למנשה גמליאל בן־
פדהצור: לבנימן אבידן בן־גדעני: לדן
אחיעזר בן־עמישדי: לאשר פגעיאל בן־
עכרן: לגד אליסף בן־דעואל: לנפתלי
אחירע בן־עינן: אלה קרואי העדה נשיאי
מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם:
ישראל ויקח משה ואהרן את האנשים האלה
אשר נקבו בשמות: ואת כל־העדה הקהילו
באחד לחדש השני ויתילדו על־משפחתם
לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים
שנה ומעלה לגלגלתם: כאשר צוה יהוה
את־משה ויפקדם במדבר סיני:

וידבר יהוה אל־משה לאמר: נשא את־
ראש בני גרשון גם־הם לבית אבתם
למשפחתם: מבן שלשים שנה ומעלה עד

בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ לוי וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ ׀ פֶּתַח ׀ שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃ עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ ישראל בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו׃ וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כְּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃

עד כאן קורין באשכנז ובפולין מוסיפין זה

וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃ לוי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם׃ וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ׃ וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי בֶן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ישראל וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם׃ וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה׃ וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה׃ וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָהֶם׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ לוי וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר׃ לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי׃ לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף׃ לְמַטֵּה אֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃ לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא׃ לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי׃ לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־סוּסִי׃ לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי׃ לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל׃ לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶּן

וָפְסִי

וּפְסִי׃ לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃ ישראל וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר׃ וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הֲרָפֶה הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃ וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הֲטוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים׃ וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי עֲנָבִים׃

וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן׃ וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרִאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם׃ וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה׃ לוי וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו׃ וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ לֵאמֹר בֹּקֶר וְיֹדַע יְהוָה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו׃ זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מַחְתּוֹת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃ וּתְנוּ בָהֵן ׀ אֵשׁ וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן ׀ קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לֵוִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי לֵוִי׃ הַמְעַט מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה לְשָׁרְתָם׃ וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְנֵי־לֵוִי אִתָּךְ וּבִקַּשְׁתֶּם גַּם־כְּהֻנָּה׃ לָכֵן אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה וְאַהֲרֹן מַה־הוּא כִּי תַלּוֹנוּ עָלָיו׃ וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה׃

תלונו כתיב

הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׂתָּרֵר׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר ׀ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃ וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃ וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וְשָׂרַף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃ לוי וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד־הָעָרֶב׃ וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְאָסַף ׀ אִישׁ טָהוֹר אֵת אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא׃ ישראל וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת עוֹלָם׃ הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים׃ הוּא יִתְחַטָּא־בוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהָר וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר׃ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ׃ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ וְכֹל כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא׃ וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם אָדָם

אוֹ בְקָבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי׃

וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃ וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃ לוי וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃ וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר׃ וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃ ישראל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־מוֹאָב עִם־בִּלְעָם׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי׃ הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לְכָה קָבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא תָאֹר אֶת־הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי׃ לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם׃ לוי וְהָיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן־סָלוּא נְשִׂיא בֵית־אָב לַשִּׁמְעֹנִי׃ וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית כָּזְבִּי בַת־צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית־אָב בְּמִדְיָן הוּא׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים וְהִכִּיתֶם אוֹתָם׃ כִּי צֹרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־נִכְּלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר־פְּעוֹר וְעַל־דְּבַר כָּזְבִּי בַת־נְשִׂיא מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר׃ וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ ׀ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ־הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃ וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ׃ וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נִדְרָהּ וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם׃ וְאִם־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ׃ וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וְקָמוּ נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקֻמוּ׃ וְאִם בְּיוֹם שְׁמֹעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וַיהוָה יִסְלַח־

לה

לָהּ׃ לוי וְנֵדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃ וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ־אָסְרָה אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם׃ וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם ׀ אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֲפֵרָם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ׃ ישראל כָּל־נֵדֶר וְכָל־שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ׃ וְאִם־הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־כָּל־נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת־כָּל־אֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם כִּי־הֶחֱרִשׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ׃ וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת־עֲוֺנָהּ׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין־אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ׃

אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם׃ וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם׃ לוי וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ בְּסֻכֹּת׃ וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ ישראל וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפוֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל׃ וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמָרָה׃ וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם׃ וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף׃

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב׃ אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃ וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם׃ לוי אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֵת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֵת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי׃ בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה׃ פְּנוּ ׀ וּסְעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת׃ ישראל רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם׃ וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם׃ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃

וָאֶתְחַנַּן אֶל־יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר׃ אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת אֶת־עַבְדְּךָ אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ׃ אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנֹן׃ לוי וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לָךְ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה׃ עֲלֵה ׀ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ וְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ

וְאַמְּצֵהוּ כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ וַנֵּשֶׁב בַּגָּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר׃ וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם׃ לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם׃ עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי בַעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ׃ וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ ישראל רְאֵה ׀ לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עַם־חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ כִּי מִי־גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו׃ וּמִי גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃

וְהָיָה ׀ עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃ וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ׃ בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ׃ וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־חֹלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ׃ וְאָכַלְתָּ אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ׃ כִּי תֹאמַר בִּלְבָבְךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָה אוּכַל לְהוֹרִישָׁם׃ לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־מִצְרָיִם׃ הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר־אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם׃ וְגַם אֶת־הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ׃ לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא׃ לוי וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפָּנֶיךָ מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָמָם מְהוּמָה גְדֹלָה עַד הִשָּׁמְדָם׃ וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד הִשְׁמִדְךָ אֹתָם׃ פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לָךְ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃ וְלֹא־תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל־בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ ׀ תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב ׀ תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־חֵרֶם הוּא׃ כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם׃ וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֺתָו אִם־לֹא׃ וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם׃ ישראל שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַּאֲשֶׁר

ייסר

ייסר איש את־בנו יהוה אלהיך מיסרך׃
ושמרת את־מצות יהוה אלהיך ללכת
בדרכיו וליראה אתו׃ כי יהוה אלהיך
מביאך אל־ארץ טובה ארץ נחלי מים
עינת ותהמת יצאים בבקעה ובהר׃ ארץ
חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ־זית
שמן ודבש׃ ארץ אשר לא במסכנת
תאכל־בה לחם לא־תחסר כל בה ארץ
אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת׃
ואכלת ושבעת וברכת את־יהוה אלהיך
על־הארץ הטבה אשר נתן־לך׃

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה
וקללה׃ את־הברכה אשר תשמעו אל־
מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה
אתכם היום׃ והקללה אם־לא תשמעו
אל־מצות יהוה אלהיכם וסרתם מן־הדרך
אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי
אלהים אחרים אשר לא־ידעתם׃ והיה כי
יביאך יהוה אלהיך אל־הארץ אשר־אתה
בא־שמה לרשתה ונתתה את־הברכה על־
הר גרזים ואת־הקללה על־הר עיבל׃
הלא־המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא
השמש בארץ הכנעני הישב בערבה מול
הגלגל אצל אלוני מרה׃ כי אתם עברים
את־הירדן לבא לרשת את־הארץ אשר־
יהוה אלהיכם נתן לכם וירשתם אתה
וישבתם־בה׃ לוי ושמרתם לעשות את כל־
החקים ואת־המשפטים אשר אנכי נתן
לפניכם היום׃ אלה החקים והמשפטים
אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן
יהוה אלהי אבתיך לך לרשתה כל־הימים
אשר־אתם חיים על־האדמה׃ אבד
תאבדון את־כל־המקמות אשר עבדו־שם
הגוים אשר אתם ירשים אתם את־אלהיהם
על־ההרים הרמים ועל־הגבעות ותחת כל־
עץ רענן׃ ונתצתם את־מזבחתם ושברתם
את־מצבתם ואשריהם תשרפון באש
ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם את־שמם
מן־המקום ההוא׃ לא־תעשון כן ליהוה
אלהיכם׃ כי אם־אל־המקום אשר־יבחר
יהוה אלהיכם מכל־שבטיכם לשום את־
שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה׃
ישראל והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם
ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם
ונדריכם ונדבתיכם ובכרת בקרכם
וצאנכם׃ ואכלתם־שם לפני יהוה אלהיכם
ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם
אשר ברכך יהוה אלהיך׃ לא תעשון
ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש כל־
הישר בעיניו׃ כי לא־באתם עד־עתה אל־
המנוחה ואל־הנחלה אשר־יהוה אלהיך
נתן לך׃ ועברתם את־הירדן וישבתם
בארץ אשר־יהוה אלהיכם מנחיל אתכם
והניח לכם מכל־איביכם מסביב
וישבתם־בטח׃

שפטים ושטרים תתן־לך בכל־שעריך
אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבטיך ושפטו
את־העם משפט־צדק׃ לא־תטה משפט
לא תכיר פנים ולא־תקח שחד כי השחד
יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקם׃
צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את־
הארץ אשר־יהוה אלהיך נתן לך׃ לוי לא־
תטע לך אשרה כל־עץ אצל מזבח יהוה
אלהיך אשר תעשה־לך׃ ולא־תקים לך
מצבה אשר שנא יהוה אלהיך׃ לא־
תזבח ליהוה אלהיך שור ושה אשר יהיה
בו מום כל דבר רע כי תועבת יהוה
אלהיך הוא׃ כי־ימצא בקרבך באחד
שעריך אשר־יהוה אלהיך נתן לך איש או־
אשה אשר יעשה את־הרע בעיני יהוה־
אלהיך לעבר בריתו׃ וילך ויעבד אלהים
אחרים וישתחו להם ולשמש או לירח או
לכל־צבא השמים אשר לא־צויתי׃ והגד־
לך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון

הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקַלְתָּם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ: עַל־פִּי ׀ שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד אֶחָד: יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט: וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ: ישראל עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד לְשָׁרֶת שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל: וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד:

כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ: וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה: וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ: וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה: וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה בַּכָּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ: לוי כִּי־תִהְיֶיןָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנִיאָה: וְהָיָה בְּיוֹם הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר: כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֶת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה: ישראל כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם: וְתָפְשׂוּ בוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל־שַׁעַר מְקֹמוֹ: וְאָמְרוּ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא: וּרְגָמֻהוּ כָּל־אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ:

וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ: וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית ׀ כָּל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ: לוי וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב: וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ: וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים: וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה

יהוה אלהיך והשתחוית לפני יהוה אלהיך: ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך יהוה אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך: ישראל כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה השלישת שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו: ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי: לא אכלתי באני ממנו ולא בערתי ממנו בטמא ולא נתתי ממנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי עשיתי ככל אשר צויתני: השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבתינו ארץ זבת חלב ודבש:

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב מימיך: לעברך בברית יהוה אלהיך ובאלתו אשר יהוה אלהיך כרת עמך היום: לוי למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב: ולא אתכם לבדכם אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת: כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני יהוה אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום: ישראל כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו בקרב הגוים אשר עברתם: ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמהם: פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם יהוה אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה: והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך למען ספות הרוה את הצמאה: לא יאבה יהוה סלח לו כי אז יעשן אף יהוה וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה יהוה את שמו מתחת השמים: והבדילו יהוה לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה: ואמר הדור האחרון בניכם אשר יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא מארץ רחוקה וראו את מכות הארץ ההוא ואת תחלאיה אשר חלה יהוה בה: גפרית ומלח שרפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמח ולא יעלה בה כל עשב כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצבוים אשר הפך יהוה באפו ובחמתו: ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה: ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים: וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם: ויחר אף יהוה בארץ ההוא להביא עליה את כל הקללה הכתובה בספר הזה: ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה: הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת:

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל: ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי לא תעבר את הירדן הזה: יהוה אלהיך הוא עבר לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר לפניך כאשר דבר יהוה: לוי ועשה יהוה להם כאשר עשה

לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם: חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ: ישראל וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם: וַיהוָה ׀ הוּא ׀ הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ ׀ שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת: בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם: הַקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:

הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי: יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב: כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ: לוי הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא: שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל: ה׳ רבתי והיא תיבה בפני עצמה הַ לַיהוָה תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָּנֶךָ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ: ישראל זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר

שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ: בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ: יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ: כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ: יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר:

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ: אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ: תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: יְחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וִיהִי מְתָיו מִסְפָּר: וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב לוֹ וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה: לוי וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה: הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בָּנָו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ: בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־יְקוּמוּן: לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן: ישראל וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת: וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים: וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם: וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ

וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃

בתענית צבור קורין ויחל שחרית ומנחה: בשחרית אומר ח"ק קודם סליחות כו': ואחרי הקריאה נ"כ ח"ק יהללו אשרי: במנחה אומר ח"ק קודם קה"ת ומפטירין דרשו ומברכין עד מגן דוד:

קריאה לתענית צבור

וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה׃ לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃ זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם׃ וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ׃ לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר׃ וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃ ישראל וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃ וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה ׀ יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֺן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד ׀ עֲוֺן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃ וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֺנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃

ברכות הפטרה

קודם קריאת ההפטרה יאמר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק׃

הפטרה לתענית צבור

בישעיה נ"ה ו'

דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃ כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃ כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃ כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסִּרְפַּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃ כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר

ידו

יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהֹוָה לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהֹוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהֹוָה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־יְהֹוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם יְהֹוָה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃ נְאֻם אֲדֹנָי יְהֹוָה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת · הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה · הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם · שֶׁכָּל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃ נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ · וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו׃

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ וּתְשַׂמַּח בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ׃

שַׂמְּחֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ · וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ · בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֵׁב זָר · וְלֹא־יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ · כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן דָּוִד׃

סימן לקריאת חול המועד פסח

משך · תורא · קדש · בכספא · פסל · במדברא · שלחי · בוכרא ·

וזהו כשחל יום א׳ של פסח בשבת או באחד בשבת או בג׳ בשבת·

ואם חל פסח בחמישי בשבת מהפכין סדר הקריאות על דרך זה·

משך · תורא · פסל · קדש · בכספא · במדברא · שלחי · בוכרא ·

ושלש בשנה הוציא פסח קדש ראה אתה אומר אלי כו׳ פסל לך כו׳ עד בחלב אמו ובמדבר והקרבתם

קריאה

ליום ראשון דחול המועד פסח

ויקרא כ״ב כ״ג

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב
אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת
אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה
לַיהוָה׃ וְשׁוֹר אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא
תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד׃ וְכִי־תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה
לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל
לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה׃ וּשְׁמַרְתֶּם
מִצְוֺתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה׃ וְלֹא תְחַלְּלוּ
אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃ פ
בשבת ב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה
אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם
מוֹעֲדָי׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־
מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הִוא לַיהוָה בְּכֹל
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ פ לוי ובשבת ג אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם׃
בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין
הָעַרְבָּיִם פֶּסַח לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים
מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא
תַעֲשׂוּ׃ פ בשבת ד וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־
קְצִירָהּ וַהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם
אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהֵנִיף אֶת־הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה
לִרְצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן׃
וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים
בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה׃ וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ
וְנִסְכּוֹ ונסכה כ׳ יַיִן רְבִיעִת הַהִין׃ וְלֶחֶם וְקָלִי
וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד
הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ ס ישראל ובשבת ה
וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם
אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת
תִּהְיֶינָה׃ עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ
חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה׃
מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ ׀ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתַּיִם שְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים
לַיהוָה׃ וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כְּבָשִׂים
תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם
שְׁנָיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם אִשֵּׁה
רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וַעֲשִׂיתֶם שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים׃
וְהֵנִיף הַכֹּהֵן ׀ אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכֻּרִים תְּנוּפָה
לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁנֵי כְּבָשִׂים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה
לַכֹּהֵן׃ וּקְרָאתֶם בְּעֶצֶם ׀ הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
חֻקַּת עוֹלָם בְּכָל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם׃
וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת
שָׂדְךָ בְּקֻצְרֶךָ וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי
וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ רביעי

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא־קדש: כל־מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: ס וידבר יהוה אל־משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים הוא מקרא־קדש יהיה לכם ועניתם את־נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה: וכל־מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם: כי כל־הנפש אשר לא־תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: וכל־הנפש אשר תעשה כל־מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי את־הנפש ההוא מקרב עמה: כל־מלאכה לא תעשו חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: שבת שבתון הוא לכם ועניתם את־נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד־ערב תשבתו שבתכם: פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הסכות שבעת ימים ליהוה: ביום הראשון מקרא־קדש כל־מלאכת עבדה לא תעשו: שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני מקרא־קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת הוא כל־מלאכת עבדה לא תעשו: אלה מועדי יהוה אשר־תקראו אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה זבח ונסכים דבר־יום ביומו: מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד כל־נדריכם ומלבד כל־נדבתיכם אשר תתנו ליהוה: אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם את־תבואת הארץ תחגו את־חג־יהוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון: ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ־עבת וערבי־נחל ושמחתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים: וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם לדרתיכם בחדש השביעי תחגו אתו: בסכת תשבו שבעת ימים כל־האזרח בישראל ישבו בסכת: למען ידעו דרתיכם כי בסכות הושבתי את־בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: וידבר משה את־מעדי יהוה אל־בני ישראל:

לרביעי בחוה"מ:

במדבר כ"ח י"ט

והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני־בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו: עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים: ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם: מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את־אלה: כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח־ניחח ליהוה על־עולת התמיד יעשה ונסכו: וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו:

ליום ב' דחוה"מ פסח

שמות י"ג א'

וידבר יהוה אל־משה לאמר: קדש־לי כל־בכור פטר כל־רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא: ויאמר משה אל־העם זכור את־היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ: היום אתם יצאים בחדש האביב: לוי והיה כי־יביאך יהוה אל־ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבתיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את־העבדה הזאת בחדש הזה: שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי חג ליהוה:

מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה
לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבלך:
והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה
עשה יהוה לי בצאתי ממצרים: והיה לך
לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה
תורת יהוה בפיך כי ביד חזקה הוצאך יהוה
ממצרים: ושמרת את החקה הזאת למועדה
מימים ימימה: ישראל והיה כי יבאך יהוה
אל ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבתיך
ונתנה לך: והעברת כל פטר רחם ליהוה
וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים
ליהוה: וכל פטר חמר תפדה בשה ואם
לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך
תפדה: והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר
מה זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה
ממצרים מבית עבדים: ויהי כי הקשה פרעה
לשלחנו ויהרג יהוה כל בכור בארץ מצרים
מבכר אדם ועד בכור בהמה על כן אני זבח
ליהוה כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני
אפדה: והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין
עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים:

לרביעי (והקרבתם)
ליום ג' דחוה"מ פסח

שמות כ"ב כ"ד

אם כסף תלוה את עמי את העני עמך
לא תהיה לו כנשה לא תשימון עליו נשך:
אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש
תשיבנו לו: כי הוא כסותה לבדה הוא
שמלתו לערו במה ישכב והיה כי יצעק
אלי ושמעתי כי חנון אני: אלהים לא
תקלל ונשיא בעמך לא תאר: מלאתך
ודמעך לא תאחר בכור בניך תתן לי:
כן תעשה לשרך לצאנך שבעת ימים יהיה
עם אמו ביום השמיני תתנו לי: ואנשי
קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא
תאכלו לכלב תשלכון אתו: לא תשא
שמע שוא אל תשת ידך עם רשע להית
עד חמס: לא תהיה אחרי רבים לרעת
ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים
להטת: ודל לא תהדר בריבו: כי תפגע
שור איבך או חמרו תעה השב תשיבנו
לו: כי תראה חמור שנאך רבץ תחת
משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו:
ישראל לא תטה משפט אבינך בריבו:
מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג
כי לא אצדיק רשע: ושחד לא תקח כי
השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים:
וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר
כי גרים הייתם בארץ מצרים: ושש
שנים תזרע את ארצך ואספת את
תבואתה: והשביעת תשמטנה ונטשתה
ואכלו אבינֵי עמך ויתרם תאכל חית
השדה כן תעשה לכרמך לזיתך: ששת
ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת
למען ינוח שורך וחמרך וינפש בן אמתך
והגר: ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו
ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע
על פיך: שלש רגלים תחג לי בשנה:
את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל
מצות כאשר צויתך למועד חדש האביב
כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם:
וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע
בשדה וחג האסף בצאת השנה באספך
את מעשיך מן השדה: שלש פעמים
בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן
יהוה: לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא
ילין חלב חגי עד בקר: ראשית בכורי
אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל
גדי בחלב אמו: לרביעי (והקרבתם)

ליום ד' דחוה"מ פסח

שמות ל"ד א'

ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת
אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את
הדברים אשר היו על הלחת הראשנים
אשר

אשר שברת: והיה נכן לבקר ועלית בבקר
אל־הר סיני ונצבת לי שם על־ראש
ההר: ואיש לא־יעלה עמך וגם־איש אל־
ירא בכל־ההר גם־הצאן והבקר אל־ירעו
אל־מול ההר ההוא: לוי ויפסל שני־
לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר
ויעל אל־הר סיני כאשר צוה יהוה אתו
ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה
בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה׃
ויעבר יהוה׀ על־פניו ויקרא יהוה׀ יהוה
אל רחום וחנון ארך אפים ורב־חסד ואמת:
נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה
ונקה לא ינקה פקד׀ עון אבות על־בנים
ועל־בני בנים על־שלשים ועל־רבעים:
וימהר משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר
אם־נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך־נא
אדני בקרבנו כי עם־קשה־ערף הוא וסלחת
לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה
אנכי כרת ברית נגד כל־עמך אעשה
נפלאת אשר לא־נבראו בכל־הארץ ובכל־
הגוים וראה כל־העם אשר־אתה בקרבו
את־מעשה יהוה כי־נורא הוא אשר אני
עשה עמך: שמר־לך את אשר אנכי מצוך
היום הנני גרש מפניך את־האמרי והכנעני
והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך
פן־תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא
עליה פן־יהיה למוקש בקרבך: כי את־
מזבחתם תתצון ואת־מצבתם תשברון
ואת־אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל
אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן־
תכרת ברית ליושב הארץ וזנו׀ אחרי
אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת
מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו
בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את־בניך אחרי
אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה־לך:
ישראל את־חג המצות תשמר שבעת
ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד
חדש האביב כי בחדש האביב יצאת
ממצרים: כל־פטר רחם לי וכל־מקנך
תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה
בשה ואם־לא תפדה וערפתו כל בכור
בניך תפדה ולא־יראו פני ריקם: ששת
ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש
ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך
בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת
השנה: שלש פעמים בשנה יראה כל־
זכורך את־פני האדן׀ יהוה אלהי
ישראל: כי־אוריש גוים מפניך והרחבתי
את־גבלך ולא־יחמד איש את־ארצך
בעלתך לראות את־פני יהוה אלהיך
שלש פעמים בשנה: לא־תשחט על־
חמץ דם־זבחי ולא־ילין לבקר זבח
חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך
תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי
בחלב אמו: לרביעי (והקרבתם)

ליום ה׳ דחוה״מ פסח

במדבר ט א

וידבר יהוה אל־משה במדבר־סיני
בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים
בחדש הראשון לאמר: ויעשו בני־
ישראל את־הפסח במועדו: בארבעה
עשר־יום בחדש הזה בין הערבים תעשו
אתו במעדו ככל־חקתיו וככל־משפטיו
תעשו אתו: וידבר משה אל־בני ישראל
לעשת הפסח: ויעשו את־הפסח בראשון
בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים
במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את־משה
כן עשו בני ישראל: לוי ויהי אנשים אשר
היו טמאים לנפש אדם ולא־יכלו לעשת־
הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני
אהרן ביום ההוא: ויאמרו האנשים
ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם
למה נגרע לבלתי הקריב את־קרבן יהוה
במעדו בתוך בני ישראל: ויאמר אלהם

מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה־טָמֵא ׀ לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה׃ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי ׀ קָרְבַּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא׃ וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ׃ לרביעי (ותקרבתה)

קריאה לחול המועד סוכות

בכל יום מחול המועד סוכות קורין ארבע פעמים פרשת אותו היום

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם׃

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וּנְסָכֶיהָ׃

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּטָם׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

קריאה לשבת חול המועד פסח וסוכות

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה אָמַרְתָּ יְדַעְתִּיךָ בְשֵׁם וְגַם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי׃ וְעַתָּה אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדִעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךָ וְאֵדָעֲךָ לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הַגּוֹי הַזֶּה׃ וַיֹּאמַר פָּנַי יֵלֵכוּ וַהֲנִחֹתִי לָךְ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־אֵין פָּנֶיךָ הֹלְכִים אַל־תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה׃ וּבַמֶּה ׀ יִוָּדַע אֵפוֹא כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמֶּךָ הֲלוֹא בְּלֶכְתְּךָ עִמָּנוּ וְנִפְלֵינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ מִכָּל־הָעָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ פ לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה גַּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֶעֱשֶׂה כִּי־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי וָאֵדָעֲךָ בְּשֵׁם׃ וַיֹּאמַר הַרְאֵנִי נָא אֶת־כְּבֹדֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל־פָּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם׃ ישראל וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת אֶת־פָּנָי כִּי לֹא־יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מָקוֹם אִתִּי וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר׃ וְהָיָה בַּעֲבֹר כְּבֹדִי וְשַׂמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ עַד־עָבְרִי׃ וַהֲסִרֹתִי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אֲחֹרָי וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ׃ פ רביעי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־

הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא: חמישי ויפסל שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים: וימהר משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי נורא הוא אשר אני עשה עמך: ששי שמר לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש בקרבך: כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם תשברון ואת אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את בניך אחרי אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה לך: שביעי את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים: כל פטר רחם לי וכל מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדן יהוה אלהי ישראל: כי אוריש גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:

למפטיר קורין בספר תורה שני כפי סדר היום

הפטרה לשבת חול המועד סוכות ביחזקאל לח

והיה ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי: ובקנאתי באש עברתי דברתי אם לא ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים וחית השדה וכל הרמש הרמש על האדמה וכל האדם אשר על פני האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות וכל חומה לארץ תפול: וקראתי עליו לכל הרי חרב נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה: ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל אגפיו ועל עמים רבים אשר אתו: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יהוה: ואתה בן אדם הנבא על גוג ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותבל: ושבבתיך וששאתיך והעליתיך מירכתי צפון והבאותיך על הרי ישראל:

וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאולֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל׃ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעֵיט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֵל אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה בָאָה וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבִעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע שָׁנִים׃ וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְּעָרִים כִּי בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג מְקוֹם־שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־גּוֹג וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנֹה וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ וְקָבְרוּ כָּל־עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וְגַם שֶׁם־עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ׃

המפטיר מסיים הברכות עד חשבת ישראל והזמנים

סדר ברכות ההפטרת

קודם ההפטרה יאמר זה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק׃

ואחר ההפטרה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · צוּר כָּל הָעוֹלָמִים · צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת · הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה · הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם · שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ · וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו׃

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ · וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ׃

שַׂמְּחֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ · כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן דָּוִד׃

לשלש רגלים ולשבת חול המועד של סוכות

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (לשבת ועל יום השבת הזה) וְעַל יוֹם (לסוכות חג) הַסֻּכּוֹת הַזֶּה · (לשמ"ע ולש"ת הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה · (לפסח חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה · (לשבועות חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה · שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (לשבת לקדושה ולמנוחה) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ עַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ (השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים׃

יקום פורקן, אשרי, יהללו, ח"ק, מתפללין מוסף של יו"ט ומזכירין בו של שבת

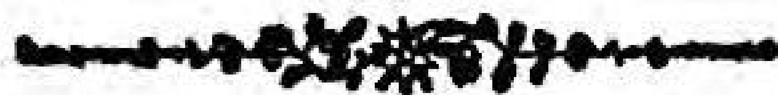
מנהגי הקריאה בארץ ישראל ראה בהלכות קריאה במבוא.

במדבר ז
*) ויהי ביום כלות משה להקים את־
המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת־כל־
כליו ואת־המזבח ואת־כל־כליו וימשחם
ויקדש אתם: ויקריבו נשיאי ישראל ראשי
בית אבתם הם נשיאי המטת הם העמדים
על־הפקדים: ויביאו את־קרבנם לפני
יהוה שש־עגלת צב ושני עשר בקר עגלה
על־שני הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם
לפני המשכן: ויאמר יהוה אל־משה לאמר:
קח מאתם והיו לעבד את־עבדת אהל מועד
ונתתה אותם אל־הלוים איש כפי עבדתו:
ויקח משה את־העגלת ואת־הבקר ויתן
אותם אל־הלוים: את ׀ שתי העגלות ואת
ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם:
ואת ׀ ארבע העגלת ואת שמנת הבקר נתן
לבני מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן־
אהרן הכהן: ולבני קהת לא נתן כי־עבדת
הקדש עלהם בכתף ישאו: ויקריבו
הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח
אתו ויקריבו הנשיאם את־קרבנם לפני
המזבח: ויאמר יהוה אל־משה נשיא אחד
ליום נשיא אחד ליום יקריבו את־קרבנם
לחנכת המזבח: לוי ויהי המקריב ביום
הראשון את־קרבנו נחשון בן־עמינדב
למטה יהודה: וקרבנו קערת־כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: ישראל פר אחד בן־בקר איל אחד
כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד
לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתודים חמשה כבשים בני־שנה
חמשה זה קרבן נחשון בן־עמינדב:
ביום השני הקריב נתנאל בן־צוער
נשיא יששכר: הקרב את־קרבנו קערת־
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן־בקר
איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־
עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים
בני־שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן־צוער:
ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב
בן־חלן: קרבנו קערת־כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־
אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד
לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה חמשה
זה קרבן אליאב בן־חלן:
ביום הרביעי נשיא לבני ראובן אליצור
בן־שדיאור: קרבנו קערת־כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־
אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד
לחטאת

*) יש לקרות בכל יום ויום מן ר"ח ניסן עד י"ב בו דבר יום ביומו מי"ב נשיאים · וביום י"ג וזאת חנוכת
המזבח ואחר כך בפרשה [illegible] יהי רצון של אחר הנשיאים:

אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃

זֹאת ׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת ׀ כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כֹּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מְלֵאֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה׃ כָּל־הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת׃ וְכֹל בְּקַר ׀ זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ׃ וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו׃ וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָֹה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָֹה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃

קריאה לפורים

שמות י״ז ח׳

וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי נִצָּב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃ וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה׃ לוי וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק׃ וִידֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב׃ ישראל וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָֹה ׀ נִסִּי׃ וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָֹה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר׃

קריאה לראש חדש

בראשי חדשים קורין ד׳ אנשים אין פותחין מהם ואין מוסיפים עליהם ואין מפטירין בנביא. סדר הקריאה בפרשת התמיד (פינחס כ״ה) עד סוף ובראשי חדשיכם. ולפי שיש באמצע פרשה קטנה של וביום השבת שאין בה רק ב׳ פסוקים (ויצטרך לסיים ג׳ פסוקים סמוך לפרשה) לפיכך קורא כהן ג׳ פסוקים וידבר צו ואמרת. והלוי חוזר וקורא מן ואמרת, ואת הכבש, ועשירית האיפה. וישראל קורא עולת תמיד עד ובראשי חדשיכם. ורביעי קורא ובראשי חדשיכם עד סוף.

במדבר כח

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל׀ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה׀ אֶחָד:
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁרְפוּאָתִי בְּיָדֶךָ וּמִיתָתִי בְּיָדֶךָ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתְּרַפְּאֵנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְאִם אָמוּת תְּהֵא מִיתָתִי כַּפָּרָה עַל כָּל חֲטָאִים וַעֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ וְתֵן חֶלְקִי בְּגַן עֵדֶן וְזַכֵּנִי לָעוֹלָם הַבָּא הַצָּפוּן לַצַּדִּיקִים:

סדר וידוי השלם להרמב"ן ז"ל

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד· עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ· עוֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ· הָיָה וְהֹוֶה וְיִהְיֶה· מְהַוֶּה אֶת הַכֹּל· שֶׁרְפוּאָתִי בְּיָדֶךָ וּמִיתָתִי בְּיָדֶךָ· יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּרַפְּאֵנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה כִּי אַתָּה אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן· וְאִם בַּר מִינָן אָמוּת תְּהֵא מִיתָתִי כַּפָּרָה עַל כָּל חַטֹּאתַי וַעֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְגַן עֵדֶן וְזַכֵּנִי לָעוֹלָם הַבָּא הַצָּפוּן לַצַּדִּיקִים וַאֲנִי מוֹדֶה וּמַאֲמִין כִּי אַתָּה נִמְצָא מְצִיאוּת גְּמוּרָה· וְאַתָּה אֶחָד וְלֹא כְּכָל הָאֲחָדִים· וְרֹאשׁ לְכָל הַנִּמְצָאִים· וְאֵינְךָ גּוּף וְלֹא כֹּחַ בְּגוּף· וְלֹא יַשִּׂיגוּךָ מַשִּׂיגֵי הַגּוּף וּמִקְרָיו· וְאֵין כְּךָ דָּבָר מִתֹּאֲרֵי הַגּוּפִים· וְאַתָּה קַדְמוֹן לְכָל הַנִּמְצָאִים· וְאַתָּה רָאוּי לְהֵעָבֵד וּלְהָרִים· וְאַתָּה הַנּוֹתֵן נְבוּאָה בְּפִי כָּל הַנְּבִיאִים· וּנְבוּאַת מֹשֶׁה עַבְדְּךָ נְבִיאֲךָ לְמַעְלָה מִכָּל הַנְּבִיאִים· וְאַתָּה נָתַתָּ לָנוּ עַל יָדוֹ מִן הַשָּׁמַיִם תּוֹרָה שְׁלֵמָה וּמְשִׁיבַת נֶפֶשׁ· וְהִיא זֹאת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה הַמְּצוּיָה בֵּינֵינוּ· וְהִגִּיעָה אֵלָיו מִפִּי הַגְּבוּרָה· וְלֹא תִהְיֶה זֹאת הַתּוֹרָה נֶעְדֶּרֶת וְלֹא נְסוּחָה· וְאַתָּה יוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת בְּנֵי אָדָם וְלֹא תִתְרַשֵּׁל בָּהֶם· וְדַרְכְּךָ לִגְמוֹל טוֹב לַצַּדִּיקִים וּלְהַעֲנִישׁ לָרְשָׁעִים· וְתָבִיא מְשִׁיחֵנוּ הָאָהוּב וּתְחַיֶּה מֵתֵינוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

מצוה לעמוד בשעת יציאת הנפש ליד הגוסס והעומדים שם יאמרו יגדל, אדון עולם, אנא בכח ועל כן נקוה לך:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל־מְצִיאוּתוֹ: אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ. נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדוּתוֹ: אֵין לוֹ דְמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף. לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ: קַדְמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא. רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ: הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל־נוֹצָר. יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ: שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ. אֶל־אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ: לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נָבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוּנָתוֹ: תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל. עַל־יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ: לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר. דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ: צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ. מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ: גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ. נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ: יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ. לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ: מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ. בָּרוּךְ עֲדֵי־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ. בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁיל־לוֹ לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי. מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי. יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדוּלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵם צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ. וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

עם יציאת הנפש אומרים:

פעם אחת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

ג"פ בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ז' פעמים יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים:

פעם א' יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

יש נוהגים להדליק נרות בשעת יציאת הנפש.

מברך כשמת חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם דין האמת:

מי שלא היה בבית עלמין תוך שלשים יום יאמר ברכה זו וכשיבא בתוך ד' אמות לקברים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר יצר אתכם בדין׳ וזן וכלכל אתכם בדין׳ והמית אתכם בדין׳ ויודע מספר כלכם בדין׳ ועתיד להחזיר ולהחיותכם בדין: ברוך אתה יי מחיה המתים:

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה רב להושיע:

מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו לישני עפר, מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים.

כשמכניסין את המת לבית הקברות אומרים זה:

הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט׳ אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא׳ הצור תמים בכל פעל׳ מי יאמר לו מה תפעל׳ השליט במטה ובמעל׳ ממית ומחיה מוריד שאול ויעל׳ הצור תמים בכל מעשה׳ מי יאמר לו מה תעשה׳ האומר ועשה׳ חסד חנם לנו תעשה׳ ובזכות הנעקד כשה׳ הקשיבה ועשה: צדיק בכל דרכיו הצור תמים׳ ארך אפים ומלא רחמים׳ חמול נא וחוס נא על אבות ובנים׳ כי לך אדון הסליחות והרחמים׳ צדיק אתה יי להמית ולהחיות׳ אשר בידך פקדון כל רוחות׳ חלילה לך זכרוננו למחות׳ ויהיו נא עיניך ברחמים עלינו פקוחות׳ כי לך אדון הרחמים והסליחות: אדם בן שנה יהיה׳ או אלף שנים יחיה׳ מה יתרון לו׳ כלא היה יהיה׳ ברוך דין האמת ממית ומחיה: ברוך הוא כי אמת דינו׳ ומשוטט הכל בעינו׳ ומשלם לאדם חשבונו ודינו׳ והכל לשמו הודיה יתנו: ידענו יי כי צדק משפטיך תצדק בדברך ותזכה בשפטך׳ ואין להרהר אחר מדת שפטך׳ צדיק אתה יי וישר משפטיך: דין אמת׳ שופט צדק ואמת׳ ברוך דין האמת׳ שכל משפטיו צדק ואמת: נפש כל חי בידך׳ צדק מלאה ימינך וידך׳ רחם על פליטת צאן ידיך׳ ותאמר למלאך הרף ידך: גדל העצה ורב העליליה׳ אשר עיניך פקחות על כל דרכי בני אדם׳ לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו: להגיד כי ישר יי צורי ולא עולתה בו: יי נתן ויי לקח׳ יהי שם יי מבורך: והוא רחום יכפר עון ולא ישחית׳ והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו:

אחרי קבורת המת אומרים מזמור מ"ט ובימים שאין אומרים בהם תחנון מזמור ט"ז והיתומים אומרים קדיש והקהל עונה אתם עד במלכותה ויקרה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דְּהוּא עָתִיד לְאִתְחַדָּתָא וּלְאַחֲיָאָה מֵתַיָּא וּלְאַסָּקָא לְחַיֵּי עָלְמָא וּלְמִבְנֵי קַרְתָּא דִירוּשְׁלֵם וּלְשַׁכְלֵל הֵיכְלֵהּ בְּגַוַּהּ. וּלְמֶעֱקַר פּוּלְחָנָא נֻכְרָאָה מֵאַרְעָא וְלַאֲתָבָא פּוּלְחָנָא דִשְׁמַיָּא לְאַתְרֵהּ. וְיַמְלִיךְ קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵהּ וִיקָרֵהּ:

בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

חזן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

חזן עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו בְּרַחֲמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

אחרי הקבורה תולשים עשבים וזורקים לאחוריהם ואומרים:

וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ: (יש אומרים:) זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:

אחרי שיצאו מבית הקברות רוחצים את הידים, מתיישבים שלש פעמים. אומרים ויהי נועם עד בישועתי ומוסיפים ואומרים:

בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יֱהֹוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יְיָ דִּבֵּר:

כשנפטרים מאבל שבאו לנחמו אומרים:

הַמָּקוֹם יְנַחֵם אוֹתְךָ (לרבים: אֶתְכֶם) בְּתוֹךְ שְׁאָר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלָיִם:

תושובא